Факультет Обліку і Аудиту: від витоків до сьогодення

Тернопільський національний економічний університет

Факультет обліку і аудиту

Факультет Обліку і Аудиту: від витоків до сьогодення

ТЕРНОПІЛЬ
2016

УДК 929,5
ББК 63.214 (4Укр)
П-16

П-16 Факультет Обліку і Аудиту: від витоків до сьогодення: [електронне видання]: монографія / за загальною редакцією В. М. Панасюк. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016. - 367с.

Редакційна колегія:

Зеновій-Михайло Васильович Задорожний – д. е. н. , професор, проректор з наукової роботи;

Ярослав Дмитрович Крупка – д. е. н. , професор кафедри обліку у виробничій сфері;

Надія Михайлівна Хорунжак – д. е. н. , доцент кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг;

Зіновій Володимирович Гуцайлюк – д. е. н. , професор кафедри обліку у виробничій сфері;

Михайло Романович Лучко – д. е. н. , професор, завідувач кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг;

Василь Антонович Дерій – д. е. н. , професор, завідувач кафедри аудиту, ревізії та аналізу;

Григорій Павлович Журавель – к. е. н. , професор кафедри обліку у виробничій сфері.

Укладачі:

Валентина Миколаївна Панасюк – к. е. н. , доцент, декан факультету обліку і аудиту;

Тарас Григорович Бурденюк – к. е. н. , доцент кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг;

Надія Михайлівна Хорунжак – д. е. н. , доцент кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг;

Євгенія Костянтинівна Ковальчук – к. е. н. , доцент кафедри обліку у виробничій сфері;

Ірина Ярославівна Назарова – к. е. н. , доцент кафедри обліку у виробничій сфері;

Наталія Володимирівна Починок – к. е. н. , доцент, в. о. завідувача кафедри обліку у виробничій сфері;

Володимир Ярославович Фаріон – к. е. н. , доцент кафедри обліку у виробничій сфері;

Олександр Михайлович Кундеус – к. е. н. , доцент кафедри обліку у виробничій сфері;

Інна Василівна Мельничук – к. е. н. , доцент кафедри обліку у виробничій сфері;

Тетяна Михайлівна Орловська – к. е. н. , старший викладач кафедри аудиту, ревізії та аналізу;

Лілія Тарасівна Богуцька – к. е. н. , старший викладач кафедри обліку у виробничій сфері.

ISBN 978-966-654-429-5

Зміст:

1. До читача • 5
1.1 Привітання ректора • 6
1.2 Вступне слово декана • 8

2. Символіка • 11
2.1 Гімн факультету • 12
2.2 Символіка факультету • 13

3. ФОА: від витоків до сьогодення • 15
3.1. Деревовід деканів • 16
3.2. Біографії деканів • 17
3.3. Хроніка становлення лідера • 35
3.4. Діяльність деканів Факультету Обліку і Аудиту • 39
3.5. Історія розвитку кафедри обліку у виробничій сфері • 89
3.6. Історія кафедри аудиту, ревізії та аналізу • 143
3.7. Історія розвитку кафедри ОДСЕП • 177

4. Наукова та навчально- методична діяльність • 205
4.1Наукова та навчально-методична діяльність • 206
4.2 Наукові школи факультету обліку і аудиту • 231

5. Інновації факультету обліку і аудиту • 241

6. Міжнародна співпраця • 265

7. Студентське самоврядування • 277

8. Наша гордість – Наші випускники • 289

9. Пісні • 361

Книга є альфа і омега усякого знання,
початок початків кожної науки.
Цвейг С.

1. До читача

1.1 Привітання ректора

Андрій Ігорович Крисоватий

Високоповажні викладачі, шановні працівники, дорогі студенти факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету!

Сердечно вітаю Вас зі знаменною датою в літописі факультету обліку і аудиту – 45-річчям від дня заснування.

У цей святковий день прийміть від дружньої університетської родини Тернопільського національного економічного університету букет вітань, переплетений щирістю почуттів й теплом сердець професорсько-викладацького колективу й студентства вищого навчального закладу.

Пора осіннього розмаю несе у подарунок невтомним сівачам економічної ниви зерна добра й любові, щоб наш спільний коровай був щедрим і запашним.

Сорок п'ять років – прекрасний зрілий вік, у якому віриш у свої сили, мрієш про нові злети і перемоги. Ваш поважний ювілей – це свято для усіх, хто покликаний творити добробут нашої держави, прагне до культурного та освітнього зростання. Ви зберегли академічні традиції, розвинули наукові школи, сформували нове покоління громадян, стали невід'ємною частиною

історії Тернопільського національного економічного університету, примноживши інтелектуальну скарбницю вищого навчального закладу своїм високим науковим потенціалом.

Ваша сумлінна праця і професійна майстерність сприяє утвердженню високих критеріїв національної освіти.

Швидко спливає вода у дзвінкому потоці часу, та на скрижалях років закарбувалися здобутки колективу факультету обліку і аудиту. Ідіть упевненим кроком назустріч майбутньому, залишаючи вагомий пласт добрих напрацювань.

Вітаючи наукову громадськість, студентів, працівників та випускників, бажаю Вам міцного здоров'я, творчої наснаги у підкоренні нових вершин економічної науки, цікавих відкриттів, активного довголіття та процвітання.

Нехай кипуча енергія й надалі спонукає до дієвості, сміливих задумів, життєво важливих проектів і наукових перемог в ім'я Тернопільського національного економічного університету!

Зі святковою шанобливістю ректор Тернопільського національного економічного університету

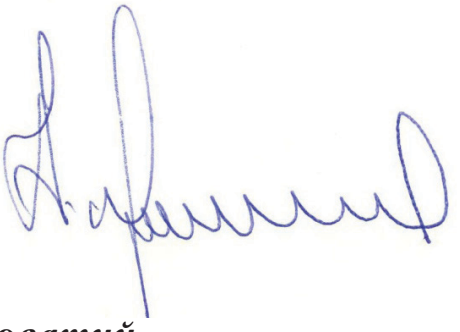

А.І. Крисоватий

1.2 Вступне слово декана

Валентина Миколаївна Панасюк

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Перед Вами унікальне видання – перше ґрунтовне дослідження величного історичного шляху факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету. Цей шлях – це 45 років титанічної праці та звершень, радості перемог і гіркоти втрат, яскравих подій та хвилюючих злетів, в яких переплелися людські долі, історія, пам'ять і вдячність.

Усім, чого досягнув факультет сьогодні, ми зобов'язані, насамперед, подвижницькій праці й непересічному науковому таланту вчених, науковців, ентузіастів, які стояли біля витоків народження факультету. Ці воістину велети науки й творчості виплекали не одне покоління нових науковців, які, набувши творчих сил, досвіду й наснаги, успішно працюють на факультеті нині.

«Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього», – відомий вислів. Працюючи над виданням книги «ФОА: від витоків до сьогодення» ми, власне, і мали на меті встановити отой генетичний зв'язок між минулим і сьогоденням.

Дане видання висвітлює для широкого загалу історію становлення і розвит-

ку факультету, розкриває маловідомі й забуті сторінки й імена з літопису вищого навчального закладу, захоплююче розповідає про культурне і громадське життя своїх студентів.

Кожна віха історичного розвитку факультету насичена і різноманітна. Не зважаючи на те, що у книзі наведено чимало хронологічних, статистичних та біографічних даних, вона не стала сухою констатацією історичних подій факультету. У виданні детально змальовано багатогранні будні й свята професорсько-викладацького та студентського колективу.

Гордість факультету – славна плеяда успішних випускників. Їм у виданні відведено особливу увагу. Переконана, що життя і діяльність багатьох із них може слугувати для молодого покоління прикладом самовідданого служіння обраній справі. А це особливо актуально у наш непростий прагматичний час, коли молодь шукає нових лідерів, нові ідеали та життєві орієнтири.

Без перебільшення можу сказати, що у цій книзі зібрані ім. на яскравих особистостей, які писали і пишуть золоті сторінки життєвого літопису нашого університету, нашої держави.

45 років – це вік зрілості й розквіту, коли за плечима – чималий досвід, а попереду – безліч креативних ідей і планів. Сьогодні ФОА – це потужний колектив однодумців із великим науково-творчим потенціалом, осередок якісної конкурентоздатної освіти європейського зразка, велика міцна родина, здатна виховати не одне покоління гідних громадян своєї держави. Тут зажди панує дух творчості і патріотизму, гармонійно поєднуються традиції славного минулого і новизна сьогодення. Як декан факультету, пишаюся тим, що вчені, викладачі й випускники ФОА робили і продовжують робити гідний внесок у розвиток економічної думки України, наші наукові та педагогічні здобутки відомі та визнані далеко за межами держави.

На порозі ювілею бажаю колегам та студентській молоді подальшого процвітання, невтомного прагнення до пізнання, багато радості від творчої праці на улюбленому факультеті. Зичу усім нам нових переконливих здобутків у нашому великому спільному домі – Тернопільському національному економічному університеті! І нехай, кожного, хто пов'язує свою долю з факультетом обліку і аудиту, він надихає на успіх і перемогу!

З повагою
декан факультету обліку і аудиту
Тернопільського національного економічного університету

Панасюк Валентина Миколаївна

Книга є альфа і омега усякого знання,
початок початків кожної науки.
Цвейг С.

2. Символіка

2.1 Гімн факультету

Відчувши поклик мрії,
Ти приходь сюди –
Туди, де сонце гріє
І кличе до мети.
Всі ми різні, та усі
Ми щасливі у єднанні,
Об'єднав нас назавжди факультет!
Всі ми юні, молоді,
І живе в нас дух змагання,
З нами йди до перемог вперед!

Приспів:

Наш факультет – це обліковий!
І не випадково:
Ми одна родина, одна сім'я!
Наш факультет – це обліковий!
Він такий зірковий!
Тут такі щасливі ти і я!
Найкращий факультет — це облік, облік!
ФОА – одна сім'я!
Наш факультет – це обліковий!
Він такий зірковий!
Тут такі щасливі ти і я!
Ти хочеш бути успішним, впевненим – Йди до нас!
Не бачить сонця лиш той, хто в темряві...
Це твій шанс!
Тож прагни без вагань
До наукових знань,
До творчості і до дерзань!

Приспів.

Сл. А. І. Бінцаровської.

2.2 Символіка факультету

Емблема ФОА

Значок

Логотип

Прапор ФОА

Хоругва

Конфедератка

Облік має на меті перемогу над часом, він, повертаючи нас у минуле, повинен давати змогу заглянути у майбутнє.
Г. Емерсон

3. ФОА: від витоків до сьогодення

3.1. Деревовід деканів

3.2. Біографії деканів

СТЕПАН ІВАНОВИЧ ШКАРАБАН
(період діяльності на посаді декана 1971–1974 рр.)

Степан Іванович Шкарабан народився у 1940 р. у с. Шайноги Радехівського району Львівської області. Трудову діяльність розпочав з посади табельника-рахівника Кам'янко-Бузького відділку Львівської залізниці.

У 1961 р. закінчив Львівський торговельно-економічний інститут, а через п'ять років – аспірантуру цього інституту.

З 1961 до 1969 р. викладав у Оренбурзькому кооперативному технікумі, звідки був запрошений на роботу до м. Тернополя.

У Тернопільському національному економічному університеті Степан Іванович працював з 1969 по 2013 р., пройшовши трудовий шлях від заступника декана, декана обліково-економічного факультету, завідувача, професора кафедри економічного аналізу і статистики. Працюючи на викладацькій ниві, у 1968 р. С. І. Шкарабан захистив кандидатську дисертацію на тему «Аналіз ефективності використання основних фондів роздрібної торгівлі споживчої кооперації», а в 1987 р. – докторську дисертацію на тему «Оперативний економічний аналіз в управлінні промисловим виробництвом: методологія і організація». У 1969 р. отримав атестат доцента, а в 1989 р. – професора. У 1992 р. Степану Івановичу присуджено почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

На науковій ниві Степан Іванович досліджував проблеми оперативного

економічного аналізу, створив та очолив школу з вдосконалення методики оперативного економічного аналізу. Був членом спеціалізованої вченої ради Д 58.082.03 у ТНЕУ із захисту кандидатських і докторських дисертацій. Постійно виступав офіційним опонентом. Степан Іванович протягом кількох десятків років керував та розробляв наукові бюджеті та госпрозрахункові теми. Широта наукових поглядів і результати досліджень С. І. Шкарабана відображені у майже 300 наукових працях, у т. ч. 7 монографіях.

Він організатор багатьох міжнародних науково-практичних конференцій, а також активний учасник аналогічних наукових заходів в інших ВНЗ України та за її межами.

Степан Іванович був організатором і головним редактором збірників наукових праць кафедри економічного аналізу «Наукові записки» (1999–2007 рр.) та «Економічний аналіз» (2007–2014 рр.), зареєстрованих ВАКом України як фахові видання. Під його керівництвом підготовлено і захищено 3 докторських і 11 кандидатських дисертацій.

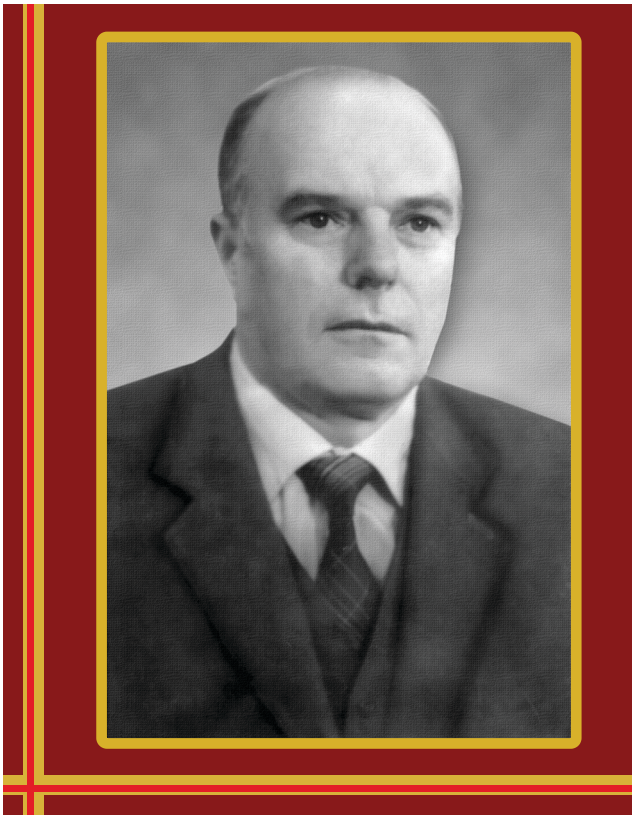

ГЕННАДІЙ ЯКОВИЧ ЛЕБЕДИНСЬКИЙ
(період діяльності на посаді декана 1974–1977 рр.)

Геннадій Якович Лебединський народився 14 березня 1930 р. в Черкаській області в сільській родині, яка пережила голод 1933 і 1946 років, перебувала на окупованій території в часи Другої світової війни, зазнала репресій у повоєнний період. Малим Геннадій ходив до школи, долаючи більше 10 кілометрів, щоб здобути середню освіту.

З 1949 до 1954 р. навчався за спеціальністю «Політична економія» в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка, який вже на той час був одним з найпрестижніших університетів. Геннадій Якович був практично єдиним сільським студентом, але надзвичайно активним.

Трудову діяльність Геннадій Якович розпочав у 1954 р. на шахті в Донбасі, куди поїхав за комсомольською путівкою добровольцем (1954–1956 рр.). До 1962 р. працював у різних галузях економіки. З 1962 до 1966 р. навчався в аспірантурі Всеукраїнського науково-дослідного інституту кукурудзи в м. Дніпропетровську, де і залишився працювати після успішного захисту кандидатської дисертації.

У 1967 р. Г. Я. Лебединський зарахований на посаду старшого викладача Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства. З цього часу під керівництвом його товариша зі студентської лави Леоніда Олексійовича Каніщенка розпочинається активна діяльність Г. Я. Лебединського у створенні та розвитку Тернопільського фінансово - економічного інституту, який в подальшому перетворився

у потужний Тернопільський національний економічний університет.

За участю Геннадія Яковича були сформовані кафедри бухгалтерського обліку і фінансів, де він був завідувачем з 1968 до 1971 р.; економічного аналізу (1971–1974 рр.); бухгалтерського обліку в сільському господарстві, бухгалтерського обліку в промисловості. З 1974 до 1977 р. працював деканом облікового факультету, а з 1978 до 2002 р. – доцентом кафедри політекономії, економічної теорії.

Г. Я. Лебединський – засновник науково-дослідного сектору академії, де проводилися науково-дослідні роботи. Під його керівництвом було виконано понад 10 наукових розробок для різних галузей економіки. За результатами власних досліджень він опублікував понад 100 наукових праць, 4 брошури та монографії. Одним із перших в Україні піднімав питання про розвиток регіонів, їх самодостатність та самоокупність, неодноразово виступав перед керівництвом області та проводив науково-просвітницьку роботу серед населення, виступав з лекціями.

За сумлінну працю Г. Я. Лебединський нагороджений медалями «За доблесну працю» (1970), «Ветеран праці» (1985) і як учасник війни – медалями та відзнаками, грамотами обласної державної адміністрації.

ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ ТУРІВ
(період діяльності на посаді декана 1977–1983 рр.)

Володимир Васильович Турів народився 30 жовтня 1931 р. у с. Міжгір'я Монастириського району Тернопільської області в сім'ї селянина-бідняка. Початкову освіту здобув у рідному селі, після чого поступив у п'ятий клас Устя-Зеленської середньої школи, яку успішно закінчив у 1951 р. Після закінчення середньої школи був покликаний на військову службу в ряди Радянської Армії.

У 1952–1956 рр. Володимир Васильович Турів працював завідувачем клубу у рідному селі. Протягом 1956–1958 рр. працював у колгоспах с. Аннінське та с. Міжгір'я. У 1958 р. поступив на курси бухгалтерів промислових підприємств у м. Івано-Франківськ, які закінчив у 1959 р. та влаштувався на роботу в Обертинську районну контору зв'язку. На підприємствах зв'язку Володимир Васильович працював до 1968 р. на посадах бухгалтера, нормувальника, ревізора.

У 1968 р. Володимир Васильович Турів закінчив економічний факультет Київського державного університету ім. Т. Шевченка і був направлений на посаду викладача політекономії Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства. З 1968 р. розпочалась педагогічна кар'єра В. В. Туріва спочатку на посаді асистента, а згодом старшого викладача та доцента кафедри політекономії. У 1974 р. закінчив аспірантуру без відриву від виробництва та успішно захистив кандидатську дисертацію. У 1977 р. Володимир Васильович Турів обирається деканом обліково-економічного факуль-

тету (до цього обіймав посаду заступника декана).

В. В. Турів, крім адміністративної роботи, активно займався науково-педагогічною діяльністю: підготував 2 методичних посібники, написав у фонд кафедри політекономії 2 конспекти лекцій. Володимир Васильович – автор понад 35 наукових і науково-методичних праць, серед яких статті й тези у фахових збірниках та журналах, а також статті у республіканських та обласних газетах загальним обсягом 8 друк. арк.

Як педагог, заступник декана та декан обліково-економічного факультету В. В. Турів приділяв значну увагу ідейно-виховній роботі зі студентством та удосконаленню навчально-виховного процесу. Ці та інші питання висвітлено у таких його працях:

- *«Выпускник прийшов на виробництво» («Радянська освіта», 1979 р.);*
- *«Естафета «Великого почину» («Ровесник», 1980 р.);*
- *«Оперативный анализ и контроль состояния трудовой дисциплины студентов ВУЗа» (« Тернопіль», 1983 р.);*
- *«Бухгалтер – профессия творческая» («Экономика Советской Украины», 1985 р.).*

Плідна освітянська діяльність Володимира Васильовича Туріва як декана обліково - економічного факультету і завідувача кафедри політекономії була відзначена урядовою винагородою – медаллю «За доблесну працю».

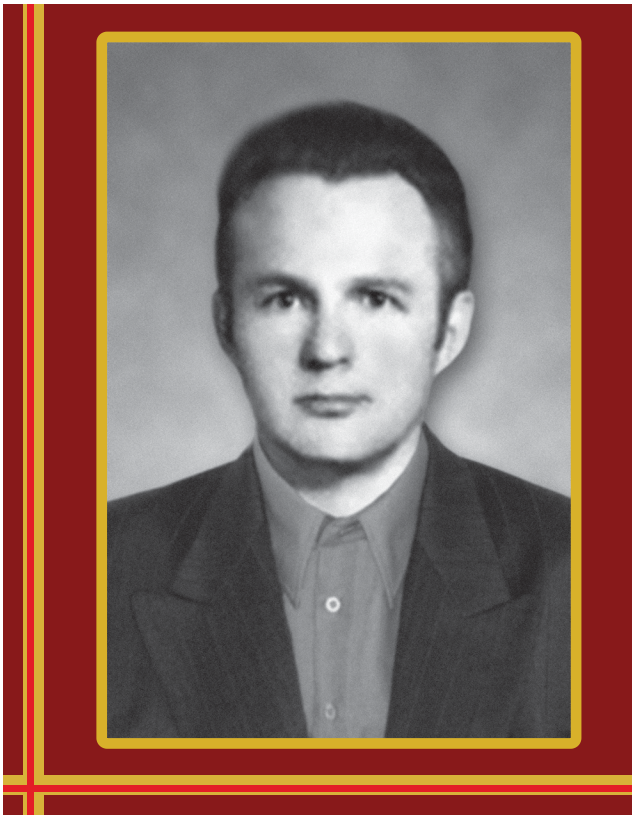

ГРИГОРІЙ АНДРІЙОВИЧ ЛИСИЙ
(період діяльності на посаді декана травень-листопад 1983 р.)

Григорій Андрійович Лисий народився 18 липня 1935 р. у с. Щедрова Летичівського району Хмельницької області в бідній селянській сім'ї. Початкову освіту здобув у Щедрівській школі, де навчався до восьмого класу. Подальше шкільне навчання продовжив у Летичівській вечірній школі. Після закінчення середньої школи Григорій Андрійович Лисий проходив військову службу на Чорноморському флоті у м. Севастополі. Після демобілізації вступив до Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва за спеціальністю «Бухгалтерський облік в сільському господарстві».

Здобувши вищу освіту, Г. А. Лисий направлений до Шаргородського технікуму сільського господарства, де розпочалася його викладацька діяльність. У 1964 р. Шаргородський технікум сільського господарства ліквідовано, а Григорія Андрійовича запрошено на роботу до Харківського сільськогосподарського інституту спочатку на посаду асистента, а згодом викладача кафедри статистики і обліку. У 1967 р. Г. А. Лисий зарахований до аспірантури Харківського сільськогосподарського інституту за спеціальністю «Бухгалтерський облік». У 1969 р. Григорій Андрійович захистив кандидатську дисертацію, здобувши науковий ступінь кандидата економічних наук.

Науковий ступінь та непереборне бажання працювати на педагогічній ниві дозволяють Григорію Андрійовичу Лисому обійняти у 1970 р. посаду старшого викладача кафедри бухгалтерського обліку Тернопільського фінансово-економічного інституту. Педаго-

гічна діяльність Григорія Андрійовича продовжується на посадах заступника декана заочного та вечірнього відділення обліково-економічного факультету (1971–1978 рр.), виконувача обов'язків завідувача кафедри бухгалтерського обліку (1978–1983 рр.), в. о. декана обліково-економічного факультету (травень-листопад 1983 р.), професора кафедри бухгалтерського обліку та аналізу на підприємствах АПК. У 2005 р. у зв'язку з реорганізацією навчального процесу переведений на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку та аналізу на підприємствах АПК.

За високі досягнення у навчально-виховній та освітянській роботі зі студентством, а також за професійну та наукову підготовку молоді в умовах відродження і розвитку національної освіти України, Григорія Андрійовича Лисого нагороджено знаком Міністерства освіти України «Відмінник освіти України».

ЯРОСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ МЕХ

(період діяльності на посаді декана 1983–1987 та 2000–2003 рр.)

Ярослав Васильович Мех народився 8 квітня 1950 р. у м. Зборів Тернопільської області.

У 1968 р. закінчив Тернопільський кооперативний технікум, працював ревізором у сфері торгівлі. У 1972 р. закінчив Львівський торгово-економічний інститут, у 1980 р. – аспірантуру Ленінградського фінансово - економічного інституту ім. Н. А. Вознесенського.

Кандидатську дисертацію на тему «Системний облік показників ефективності використання виробничих та фінансових ресурсів в текстильній промисловості» захистив у 1980 р.

Педагогічна кар'єра Ярослава Васильовича Меха пов'язана з важливою працею на посадах декана кредитно-економічного факультету (1980–1982 рр.), декана обліково-економічного факультету, проректора з навчальної роботи, директора інституту обліку і аудиту (2000–2003 рр.), завідувача кафедри обліку, ревізії і аудиту (2003–2009 рр.), професора кафедри аудиту, ревізії та контролінгу (2009–2014 рр.), професора кафедри аудиту, ревізії та аналізу (2014–2015 рр.).

Сфера наукових інтересів професора Я. В. Меха охоплює теоретико-методологічні та практичні аспекти аудиту, економічного аналізу, фінансового та управлінського обліку, а також проблемні питання раціонального використання ресурсів та ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств різних галузей економіки України.

Автор 257-х наукових праць, у т. ч. 4-х індивідуальних та 1-ї колективної монографій, 4-х навчальних посібників з обліку, ревізії і аудиту. Плідна наукова діяльність Я. В. Меха підтверджена у таких його наукових і навчальних виданнях: «Облік і аналіз внутрішніх резервів промислового підприємства» (1990 р.), «Бухгалтерський облік у сільському господарстві» (1993 р.); «Обліково-аналітична інформація в управлінні внутрішніми резервами підприємств АПК» (2000 р.); «Особливості поточного та перспективного аналізу використання внутрішніх резервів» (2001 р.); «Вибіркове спостереження за обліком використання внутрішніх резервів: нові форми» (2002 р.); «Проблеми обліку, аналізу і контролю внутрішніх резервів підприємств» (2002 р.); «Комп'ютерно-інформаційні системи управління процесом виявлення і використання внутрішніх резервів підприємств» (2005 р.); «Екологічний аудит: сутність і проблеми становлення» (2012 р.); «Фінансовий облік» (2013 р.); «Нові механізми виявлення внутрішніх резервів на підприємствах та їх аудиторське забезпечення» (2014 р.); «Психологічна підготовка ревізора як прогресивна альтернатива його професіоналізму» (2015 р.).

Під керівництвом Я. В. Меха виконувалися держбюджетні та госпдоговірні теми «Методологічні особливості розвитку та удосконалення аудиту ефективності» та «Організація і методологія контрольно-ревізійної роботи»; підготовлено та захищено 5 кандидатських дисертацій.

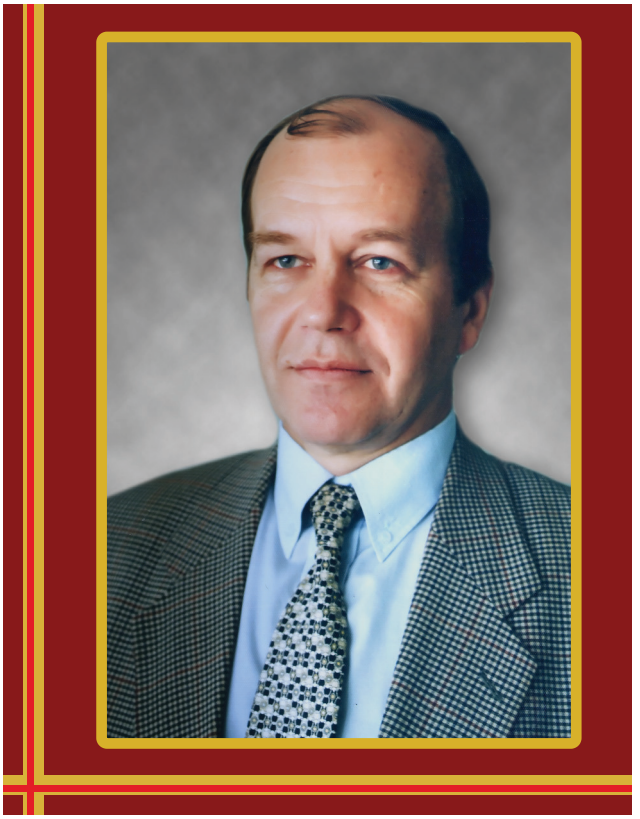

МИКОЛА ІВАНОВИЧ САПАЧОВ
(період діяльності на посаді декана 1987–2000 рр.)

Народився Микола Іванович Сапачов 13 липня 1948 р. в м. Славута Хмельницької області в родині службовця (батько працював головним бухгалтером деревообробного комбінату). У 1966 році успішно закінчив середню школу № 2 м. Славута.

У 1969 р., як один з кращих студентів Одеського інституту народного господарства, проходив виробничу практику у Народній Республіці Болгарія.

У 1970 р. закінчив з відзнакою Одеський інститут народного господарства і в цьому ж році був покликаний на військову службу в ряди Радянської Армії.

У 1974 р. закінчив аспірантуру при кафедрі економічного аналізу Одеського інституту народного господарства і був направлений на викладацьку роботу в Тернопільський фінансово-економічний інститут.

Кандидатську дисертацію на тему «Совершенствование экономического анализа эффективности использования основных фондов (на примере молочной промышленности УССР)» захистив у 1984 р. у Московському фінансово-економічному інституті.

З березня 1986 р. працював на посаді доцента кафедри економічного аналізу Тернопільського фінансово-економічного інституту. У 1986 році М. І. Сапачов був призначений заступником декана обліково-економічного факультету. З 1987 р. обіймав посаду декана факультету, а з 1995 р. – директора інституту обліку і аудиту.

Працюючи на педагогічній ниві, Микола Іванович плідно займався науковою діяльністю, брав участь у розробці держбюджетної

тематики кафедри економічного аналізу, здійснював керівництво студентською науковою роботою, керував написанням кандидатських дисертацій, неодноразово брав участь у роботі наукових конференцій, у т. ч. міжнародних.

Сфера наукових інтересів М. І. Сапачова охоплює теоретико-методологічні, практичні та організаційні аспекти економічного аналізу. Плідна наукова діяльність Миколи Івановича підтверджена такими його науковими і навчальними виданнями як: «Методологические вопросы определения эффективности использования основных производственных фондов» (Київ, 1976 р.); «Удосконалення організації та методики економічного аналізу в умовах переходу до ринкових відносин» (Тернопіль, 1993 р.); «Організація оперативного економічного аналізу в системі маркетингу» (Тернопіль, 1995 р.); «Економічний аналіз діяльності промислових підприємств та об'єднань» (Тернопіль, 1995 р.). За період багаторічної діяльності опублікував понад 70 наукових та методичних праць загальним обсягом близько 20 друк. арк., у т. ч. кілька навчальних посібників і задачників, здійснював загальне наукове редагування двох видань кафедрального посібника.

Понад 25 років свого життя Микола Іванович віддав науково-педагогічній праці у нашому вищому навчальному закладі. Як громадський діяч та декан факультету М. І. Сапачов проводив велику виховну та організаційну роботу серед студентів, виступав з лекціями перед населенням міста та області, брав активну участь в організації і проведенні ідейно-виховних заходів серед творчої молоді Тернопілля.

ЯРОСЛАВ ДМИТРОВИЧ КРУПКА (період діяльності на посаді декана 2003–2013 рр.)

Доктор економічних наук, професор, дійсний член Академії будівництва України, академік Академії економічних наук.

Народився 5 лютого 1950 р. у с. Білоскірка Тернопільського району Тернопільської області. У 1971 р. закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Бухгалтерський облік в промисловості». Обіймав посади ревізора, головного бухгалтера у будівельних організаціях, служив в армії. З 1975 р. – викладач кафедри бухгалтерського обліку в промисловості Тернопільського фінансово-економічного інституту. Підвищував кваліфікацію в м. Москва, навчався в аспірантурі в м. Ленінграді.

У 1981 р. захистив кандидатську дисертацію «Вдосконалення обліку та аналізу капітальних вкладень у державній торгівлі» під керівництвом всесвітньо відомого професора Я. В. Соколова.

У 1982–1987 рр. працював на викладацькій роботі у вищих навчальних закладах Росії викладачем, доцентом, завідувачем кафедри, заступником декана факультету. Після повернення до м. Тернополя продовжив викладацьку діяльність у Тернопільському фінансово-економічному інституті, де обіймав посади доцента, професора, завідувача кафедри обліку й аудиту в інвестиційній сфері, директора інституту обліку і аудиту, декана факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету.

У 2002 р. захистив докторську дисертацію «Облік і контроль інвестиційної діяльності підприємств: методологія та організація». Займається дослідженням проблем обліку, аудиту інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, оцінювання інвестиційної привабливості та ефективності інноваційних процесів, більш пов-

ного використання обліково-аналітичної інформації в управлінні інвестиційними проектами та інноваційними програмами.

Я. Д. Крупка – кваліфікований фахівець у сфері обліку, аналізу, аудиту, управління капіталом підприємств, інвестиційними проектами та інноваційними програмами. За його керівництва та безпосередньої участі на факультеті запроваджені тренінг з фаху для студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів «магістр» і «спеціаліст» і тренінг зі спеціальності для студентів-бакалаврів, з метою підвищення рівня практичної підготовки фахівців на базі типових комп'ютерних програм «1-С: «Бухгалтерія», «Парус».

З 1994 р. Ярослав Крупка – сертифікований аудитор, один із засновників аудиторського руху на Тернопіллі, засновник аудиторської фірми «Консул». На початку 1990-х рр. брав активну участь у перших з'їздах аудиторів України, присвячених створенню Аудиторської палати України, ухваленню Закону України «Про аудиторську діяльність». Надавав значну допомогу підприємствам у запровадженні національних стандартів бухгалтерського обліку, застосуванні нових форм оподаткування підприємств.

Професор Я. Д. Крупка керував фундаментальною держбюджетною науковою темою «Дослідження і розробка методологічних основ обліку, аналізу і контролю інвестиційної діяльності підприємств України», є керівником міжкафедрального наукового семінару з обліку, аналізу ти аудиту, членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій у Тернопільському національному економічному університеті та Львівській комерційній академії. Під його керівництвом здійснюється підготовка кандидатських дисертацій аспірантами та здобувачами наукового ступеня (всього захищено 12 кандидатських дисертацій). Він є членом редколегії наукових журналів «Вісник ТНЕУ», «Економічний аналіз», «Економічний часопис Східноєвропейського національного університету».

Я. Д. Крупка – автор 220 наукових праць, серед яких 2 особисті монографії і 6 – у співавторстві, підручники з обліку у будівництві та фінансового обліку, більше 10 навчальних посібників, 4 брошури, значна кількість наукових статей у фахових та інших виданнях, у т. ч. зарубіжних.

ОЛЕКСАНДР ЛЮБОМИРОВИЧ ШАШКЕВИЧ

(період діяльності на посаді декана 2013–2015 рр.)

Олександр Любомирович Шашкевич народився 14 вересня 1979 р. у м. Бережани Тернопільської області в сім'ї службовців. У 1996 р. закінчив Бережанську загальноосвітню середню школу І–ІІІ ст. №1. До 2001 р. навчався у Тернопільській академії народного господарства, здобувши кваліфікацію економіста за спеціальністю «Фінанси». У 2002 р. з відзнакою закінчив Центр підготовки магістрів Тернопільської академії народного господарства, здобувши кваліфікацію магістра з фінансів.

9 жовтня 2008 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Фінансові ресурси вищих навчальних закладів: оптимізація формування та ефективність використання», а 25 січня 2013 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри фінансів.

Науково-педагогічну діяльність О. Л. Шашкевич розпочав у січні 2002 р. у Бережанському агротехнічному інституті Національного аграрного університету на посаді викладача економічних дисциплін. О. Л. Шашкевич працює в Тернопільському національному економічному університеті з вересня 2002 р. Науково-педагогічний стаж становить 14 років.

З вересня 2002 до квітня 2009 р. працював на посаді викладача кафедри фінансів Тернопільського національного економічного університету; з жовтня 2009 до травня 2013 р. – на посаді завідувача магістратури факультету довузівської, післядипломної і магістерської підготовки зазначеного закладу та виконував обов'язки координатора під-

готовки магістрів за спеціальністю «Державна служба».

21 травня 2013 р. призначений на посаду виконувача обов'язків декана факультету обліку і аудиту; 8 жовтня 2013 р. обраний Вченою радою на посаду декана факультету обліку і аудиту.

26 серпня 2015 р. переведений на посаду виконувача обов'язків директора Коледжу економіки, права та інформаційних технологій Тернопільського національного економічного університету.

О. Л. Шашкевич за період діяльності у вищій школі опублікував понад 80 наукових та навчально-методичних праць, серед яких навчальні посібники «Управління державним боргом», «Аудит», «Державний фінансовий контроль», є співавтором одного патенту на корисну модель.

З 2002 р. і дотепер відзначений подяками ректора Тернопільського національного економічного університету.

Сфера наукових інтересів О. Л. Шашкевича – державний фінансовий контроль, внутрішній аудит, фінанси вищої освіти.

ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА ПАНАСЮК
(період діяльності на посаді декана з 2015 р.і до теперішнього часу)

Валентина Миколаївна Панасюк народилася 14 липня 1969 р. У 1987 р. закінчила з відзнакою Самбірський технікум механізації обліку за спеціальністю «Статистика», у 1991 р. – Тернопільський інститут народного господарства за спеціальністю «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності». Валентина Миколаївна у 1998 р. захистила кандидатську дисертацію «Ефективність управління витратами виробництва» (науковий керівник – д. е. н., професор В. П. Вихрущ). У жовтні 2001 р. В. М. Панасюк присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку у промисловості.

Педагогічна кар'єра Валентини Миколаївни пов'язана з самовідданою працею на посадах викладача-стажиста, викладача, старшого викладача, доцента, декана. З вересня 2015 р. – голова Вченої ради факультету обліку і аудиту, голова науково-методичної ради цього факультету. Стаж науково-педагогічної роботи становить – 25 років, а бухгалтерської діяльності – 21 рік.

В. М. Панасюк – автор 113 наукових та науково-методичних праць, у т. ч. 2 одноосібних монографій, 3 колективних монографій, співавтор 16 навчальних посібників з грифом МОН України та 38 методичних рекомендацій. Основні наукові та навчально-методичні праці: «Управління витратами виробництва» (монографія, 1999 р.); «Витрати виробництва: управлінський аспект» (монографія, 2005 р.); «Сучасні проблеми теорії, методології та організації обліку вітчизняних підприємств» (колективна монографія, 2010 р.); «Стан і перспективи розвитку вітчизняної

системи обліку» (колективна монографія, 2013 р.); «Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні» (колективна монографія, 2014 р.); «Теорія бухгалтерського обліку» (навчальний посібник, 1999 р.); «Збірник задач з бухгалтерського обліку» (навчальний посібник, 1999 р.); «Податковий облік» (навчальний посібник, 2002 р.); «Податковий облік: організація, нормативне забезпечення, податкові розрахунки, звітність» (навчальний посібник, 2003 р.); «Методологія, методика та організація наукових досліджень» (навчальний посібник, 2005 р.); «Організація обліку за національними стандартами: коментарі та приклади» (навчальний посібник, 2007 р.); «Облік в галузях економіки» (навчальний посібник (2-ге видання), 2014 р.); «Облік і звітність за міжнародними стандартами» (навчальний посібник (2-ге видання), 2014 р.); «Облік і звітність за міжнародними стандартами» (навчальний методичний комплекс (2-ге видання), 2015 р.); «Облік в сфері послуг (в схемах і таблицях)» (навчальний посібник (2-ге видання), 2015 р.).

Дипломна робота, написана під керівництвом Валентини Миколаївни Панасюк, відзначена Дипломом I ступеня на Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт зі спеціальності «Облік і аудит» (2011 р.).

Сфера наукових інтересів Валентини Миколаївни Панасюк – облік та фінансова звітність відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку; облік витрат виробництва та облік витрат діяльності підприємства; облік податкових розрахунків.

За високий професіоналізм і вагомий внесок у розвиток бухгалтерської науки в Україні В. М. Панасюк нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2011 р.); за активну участь у волонтерському русі Тернопільщини – медалями «За гідність і патріотизм» (2015 р.), за активну громадянську позицію в напрямку відбудови Української держави – медаллю «За відродження України» Всеукраїнського об'єднання «Країна»; за вагомий внесок у розвиток освіти і науки краю – Почесною відзнакою (2015 р.) та Почесною грамотою (2014 р.) міського голови Сергія Надала.

3.3. Хроніка становлення лідера

1966, вересень – створено Тернопільське відділення фінансово-економічного факультету Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка. Завідувач відділенням – к. е. н., доцент Л. О. Каніщенко. Перший набір – 75 студентів, в. т. ч. 25 студентів з бухгалтерського обліку в сільському господарстві.

1967, вересень – реорганізовано відділення у Тернопільський факультет Київського інституту народного господарства. Декан факультету – к. е. н., доцент Л. О. Каніщенко. Перший набір на спеціальність «Бухгалтерський облік в промисловості» – 75 студентів.

1968, вересень – сформовано кафедру статистики і обчислювальної техніки. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент В. В. Сігаєв.

1969, вересень – створено кафедру бухгалтерського обліку та аналізу. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент Г. Я. Лебединський.

1969, вересень – у результаті поділу кафедри статистики і обчислювальної техніки утворено кафедру статистики. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент В. В. Сігаєв.

1970, червень – перший випуск студентів за спеціальністю «Бухгалтерський облік».

1971, січень – на базі факультету ТФ КІНГ організовано Тернопільський фінансово-економічний інститут.

1971, січень – створено обліково-економічний факультет. Декан факультету – к. е. н., доцент С. І. Шкарабан.

1971, січень – кафедру бухгалтерського обліку та аналізу поділено на кафедру бухгалтерського обліку (в. о. завідувача – к. е. н., доцент А. С. Коваль) і кафедру економічного аналізу (завідувач – к. е. н., доцент Г. Я. Лебединський). Завідувач кафедри статистики – к. е. н., доцент Є. А. Глущенко.

1971, лютий – завідувач кафедри бухгалтерського обліку – к. е. н., доцент І. О. Белебеха.

1973, червень – кафедру бухгалтерського обліку поділено на кафедру бухгалтерського обліку в промисловості (завідувач – к. е. н., старший викладач В. П. Пальчук) та кафедру обліку в сільському господарстві (завідувач – к. е. н., доцент І. О. Белебеха).

1974, жовтень – завідувач кафедри економічного аналізу – к. е. н., доцент С. І. Шкарабан.

1974–1977 – декан факультету – к. е. н., доцент Г. Я. Лебединський.

1977–1983 – декан факультету – к. е. н., доцент В. В. Турів.

1978, вересень – завідувач кафедри статистики – к. е. н., доцент З. О. Насінник.

1979, вересень – завідувач кафедри бух-

галтерського обліку в промисловості к. е. н., доцент М. С. Кузів.

1983, *травень-листопад – в. о. декана факультету – к. е. н., доцент Г. А. Лисий.*

1983–*1987 – декан факультету – к. е. н., доцент Я. В. Мех.*

1984, *вересень – завідувач кафедри бухгалтерського обліку в промисловості – к. г. н., доцент М. С. Пушкар.*

1985, *вересень – на базі викладачів кафедри бухгалтерського обліку в промисловості створено кафедру економіки, обліку і аналізу в будівництві. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент Б. М. Литвин.*

1987, *серпень – в ТФЕІ створено кафедру теорії обліку, ревізії та контролю. В. о. завідувача кафедри – к. е. н., доцент В. Г. Дем'янишин.*

1987–*2000 – декан факультету, а з серпня 1994 р. – директор інституту обліку і аудиту – к. е. н., доцент М. І. Сапачов.*

1989, *квітень – кафедру теорії обліку, ревізії та контролю перейменовано на кафедру економіки, обліку та контролю у невиробничій сфері. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент В. Г. Дем'янишин.*

1992, *вересень – кафедру економіки, обліку і аналізу в будівництві введено до складу Вищого економічного коледжу будівництва та інвестицій.*

1992, *вересень – сформовано кафедру аудиту. Завідувач кафедри – д. е. н., професор З. В. Гуцайлюк.*

1994, *вересень – завідувач кафедри економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері – д. е. н., професор І. Д. Фаріон.*

1994, *серпень – у зв'язку з реорганізацією ТФЕІ у Тернопільську академію народного господарства факультет перейменовано на інститут обліку і аудиту.*

1996, *вересень – кафедру економіки, обліку і аналізу в будівництві введено до складу інституту (пізніше факультету) економіки і менеджменту інвестицій.*

2000, *листопад – кафедру економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері поділено на кафедру обліку і контролю в невиробничій сфері (завідувач кафедри – к. е. н., доцент М. Р. Лучко) та кафедру економіки та аналізу невиробничої сфери (завідувач кафедри – д. е. н., професор І. Д. Фаріон).*

2000, *вересень – новостворені кафедри (обліку і контролю в невиробничій сфері та економіки та аналізу невиробничої сфери) введено до складу інституту обліку і аудиту.*

2000–*2003 – директор інституту – к. е. н., професор Я. В. Мех.*

2002, *червень – створено кафедру обліку і аудиту в інвестиційній сфері на факультеті економіки і*

менеджменту інвестицій. Завідувач кафедри – д. е. н., професор Я. Д. Крупка.

2002, *вересень – кафедру економіки та аналізу невиробничої сфери перейменовано на кафедру економіки, обліку та економічного аналізу в сфері соціальної інфраструктури. Завідувач кафедри – д. е. н., професор І. Д. Фаріон.*

2002, *жовтень-грудень – в. о. завідувача кафедри аудиту – к. е. н., доцент М. Т. Щирба.*

2003, *січень – перейменовано кафедру аудиту на кафедру обліку, ревізії і аудиту. Завідувач кафедри – к. е. н., професор Я. В. Мех.*

2003, *листопад – кафедру обліку і контролю в невиробничій сфері перейменовано на кафедру обліку і контролю фінансово-господарської діяльності. Завідувач кафедри – к. е. н., доцент М. Р. Лучко.*

2003, *вересень – кафедру економічного аналізу приєднано до інституту фінансів.*

2003, *січень – кафедру бухгалтерського обліку в промисловості перейменовано на кафедру обліку і контролінгу в промисловості. Завідувач кафедри – д. е. н., професор М. С. Пушкар.*

2003, *листопад – завідувач кафедри обліку і аудиту в інвестиційній сфері на факультеті економіки і менеджменту інвестицій – к. е. н., доцент З.-М. В. Задорожний.*

2003–*2013 – директор інституту обліку і аудиту, а з вересня 2005 р. у зв'язку з набуттям університетом статусу «національний» – декан факультету обліку і аудиту – д. е. н., професор Я. Д. Крупка.*

2005–*2006 – в. о. завідувача кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльності – к. е. н., доцент Н. М. Хорунжак.*

2005, *вересень – інститут обліку і аудиту перейменовано на факультет обліку і аудиту, який об'єднує 5 кафедр: обліку і контролінгу в промисловості (завідувач – д. е. н., професор М. С. Пушкар); економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури (завідувач – д. е. н., професор І. Д. Фаріон); обліку і контролю фінансово-господарської діяльності (в. о. завідувача – к. е. н., доцент Н. М. Хорунжак); обліку, ревізії і аудиту (завідувач – к. е. н., професор Я. В. Мех); статистики (завідувач – к. е. н., доцент О. В. Кустовська).*

2006–*2009 – завідувач кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльності д. е. н., доцент П. Я. Хомин.*

2008, *вересень – кафедру обліку і аудиту в інвестиційній сфері приєднано до факультету обліку і аудиту у зв'язку з ліквідацією факультету економіки і менеджменту інвестицій. Завідувач кафедри – д. е. н., професор З.-М. В. Задорожний.*

2009, *серпень*

– реорганізація на факультеті, в результаті якої створено три кафедри: обліку у виробничій сфері (завідувач – д. е. н., професор З. - М. В. Задорожний); обліку в бюджетній та соціальній сфері (завідувач – д. е. н., професор І. Д. Фаріон); аудиту, ревізії і контролінгу (завідувач – д. е. н., професор М. С. Пушкар).

***2010**, жовтень – на факультет обліку і аудиту повернено кафедру економічного аналізу та об'єднано її з кафедрою статистики. Завідувач кафедри – д. е. н., професор С. І. Шкарабан.*

***2012**, вересень – в. о. завідувача кафедри економічного аналізу і статистики – к. е. н., доцент І. В. Спільник.*

***2012**, грудень – в. о. завідувача кафедри економічного аналізу і статистики – к. е. н., доцент В. А. Дерій.*

***2012**–2013 – в. о. завідувача кафедри обліку в бюджетній та соціальній сфері – к. е. н., доцент О. В. Адамик.*

***2013**, вересень – завідувач кафедри обліку в бюджетній та соціальній сфері – д. е. н., професор М. Р. Лучко.*

***2013**–2015 – декан факультету – к. е. н., доцент О. Л. Шашкевич.*

***2014**, серпень – кафедру обліку в бюджетній та соціальній сфері перейменовано на кафедру обліку в державному секторі економіки та сфері послуг. Завідувач кафедри – д. е. н., професор М. Р. Лучко.*

***2014**, серпень – реорганізація шляхом злиття кафедр економічного аналізу і статистики та кафедри аудиту, ревізії та контролінгу й утворення кафедри аудиту, ревізії та аналізу. Завідувач кафедри – д. е. н., доцент В. А. Дерій.*

***2014**, вересень – в. о. завідувача кафедри обліку у виробничій сфері – к. е. н., доцент Є. К. Ковальчук.*

***2015**, квітень – в. о. завідувача кафедри обліку у виробничій сфері – к. е. н., доцент Н. В. Починок.*

***2015**, серпень до теперішнього часу – декан факультету – к. е. н., доцент В. М. Панасюк.*

3.4. Діяльність деканів Факультету Обліку і Аудиту

АДМІНІСТРАЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ – ЗАПОРУКА ЙОГО УСПІХУ

Важливим в історії Тернопільського національного економічного університету став 1971 р., коли міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР на виконання постанови Ради міністрів СРСР № 580 від 22 липня 1970 р. «Про організацію Тернопільського фінансово-економічного інституту», відповідної постанови Ради Міністрів УРСР № 435 від 24 серпня 1970 р. та наказу Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР № 542 від 7 серпня 1970 р. видав наказ № 848 від 11 грудня 1970 р. про організацію з 1 січня 1971 р. на базі факультету ТФ КІНГ Тернопільського фінансово-економічного інституту (ТФЕІ, 1971-1989 рр.). Виконуючим обов'язки ректора, а невдовзі ректором ТФЕІ було призначено Л. О. Каніщенка.

«Події розвивалися настільки бурхливо, – згадував згодом перший ректор, а нині професор, академік, віце-президент Академії педагогічних наук України Л. О. Каніщенко, – що за неповних п'ять років створили самостійний заклад вищої освіти. Однак за цим – величезна робота. Приміром, якщо у перший рік ми мали всього 41 викладача, то через чотири роки – уже 150. І не просто викладачів, 70 % з них були кандидатами і докторами наук. Це був потужний професорсько-викладацький штат.

Треба було працювати. І коли побачив перші результати, то зрозумів, що, незважаючи на проблеми (не вистачало викладачів, книг, приміщень, стільців...), при великому бажанні можна зробити все. Хотілось і вірилось. Не було такої наради чи засідання, де б ми не аналізували зроблене і не планували, що треба зробити. Кожен крок уперед вважався у нас надзвичайною подією. Кожний новий професор чи кандидат наук – великим досягненням. Розумію, що інколи я був надто вимогливим, навіть дещо настирливим. Але іншою виходу я не бачив».

ТФЕІ став першим в Україні вищим навчальним накладом фінансово-економічного профілю, якому всередині 1971 р., згідно з нака-

На світлині: С. І. Шкарабан у своєму робочому кабінеті.

зом міністра вищої і середньої спеціальної освіти України, було присвоєно другу категорію, а 1 вересня 1979 р. – першу. Тоді на території колишнього Радянського Союзу діяло всього чотири фінансово-економічних інститути – Казанський, Ленінградський, Московський і Тернопільський, а їх головне завдання полягало у підготовці кваліфікованих спеціалістів-економістів для фінансової системи, промисловості, сільського господарства і державної статистики.

У зв'язку з відкриттям ТФЕІ, в січні 1971 р. на базі факультетської створено Вчену раду інституту, яку очолив Л. О. Каніщенко. Незважаючи на те що він був наймолодшим ректором, уже невдовзі очолив Раду ректорів Західноукраїнського регіону, куди входили керівники вищих навчальних закладів Тернопільської, Волинської, Івано-Франківської, Рівненської та Хмельницької областей. На своїх засіданнях Вчена рада ТФЕІ розглядала питання, пов'язані з навчально-методичною, виховною та науковою роботою кафедр, розвитком госпдоговірної тематики, прийомом на навчання вступників тощо.

Згідно з наказом міністра вищої і середньої спеціальної освіти № 5 від 5 січня 1971 р., в інституті сформовано обліково-економічний

факультет ТФЕІ. Його першим деканом став кандидат економічних наук, доцент Степан Іванович Шкарабан.

До складу обліково-економічного факультету увійшли (згідно з наказом ректора ТФЕІ № 8 від 5 січня 1971 р.) дві самостійні кафедри: кафедра бухгалтерського обліку та кафедра економічного аналізу, які виокремились на базі кафедри бухгалтерського обліку та аналізу.

Декан С. І. Шкарабан цікавився настроями і проблемами студентів у навчанні та науковій роботі, умовами проживання у гуртожитку, умів правильно організувати культурно-мистецькі і спортивні заходи, екскурсії, відпочинок на природі.

Студенти любили свого декана за його відкритість, щирість, почуття гумору. Варто наголосити, що Степан Іванович Шкарабан володів особливим даром вишуканого гумору і умів у буденних речах знайти смішне та розвеселити, підняти настрій як студентам, так і викладачам. Останні згадують десятки ситуацій, пов'язаних з добрим гумором С. І. Шкарабана.

На початку 1970-х р. студенти ТФЕІ брали активну участь у будівництві гуртожитку № 2 (вул. Львівська), а влітку виїжджали у складі студентських будівельних загонів на виконання будівельних робіт у м. Рязань і

На світлині: на загальних зборах колективу Тернопільського фінансово-економічного інституту. Перший ряд: С. С. Габор (другий зліва), С. І. Шкарабан (третій зліва), Ю. М. Карбовський (четвертий зліва).

На світлині:
декан обліково-економічного факультету С. І. Шкарабан з колективом кафедри економічного аналізу (зліва направо).
Перший ряд: М. Г. Черкас (перша зліва), С. І. Шкарабан (в центрі), С. М. Борсук, Б. П. Вовк (крайній зліва). Другий ряд: В. Є. Труш, А. М. Галас, Є. Є. Познахівський, Р. В. Федорович, М. І. Сапачов.

Тюмень (Росія). Працювали студенти також у сільськогосподарських підприємствах, зокрема в колгоспі «Маяк» (згодом агрофірма «Маяк») с. Котівка Гусятинського району Тернопільської області, де в той період будувався великий тваринницький комплекс. Керував цим підприємством відомий господарник - агроном, Герой соціалістичної праці Іван Михайлович Сорокаліт.

Заступником декана обліково-економічного факультету був Володимир Євдокимович

***На світлині:
декан обліково-економічного факультету
Г. Я. Лебединський, 1974 р.***

Труш. На посадах спеціалістів працювали О. Й. Притула та Л. М. Орлова.

ГЕННАДІЙ ЯКОВИЧ ЛЕБЕДИНСЬКИЙ (період діяльності на посаді декана факультету – 1974 – 1978 рр.)

З вересня 1974 до вересня 1977 р. обліково-економічний факультет ТФЕІ очолював к. е. н. Г. Я. Лебединський.

Діяльність деканату була спрямована на забезпечення потужного наукового потенціалу факультету, організації навчального процесу, науково-дослідної роботи, студентського побуту й самоврядування та здорового способу життя як серед викладачів, так і серед студентів.

Г. Я. Лебединський брав активну участь у створенні та розвитку Тернопільського фінансово-економічного інституту.

Навчання на факультеті здійснювалося тільки для студентів денної форми навчання, адже для вечірньої та заочної форм функціонували окремі факультети. Студенти зараховувалися за державним замовленням, а навчальний процес охоплював чотири роки. Під час навчання студенти обов'язково проходили виробничу та переддипломну практику, організацією та контролем яких займалися деканат і спеціальний відділ. Державні іспити складали з чотирьох предметів: «Науковий комунізм», «Політична економія», «Економічний аналіз»

На світлині (зліва направо): Я. М. Кізима, С. І. Шкарабан (завідувач кафедри економічного аналізу), В. В. Закржевський (завідувач військової кафедри), Г. Я. Лебединський (декан обліково-економічного факультету).

На світлині: керівництво Тернопільського фінансово-економічного інституту нагороджено медалями «За доблесну працю», 1970 р. Перший ряд (зліва направо): Євген Степанович Пастушенко (перший зліва); Володимир Васильович Турів (другий зліва); начальник відділу кадрів Галина Омелянівна Якимець (третя зліва); завідувач кафедри вищої математики, викладач Ярослав Михайлович Кізима (четвертий зліва); викладач іноземної мови Галина Петрівна Шкварець (п'ята зліва); ректор інституту Леонід Олексійович Каніщенко (шостий зліва); викладач іноземної мови Володимир Михайлович Гладкий (сьомий зліва); лаборант Людмила Сергіївна Дениско (восьма зліва); Геннадій Якович Лебединський (крайній зліва). Другий ряд (зліва направо): завідувач господарства Володимир Михайлович Зятківський (другий зліва); викладач історії партії Микола Микитович Кватира (третій зліва); Володимир Павлович Вихрущ (четвертий зліва); секретар парторганізації, викладач історії партії Валентин Павлович Шкварець (п'ятий зліва); Михайло Степанович Григорович (шостий зліва).

На світлині: декан обліково-економічного факультету Г. Я. Лебединський зі студентами на сільськогосподарських роботах

та «Бухгалтерський облік». Лише студенти, які отримували рекомендацію випускової кафедри, виконували дипломні роботи.

Після закінчення навчання студенти отримували направлення на підприємства та організації за призначенням Комісії з персонального розподілу молодих спеціалістів. Відповідно до чинного законодавства, молоді фахівці мали обов'язково пройти за місцем розподілу стажування терміном до одного року, протягом якого мали виконувати посадові обов'язки та отримувати заробітну плату згідно зі штатним розписом. Важливою нормою було й те, що період стажування зараховувався у трирічний термін роботи молодого спеціаліста за місцем розподілу.

До навчального процесу на факультеті були залучені 15 загальноінститутських кафедр та кафедри, які забезпечували навчання за фаховим спрямуванням, а саме:

- бухгалтерського обліку в промисловості;
- статистики;
- економічного аналізу.

У 1974 р. на спеціальність «Бухгалтерський облік в промисловості» було зараховано майже 180 студентів, які навчалися в 5-ти групах, у 1977 р. таких груп було 7 (понад 200 осіб). Провідними на факультеті були кафедри бух-

галтерського обліку в промисловості (завідувач – к. е. н. В. П. Пальчук) та економічного аналізу (завідувач – к. е. н. С. І. Шкарабан).

Зокрема, у 1974 р. на кафедрі бухгалтерського обліку в промисловості працювало 12 викладачів, з них 4 кандидати наук (33% від загальної кількості).

Оскільки діяльність факультету була спрямована на покращення наукового потенціалу, у 1977 р. на кафедрі працювало 15 викладачів, двоє з яких завершували роботу над кандидатськими дисертаціями.

Велику увагу кадровому потенціалу приділяли також на кафедрі економічного аналізу, більшість викладачів якої були випускниками ТФЕІ та навчалися в аспірантурі.

З ініціативи декана факультету Г. Я. Лебединського та завідувача кафедри бухгалтерського обліку в промисловості була запроваджена практика запрошення для читання лекцій провідних вчених, фахівців з бухгалтерського обліку та економічного аналізу. Серед запрошених були професор Всесоюзного заочного фінансово-економічного інституту, д. е. н. А. Ш. Маргуліс, професор кафедри бухгалтерського обліку Ленінградського фінансово-економічного інституту О. С. Нарінський та інші.

За період діяльності Г. Я. Лебединського як декана на факультеті забезпечувалась науково-дослідна робота з обов'язковим залученням студентів, увійшли у практику проведення спільних наукових семінарів із працівниками підприємств, керівниками державних органів влади місцевого та обласного рівнів. У цей проміжок часу активно розвивається нова форма сприяння зайнятості молоді, а саме студентські будівельні загони. Згідно з розпорядженням деканату визначався контингент студентів, яких скеровували в період літніх канікул на будівельні об'єкти у різні куточки колишнього Радянського Союзу. Студенти разом з наставниками та кураторами постійно надавали допомогу у вирощуванні та зборі продукції сільського господарства.

На обліково-економічному факультеті були запроваджені системи змагання між групами, курсами та матричного контролю рівня знань студентів, що спонукало їх насамперед до навчання та участі у різних заходах.

Керівництвом факультету проводилася робота щодо адаптації молоді до студентсько-

го життя, залучення студентів до культурно-масової, спортивної діяльності. Вечори відпочинку, спортивні змагання, конкурси та самодіяльність, диспути – все це було характерним для діяльності декана факультету Г. Я. Лебединського.

Близько тисячі студентів пройшли навчання на факультеті за керівництва Г. Я. Лебединського. Серед відомих випускників: О. В. Андрєєв – директор Департаменту дозвільної системи та ліцензування Державної регуляторної служби України; М. В. Гаман – перший заступник керуючого справами Апарату Верховної Ради України, доктор наук з державного управління, професор; А. А. Назаров – начальник Головного управління Пенсійного фонду України в Івано-Франківській області.

Багато випускників продовжили працювати на викладацькій роботі, у різних галузях народного господарства, частина з них зайняли керівні посади. Проте всі з теплотою згадують студентські роки, де їх поважали, турбувалися про них і дали можливість себе реалізувати.

Заступниками декана обліково-економічного факультету були В. В. Турів, З. О. Насінник. На посадах спеціалістів працювали О. Й. Притула та Л. М. Орлова.

На світлині: декан В. В. Турів на профорієнтаційній роботі.

ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ ТУРІВ (період діяльності на посаді декана факультету –1978 – 1983 рр.)

У 1978 р. обліково-економічний факультет очолив к.е.н. Володимир Васильович Турів. Він значно підвищив рівень культурно-масової роботи на факультеті, неодноразово виїжджав разом з агіткультбригадою факультету на виступи в міста та села Тернопільщини, сусідніх з нею областей. Він часто приходив на репетиції хористів, вокалістів, танцюристів та читців.

Володимир Васильович проводив масштабну підготовчо-організаційну роботу, пов'язану з набором абітурієнтів з усієї України. Зокрема, к. е. н., доцент І. Є. Давидович згадує, що з профорієнтаційною метою він їздив навіть у Кіровоградську область.

Значна увага за період деканства В. В. Турі-ва приділялась виробничій практиці. Володимир Васильович вважав, що керівники практики мають особисто відвідати студента у період її проходження як мінімум, один раз. Керівники виробничої практики дуже відповідально ставились до своїх обов'язків та постійно контролювали студентів щодо відвідуваності баз практик і обсягів виконаних практичних робіт. Водночас викладачі мали достатнє фінансування відряджень з перевірки ефективності та якості проходження студентами практики, а

На світлині:
З. О. Насінник, В. В. Туpів, Б. М. Корецький, С. С. Габор, Є. І. Ткач.

керівники від виробництва отримували від інституту відповідну плату за надану студентам можливість отримати практичні знання і набути фахові навички.

Декана В. В. Туріва на факультеті сприймали як доброзичливу, справедливу, товариську людину. У разі потреби Володимир Васильович завжди міг підтримати і допомогти порадою, безкорисною справою.

На світлині:
декан В. В. Турів та члени колективу ТФЕІ.

Заступниками декана обліково-економічного факультету був Збігнев Олександрович Насінник, Михайло Степанович Кузів. На посадах спеціалістів працювали Н. С. Устімова, О. С. Палій та О. П. Дяків.

На світлині:
декан факультету з членами агіткультбригади.

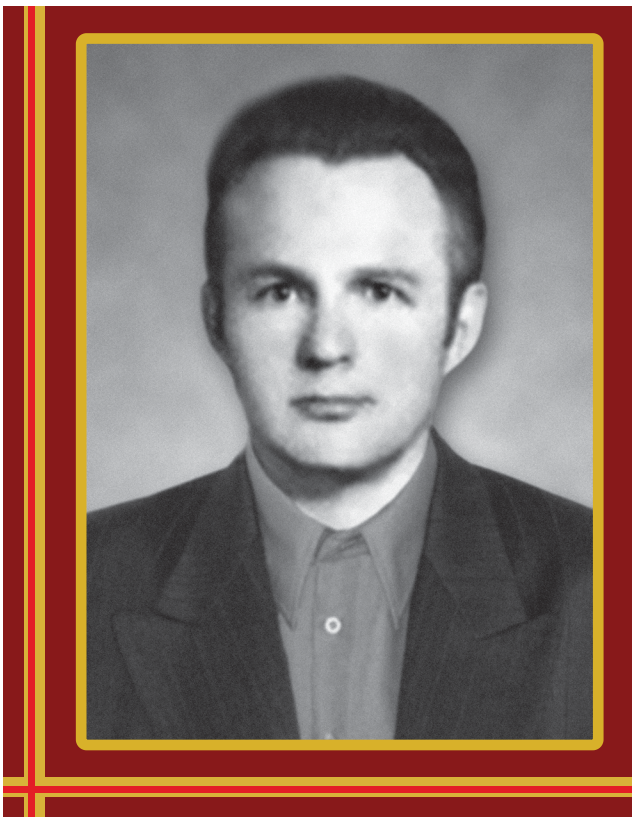

ГРИГОРІЙ АНДРІЙОВИЧ ЛИСИЙ
(період діяльності на посаді декана факультету –
травень-листопад 1983 р.)

Григорій Андрійович Лисий працював деканом обліково-економічного факультету лише півроку, з травня до листопада 1983 р. Це був складний історичний період, коли при владі перебував Ю. В. Андропов, колишній голова Комітету державної безпеки СРСР.

У цей проміжок часу посилено відповідальність за порушення трудової дисципліни, контроль за виконанням планів та службових обов'язків, доручень працівниками підприємств, організацій, закладів. На вулицях, у транспорті, в магазинах, барах, ресторанах, кінотеатрах здійснювався паспортний контроль з метою виявлення прогульників – осіб, що тимчасово або постійно не працюють.

Однак викладачі намагались особливо сумлінно виконувати покладені на них обов'язки з ретельної підготовки до лекцій і практичних занять, своєчасно розпочинати та завершувати їх, проводити виховну і роз'яснювальну роботу серед студентів щодо зовнішньої та внутрішньої політики країни. Розгорнулась боротьба проти окремих проявів «українського буржуазного націоналізму».

Обов'язками студентів були добросовісне відвідування пар, старанна підготовка до занять, належне знання і розуміння, що відбувається в країні та поза її межами, контролювання заборонених політичних висловлювань тощо.

Г. А. Лисий здійснював постійний контроль за трудовою дисципліною викладачів і студентів, періодично проводив наради та збори, присвячені навчальному процесу, науковій і

На світлині: декан Г. А. Лисий та декан А. П. Згібнев на оперативній нараді.

виховній роботі. Значну увагу він приділяв забезпеченню порядку і дисципліни в корпусі № 2 і гуртожитках. Викладачі щоденно чергували в гуртожитках з 19.00 до 23.00 год., про

На світлині: Г. А. Лисий на засіданні ДЕКу.

що робився відповідний запис у «Журналі чергувань викладачів».

Розпочалась також цілеспрямована кампанія на зміцнення позицій російської мови в усіх союзних республіках, зокрема й в Україні. Кожен викладач зобов'язаний був проводити частину пари або усе заняття російською мовою. На початку пари необхідно було окреслити напрями політики партії та поточні політичні завдання радянського народу. Контроль за дотриманням цього неписаного правила здійснювали члени парткому і викладачі кафедр філософії, політекономії. Методичні розробки викладачі змушені були видавати у 1983 р. також лише російською мовою.

3 листопада 1983 р. Г. А. Лисий очолив заочний факультет, яким керував тривалий проміжок часу. На посадах спеціалістів працювали Н. С. Устімова, О. С. Палій та О. П. Дяків.

На світлині: Г. А. Лисий надає консультацію студентці.

На світлині: декан Я. В. Мех у робочому кабінеті.

ЯРОСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ МЕХ
(період діяльності на посаді декана факультету – 1983 – 1987 рр.)

За період деканства Ярослава Васильовича Меха було надзвичайно багато корисних та цікавих починань і справ, які набули продовження в подальшій діяльності деканів. Важливо відзначити у цьому напрямку розквіт студентського самоврядування, під час якого проявили себе чимало студентів, які згодом стали відомими керівниками, бухгалтерами, аудиторами, контролерами-ревізорами, науковцями. Зокрема, гуртожитком № 2, де тоді мешкали студенти-обліковці, керували студентські коменданти. Серед них варто виокремити Миколу Лозіцького, Любомира Кузика, Петра Сачика. Набули популярності виїзні профорієнтаційні агітаційно-культурні бригади студентів, які періодично відвідували навчальні заклади Тернопільської області (м. Бучач, Козова та ін.) та сусідніх з нею областей. Серед активістів цих заходів варто згадати Світлану Шкільну. Студенти брали активну участь в самодіяльності факультету. Серед найактивніших учасників самодіяльності були Олександр Хавдій та Оксана Фарбота-Крисовата (Ленінський стипендіат). У 1985 р. по всьому колишньому Радянському Союзі розпочалась боротьба з алкоголізмом. Одним із пунктів програми такої боротьби були безалкогольні весілля. Перше безалкогольне весілля у м. Тернополі відбулось 6 червня 1986 р. за сприяння декана Я. В. Меха. На весільний руш-

***На світлині:
декан факультету
Я. В. Мех та громадські
активісти.***

ник тоді стали Зеновій та Галина Криві. Завдяки цілеспрямованим заходам декана факультету та завідувачів його кафедр вдалось відкрити 2 філії кафедри на виробництві: Тернопільській дільниці Львівської залізниці (Ігор Боїло), КРУ (Сергій Пелех).

Заступником декана обліково-економічного факультету був Г. П. Журавель. На посадах спеціалістів працювали Г. М. Крива, О.П. Соловій, Н. М. Чорномаз, Л. Б. Марків, Г. Т. Рижак, С. А. Кливець.

***На світлині:
декан Я. В. Мех та
заступник декана
Г. П. Журавель з най-
кращими спортсме-
нами факультету***

***На світлині:
декан М. І. Сапачов у
робочому кабінеті.***

МИКОЛА ІВАНОВИЧ САПАЧОВ
(період діяльності на посаді декана факультету – 1987 – 2000 рр.)

19 травня 1987 р. деканом обліково-економічного факультету став Микола Іванович Сапачов, а у 1992 р., після перейменування факультету на інститут обліку і аудиту, – його директором. Факультет, а згодом інститут, який він очолював, був одним із кращих у нашому вищому навчальному закладі. Микола Іванович очолив і керував факультетом (інститутом) у дуже складний історичний період занепаду та розпаду Радянського Союзу і зародження й утвердження незалежної України.

Згадаймо ті роки... Студенти завжди були найактивнішим прошарком у людському суспільстві. Починаючи з 1989 р. незалежні студентські організації почали масово виникати у ВНЗ України. Вони здебільшого ставили собі за мету сприяти демократизації суспільства, а деякі виступали за повну державну самостійність України. Тоді ж і розпочалося об'єднання цих організацій в єдину течію. В результаті цього сформувалися дві найважливіші студентські організації – Студентське братство, яке утворило кістяк Союзу українського студентства, та Українська студентська спілка (УСС).

На світлині: декан факультету М. І. Сапачов на засіданні Національного альянсу молоді.

Які ж мотиви спонукали їх ступити на цей шлях? Студенти – це найбільш радикальна частина суспільства. І саме в молоді роки людина може «перевернути світ».

Трохи історії... Київ. 2 – 17 жовтня 1990 р. – І студентське голодування під гаслом «Повна незалежність». Це головна причина, що спонукала студентів на такий крок. Хоч це була мирна акція, проте були й жертви, про що замовчу-

На світлині: декан факультету М. І. Сапачов з керівниками добровільних народних дружин.

ється. У Тернополі, як і по всій Україні, були створені страйкоми. До ВНЗ на пари з'являлися всі студенти, але ніхто не навчався під час їх проходження. Найбільш організованими були львівські та тернопільські студентські організації.

Саме в цей період у Тернополі також створюється студентська спілка, проте офіційно вона була зареєстрована лише влітку 1992 р.

1992 р. – ІІ студентське голодування у цей самий період. Які ж причини спонукали студентів до цих дій? Перша – відставка голови Ради Міністрів України Віталія Масола, а друга – протест, щоб українські хлопці проходили службу в армії тільки в межах своєї держави.

У кожному інституті м. Тернополя на той період існував свій осередок Студентського братства, які було об'єднано в одну організацію. Студентське братство сприяло формуванню демократичної української інтелігенції – нової еліти нації, залучало студентів до процесів відродження національної свідомості та культури, до участі в політичній діяльності, допомагало формувати план національно-патріотичного виховання в інститутах.

Студентське братство було одним з ініціаторів створення Молодіжного націоналістичного блоку Тернопільщини і Національного альянсу молоді.

На світлині: колектив ТАНГ вперше зустрічає професора Богдана Гаврилишина. Серед учасників зустрічі директор інституту обліку і аудиту М. І. Сапачов (п'ятий зліва у третьому ряді), 1993 р.

В окреслений період відмінили державний розподіл студентів на роботу. Студенти самостійно шукали для себе бази для проходження виробничої та переддипломної практики і готували відповідні погоджувальні документи для їх проходження.

Цікавим фактом у студентському житті було те, що за пропущені лекції та практичні заняття студенти мали сплатити своєрідний «штраф» («енки» були платні). З огляду на це багато молодих людей переводиться на заочне чи вечірнє навчання. Часу вільного більшає, зароджуються ринкові відносини, студенти мають можливість підзаробити.

На початку 1990-х р. перестають діяти добровільні народні дружини (наші викладачі та студенти брали участь у роботі таких дружин та у чергуваннях в Тернопільському опорному пункті міліції по вул. Миру).

До 1992 – 1993 рр. студенти обліково-економічного факультету щорічно брали активну участь у роботі студентських будівельних загонів, в осінньо-польових роботах у сільськогосподарських підприємствах Тернопільської області. Відповідно вони отримували певну суму заробітної плати, зокрема коли працювали на будівельних майданчиках як муляри, штукатури, плиточники, електрики, різноробочі.

***На світлині:
декан факультету
М. І. Сапачов із призерами спартакіади.***

Засідання старостату проходили регулярно. Старости потоків були надійними помічниками декана (директора) обліково-економічного факультету (інституту). Вони слідкували за дисципліною і порядком на потоках, а також отримували в касі вищого навчального закладу стипендію разом з відомостями виплат цих коштів для кожної групи, які передавали старостам груп, а ті – своїм одногрупникам.

На світлині:
декан факультету з працівниками деканату.

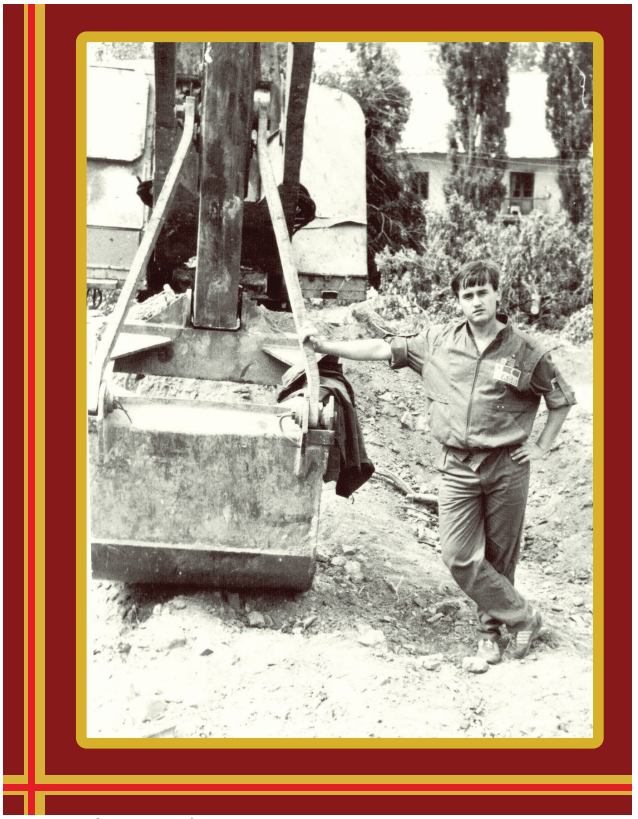

На світлині:
Андрій Крисоватий на будівельному майданчику

У зазначений період студенти багато часу приділяли навчанню, зокрема вивченню лекційного матеріалу, розв'язуванню задач, вирішенню практичних та індивідуальних завдань, написанню курсових робіт і рефератів тощо. Відповідно на художню самодіяльність, власний культурний розвиток і фізичну підготовку молодим людям часто його бракувало.

Керівництво обліково-економічного факультету завжди дбало про фізичний розвиток своїх студентів, для яких було забезпечено

великий вибір спортивних секцій: легка атлетика, гандбол, баскетбол, лижні гонки, футбол, шахи, настільний теніс. Завдяки постійній і цілеспрямованій роботі студенти факультету ставали щорічними призерами спартакіад інституту, учасниками та призерами міжнародних і всеукраїнських змагань. Відповідальним за спортивно-масову роботу на обліково-економічному факультеті з 1979 до 2015 р. був Михайло Андрійович Феник.

У гуртожитку № 2 організовано постійний графік чергувань викладачів та кураторів студентських академічних груп, під час яких здійснювався обхід кімнат, де проживали студенти, проводились з ними бесіди, обмінювались думками щодо вирішення актуальних проблем навчальної та наукової роботи.

У цей період створено багато різних наукових гуртків. У січні 1997 р. у Тернопільській академії народного господарства створили Раду молодих вчених із викладачів, аспірантів, магістрів і студентів. Усього було 11 чоловік. Як вважали ці люди, основним її призначенням була реорганізація та покращення науково-дослідної роботи молодих вчених академії. Очолював першу Раду молодих вчених Андрій Криковатий, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ТАНГу.

Микола Іванович Сапачов завжди брав активну участь у суспільному житті факультету (інституту). Лекційні та практичні заняття, які він проводив, запам'ятовувались як цікаві та доступні. До студентів Микола Іванович ставився, як до своїх дітей, – уважно, вимогливо і турботливо. Він ніколи не допускав у стосунках з викладачами й студентами фамільярності та байдужості, і тому його поважали, намагалися брати з нього приклад.

Заступниками декана обліково-економічного факультету, а згодом після перейменування факультету в інститут обліку і аудиту протягом тривалого часу були Я. Д. Крупка, І. М. Шост, З. І. Кривий, С. П. Кравцов, З. І. Щибиволок. На посадах спеціалістів працювали Г. М. Крива, О.П. Соловій, Н. М. Чорномаз, Л. Б. Марків, Г. Т. Рижак, С. А. Кливець.

19 вересня 2000 р. після тривалої хвороби Миколи Івановича не стало.

На світлині: декан факультету Я. В. Мех з працівниками деканату.

ЯРОСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ МЕХ
(період діяльності на посаді декана факультету – 2000 – 2003 рр.)

Ярослав Васильович Мех дбав про налагодження і розвиток партнерських зв'язків нашого факультету з іншими факультетами, вищими навчальними закладами III–IV рівня акредитації України, зарубіжних держав. «Своїм» став професор Микола Бортник (м. Саратов).

Добрі стосунки тернополяни підтримували з провідними українськими вченими з бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту Миколою Чумаченком, Василем Сопком, Борисом Валуєвим, Миколою Кужельним, Євгеном Мнихом, Любомирою Кіндрацькою, Василем Рудницьким та іншими.

У 2001 р. вперше в Україні на кафедрі обліку і контролю в невиробничій сфері запроваджено спеціалізацію «Облік і правове забезпечення господарської діяльності» в межах спеціальності «Облік і аудит».

Тернопільські вчені-економісти одними з перших у нашій державі започаткували читання навчальних дисциплін, які були популярними в Європі, США та Канаді, зокрема «Управлінський облік», «Контролінг».

Для відомих гостей і друзів, вчених-економістів з нагоди різних ювілеїв, пам'ятних дат і

***На світлині:
декан Я. В. Мех на святкуванні 25-ої річниці ТІНГ.***

важливих подій замовляли на Тернопільському фарфоровому заводі символічні вази із портретами ювілярів, іменинників.

28 – 29 січня 2003 р. на факультеті проведено І Міжнародну науково-практичну конференцію з аудиту в Україні «Проблеми розвитку аудиторської діяльності в Україні на початку XXI століття», на яку з'їхались понад 100 науковців з 30 провідних українських і 9 зарубіжних вищих навчальних закладів (США, Німеч-

***На світлині:
декан Я. В. Мех та учасники І Міжнародної науково-практичної конференції з аудиту в Україні.***

чина, Болгарія, Росія, Білорусь, Молдова, Вірменія та ін.). Серед учасників конференції, зокрема, були доктори економічних наук, професори М. А. Бортник, Ф. Ф. Бутинець, Я. Д. Крупка, М. С. Пушкар, В. С. Рудницький.

Заступниками декана факультету обліку і аудиту були З. І. Кривий, П. Я. Попович, В. С. Король. На посадах спеціалістів працювали Г. М. Крива, О. П. Соловій, Н. М. Чорномаз, Л. Б. Марків, Г. Т. Рижак, С. А. Кливець.

На світлині:
Я. Д. Крупка на своєму робочому місці.

ЯРОСЛАВ ДМИТРОВИЧ КРУПКА
(період діяльності на посаді декана факультету – 2003 – 2013 рр.)

З реорганізацією Тернопільської академії народного господарства спочатку у Тернопільський державний економічний університет (2003 р.), а потім у Тернопільський національний економічний університет (2005 р.) розпочався новий етап функціонування і розвитку факультету обліку і аудиту. Новим ректором університету у 2005 році обрано доктора економічних наук, професора Сергія Ілліча Юрія, який взяв курс на оновлення матеріальної бази університету та покращення якості підготовки фахівців, у тому числі з обліку і аудиту. На той час інститут обліку та аудиту, що функціонував з 1994 р., було реорганізовано у факультет обліку і аудиту. Очолював інститут (з листопада 2003 року), а потім факультет обліку і аудиту доктор економічних наук, професор Ярослав Дмитрович Крупка. У складі факультету функціонувало 4 випускові кафедри:

- обліку і контролінгу в промисловості (завідувач – д. е. н., професор Михайло Семенович Пушкар);
- економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури (завідувач – д. е. н., професор Іван Дем'янович Фаріон);

На світлині: декан факультету Я. Д. Крупка та працівники деканату.

- обліку і контролю фінансово-господарської діяльності (завідувач – д. е. н., професор Петро Якимович Хомин);
- обліку, ревізії і аудиту (завідувач – к. е. н., професор Ярослав Васильович Мех).

Крім цього, до факультету відносилася кафедра статистики, яку у 2005 році очолила к. е. н., доцент Олена Василівна Кустовська після звільнення з цієї посади і виходу на пенсію д. е. н., професора Збігнева Олександровича Насінника.

Найперше, було прийнято рішення про перегляд системи закріплення навчальних дисциплін за випусковими кафедрами. Раніше кожна кафедра читала для студентів відповідних спеціалізацій повний набір передбачених навчальним планом дисциплін професійної підготовки. Було вирішено спеціалізувати кафедри за окремими дисциплінами. Так, за кафедрою обліку і контролінгу в промисловості були закріплені такі основні дисципліни як бухгалтерський облік (загальна теорія), фінансовий облік, управлінський облік; за кафедрою економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури – облік в галузях економіки; організація обліку, фінансовий аналіз; за кафедрою обліку і контролю фінансово-господарської діяльності – податковий облік, облік зовнішньоекономічної діяльності, облік в бюджетних установах, облік

На світлині: декан факультету Я. Д. Крупка та перший ректор Л. О. Каніщенко.

в зарубіжних країнах, інформаційні системи і технології в обліку; за кафедрою обліку, ревізії і аудиту – звітність підприємств, ревізія і контроль, аудит, організація і методика аудиту. Крім цього кожна з випускових кафедр читала для своїх спеціалізацій і магістерських програм по 2 – 3 вибіркові дисципліни, якими й відрізнялися спеціалізації чи програми магістрів одна від одної.

Такий підхід дозволив досягти глибшої спеціалізації на кожній з кафедр, що сприяло покращенню якості викладання, а, отже, й підвищенню рівня підготовки фахівців. Крім цього, з'явилась можливість для оптимізації студентських академічних груп та навчальних потоків, кращого маневру аудиторним фондом.

У цей період в університеті в порядку експерименту запроваджувалася Болонська система організації навчального процесу, в основу якої була покладена кредитно-модульна система контролю знань студентів.

Основною ідеєю запровадження Болонської системи організації навчального процесу було:

- скорочення аудиторного навантаження на студента та збільшення обсягів самостійної роботи під контролем викладача (аудиторне тижневе навантаження було скорочене на старших курсах бакалаврату з 30

На світлині: декан факультету Я. Д. Крупка, члени журі та переможці ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит».

до 24 годин, у магістратурі – до 18 годин на тиждень);

- індивідуалізація навчального процесу з видачею кожному студенту індивідуальних завдань (важливе місце в оцінюванні знань студентів відводилось виконанню індивідуальних завдань в позааудиторний час, які охоплювали весь навчальний курс і формували комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ));
- періодичне звітування студентів за окремими модулями, накопичувальна система оцінювання знань студентів з визначенням загальної оцінки за результатами здачі змістових та підсумкових модулів, виконання ректорських завдань і самостійної роботи, здачі іспитів і заліків.

Значна частина нововведень того часу успішно використовується й до сьогодні. На основі програм курсів розробляються модульні та індивідуальні завдання (КПІЗ), підсумкові бали за 100-бальною шкалою визначаються як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Підвищенню якості підготовки студентів сприяло також покращення матеріально-технічної бази факультету обліку і аудиту та університету загалом. Відремонтовані аудиторії, гуртожитки, інші споруди, проведений бла-

***На світлині:
декан Я. Д. Крупка та
професор С. І. Шкарабан
на засіданні науково-тех-
нічної Ради університету.***

гоустрій території, насичення навчального процесу комп'ютерною та мультимедійною технікою дозволили покращити рівень підготовки, підняти престиж університету та зробити більш привабливим для абітурієнтів навчання на факультеті обліку і аудиту.

Про рівень підготовки фахівців свідчить те, що більшість випускників факультету обліку і аудиту без особливих проблем знаходили місце роботи за основною чи суміжними спеціальностями. Факультетом було укладено біля п'ятдесяти угод про співпрацю з метою спільної підготовки фахівців, проходження практики, стажування студентів з можливістю наступного працевлаштування, у тому числі й з обласними управліннями «Укртелеком», «Укрпошта», «Облавтодор», «Тернопільгаз», великими будівельними фірмами Тернопільської, Львівської, Івано-Франківської областей та ін.

У 2005 році згідно з наказом МОН України Тернопільський національний економічний університет вперше став базовим ВНЗ з проведення другого етапу Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит». Після цього за університетом та факультетом ще сім разів закріплювалося право проведення заключного етапу олімпіади серед студентів облікового напряму (2006, 2007, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 рік). Це також є свідченням високої дові-

На світлині: комісія з оцінки результатів вивчення практичної бухгалтерії

ри базового Міністерства щодо якості надання освітніх послуг на факультеті обліку і аудиту.

У 2008 році до факультету у зв'язку з ліквідацією факультету економіки і менеджменту інвестицій приєднано кафедру обліку і аудиту в інвестиційній сфері, завідувач кафедри – д. е. н., професор Зеновій-Михайло Васильович Задорожний. Таким чином на факультеті крім уже діючих напрямів професійної орієнтації та магістерських програм стали готувати фахівців для будівельної галузі та сфери інвестиційного бізнесу.

У вересні 2009 року на факультеті була проведена чергова реорганізація. На базі п'яти випускових кафедр створено три кафедри:

- обліку у виробничій сфері – завідувач кафедри д. е. н., професор З.-М. В. Задорожний;
- обліку в бюджетній та соціальній сфері – завідувач д. е. н., професор І. Д. Фаріон;
- аудиту, ревізії і контролінгу – завідувач кафедри д. е. н., професор М. С. Пушкар.

За факультетом закріплено навчальний корпус № 2, де переважно проводилися лекційні і практичні заняття з більшості навчальних дисциплін, розміщені комп'ютерні лабораторії.

Таким чином на факультеті здійснювалася підготовка освітньо-кваліфікаційного рівня

«бакалавр» за напрямом підготовки «Облік і аудит» та професійними орієнтаціями:

- «Облік і правове забезпечення підприємницької діяльності»;
- «Облік і правове забезпечення інвестиційної діяльності»;
- «Облік і контроль в державному секторі економіки»;
- «Облік і контроль у сфері послуг»;
- «Контроль і ревізія».

У магістратурі за спеціальністю «Облік і аудит» навчалися студенти за такими магістерськими програмами:

- «Інформаційні технології обліку та контролю в державному секторі економіки»;
- «Інформаційні технології обліку та контролю в підприємствах сфери послуг»;
- «Контроль в державному секторі економіки»;
- «Облік і правове забезпечення в інвестиційній сфері»;
- «Облік і правове забезпечення підприємницької діяльності»;
- «Аудит економічної діяльності».

У 2010 році на факультет обліку і аудиту було повернено кафедру економічного аналізу та об'єднано її з кафедрою статистики, завідувачем якої було призначено д. е. н., професора Степана Івановича Шкарабана.

2010 рік став першим роком введення в навчальний процес тренінгів для посилення практичної підготовки фахівців. За поданням декана факультету у навчальні плани освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» було введено тренінг зі спеціальності обсягом 60 академічних годин. На основі розроблених кафедрами методичних матеріалів студенти розв'язували наскрізну задачу, наближену до практичної бухгалтерії. Тренінг базувався на використанні типового пакету прикладних програм 1С: «Бухгалтерія» (для студентів професійної орієнтації з обліку в державних підприємствах – на типовій бухгалтерській програмі «Парус»).

Пізніше такі ж тренінги були запроваджені й у магістратурі та при підготовці спеціалістів з обліку і аудиту. Зазначені тренінги є складовою виробничої практики на бакалавраті та стажування в магістратурі. Їх проведення дозволяє наблизити навчальний процес до практичної роботи в бухгалтерії, засвоїти типові бухгалтерські програми з обробки інформації,

На світлині: журі та учасники конкурсу «Молодий бухгалтер».

вивчити порядок автоматизованої обробки вхідної та формування вихідної інформації, основних форм фінансової та податкової звітності підприємства.

Заступниками декана факультету обліку і аудиту в період з 2003 по 2013 рр. були: викладач З. І. Кривий, к. е. н., доцент В. С. Король, к. е. н., доцент В. Г. Мельник, к. е. н., доцент С. В. Питель, к. е. н., доцент В. В. Маслій. На посадах спеціалістів працювали І. Ю. Дідушин, О. В. Шпак, Н. М. Чорномаз, Т. С. Сало, Г. Т. Рижак, С. А. Кливець, Л. О. Олійник.

На світлині: урочисте відкриття комп'ютерної лабораторії факультету обліку і аудиту.

ОЛЕКСАНДР ЛЮБОМИРОВИЧ ШАШКЕВИЧ
(період діяльності на посаді декана факультету – 2013 – 2015 рр.)

На світлині:
декан факультету
О. Л. Шашкевич у робочому кабінеті.

З 21 травня 2013 р. факультет обліку і аудиту очолив кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Олександр Любомирович Шашкевич, який до цього працював на посаді завідувача магістратури, заступника декана факультету довузівської, післядипломної та магістерської підготовки Тернопільського національного економічного університету. Заступниками декана на той час працювали кандидати економічних наук, доценти В. В. Маслій (денна форма навчання) та С. В. Питель (заочна форма навчання).

Саме у період, коли факультет очолював О. Л. Шашкевич, була розпочата робота щодо реформування факультету та оптимізації навчального процесу.

Відділення заочної форми навчання факультету обліку і аудиту з серпня 2013 р. переведено до Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій ТНЕУ. Заступник декана факультету С. В. Питель переведений на посаду заступника директора ННІІОТ із заочної форми навчання. З 9 серпня 2013 р. посаду заступника декана факультету обліку і аудиту обійняв к. е. н., старший викладач кафедри обліку в бюджетній та соціальній сфері Т. Г. Бурденюк.

14 лютого 2014 р. укладено договір про співробітництво факультету з компанією «Парус», у результаті чого студенти факультету мали змогу навчатись, використовуючи програмне забезпечення з автоматизації ведення бухгалтерського обліку «Парус: Підприємство».

На світлині:
декан факультету О. Л. Шашкевич та працівники деканату.

Розпочато роботу над навчальними планами підготовки магістрів за півторарічною програмою. Розроблені Концепція розвитку напряму підготовки та спеціальності «Облік і аудит» на 2014 – 2019 роки та Положення про конкурс «Молодий бухгалтер» для студентів ВНЗ I–II рівнів акредитації, затверджені на вченій раді ТНЕУ 26 березня 2014 р.

14 травня 2015 р. у рамках проведення Олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» відбулося урочисте відкриття комп'ютерної лабораторії факультету обліку і аудиту (ауд. 2209), оснащеної сучасними комп'ютерами, навчальним програмним забезпеченням, обладнаної навчальними стендами. У 2014 – 2015 н. р. з метою впровадження дистанційного навчання з ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» адаптовано 62 електронних навчально-методичних комплексів дисциплін (ЕНМКД) з напрямку підготовки (спеціальності) «Облік і аудит» для системи дистанційного навчання «Moodle». Відповідно працівники кафедри обліку у

виробничій сфері розробили 20 курсів, кафедри аудиту, ревізії та аналізу – 26 курсів, кафедри обліку у державному секторі та сфері послуг – 16 курсів. Викладачі факультету розробили також чотири англомовні електронні навчально-методичні комплекси з таких дисциплін: «Облік і аудит» (керівник курсу Н. Г. Мельник), «Економічний аналіз» (керівник курсу І. В. Спільник), «Статистика» (керівник курсу Т. М. Орловська), «Облік міжнародних операцій» (керівник курсу Дерій М.В.). Ці курси розроблені для навчання іноземних студентів із галузі знань «Менеджмент», напряму підготовки «Міжнародний менеджмент», та «Міжнародна економіка».

Упродовж 2013 – 2015 рр. студенти і викладачі факультету обліку і аудиту на чолі з деканом О.Л. Шашкевичем брали активну безпосередню участь в акціях громадянської непокори, котрі розпочалися 2 грудня 2013 р. після жорстокого побиття студентів на київському Майдані. Щоденно формувалися колони студентів та вирушали на Театральний майдан м. Тернополя. Розпочався тернопільський Євромайдан. В акціях взяли участь сотні студентів та професорсько-викладацький склад факультету. Трудовий колектив одноголосно висловив підтримку акції.

20 лютого 2014 р. після нічних безладів у м. Тернополі студенти та викладачі факультету стали на варту для збереження спокою та запобігання правопорушенням у нічний період на території корпусу ТНЕУ № 2 та приміщень бібліотеки університету. 22 лютого 2014 р. – сумний день у житті факультету: професорсько-викладацький склад та студенти взяли участь у панахиді за загиблими Героями Небесної Сотні.

Після вторгнення Російської Федерації на територію України (1 березня 2014 р.) у ТНЕУ та на факультеті розпочалася мобілізаційна підготовка, оновлення реєстраційних даних військовозобов'язаних. Студенти заочної форми навчання, що навчалися за обліковими спеціальностями та пройшли військову підготовку, несли службу в рядах Збройних сил України. Серед них Володимир Гарматій, який загинув, виконуючи бойове завдання влітку 2014 р. на Луганщині.

На світлині:
загиблий в зоні проведення АТО молодший лейтенант, командир взводу, студент факультету Володимир Гарматій.

1 серпня 2014 р. відбулося поховання загиблого в зоні проведення АТО студента заочної форми навчання, молодшого лейтенанта, командира взводу Володимира Гарматія в с. Чернилів-Руський Тернопільського району, у якому взяли участь директор ННІІОТ, професор О. М. Десятнюк, декан ФОА, доцент О. Л. Шашкевич, студенти та викладацький склад ФОА та ННІІОТ.

За виняткову мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі Президент України Петро Порошенко присвоїв звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» молодшому лейтенанту командиру взводу управління гаубичної самохідно-артилерійської батареї гаубичного самохідно-артилерійського дивізіону бригадної артилерійської групи 51 окремої механізованої бригади оперативного командування «Північ» Володимиру Гарматію посмертно.

Окрім навчально-методичної роботи, у цей період на факультеті значна увага приділялась науковій, громадській та волонтерській діяль-

На світлині:
вручення нагороди матері загиблого Оксані Граматій президентом України Петром Порошенком

ності, соціальним проектам, організаційно-масовій, виховній роботі зі студентством. Зокрема, студенти та молоді викладачі факультету обліку і аудиту взяли участь у Першому кросі, приуроченому Олімпійському дню, який розпочався біля Надставної церкви та фінішував перед корпусом факультету обліку і аудиту № 2. Випущені перші футболки з логотипами факультету.

Чисельність науково-педагогічних працівників факультету обліку і аудиту в 2014 – 2015 н. р. становила 84 особи (в тому числі 82 особи – штатні працівники), з них: 7 осіб (8,5%) – доктори наук; 70 осіб (85,4%) – кандидати наук; 5 осіб (6,1%) – без наукового ступеня. Всі працівники зайняті, в тому числі виконанням НДДКР. Результатом підготовки наукових кадрів на ФОА у 2014 р. є 6 захищених кандидатських дисертацій та 1 докторська.

Заступником декана працював Т. Г. Бурденюк, а спеціалістами деканату І. Ю. Дідушин та Н. В. Глух.

На світлині:
декан В. М. Панасюк
у робочому кабінеті.

ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА ПАНАСЮК
(період діяльності на посаді декана факультету – 2015 рік і донині)

З вересня 2015 року на посаду декана факультету обліку і аудиту була призначена Валентина Миколаївна Панасюк. Життя на факультеті суттєво пожвавилось, адже у Валентини Миколаївни є природній талант підбадьорити, заохотити студентів до навчання та громадської діяльності.

Багато зусиль декан спрямовує на згуртування кафедр факультету, забезпечення високої якості навчально-виховного процесу моло-

На світлині:
оперативна нарада з членами науково-методичної ради.

ді факультету, зміцнення теоретичної і фахової підготовки студентів. Творча, енергійна, вимоглива до себе і оточуючих, справжній фахівець своєї справи, Валентина Миколаївна одразу взяла курс на реформування спеціальності «Облік і аудит» у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту». Відтак, спеціальність «Облік і аудит» було перейменовано на спеціальність «Облік і оподаткування», розроблено нові навчальні плани та освітні програми у відповідності до галузевих стандартів та професійних компетентностей, переглянуто бакалаврські навчальні плани та приведено їх у відповідність до спеціальності «Облік і оподаткування».

За ступенем «бакалавр» розроблено такі напрями підготовки:

- «Облік, оподаткування і правове забезпечення підприємництва»;
- «Облік, оподаткування і контроль в державному секторі економіки»;
- «Аналіз і аудит бізнесу».

На світлині:
науково-педагогічний колектив, декан факультету та судентський актив на піаракції: « Якщо облік у порядку, Україна у достатку»

На факультеті розроблено нові магістерські програми, котрі передбачають півторарічне навчання:

- «Інформаційні технології обліку та контролю в державному секторі економіки»;
- «Інформаційні технології обліку та контролю в підприємствах сфери послуг»;
- «Облік і оподаткування підприємницької діяльності»;
- «Облік і правове забезпечення в інвестиційній сфері»;
- «Економічна експертиза»;
- «Аналітичне забезпечення і консалтинг бізнес-процесів».

За підтримки Валентини Миколаївни Панасюк вперше відкрито англомовну магістерську програму «Міжнародний облік».

Створено можливість для навчання студентів за кордоном:

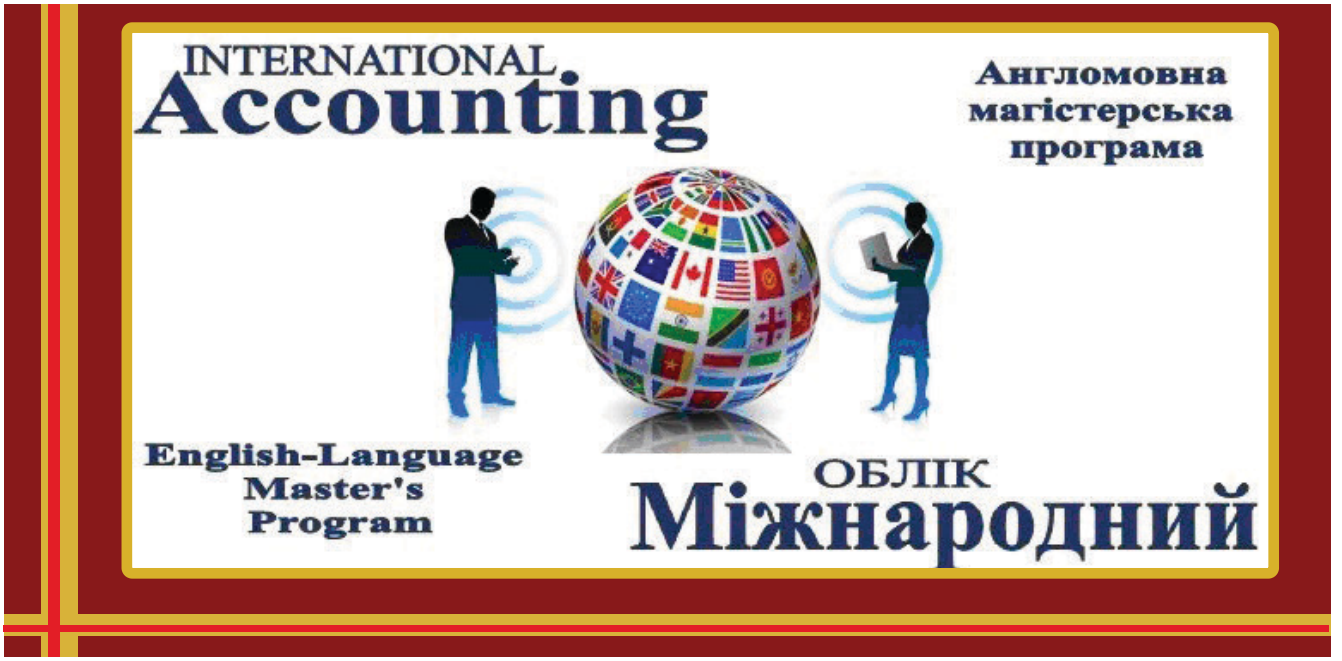

- програма «Подвійний диплом» – навчання студентів в Університеті економіки та інформатики (м. Ольштин, Республіка Польща) та в Сопотській вищій Школі (м. Сопот, Республіка Польща);
- проект «Україна-Норвегія» – співпраця з Університетом Нурланда (м. Боддо, Норвегія).
- проект «Україна-Франція» – співпраця з Університетом Монтпельє (м. Монтпельє, Франція).

Для студентів факультету обліку і аудиту створена можливість для стажування у компаніях:

- KPMG – міжнародна мережа компаній з надання аудиторських та консалтингових послуг;
- Ernst and Young Global Limited – одна з найбільших міжнародних корпорацій з організації консультування у сфері обліку, контролю та оподаткування;
- програми стажування і міжнародного обміну студентами Work and Travel, APOLLO e.v., BIBBER INTERNATIONAL та інші.

• Cybersecurity for business (Маямі, США) – велика неприбуткова організація, що фінансує науково-дослідні розробки з метою методично-інформаційного забезпечення IT-проектів у сфері ведення обліку та складання фінансової звітності.

• стажування протягом 1-3 місяців на провідних підприємствах Німеччини (Addam Opel GmbH та Volkswagen AG).

Окрім навчального процесу, у цей час на факультеті багато уваги приділяється науковій, виховній, громадській та волонтерській діяльності, соціальним проектам, організаційно-масовій роботі зі студентською молоддю.

Для активізації та підвищення ефективності профорієнтаційної роботи на факультеті обліку і аудиту вперше серед вищих навчальних

На світлині: студенти та викладачі ФОА роблять селфі з ректором ТНЕУ, професором А. І. Крисоватим.

закладів України відкрито селфі-зону.

На світлині: ректор ТНЕУ, професор А. І. Крисоватий, декан ФОА, доцент В. М. Панасюк та студентський декан ФОА Р. В. Чоп відкривають селфі-зону факультету.

На світлині: вручення конфедератки найкращому випускнику факультету професору А. І. Крисоватому.

Під час селфі презентована і вручена перша конфедератка з емблемою факультету обліку і аудиту найкращому випускнику факультету, ректору ТНЕУ, д. е. н., професору, заслуженому діячу науки і техніки України А. І. Крисоватому. Конфедератки також були вручені провідним науковцям факультету: д. е. н., професору З.-М. В. Задорожному, д. е. н., професору М. Р. Лучку, д. е. н., доценту В. А. Дерію. Кожен викладач і студент мав змогу поспілкуватись і зробити селфі з ректором університету та деканом факультету обліку і аудиту к. е. н., доцентом В. М. Панасюк.

Паралельно із відкриттям селфі-зони деканом факультету розроблено та встановлено банери з логотипом ФОА у холі другого корпусу.

Керівництво факультету, керуючись ідеєю здорової реклами для спеціальності, кафедр та провідних вчених, проводить масштабну роботу з оновлення символіки та сайту факультету, сторінок в соціальних мережах.

В даний час, за підтримки декана факультету, створено три рекламні ролики про факультет, навчання та дозвілля студентів, розроблено герб та написано гімн факультету обліку і аудиту на слова А. І. Бінцаровської. Вперше його було виконано Іриною Новомлинською на святкуванні Міжнародного Дня студента.

В рамках реалізації соціальних проектів, за підтримки ректора ТНЕУ А. І. Крисоватого та міського голови С. В. Надала на факультеті у

співпраці з студентським самоврядуванням створені соціальні ролики «Чисте довкілля», «ФОА-сьогодні», «Студентське дозвілля».

Для підвищення якості навчання та посилення його практичної складової, за сприяння декана, на факультеті відкрито центр практичної бухгалтерії (модератор центру – к. е. н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері І. Я. Назарова), школу професійної майстерності (модератор – д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг М. Р. Лучко), школу молодого аналітика та ревізора (модератор – д. е. н., професор, завідувач кафедри аудиту, ревізії та аналізу В. А. Дерій).

У вересні 2015 року у соціальній мережі Facebook створено відкриту групу «Аналіз у бізнесі», метою функціонування якої є проведення фахових дискусій, популяризація професії аналітика та залучення творчої молоді до аналітичної діяльності.

З 1 січня 2016 року на факультеті обліку і аудиту запроваджено проведення в он-лайн режимі з використанням сучасних програмних оболонок та засобів комунікацій лекцій-дискусій, семестрових консультацій, консультацій щодо написання дипломних робіт та курсових проектів, консультацій з виконання комплексних практичних індивідуальних завдань.

В умовах проведення антитерористичної операції на Сході країни на факультеті активізувалась волонтерська діяльність. Професорсько-викладацький склад та студенти є активними учасники волонтерських центрів «Оберіг», «Вірую», «Освітянин» та центру капеланської служби Тернопільської єпархії УПЦ КП. На факультеті було здійснено збір речей, теплого одягу та коштів для воїнів АТО. Факультет обліку і аудиту на чолі з деканом виборов перше місце в благодійному аукціоні за кількістю виручених коштів, які були спрямовані на потреби АТО. Також професорсько-викладацький склад факультету долучився до збору коштів для придбання форми капеланської служби Тернопільської єпархії УПЦ КП. В рамках акції «Миколай їде в Донецьк» студентами факультету організований збір м'яких іграшок. Адміністрація факультету обліку і аудиту спільно з Тернопільським благодійним фондом

На світлині: декан факультету В. М. Панасюк та капелани Тернопільської єпархії УПЦ КП.

«Апостол» до Всеукраїнського дня студента організували акцію допомоги студентам, які потребують підтримки та уваги від суспільства. Голова фонду І. М. Апостол відгукнувся на ініціативи декана ФОА Валентини Миколаївни Панасюк й подарував молодим людям не тільки приємні емоції спілкування, а й дієво долучився до вирішення проблем молоді.

Для підвищення корпоративного духу на факультеті деканом започатковано колективне

На світлині: Голова фонду «Апостол» І. М. Апостол, декан В. М. Панасюк, голова профбюро факультету С. І. Саченко та студенти ФОА.

На світлині: декан факультету В. М. Панасюк вручає подарунки студентам з нагоди міжнародного дня студента.

урочисте святкування Дня працівника освіти та Міжнародного дня студента.

Професорсько-викладацький склад та студенти факультету, з ініціативи ректора ТНЕУ А. І. Крисоватого та декана факультету обліку і аудиту В. М. Панасюк, пропагуючи здоровий спосіб життя, в рамках проекту «Еко -університет» започаткували акцію «Велосипедом на роботу та навчання». Активна група студентів та викладачів факультету зробили тижневий велопробіг вищими навчальними закладами м. Тернополя, закликаючи відгукнутися на таку акцію.

На світлині: Ірина Новомлинська та декан ФОА Валентина Панасюк під час виконання гімну факультету.

На світлині: декан факультету В. М. Панасюк та працівники деканату.

За станом на 1 січня 2016 р. якісний показник професорсько-викладацького складу факультету обліку і аудиту складає 100% (всі викладачі, які працюють на факультеті, мають науковий ступінь). На факультеті працює вісім докторів економічних наук та 56 кандидатів

На світлині: професорсько-викладацький склад та студенти факультету пропагують здоровий спосіб життя, в рамках проекту «Еко-університет».

економічних наук. До складу факультету входять три випускові кафедри: обліку у виробничій сфері; обліку в державному секторі економіки та сфері послуг; аудиту, ревізії та аналізу.

Заступником декана факультету з вересня 2015 р. по січень 2016 р. працював к. е. н., доцент В. В. Маслій, а з січня 2016 р. – к. е. н., доцент Т. Г. Бурденюк. На посадах спеціалістів деканату працюють І. Ю. Дідушин та О. В. Шпак.

На світлині:
вхід на територію студмістечка ТНЕУ

3.5. Історія розвитку кафедри обліку у виробничій сфері

Бухгалтерський облік стоїть вище за всі науки і мистецтва,бо всі мають в ньому потребу, а він ні в кому не має потреби;бо без бухгалтерського обліку світ би був не керованими і люди не могли б розуміти один одного.

Бартоломео де Солозано, 1590 р.

Історія кафедри обліку у виробничій сфері починається з 1968 р., коли у зв'язку зі збільшенням кількості студентів та навчальних дисциплін створена кафедра фінансів і бухгалтерського обліку, до якої входили:

Г. Я. Лебединський – завідувач кафедри; В. П. Пальчук – викладач бухгалтерського обліку; В. Г. Рублевський – викладач бухгалтерського обліку; Б. П. Вовк – викладач економічного аналізу; Б. С. Івасів – викладач фінансів.

На кафедрі в цей період працювало п'ять викладачів з погодинною формою оплати. Окрім навчальної діяльності, викладачі кафедри займалися науково-дослідною роботою, публікували наукову та методичну продукцію. У міжвідомчому науковому збірнику Міністерства сільського господарства України опубліковано статтю Г. Я. Лебединського. В. П. Пальчук мав наукову публікацію у всесоюзному журналі «Кооперативное образование», у співавторстві видав збірник завдань з бухгалтерського обліку для кооперативних технікумів. У 1968–1969 н. р. В. П. Пальчук вступив у заочну аспірантуру при Київському інституті народного господарства. В. Г. Рублевський протягом цього періоду склав іспити кандидатського мінімуму і приступив до написання кандидатської дисертації в Українській сільськогосподарській академії.

Окрема кафедра бухгалтерського обліку та аналізу створена у 1969 р. Першим завідувачем кафедри був к. е. н., доцент Г. Я. Лебединський.

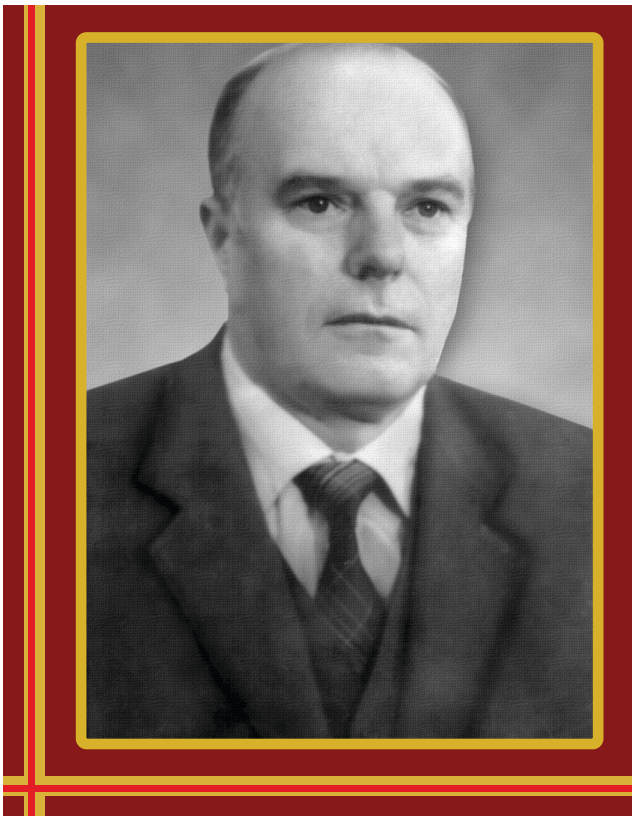

Г. Я. ЛЕБЕДИНСЬКИЙ
(завідувач кафедри в 1968-1971 рр.)

Геннадій Якович Лебединський народився 14 березня 1930 р. у Черкаській області. З 1949 до 1954 р. навчався за спеціальністю «Політична економія» в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Трудову діяльність розпочав у 1954 р. на шахті в Донбасі. З 1962 до 1966 р. навчався в аспірантурі Всеукраїнського науково-дослідного інституту кукурудзи в м. Дніпропетровську. У 1967 р. зарахований на посаду старшого викладача Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства. За його участю вперше сформована кафедра бухгалтерського обліку і фінансів, де він був завідувачем з 1968 до 1971 р.

На кафедрі працювали:

- Г. Я. Лебединський – завідувач, к. е. н.;
- А. С. Коваль – к. е. н.;
- Б. С. Кругляк – к. е. н.;
- С. І. Шкарабан – к. е. н.;
- М. І. Должанський – к. е. н.;
- В. П. Пальчук – викладач;
- Б. П. Вовк – викладач.

Новостворена кафедра мала на той час потужний науковий потенціал (71% кадрового складу з науковими ступенями), який дедалі зростав з приходом нових викладачів. С. І. Шкарабан прийшов працювати на кафедру із Львівського торговельно-економічного інституту після захисту кандидатської дисертації у Московському кооперативному інституті. З м. Львова також переїхав у м. Тернопіль М. І. Должанський, який 2 липня 1969 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. За наказом Київського інституту народного господарства

№ 158-К від 29 серпня 1969 р. на посаду викладача зарахований після закінчення аспірантури при Науково-дослідному інституті кормів Міністерства сільського господарства України С. С. Габор. У жовтні 1970 р. він захистив кандидатську дисертацію і з 10 грудня 1970 р. працював на посаді старшого викладача кафедри. З 17 вересня 1969 р. на посаду старшого викладача обраний за конкурсом А. С. Коваль. З 1 вересня 1969 р. старшим викладачем кафедри обрано кандидата економічних наук Б. С. Кругляка, який пропрацював на цій посаді більше року (30 листопада 1970 р. звільнився за власним бажанням; наказ КІНГу № 290-К від 4 грудня 1970 р.). За час роботи на кафедрі бухгалтерського обліку та аналізу Б. С. Кругляк видав брошуру «Рекомендації до закриття рахунків у колгоспах».

Наказом КІНГу № 191-К від 1 жовтня 1969 р. викладача В. Г. Рублевського переведено на посаду завідувача новоутвореного кабінету бухгалтерського обліку.

Кафедра бухгалтерського обліку та аналізу постійно збільшувала свій кадровий потенціал. Згідно з наказом КІНГу № 151-К від 11 липня 1970 р. на посаду викладача зараховано після закінчення аспірантури В. М. Шваба. З вересня 1970 р. на посади асистентів кафедри зараховано після закінчення ВНЗ перших випускників: В. Г. Мельника, Є. Є. Познахівського та Н. М. Леськів, а В. П. Пальчука переведено на посаду старшого викладача.

М. С. Кузів прийшов працювати на кафедру з Тернопільського кооперативного технікуму.

З 1 вересня 1970 р. на кафедрі бухгалтерського обліку та аналізу працювали: Г. Я. Лебединський, С. І. Шкарабан, А. С. Коваль, В. П. Пальчук, С. С. Габор, Б. С. Кругляк, Б. П. Вовк, В. Г. Мельник, Є. Є. Познахівський, Н. М. Леськів, М. С. Кузів, Г. А. Лисий, В. М. Шваб, Є. Ф. Остафійчук.

З 21 січня 1970 р. С. І. Шкарабан затверджений на посаду заступника декана Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства.

З 1 січня 1971 р. започаткована нова віха в історії Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства – на його базі утворено Тернопільський фінансово-економічний інститут. Як самостійний підрозділ створено обліково-економічний факультет. Кафедра бухгалтерського обліку та аналізу

згідно з наказом ректора ТФЕІ № 8 від 5 січня 1971 р. поділена на дві самостійні: кафедру бухгалтерського обліку та кафедру економічного аналізу.

За кафедрою бухгалтерського обліку закріплено викладання таких навчальних дисциплін: «Теорія бухгалтерського обліку», «Бухгалтерський облік в промисловості», «Бухгалтерський облік в сільському господарстві», «Бухгалтерський облік для фінансистів», «Спецкурс з бухгалтерського обліку в промисловості», «Спецкурс з бухгалтерського обліку в сільському господарстві», «Ревізія і контроль».

Виконання обов'язків завідувача кафедри тимчасово покладено на старшого викладача А. С. Коваля. 22 січня його провели за конкурсом на посаду в. о. доцента.

18 лютого 1971 р. згідно з наказом ТФЕІ № 39-К завідувачем кафедри призначений доцент І. О. Белебеха.

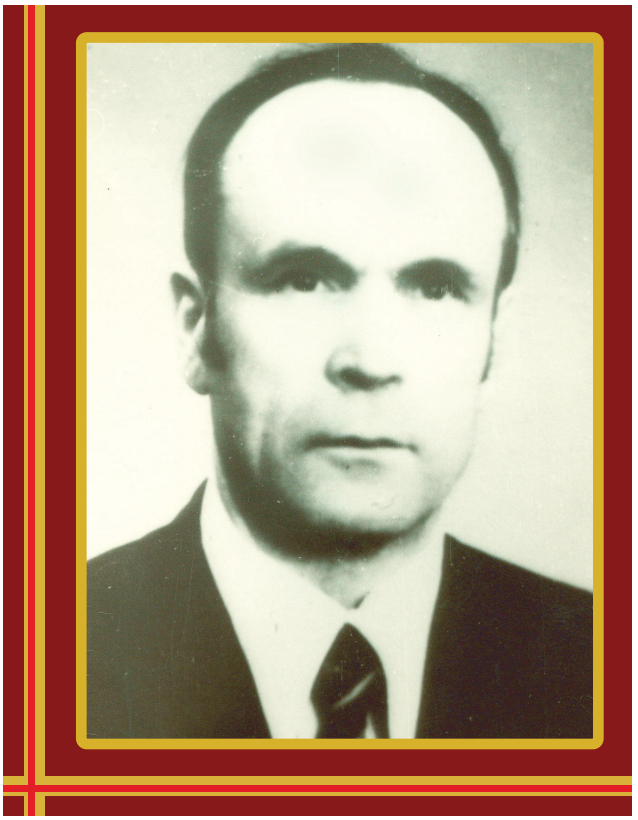

І. О. БЕЛЕБЕХА

(завідувач кафедри в 1971-1973 рр.)

Іван Олексійович Белебеха народився 10 листопада 1930 р. у селі Синиха Куп'янського району Харківської області. Навчався у Харківському обліково-кредитному технікумі Держбанку СРСР. У 1950 р. працював бухгалтером-ревізором Ашхабадської залізниці Туркменської РСР в м. Красноводськ, у фінансових органах м. Харкова. Вищу економічну освіту здобув на вечірньому відділенні Харківської філії Одеського кредитно-економічного

інституту (1956 р.), працював головним бухгалтером радгоспу «Барвінківський» Харківської області (1960-1962 рр.), в 1964 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Облік витрат та шляхи зниження собівартості технічних культур в радгоспах», а в 1968 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку сільськогосподарського виробництва, з 1966 р. по 1971 р. був завідувачем кафедри обліку та фінансів Курського сільськогосподарського інституту. Працюючи в м. Тернополі, в 1979 р. захистив докторську дисертацію «Проблеми обліку витрат виробництва і калькуляції собівартості продукції в сільському господарстві», а в 1981 р. отримав вчене звання професора кафедри бухгалтерського обліку в сільському господарстві.

В період діяльності у ТФЕІ І. О. Белебеха був куратором групи, де навчався третій Президент України – Віктор Андрійович Ющенко.

За керівництва кафедрою І. О. Белебехи колектив надалі поповнювався. З 1 лютого 1971 р. на посаду асистента зараховано В. М. Глуха. До 1 вересня кафедра працювала у такому складі: І. О. Белебеха, А. С. Коваль, Г. А. Лисий, В. М. Шваб, В. П. Пальчук, Є. Ф. Остафійчук, В. Г. Мельник, М. С. Кузів, Н. М. Леськів (Підлужна), В. М. Глух.

У 1971 р. на кафедрі активізувалася робота з виконання госпдоговірних тем. А. С. Коваль і М. С. Кузів виконували госпдоговірну тему із запровадження нормативного методу для Тернопільського хлібопекарного заводу, а В. П. Пальчук та І. О. Белебеха – із запровадження нормативного методу обліку витрат у мелясно-спиртовому виробництві на Мишковицькому спиртовому заводі. В колгоспі ім. 40-річчя Великого Жовтня за результатами госпдоговірної теми, яку виконував В. М. Шваб, запроваджена журнально-ордерна форма рахівництва.

Одночасно викладачами кафедри проводилась громадська робота: читання лекцій для населення, виконання обов'язків так званих академічних закріплених тощо.

З 1 вересня 1971 р. кафедра бухгалтерського обліку поповнилась новими фахівцями – викладачами стали Михайло Семенович Пушкар, Христина Петрівна Гамулевич, Аркадій Григорович Богач та Василь Іванович Сюрпіта. 22 листопада 1971 р. на посаду асистента зараховано Зіновія Володимировича Гуцайлюка,

який працював керівником групи розробників системи механізації бухгалтерського обліку спеціального конструкторського бюро комплексної технології світлотехніки виробничого об'єднання «Ватра».

15 жовтня 1971 р. В. М. Шваб успішно захистив кандидатську дисертацію «Удосконалення обліку товарно-матеріальних цінностей».

Упродовж 1972 р. викладачі кафедри продовжували займатися виконанням госпдоговірних тем. М. С. Пушкар, В. Г. Мельник та А. Г. Богач з 1 січня розпочали роботи з впровадження сальдового методу обліку матеріалів на підприємствах місцевої промисловості. Доцент І. О. Белебеха, старший викладач В. М. Шваб, викладачі В. І. Сюрпіта, Є. Ф. Остафійчук, а також співробітник науково-дослідного сектору Мирослав Ярославович Остап'юк працювали над темою «Впровадження журнально-ордерної форми обліку та внутрішньогосподарського розрахунку в колгоспах Тернопільського району».

28 лютого 1972 р. на засіданні вченої ради інституту в. о. доцента кафедри бухгалтерського обліку А. С. Ковалю присвоєно вчене звання доцента, а 5 травня одержано підтвердження Вищої атестаційної комісії. 19 червня 1972 р. у житті кафедри відбулась значна і приємна подія: Антону Степановичу виповнилося 50 років. Ювіляра тепло поздоровили на засіданні вченої ради інституту, на засіданні кафедри.

3 квітня 1972 р. на посаду асистента зараховано Євстахія Михайловича Худицького родом з Івано-Франківщини. Проте у колективі Є. М. Худицький пропрацював коротко тривалий період, звільнившись за власним бажанням 20 вересня 1972 р.

Новий 1972–1973 н. р. працівники кафедри розпочали у значному поповненні свого складу. Асистентами кафедри зараховані Ростислава Романівна Мельник, Віктор Степанович Совінський, Марія Федорівна Дейнека і Надія Ярославівна Холява, яка залишена на викладацьку роботу після закінчення інституту. На посаду старшого викладача переведено В. Г. Рублевського, який до цього працював на посаді завідувача кабінету спеціальних дисциплін. Старшими викладачами стали М. С. Пушкар, М. С. Кузів та В. М. Глух. Завідувачем кабінету спеціальних дисциплін призначено М. Я. Остап'юка.

З 1 жовтня після успішної здачі вступних іспитів відбув на навчання в аспірантуру при кафедрі бухгалтерського обліку Київського інституту народного господарства Євген Феодосійович Остафійчук. Науковим керівником його дисертації став відомий у тодішньому Радянському Союзі професор Прокіп Петрович Німчинов.

10 листопада 1972 р. на посаду викладача кафедри зараховано к. е. н. Тамару Костянтинівну Брежнєву, яка звільнилася за власним бажанням 28 серпня 1973 р.

16 листопада звільнився за власним бажанням доцент А. С. Коваль і переїхав на постійне проживання у Казань (Росія), де влаштувався на роботу у Казанському фінансово-економічному інституті. У грудні 1972 р. успішно захистив дисертацію старший викладач Віталій Григорович Рублевський.

У 1972 р. закінчили виконання госпдоговірної теми з впровадження сальдового методу обліку матеріалів на підприємствах місцевої промисловості старший викладач М. С. Пушкар, викладачі В. Г. Мельник і А. Г. Богач. У результаті проведеної дослідницької роботи не тільки був запроваджений на підприємствах сальдовий метод, а й написана і видана накладом 500 екземплярів брошура «Оперативно-бухгалтерський сальдовий метод обліку матеріалів» обсягом 3,0 д. а.

На початку 1973 р. працівники кафедри розпочали роботу з підготовки «Російсько - Українського словника бухгалтерських термінів»; було надіслано заявку на його видання у Міністерство вищої і середньої освіти України.

У першій половині 1972 р. з ініціативи кафедри ТФЕІ зробив замовлення Дослідному заводу Львівського політехнічного інституту на виготовлення навчальних машин класу «Альфа-2И». На початку 1973 р. ці машини отримано і запущено в експлуатацію. На засіданні кафедри вирішили, що після кожної пройденої теми викладач, який веде практичні заняття, обов'язково має прийняти залік у студентів на навчальних машинах. Це дозволило, по-перше, об'єктивніше оцінювати їх знання і, по-друге, збільшити кількість опитаних.

У травні 1973 р. старший викладач В. П. Пальчук успішно захистив у спеціалізованій Вченій раді при КІНГу дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Облік і оперативний

економічний контроль витрат у спиртовій промисловості».

Декількома тижнями пізніше, захистивши дисертацію «М'ясна промисловість Південно-Західного економічного району (питання територіальної організації)», став кандидатом географічних наук старший викладач М. С. Пушкар.

У червні 1973 р., відповідно до наказу Міністра вищої і середньої спеціальної освіти СРСР, кафедра бухгалтерського обліку як єдине ціле перестала існувати, а з 1 вересня розпочали діяльність два окремих підрозділи: кафедра бухгалтерського обліку в сільському господарстві та кафедра бухгалтерського обліку в промисловості. Першу очолював і надалі доцент І. О. Белебеха, а виконувати обов'язки завідувача другої кафедри доручили старшому викладачу В. П. Пальчуку.

В. П. ПАЛЬЧУК

(завідувач кафедри в 1973-1979 рр.)

Володимир Петрович Пальчук народився 30 жовтня 1933 р. у с. Богданівка Підволочиського району Тернопільської області. З відзнакою закінчив обліково-економічний факультет Львівського торгово-економічного інституту. Працював завідувачем заочного відділу Уральського кооперативного технікуму в Казахстані, згодом завідувачем бухгалтерського відділення Тернопільського кооперативного технікуму.

З 1968 р. розпочав викладацьку роботу у Тернопільському факультеті Київського інституту народного господарства. Був фундатором кафедри, одним з її п'яти перших викладачів.

Одночасно навчався у заочній аспірантурі на кафедрі бухгалтерського обліку Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка.

В травні 1973 р. під керівництвом д. е. н., проф. Прокопія Петровича Німчинова успішно захистив кандидатську дисертацію «Облік і оперативний контроль витрат в спиртовій промисловості УРСР (на прикладі Тернопільської області)».

З вересня 1973 р. очолив новостворену кафедру бухгалтерського обліку в промисловості, якою успішно керував по вересень 1979 р. У 1975 р. йому присуджено вчене звання доцента.

Володимир Петрович – знаний науковець, висококваліфікований фахівець, людина добра і відповідальна. Справжнім його захопленням була історія України, яку він намагався популяризувати. Через патріотичні настрої та любов до України звільнений з посади та позбавлений права займатися викладацькою діяльністю. З 1979 до 1982 р. він працював на посаді старшого наукового співробітника науково-дослідного сектору ТФЕІ.

Надалі висвітлюватиметься лише історія кафедри бухгалтерського обліку в промисловості.

З 1 вересня 1973 р. на кафедрі працювали: В. П. Пальчук – в. о. завідувача, старший викладач; В. М. Шваб – в. о. доцента; М. С. Пушкар – старший викладач; М. С. Кузів – старший викладач; Н. М. Підлужна – викладач; З. В. Гуцайлюк – викладач; Х. П. Гамулевич – викладач; М. Ф. Дейнека – викладач; Н. Я. Холява – викладач; А. Г. Богач – викладач; Я. В. Мех – викладач; Л. О. Желюк – викладач.

Ярослав Васильович Мех прийшов працювати на кафедру з Львівського торговельно - економічного інституту, а Леонід Олександрович Желюк залишений на викладацьку роботу після закінчення стаціонарної форми навчання у ТФЕІ.

У такому складі кафедра проіснувала недовго. З 1 вересня 1973 р. розпочав навчання у стаціонарній аспірантурі при Львівському державному університеті ім. Івана Франка В. Г. Мельник. Незабаром за станом здоров'я

звільнився в. о. доцента В. М. Шваб, надрукувавши у республіканському видавництві «Урожай» монографію «Облік матеріальних цінностей у сільськогосподарських підприємствах» обсягом 9,5 д. а. На початку 1974 р. на посаду завідувача кабінету спеціальних дисциплін переведено А. Г. Богача.

В кінці 1973 – на початку 1974 р. кафедра бухгалтерського обліку в промисловості відчувала гостру нестачу висококваліфікованих кадрів. Із трьох старших викладачів лише двоє були кандидатами наук. Старший викладач М. С. Кузів працював над написанням кандидатської дисертації, керівником якої був д. е. н., член-кореспондент Академії наук СРСР М. Г. Чумаченко. З лютого 1974 р. М. С. Кузів перебував у м. Москві на факультеті підвищення кваліфікації. У січні 1974 р. за конкурсом на посаду старшого викладача зараховано к. е. н. Б. М. Литвина.

За період з 1973–1974 н. р. кафедра чимало зробила як у науковому, так і в методичному плані, досліджуючи питання удосконалення бухгалтерського обліку на промислових підприємствах. Викладачі кафедри за цей період написали й віддрукували типографським способом методичні розробки «Методика написання курсових робіт» (А. С. Коваль, В. П. Пальчук), «Методика написання дипломних робіт» (В. П. Пальчук, М. С. Пушкар) тощо.

Керуючись перспективним планом технізації та програмування навчального процесу, кафедра бухгалтерського обліку в промисловості розпочала роботу з впровадження матричного контролю за рівнем знань студентів необлікових спеціальностей з розробкою відповідних завдань. Велась робота із створення навчальних діафільмів.

Навчальний 1974–1975 р. кафедра бухгалтерського обліку в промисловості розпочала у такому складі: В. П. Пальчук – завідувач кафедри, к. е. н., доцент; М. С. Пушкар – к. географ. н., старший викладач; Б. М. Литвин – к. е. н., старший викладач; Ю. Д. Кирюшкін – к. е. н., старший викладач; В. М. Глух – старший викладач; Н. М. Підлужна – викладач; З. В. Гуцайлюк – викладач; Х. П. Семенюк (Гамулевич) – викладач; Н. Я. Холява – викладач; М. Ф. Дейнека – викладач; Л. О. Желюк – викладач; Я. В. Мех – викладач.

Старший викладач М. С. Кузів з 1 вересня 1974 р. направлений у річну цільову аспіранту-

ру в Донецьк для завершення підготовки кандидатської дисертації.

З 15 грудня цього року вибули зі складу працівників кафедри старший викладач В. М. Глух та викладач Н. М. Підлужна у зв'язку з зарахуванням в аспірантуру відповідно у Київський інститут народного господарства та Московський фінансово-економічний інститут.

Юрій Дмитрович Кирюшкін зарахований на посаду старшого викладача кафедри 26 червня 1974 р. після закінчення аспірантури й успішного захисту кандидатської дисертації у Московському інженерно-економічному інституті. У грудні на посаду старшого викладача кафедри прийнято Тамару Миколаївну Одінцову, а Мирослав Ярославович Остап'юк повернувся на посаду викладача після служби в рядах Радянської Армії. Цікавим є факт, що на той час на кафедрі була одна вакантна посада старшого викладача у зв'язку із відсутністю кадрів відповідної кваліфікації.

Протягом 1974 р. викладачі кафедри успішно працювали над підвищенням свого наукового рівня, в результаті чого опубліковано наукових праць загальним обсягом 5,9 д. а. Проводили наукові дослідження на промислових підприємствах, узагальнювали матеріали і готували для обговорення на Методичній раді з бухгалтерського обліку при Тернопільському обласному фінансовому управлінні з питань обліку виробничих витрат і контролю за формуванням собівартості продукції питання щодо удосконалення обліку матеріалів, заробітної плати та ін.

Кафедра брала активну участь у створенні секції бухгалтерського обліку при обласній раді НТТ харчової промисловості та налагодженні її роботи. Викладачі кафедри працювали над удосконаленням безмашинного контролю знань студентів на основі застосування матриць. З цих питань В. П. Пальчук опублікував у всесоюзному журналі «Бухгалтерский учет» (1974, № 2) статтю «О подготовке бухгалтеров высшей квалификации».

У навчальному році кафедрою організовано й проведено 3 науково-практичних конференції на базі Тернопільської швейної фабрики, Будинку техніки, Тернопільського обласного управління місцевої промисловості; читацьку конференцію журналу «Бухгалтерский учет» з участю працівника редакції Воло-

димира Костянтиновича Шарафеєва, керівних працівників обліку Тернопільської області і фінансових органів, викладачів кафедри та студентів обліково-економічного факультету ТФЕІ. Матеріали конференції з розгорнутими пропозиціями опубліковано в журналі. Для багатьох викладачів кафедри це були перші публікації на всесоюзному рівні.

1975–1976 н. р. кафедра бухгалтерського обліку в промисловості розпочала у попередньому складі. Однак 5 жовтня 1975 р. на посаду викладача кафедри зараховано Ярослава Дмитровича Крупку (випускник 1971 р. ТФЕІ) та Григорія Павловича Журавля (випускник 1972 р. ТФЕІ), а трохи пізніше –Романа Олексійовича Мельника. Всі вони випускники нашого інституту минулих років, які попрацювали деякий час на підприємствах, відслужили в армії. Г. П. Журавель мав досвід роботи на посаді ревізора Тернопільського облрембудтресту, головного бухгалтера ремонтно-будівельного управління №4; Я. Д. Крупка обіймав посади бухгалтера-ревізора і головного бухгалтера у підприємствах будівельної галузі; Р. О. Мельник – посаду бухгалтера-ревізора. У листопаді у зв'язку з вступом в очну аспірантуру при Московському фінансовому інституті звільнився викладач Л. О. Желюк.

У 1975 р. на засіданні кафедри Б. М. Литвина рекомендували на посаду виконувача обов'язків доцента, а невдовзі вчена рада інституту затвердила його деканом факультету заочної форми навчання.

Методична робота кафедри спрямовувалась на удосконалення навчального процесу, узагальнення та поширення передового досвіду. На засіданнях кафедри розглядались питання про відвідування лекцій і практичних занять, обговорювались матеріали щодо підготовки наочних посібників, про виконання планів науково-дослідних робіт за кожен квартал тощо.

Протягом року практикувалось проведення спільних засідань з іншими кафедрами. У листопаді на об'єднаному засіданні кафедр бухгалтерського обліку в промисловості, статистики та економічного аналізу обговорювалось питання про організацію науково-дослідної роботи студентів. У грудні на спільному засіданні кафедр філософії та наукового комунізму і бухгалтерського обліку в промисловості розглядалося питання «Про підсумки відвіду-

вання занять викладачів кафедри бухгалтерського обліку в промисловості викладачами кафедри філософії».

У 1975 р. кафедра започаткувала таку традицію, як запрошення провідних вчених Радянського Союзу – фахівців з бухгалтерського обліку та економічного аналізу у м. Тернопіль для надання наукової та методичної допомоги молодому вишу. Одним з перших було запрошено відомого в СРСР завідувача кафедри бухгалтерського обліку та економічного аналізу Всесоюзного заочного фінансово-економічного інституту д. е. н., професора Арона Шимоновича Маргуліса. Професор А. Ш. Маргуліс протягом тижня прочитав для студентів 2-го і 3-го курсів обліково-економічного факультету лекції з проблем організації обліку основних засобів, обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції. Гість також спілкувався з викладачами кафедр бухгалтерського обліку в промисловості, бухгалтерського обліку в сільському господарстві, економічного аналізу, у процесі чого обговорено проблемні питання організації обліку в нашій країні.

Впродовж року кафедра провела науковий семінар з питань удосконалення обліку витрат на виробництво у м. Луцьку та 3 науково-практичні конференції обласного масштабу: з працівниками обліку підприємств харчової промисловості та системи побутового обслуговування з питань удосконалення обліку матеріальних ресурсів, а в системі Тернопільського обласного управління будівництва та експлуатації шосейних доріг – з проблем ефективності капітального будівництва.

Окремі викладачі кафедри розпочали активну науково-дослідну діяльність. У 1975 р. в наукових журналах опубліковано 20 статей загальним обсягом 5,1 д. а, з яких 8 статей обсягом 2,2 д. а. опублікував завідувач кафедри В. П. Пальчук, 3 статті обсягом 0,9 д. а. – в. о. доцента М. С. Пушкар, 1 статтю обсягом 0,3 д. а. – в. о. доцента Б. М. Литвин, 3 статті обсягом 1,0 д. а. – старший викладач М. С. Кузів, 5 статей обсягом 1,7 д. а. – викладач З. В. Гуцайлюк.

У першому семестрі 1976–1977 н. р. на кафедрі працювали: В. П. Пальчук – доцент, завідувач кафедри; Б. М. Литвин – в. о. доцента; М. С. Пушкар – в. о. доцента; Ю. Д. Кирюшкін –

старший викладач; Т. М. Одінцова – старший викладач; М. С. Кузів – старший викладач; В. Г. Мельник – старший викладач; З. В. Гуцайлюк – викладач; М. Я. Остап'юк – викладач; М. Ф. Дейнека – викладач; Н. Я. Микитюк – викладач; Я. В. Мех – викладач; Я. Д. Крупка – викладач; Г. П. Журавель – викладач; Р. О. Мельник – викладач; Є. К. Ковальчук – викладач з погодинною оплатою праці.

Віталій Григорович Мельник повернувся на кафедру після закінчення цільової аспірантури при Львівському державному університеті ім. Івана Франка. 28 квітня 1977 р. захистив у Київському інституті народного господарства кандидатську дисертацію «Удосконалення обліку та оперативного економічного контролю руху та використання предметів праці на базі обчислювальної техніки».

У цьому навчальному році колектив кафедри запросив для читання лекцій з бухгалтерського обліку та надання допомоги в організації науково-дослідної роботи д. е. н., професора, завідувача кафедри бухгалтерського обліку Ленінградського фінансово-економічного інституту ім. А. Н. Вознесенського Олександра Самійловича Нарінського.

О. С. НАРІНСЬКИЙ.

У квітні протягом тижня він прочитав цикл лекцій для студентів 3-го курсу з обліку витрат і калькулювання собівартості продукції у будівництві, а перед першокурсниками виступив із лекцією «Як працювати над книгою?». Науковець народився у м. Конотопі на Сумщині, був людиною високого інтелекту, досконало знав німецьку мову, цікавився художньою літературою, мистецтвом. Мав великий практичний досвід, працював головним бухгалтером різних будівельно-монтажних управлінь системи

ОГПУ-НКВД. Після публікації однієї з наукових статей з проблем калькулювання його запросили для роботи в системі ОГПУ-НКВД, а відмова не передбачалась.

У жовтні 1977 р. за запрошенням кафедри Тернопільський фінансово-економічний інститут відвідав професор Білоруського інституту народного господарства Олексій Костянтинович Марченко. Він прочитав цикл лекцій для студентів 2-го і 3-го курсів обліково-економічного факультету з окремих питань бухгалтерського обліку в промисловості, зустрівся з викладачами кафедр. На розширеному засіданні кафедри проведене фахове обговорення підручника О. К. Марченка «Бухгалтерский учет в промышленности», у якому взяли участь В. П. Пальчук, М. С. Пушкар, Б. М. Литвин, Т. М. Одінцова та інші науковці.

Протягом першого семестру 1977–1978 н. р. викладачами кафедри захищено дві кандидатські дисертації: 20 жовтня 1977 р. дисертацію «Вдосконалення обліку виробничих витрат і оперативного контролю собівартості продукції в цукровій промисловості» захистив у Ленінградському фінансово-економічному інституті ім. Н. А. Вознесенського викладач З. В. Гуцайлюк, а 17 листопада став кандидатом економічних наук М. С. Кузів після захисту дисертації «Вдосконалення обліку виробничих затрат, калькулювання і оперативного аналізу собівартості продукції в пивоварній промисловості (на матеріалах підприємств Укрпивопрому)» в Київському інституті народного господарства ім. Д. С. Коротченка.

З вересня 1977 р. на посаду асистентів кафедри зараховані випускниця 1976 р. обліково-економічного факультету Євгенія Костянтинівна Ковальчук, яка після завершення навчання за направленням Мінвузу УРСР зарахована на посаду молодшого наукового співробітника, а з 1 вересня 1976 р. переведена на посаду старшого лаборанта кафедри з одночасним виконанням обов'язків викладача з погодинною оплатою праці, Ігор Євгенович Давидович – старший економіст БМУ «Облмісцевпрому», випускник 1974 р. ТФЕІ.

1 грудня звільнився у зв'язку зі вступом у стаціонарну аспірантуру при кафедрі бухгалтерського обліку в промисловості Ленінградського фінансово-економічного інституту ім. Н. А. Вознесенського Я. В. Мех. 1 січня 1978 р. зараховано на посаду асистента

Н. М. Підлужну, яка завершила навчання у цільовій аспірантурі при Московському фінансовому інституті.

На початок 1978–1979 н. р. на кафедрі працювали: В. П. Пальчук – завідувач кафедри; М. С. Пушкар – доцент; Т. М.Одінцова – к. е. н., старший викладач; М. С. Кузів – к. е. н., старший викладач; В. Г. Мельник – к. е. н., в. о. доцента; З. В. Гуцайлюк – к. е. н., старший викладач; М. Я. Остап'юк – викладач; Н. М. Підлужна – викладач; В. М. Глух – викладач; Г. П. Журавель – викладач; Н. Я. Микитюк –

На світлині:
1-й ряд (зліва направо):
О. С. Палій, Н. М. Підлужна, Т. М. Одінцова, М. С. Пушкар, В. М. Пальчук, Є. К. Ковальчук, Н. Я. Микитюк, М. Ф. Дейнека, В. Одобецька;
2-й ряд (зліва направо): М. С. Кузів, В. М. Глух, В. Г. Мельник, Р. О. Мельник, З. В. Гуцайлюк, Г. П. Журавель, Л. О. Желюк, Б. В. Кащак; 3-й ряд: М. Я. Остап'юк, П. Я. Попович, І. Є. Давидович.

викладач; М. Ф. Дейнека – викладач; Я. Д. Крупка – викладач; Р. О. Мельник – викладач; Є. К. Ковальчук – асистент; Б. В. Кащак – викладач; І. Є. Давидович – викладач.

Володимир Михайлович Глух повернувся працювати на кафедру після завершення навчання в аспірантурі Київського інституту народного господарства, а Богдан Васильович Кащак переведений згідно з наказом ректора з кафедри бухгалтерського обліку в сільському господарстві. 1 грудня 1978 р. звільнився з роботи у зв'язку з виїздом на навчання в аспірантурі Ленінградського торговельно-економічного інституту ім. Ф. Енгельса Я. Д. Крупка. На його місце за конкурсом переведено Петра Ярославовича Поповича, який працював головним бухгалтером Тернопільського м'ясокомбінату. 3 січня 1979 р. на посаду асистента кафедри зараховано Леоніда Олександровича Желюка, який повернувся після завершення навчання в аспірантурі Московського фінансового інституту.

І знову відбулись успішні захисти дисертаційних робіт: 28 грудня 1978 р. кандидатської дисертації «Питання обліку, оперативного економічного контролю витрат на підприємствах м'ясної промисловості (на прикладі підприємств та об'єднань УРСР)» В. М. Глухом, а 8 січня 1979 р. дисертації «Питання вдосконалення обліку і контролю виробництва та використання транспортної тари» Л. О. Желюком у Московському фінансовому інституті.

З. В. Гуцайлюк у співавторстві з головним бухгалтером Кременецького цукрового заводу М. П. Терещуком видали у республіканському видавництві «Техніка» брошуру «Оперативний контроль затрат у цукробуряковому виробництві» обсягом 3,5 д. а.

1979–1980 н. р. кафедра розпочала у такому складі: В. П. Пальчук – завідувач кафедри (до 20.09.1979 р.); М. С. Пушкар – доцент; В. Г. Мельник – доцент; М. С. Кузів – старший викладач; З. В. Гуцайлюк – старший викладач; Т. М. Одінцова – старший викладач; В. М. Глух – викладач; Н. М. Підлужна – викладач; М. Ф. Дейнека – викладач; М. Я. Остап'юк – викладач; Г. П. Журавель – викладач; Р. О. Мельник – асистент; Н. Я. Микитюк – асистент; І. Є. Давидович – асистент; Є. К. Ковальчук – асистент; Б. В. Кащак – асистент; Л. О. Желюк – асистент; П. Я. Попович – асистент.

У вересні 1979 р. В. П. Пальчука звільнено з посади завідувача кафедри і переведено у науково-дослідний сектор для виконання робіт, не пов'язаних з підготовкою кадрів. Ймовірно, що його трагічна загибель у червні 1982 р. сталася не без втручання органів Комітету державної безпеки.

20 вересня 1979 р. на посаду завідувача кафедри за конкурсом обрано М. С. Кузіва.

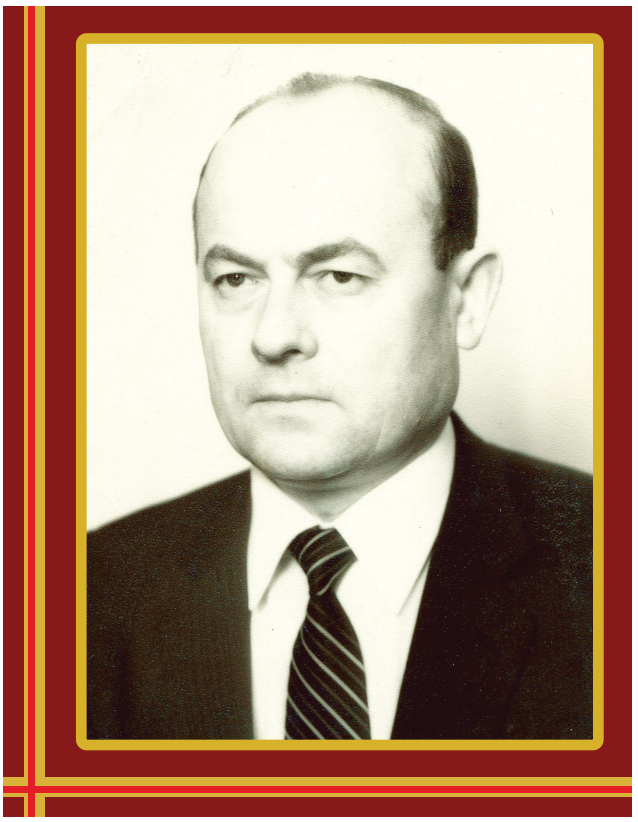

М. С. КУЗІВ

(завідувач кафедри у 1979-1984 рр.)

Михайло Степанович Кузів народився 18 лютого 1940 р. у м. Скалаті. У 1967 р. закінчив Московський кооперативний інститут Центроспілки за спеціальністю «Бухгалтерський облік в торгівлі».

М. С. Кузів розпочав педагогічну діяльність на посаді викладача бухгалтерського обліку Тернопільського кооперативного технікуму у 1967 р. 1 вересня 1970 р. обраний за конкурсом на посаду викладача бухгалтерського облі-

ку Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка. У вересні 1972 р. – на посаду старшого викладача кафедри бухгалтерського обліку, а 1 вересня 1973 р. у зв'язку з утворенням нової кафедри переведений на посаду старшого викладача кафедри бухгалтерського обліку в промисловості. З 1 вересня 1974 р. навчався в очній аспірантурі Донецького державного університету.

У листопаді 1977 р. захистив кандидатську дисертацію «Вдосконалення обліку виробничих затрат, калькулювання і оперативного аналізу собівартості продукції в пивоварній промисловості (на матеріалах підприємств Укрпивопрому)». Стаж науково-педагогічної роботи становить 45 років.

16 вересня 1981 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку в промисловості. Опублікував близько 80 наукових та навчально-методичних праць з облікових дисциплін.

28 грудня 1979 р. на посаду старшого викладача переведено В. М. Глуха. У липні вступив у двохрічну аспірантуру Московського фінансового інституту Г. П. Журавель. 23 квітня 1980 р. вчене звання доцента присвоєно З. В. Гуцайлюку. В цьому ж році викладач

На світлині:
участь викладачів кафедри у Всесоюзній науково-практичній конфернції в Московському фінансовому інституті, 1980р.

Н. Я. Микитюк розпочала навчання в заочній аспірантурі Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка.

У 1980 р. кандидатську дисертацію «Системний облік показників ефективності використання виробничих ресурсів» в Ленінградському фінансово-економічному інституті захистив Я. В. Мех, який під час навчання в аспірантурі був Ленінським стипендіатом.

З 1978 р. навчався в аспірантурі й в 1981 р. у Ленінградському фінансово-економічному інституті захистив кандидатську дисертацію «Вдосконалення бухгалтерського обліку і аналізу капітальних вкладень в державній торгівлі» Ярослав Дмитрович Крупка під керівництвом відомого професора Ярослава В'ячеславовича Соколова. Однак після захисту він був направлений на роботу у Костромську філію Ленінградського торговельного інституту і в Тернопільський фінансово-економічний інститут повернувся лише у 1987 р.

З грудня 1980 по грудень 1983 р. в очній аспірантурі Московського фінансового інституту навчалася Є. К. Ковальчук, яка 26 січня 1984 р. захистила дисертацію «Питання обліку і контролю предметів праці в консервній промисловості» (науковий керівник – д. е. н., проф. Аркадій Валеріанович Власов).

Кафедра продовжила практику запрошення провідних вчених Радянського Союзу у м. Тернопіль як для надання допомоги в організації навчального процесу і науково-дослідної роботи, так і для налагодження наукових контактів. Були запрошені такі відомі вчені: професори П. П. Новіченко, П. С. Безруких з Москви, В. Б. Івашкевич з м. Казані, В. І. Стражев з Мінська, А. М. Кузьмінський, В. І. Самборський та Ю. Я. Литвин з Києва й ін.

Організовано в цей період Другу всесоюзну наукову конференцію з бухгалтерського обліку колегами з Азербайджану, учасниками якої були В. П. Пальчук, Б. М. Литвин, М. С. Кузів і З. В. Гуцайлюк.

У 1980–1981 н. р. змін у складі кафедри не відбулось. 8 квітня 1981 р. вчене звання доцента присвоєно В. М. Глуху та Л. О. Желюку. З посади асистента на посаду старшого викладача переведено Я. В. Меха.

Однак 5 січня 1982 р. на посаду асистента за конкурсом обрано Василя Степановича Рудницького, який працював економістом-ревізором Львівського трамвайно-тролейбусного

управління. Оскільки його сім'я проживала у м. Львові, то у 1984 р. він розрахувався з роботи в ТФЕІ і був обраний за конкурсом викладачем Львівського торгово-економічного інституту. У 1982 р. став аспірантом Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова Б. В. Кащак.

7 квітня 1982 р. на посаду доцента обрано Я. В. Меха.

У 1982 р. Г. П. Журавель завершив навчання в аспірантурі при Московському фінансовому інституті і захистив дисертацію «Вдосконалення обліку і організації контролю за формуванням собівартості продукції» (науковий керів-

На світлині:
кафедра бухгалтерського обліку в промисловості, 1983 р.
1-й ряд (зліва направо): О. Т. Драус, Н. Я. Микитюк, Н. М. Підлужна, М. С. Кузів, Т. М. Одінцова, М. В. Стельмах, О. С. Палій;
2-й ряд: М. Я. Остап'юк, В. С. Рудницький, В. М. Глух, В. Г. Мельник, Р. О. Мельник, Я. В. Мех, М. С. Пушкар, Л. О. Желюк, І. Є. Давидович, З. В. Гуцайлюк.

ник – д. е. н., проф. П. П. Новиченко), а з березня 1983 р. його зарахували на посаду старшого викладача кафедри.

3 березня 1983 р. на посаду асистента обрано випускника 1980 р. ТФЕІ Зеновія Васильовича Задорожного, який працював у науково - дослідному секторі, а з 17 листопада – випускника 1981 р. З. І. Щибиволока.

16 травня 1983 р. доцент В. Г. Мельник призначений заступником декана заочного факультету Тернопільського фінансово-економічного інституту, тоді ж заступником декана обліково-економічного факультету призначений к. е. н., старший викладач Г. П. Журавель. 3 листопада деканом обліково-економічного факультету обрано Я. В. Меха.

У грудні 1983 р. у цільову заочну аспірантуру при Київському інституті народного господарства вступили Р. О. Мельник і І. Є. Давидович. Навчання було успішним і захищені 22 червня 1985 р. дисертації: Р. О. Мельника «Питання удосконалення обліку витрат і оперативного контролю в підсобних сільськогосподарських підприємствах» (науковий керівник – д. е. н., проф. В. В. Сопко) та І. Є. Давидовича «Питання удосконалення обліку і контролю матеріальних витрат у будівництві» (науковий керівник – д. е. н., проф. А. М. Кузьмінський).

З. В. Гуцайлюк видав у цей період монографію у київському видавництві «Техніка» «Учет материальных ресурсов в пищевой промышленности» обсягом 6,6 д. а.

17 березня 1984 р. на посаду доцента обрані Г. П. Журавель та М. Я. Остап'юк (24 березня 1983 р. захистив дисертацію «Вдосконалення обліку і організації контролю за формуванням собівартості продукції» (науковий керівник – к. е. н., доц. П. С. Балицька).

18 вересня 1984 р. закінчився термін перебування М. С. Кузіва на посаді завідувача кафедри. І з 19 вересня виконувати обов'язки завідувача став доцент М. С. Пушкар.

У 1984 р. у Видавничому об'єднанні «Вища школа» доцент М. С. Пушкар опублікував підручник «Бухгалтерський облік в будівництві». Протягом 1979–1984 рр. кафедрою підготовлено і видано 169 наукових статей та тез доповідей загальним обсягом 81,2 д. а., що в розрахунку на одного викладача становило – 11,2 од. та 5,4 д. а. відповідно. Якісний склад кафедри у 1984 р. становив 57,9%.

На світлині:
зустріч студентів, аспірантів і викладачів кафедр бухгалтерського обліку й економічного аналізу з д. е. н., професором, начальником управління методології бухгалтерського обліку і звітності Міністерства фінансів СРСР Петром Степановичем Безруких, 1982 р.

Викладачі кафедри працювали над виконанням госпдоговірних науково-дослідних робіт за замовленням ВНДІЕ Газпрому і Тернопільського заводу «Оргоснастка». У 1979–1984 рр. виконано і впроваджено в народне господарство 6 госпдоговірних тем (економічний

На світлині:
хор Тернопільського фінансово-економічного інституту (члени кафедри М. С. Кузів, З.- М. В. Задорожний та інші)

ефект від впровадження становив 141 тис. крб.).

Активну участь викладачі кафедри брали і в науково-практичних конференціях.

З 1 січня 1985 р. асистент З. І. Щибиволок перейшов на кафедру економічного аналізу. В цей період приступила до роботи М. Ф. Дейнека, яка була аспіранткою Московського фінансового інституту, а з 1981 по 1984 р. перебувала в аспірантурі при Київському інституті народного господарства. Дисертацію «Питання обліку й оцінки незавершеного виробництва» (науковий керівник – д. е. н., академік НАН України М. Г. Чумачеко) вона захистила 12 квітня 1985 р. Захистивши 24 жовтня 1984 р. у Київському інституті народного господарства ім. Д. Ф. Коротченка дисертацію «Вдосконалення обліку і оперативного економічного контролю формування собівартості продукції у виробничих об'єднаннях» (науковий керівник – к. е. н., доц. В. В. Бабіч), на посаду старшого викладача 25 червня 1985 р. обрана Н. Я. Микитюк.

Окрім наукової роботи, викладачі кафедри брали активну участь і в громадському житті інституту.

1 вересня 1985 р. кафедру бухгалтерського обліку в промисловості розділено на дві: бухгалтерського обліку в промисловості і економіки, обліку і аналізу в будівництві. Завідувачем першої кафедри з 18 вересня 1985 р. став М. С. Пушкар, а другої – Б. М. Литвин.

На світлині:
кафедра економіки, обліку і економічного аналізу в будівництві, 2002 р.
1-й ряд (зліва направо):
С. М. Скочиляс, М. В. Стельмах, Б. М. Литвин, Н. М Баранчук;
2-й ряд (зліва направо):
М. Г. Балій, З. В. Задорожний, Т. Г. Майданюк, І. Є. Давидович, С. М. Лихий, Я. Д. Крупка, М. С. Кузів.

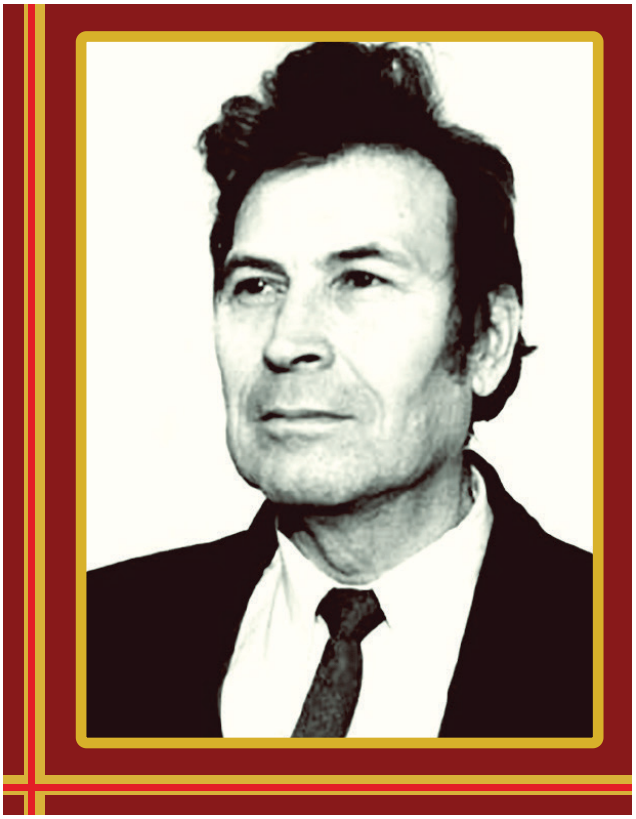

М. С. ПУШКАР

(завідувач кафедри в 1984-2009 рр.)

Михайло Семенович Пушкар народився 21 листопада 1940 р. у с. Щаслива Липовецького району Вінницької області.

У 1968–1971 рр. навчався в аспірантурі Київського державного університету ім. Т. Шевченка.

У 1973 р. захистив кандидатську дисертацію «М'ясна промисловість Південно-Західного економічного району (питання територіальної організації)». Захист докторської дисертації «Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти)» відбувся у Тернопільській академії народного господарства в 2000 р.

З 1971 р. працював на кафедрі бухгалтерського обліку Тернопільського фінансово-економічного інституту: асистентом, старшим викладачем, доцентом, професором. З 1984 р. до 2004 р. – завідувач кафедри бухгалтерського обліку в промисловості, з 2004 р. до 2009 р. – завідувач кафедри обліку і контролінгу в промисловості, з 2009 р. до 2014 р. – завідувач кафедри аудиту, ревізії та контролінгу. З 2014 р. – професор кафедри аудиту, ревізії та аналізу.

Автор майже 300 наукових праць, у т. ч. понад 20 підручників, монографій, навчальних посібників.

Від початку заснування кафедри економіки, обліку і аналізу в будівництві працювали викладачами Б. М. Литвин, М. С. Кузів, Т. М. Одінцова, Є. Є. Познахівський, І. Є. Давидович, М. Ф. Дейнека, Р. О. Мельник, З. В. Задорожний, М. В. Стельмах, С. М. Лихий.

Б. М. ЛИТВИН

(завідувач кафедри в 1985-2003 рр.)

Богдан Миронович Литвин народився 4 серпня 1939 р. у с. Рошнів Тисменицького району, Івано-Франківської області.

В 1963 р. закінчив навчання в Іркутському інституті народного господарства. Працював нормувальником будівельного управління (м. Іркутськ), старшим інженером, керівником економічної лабораторії, начальником планово-економічного відділу тресту «Хімметалургбуд» Мінпромбуду УРСР (м. Калуш). За сумлінну працю на будовах України в 1970 р. був нагороджений ювілейною медаллю «За доблесну працю. На відзнаку 100-річчя з дня народження В. І. Леніна».

В 1973 р. закінчив аспірантуру при Київському інституті народного господарства і захистив кандидатську дисертацію «Аналіз накладних витрат у будівництві та шляхи їх зниження».

З 1974 р. почалася педагогічна кар'єра Б. М. Литвина в Тернопільському фінансово - економічному інституті, де він працював старшим викладачем, доцентом, а згодом – деканом факультету, проректором з навчальної роботи, завідувачем кафедри економіки, обліку і аналізу в будівництві. З 1996 р. – директор інституту економіки і менеджменту інвестицій ТАНГ.

В 1986 р. захистив докторську дисертацію «Економічний аналіз ефективності будівельного виробництва і резерви її підвищення» (ВЗФЕІ, м. Москва).

За досягнуті успіхи в науково-дослідній роботі професор Б. М. Литвин нагороджений Почесною грамотою Президії ЦК профспілки працівників освіти вищої школи і наукових

закладів (1988 р.). За значний особистий внесок у розбудову національної освіти, розвиток наукових досліджень, впровадження сучасних форм навчання і виховання молоді Указом Президента України Б. М. Литвину присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (1994 р.).

В лютому 1995 р. обраний дійсним членом Академії будівництва України.

Опублікував понад 120 наукових та навчально-методичних праць загальним обсягом близько 200 д. а., із них 1 підручник, 5 посібників, 6 монографій.

З 13 вересня 1985 р. на кафедрі на посаді асистента розпочав трудову діяльність Я. М. Чорний. 16 листопада на посаду асистента також зараховано к. е. н. В. В. Смиричинського.

У цьому ж році у всесоюзному видавництві «Агропромиздат» вийшла з друку монографія З. В. Гуцайлюка «Учет и контроль эффективности производства в пищевой промышленности» обсягом 8,0 д. а.

На початку 1986 р. у зв'язку з одруженням звільнився з роботи і виїхав на постійне місце проживання в м. Москву Б. В. Кащак. З 1 вересня 1986 р. перейшов працювати у Львівський торговельно-економічний інститут З. В. Гуцайлюк, проте весною наступного року повернувся у м. Тернопіль.

2 липня 1986 р. доцентами стали Н. Я. Микитюк і Є. К. Ковальчук. У грудні на посаду асистента зараховано М. М. Дупая, який у січні 1987 р. захистив у Київському інституті народного господарства кандидатську дисертацію «Факторний аналіз співвідношення темпів росту продуктивності праці і заробітної плати». З вересня 1986 р. зараховано на посаду викладача з погодинною оплатою праці випускника обліково-економічного факультету Михайла Романовича Лучка.

З 1 вересня 1986р. по 1 березня 1987 р. завідувач кафедри М. С. Пушкар перебував у творчій відпустці з підготовки докторської дисертації. Керував кафедрою протягом цього періоду доцент В. М. Глух.

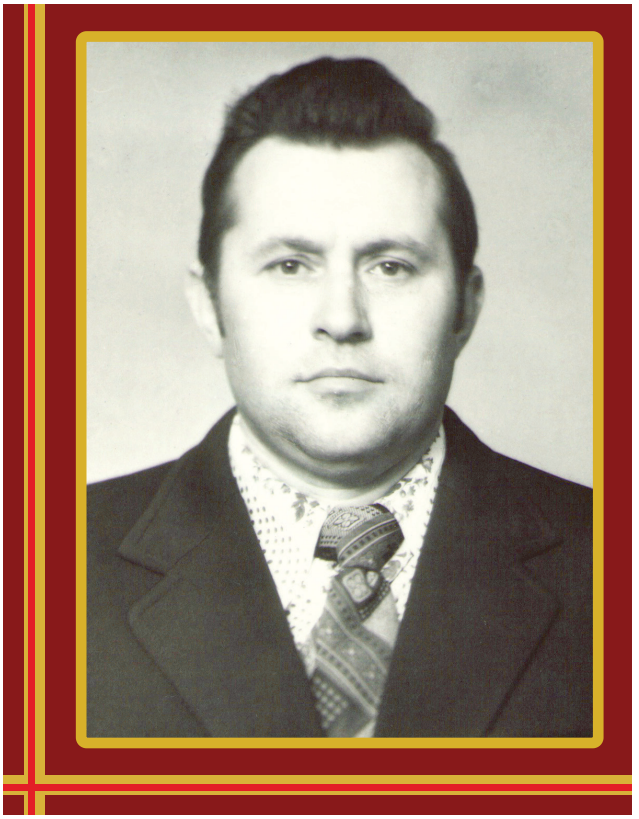

В. М. ГЛУХ

(т. в. о. завідувача кафедри

у 1986-1987 рр)

Володимир Михайлович Глух народився 15 січня 1942 р. у с. Пастуше Чортківського району Тернопільської області.

У 1964 р. успішно закінчив Львівський торгово-економічний інститут. Працював заступником головного бухгалтера Ананівської РСС Одеської області. В жовтні 1964 р. був переведений на посаду викладача в Белгород-Дністровське кооперативне училище. З вересня 1967 р. по грудень 1970 р. працював викладачем бухгалтерського обліку в Тернопільському кооперативному технікумі.

З 1 лютого 1971 р. обраний на посаду асистента, а з 1972 р. – старшого викладача кафедри бухгалтерського обліку ТФЕІ.

З грудня 1974 р. по грудень 1977 р. навчався в аспірантурі Київського інституту народного господарства, після завершення навчання повернувся на посаду викладача кафедри обліку в промисловості ТФЕІ. В грудні 1979 р. обраний на посаду старшого викладача цієї кафедри. В квітні 1981 р. йому присвоєно вчене звання доцента. З вересня 1986 р. по березень 1987 р. виконував обов'язки завідувача кафедри бухгалтерського обліку в промисловості. З вересня 1992 р. переведений на посаду доцента кафедри аудиту, де працював до виходу на пенсію.

17 січня 1987 р. на посаду асистента кафедри обрана Тетяна Георгіївна Альошина. У 1987 р. на новостворену кафедру теорії обліку, ревізії та контролю у невиробничій сфері переведено Л. О. Желюка, а в 1992 р. – М. Я. Остап'юка і М. Р. Лучка. З 13 вересня

1988 р. зараховано на посаду асистента кафедри Наталію Михайлівну Яценко.

1988–1990 рр. були плідними для кафедри бухгалтерського обліку в промисловості в напрямі наукової діяльності: у 1988 р. депоновано рукопис збірника «Облік витрат і калькулювання собівартості у харчовій промисловості» (№ 8) та чергову монографію З. В. Гуцайлюка «Учет в управлении предприятиями и объединениями пищевой промышленности» обсягом 10,0 д. а. у м. Москві у видавництві «Агропромиздат»; у 1989 р. депоновано новий науковий збірник «Облік виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції в умовах госпрозрахунку на підприємствах легкої промисловості» (№ 2923-ЛП); у 1989 р. проведено Обласну науково-практичну конференцію «Удосконалення обліку, аналізу і контролю на підприємствах харчової промисловості в умовах госпрозрахунку і самофінансування»; у квітні 1990 р – Обласну науково-практичну конференцію «Новий господарський механізм і проблеми бухгалтерського обліку»; 15–17 листопада 1990 р. – Всесоюзну науково-методичну конференцію «Методика викладання навчальних дисциплін», у якій взяли участь вчені з Москви, Донецька, Одеси, Харкова, Львова, Ужгорода, а також з Молдови. 1990 р. М. С. Пушкар видав у львівському видавництві «Світ» монографію «Организация учета в объединениях»; З. В. Гуцайлюк опублікував дві монографії: «Учет и контроль производственных отходов» у московському видавництві «Финансы и статистика» і «Методологические проблемы учета эффективности промышленного производства в условиях перестройки хозяйственного механизма» в Київському УМК ВО.

У 1989 році в Тернопільському інституті народного господарства була відкрита аспірантура. Першим аспірантом кафедри бухгалтерського обліку в промисловості став М. Р. Лучко, котрий 5 листопада 1992 року в Київському інституті народного господарства успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Внутрішньовиробничий облік витрат і результатів діяльності з використанням засобів мікропроцесорної техніки».

У 1990 р. М. М. Дупай став доцентом.

З 1 серпня 1991 р. після закінчення ТІНГу на посаду викладачів-стажистів зараховані

Валентина Миколаївна Панасюк і Андрій Ярославович Оленчик.

У 1991 р. кафедра провела Республіканську науково-практичну конференцію «Проблеми обліку, аналізу та контролю в умовах ринкової економіки». М. С. Пушкар видав у московському видавництві «Финансы и статистика» чергову монографію «Бухгалтерский учет в системе управления производством». У київському видавництві навчально-методичної літератури опубліковано навчальний посібник «Бухгалтерський облік в галузях народного господарства», співавторами якого були доценти Я. В. Мех, Г. П. Журавель, Я. Д. Крупка і викладач кафедри теорії обліку, ревізії і контролю А. І. Крисоватий.

З 1992 р. кафедра започаткувала видання збірника наукових праць «Проблеми економіки України».

З. В. Гуцайлюк 27 травня 1992 р. у Київському інституті народного господарства захистив докторську дисертацію «Облік і контроль в управлінні ефективністю виробництва (методологічні та організаційний аспекти на прикладі харчової промисловості)».

4 вересня 1992 р. на засіданні Вченої ради Тернопільського інституту народного господарства (так змінилася на той час назва навчального закладу) прийнято рішення про відкриття першої в Україні кафедри аудиту, а через кілька днів ректором виданий наказ про відкриття кафедри і призначення виконуючим обов'язки її завідувача З. В. Гуцайлюка. На новостворену кафедру, окрім нього, перейшли доценти В. М. Глух та Я. В. Мех.

28 вересня 1992 р. асистентом кафедри бухгалтерського обліку в промисловості обрана Ганна Володимирівна Тесля.

3 січня 1993 р. Г. П. Журавля призначили проректором з навчальної роботи.

Кадровий склад кафедри на той час стабілізувався, хоча у 1993 р. В. М. Панасюк переведено на посаду викладача, а з серпня 1994 р. на посаду асистента кафедри зараховано випускника 1993 р. ТАНГу Святослава Васильовича Пителя. З вересня 1994 р. на посаду викладача кафедри обрано випускницю вечірнього факультету к. е. н. Надію Петрівну Михайлишин. З 12 грудня 1996 р. асистентом став випускник 1993 р. ТАНГу Ростислав Володимирович Романів, маючи практичний досвід

роботи на посаді головного бухгалтера на різних підприємствах м. Тернополя, а в 1997 р. – Петро Богданович Предик та Світлана Петрівна Крамарчук.

14 липня 1997 р. в зв'язку з переводом у Дніпродзержинський державний технічний університет звільнилася з посади доцент кафедри Н. М. Яценко.

В 1997 р. після завершення навчання в аспірантурі (1994–1997) прийшов працювати на кафедру випускник 1992 р. ТАНГу Павло Никифорович Денчук на посаду викладача, маючи досвід роботи на кафедрі аудиту з грудня 1992 р. по жовтень 1994 р., а також на посаді головного бухгалтера різних підприємств м. Тернополя.

У 1998 р. на посаду викладача зараховано Наталію Василівну Гавришко (Гудзь), а В. М. Панасюк переведена на посаду старшого викладача після захисту 9 грудня 1998 р. кандидатської дисертації «Ефективність управління витратами виробництва» (науковий керівник – д. е. н., проф. В. П. Вихрущ) в Інституті регіональних досліджень Національної академії України (м. Львів). У цьому ж році П. Н. Денчук захистив кандидатську дисертацію «Методологія фінансового обліку господарської діяльності (на прикладі підприємств спиртової промисловості)» (науковий керівник – к. е. н., проф. Г. П. Журавель) у Тернопільській академії народного господарства.

У 1998 р. перевидано підручник «Теоретичні основи бухгалтерського обліку» (автори М. С. Пушкар, Г. П. Журавель, Ю. Я. Литвин, В. Г. Мельник).

У 1999 р. кафедрою видано 6-й випуск збірника наукових праць «Проблеми економіки України»; навчальні посібники «Теорія бухгалтерського обліку» і «Збірник задач з бухгалтерського обліку» (автори Г. П. Журавель, Є. К. Ковальчук, Н. Я. Микитюк, В. М. Панасюк); М. С. Пушкар опублікував одноосібну монографію «Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні»; В. М. Панасюк опублікувала одноосібну монографію «Управління витратами виробництва».

У 1999–2000 н. р. кафедра працювала у такому складі: М. С. Пушкар – завідувач кафедри; М. С. Кузів – доцент; В. Г. Мельник – доцент; Н. Я. Микитюк – доцент; Є. К. Ковальчук – доцент; Н. П. Михайлишин – старший викладач; В. М. Панасюк – старший викладач;

Н. М. Підлужна – старший викладач; П. Н. Денчук – викладач; Р. В. Романів – викладач; Г. В. Тесля – викладач; С. П. Крамарчук – викладач; П. Б. Предик – викладач; С. В. Питель – аспірант.

У жовтні 1999 р. Г. П. Журавлю присвоєно звання дійсного члена Української академії економічної кібернетики.

В 2000 р. П. Н. Денчука переведено на посаду старшого викладача, а на посаду викладача прийнято головного бухгалтера ВАТ «Бережанський склозавод», випускника 1988 р. ТФЕІ Олександра Михайловича Кундеуса і переведено з кафедри обліку в сільському господарстві к. е. н., доцента Вікторію Миколаївну Рожелюк.

З 2 січня 2001 р. з кафедри економіки та соціальної праці на посаду доцента переведена к. т. н. Ольга Михайлівна Збожна. У 2001 р. вчене звання доцента присвоєно В. М. Панасюк та В. М. Рожелюк.

2001–2002 рр. відзначилися численними захистами дисертацій викладачами кафедри: 25 січня 2001 р. у Тернопільській академії народного господарства Р. В. Романів захистив кандидатську дисертацію «Формування та функціонування системи управлінського обліку на промислових підприємствах (на прикладі підприємств лакофарбової промисловості України)» (науковий керівник – к. геогр. н., проф. М. С. Пушкар); 26 квітня 2001 р. у Тернопільській академії народного господарства Н. В. Гавришко (Гудзь) захистила кандидатську дисертацію «Облік і аналіз маркетингової та збутової діяльності: управлінський аспект» (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар); 25 жовтня 2001 р. у Тернопільській академії народного господарства С. В. Питель захистив кандидатську дисертацію «Облік і аналіз власного капіталу: методика та організація (на прикладі акціонерних товариств промисловості України)» (науковий керівник – к. е. н., проф. Г. П. Журавель); 12 вересня 2002 р. у Тернопільській академії народного господарства О. М. Кундеус захистив кандидатську дисертацію «Облік та аналіз використання виробничих запасів: сучасний стан і перспективи розвитку (на прикладі підприємств скляної промисловості України)» (науковий керівник – к. е. н., проф. М. Я. Остап'юк); у березні 2002 р. докторську дисертацію «Облік і аналіз інвестиційної діяльності підприємств: методологія та

організація» (науковий консультант – д. е. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України Б. М. Литвин) захистив доцент Я. Д. Крупка. Науковець у цей період працював на кафедрі економіки, обліку і аналізу в будівництві, а з червня 2002 р. очолив новостворену кафедру обліку і аудиту в інвестиційній сфері; 12 листопада 2003 р. його призначено на посаду в. о. директора, а пізніше обрано на посаду директора інституту обліку і аудиту ТАНГу.

Відбулися певні зміни і в посадовому складі кафедри. В 2001 р. Р. В. Романів переведений на посаду старшого викладача. 13 лютого 2002 р. на посаду старшого викладача кафедри затверджено С. В. Пителя. Цього ж року вчене звання доцента присвоєно П. Н. Денчуку.

На початку 2003 р. з ініціативи завідувача М. С. Пушкаря кафедру перейменували на кафедру обліку і контролінгу в промисловості.

Знову відбувались якісні зміни у складі професорсько-викладацького колективу. У 2003 р. присвоєно вчене звання професора Я. Д. Крупці. З вересня 2003 р. переведена на посаду доцента кафедри економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури Є. К. Ковальчук.

У 2002–2003 рр. доцентами кафедри Є. К. Ковальчук та В. М. Панасюк у співавторстві із С. В. Бобрівець підготовлено навчальні посібники «Податковий облік» і «Податковий облік: організація, нормативне забезпечення, податкові розрахунки, звітність».

З січня 2004 р. на посаду викладача кафедри зараховано випускницю аспірантури ТАНГу Віту Зіновіївну Папінко (Семанюк). У 2004 р. на посади доцентів кафедри переведено Р. В. Романіва, Н. В. Гудзь, С. В. Пителя, а на посаду старшого викладача – О. М. Кундеуса.

В квітні 2004 р. відбувся захист дисертації В. З. Папінко (Семанюк) на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Облік і аналіз природоохоронної діяльності підприємств хімічної промисловості України» (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар).

В травні 2004 р. Г. П. Журавлю присвоєно звання дійсного члена Академії економічних наук України.

На кафедрі велася значна робота в науково-дослідній сфері, зокрема викладачі кафедри працювали над виконанням фундаментальної науково-дослідної роботи на тему «Досліджен-

На світлині:
кафедра обліку і контролінгу в промисловості, 2005 р.
1-й ряд (зліва направо):
Н. Я. Микитюк, Я. Д. Крупка, М. С. Пушкар, Г. П. Журавель, В. Г. Мельник, Н. М. Підлужна;
2-й ряд (зліва направо):
І. Є. Крук, О. Т. Драус, П. Н. Денчук, О. М. Збожна, С. П. Крамарчук, Г. В. Тесля, Р. В. Романів; Т. Г. Альошина, Н. П. Михайлишин, О. П. Павликівська, В. Я. Фаріон, Н. Я. Зарудна (Якимчук), В. З. Семанюк, С. В. Питель.

ня та розробка методологічних і організаційних основ фінансового обліку в системі управління» (2003–2005) (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар) загальним обсягом фінансування 13800 грн. Результати роботи викладені в «Методичних рекомендаціях з організації фінансового обліку в системі управління», а також використані в навчальному процесі при викладанні таких навчальних дисциплін, як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Бухгалтерський облік і прийняття рішень», та при підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. За результатами виконаної теми М. С. Пушкарем та М. Т. Щирбою підготовлена також монографія «Фінансовий облік в системі управління».

З метою активізації наукових досліджень з нового наукового напряму в галузі економічних наук, впровадження на промислових підприємствах України системи контролінгу створено Центр досліджень контролінгу при кафедрі обліку і контролінгу в промисловості в 2004 р. під керівництвом д. е. н., професора. М. С. Пушкаря.

16 березня 2004 р. кафедрою обліку і контролінгу в промисловості організовано Міжвузівську науково-практичну конференцію «Проблеми змісту, структури та викладання курсу «Теорія обліку», в якій взяло участь 47 осіб; 21-23 жовтня кафедрою обліку і контролінгу в промисловості спільно з кафедрою обліку і аудиту Мукачівського технологічного інституту проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Удосконалення систем обліку, аналізу та аудиту як складової інформатизації суспільства» в м. Мукачево, в якій взяло участь 127 осіб.

Подальшу наукову роботу кафедри спрямовано на визначення методологічних підходів і обгрунтування напрямків дослідження з проблем контролінгу. Були виконані фундаментальна науково-дослідна робота на тему «Розробка концептуальних основ функціонування контролінгу в Україні» (2005–2007) (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар) загальним обсягом фінансування 62300 грн. та науково-дослідна робота на тему «Методологічні аспекти удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні» (науковий керівник – д. е. н., професор М. С. Пушкар).

За результатами прикладних досліджень кафедрою видано одну монографію (В. М. Панасюк «Витрати виробництва: управлінський аспект», 2005); один підручник (Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник «Облік в будівництві», 2005) та шість навчальних посібників, в тому числі чотири – рекомендованих МОН України (М. С. Пушкар, О. І. Павликівська, В. М. Рожелюк «Навчально-методичний комплекс з курсу «Контролінг», 2005; Я. Д. Крупка, С. В. Питель «Контрольні завдання та методичні поради для проведення практичних занять з курсу «Фінансовий облік», 2005; Г. П. Журавель, П. М. Герасим, П. Я. Хомин «Методологія та методика економічних досліджень», 2005; Г. П. Журавель, П. М. Герасим, П. Я. Хомин, О. М. Десятнюк, А. І. Крисоватий «Система оподаткування та її

інформаційно-облікове забезпечення», 2005; Г. П. Журавель, П. Я. Хомин «Самовчитель з бухгалтерського обліку за стандартами», 2005; Н. П. Михайлишин, М. М. Дупай «Облік товарних операцій комерційної діяльності», 2005).

У цей період кафедра продовжила поповнюватись новими членами з числа кращих випускників Тернопільської академії народного господарства. З вересня 2005 р. трудову діяльність розпочали Володимир Ярославович Фаріон на посаді викладача-стажиста та Наталія Ярославівна Зарудна (випускниця 2005 р. ТАНГу) на посаді стажиста-дослідника.

У 2006 р. вчене звання доцента присвоєно Н. В. Гудзь, Р. В. Романіву, С. В. Пителю, а Н. Я. Зарудна переведена на посаду викладача-стажиста.

Примножувались здобутки кафедри в науково-дослідній роботі. В 2006-2009 рр. здійснювалося виконання держбюджетної теми «Формування інтелектуальних систем обліку для ринкового середовища» (науковий керівник – д. е. н., професор М. С. Пушкар). Як прикладне дослідження згідно з договором на створення (передачу) науково-технічної продукції, укладеним з ВАТ «Літинський молочний завод», члени кафедри виконували науково-дослідну роботу «Дослідження та розробка показників оперативного контролінгу для управління собівартістю продукції» (науковий керівник – д. е. н., професор М. С. Пушкар).

У листопаді 2006 р. проведено круглий стіл «Формування інформаційних ресурсів для менеджменту», в засіданні якого брали участь науковці м. Києва, Житомира, Одеси, Тернополя та представники Фонду Фулбрайта в Україні Наталі М. Штраус та Алонзо Хаткінс (США).

14 вересня 2006 р. у ТДЕУ відбувся захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук А. Г. Богача на тему «Управлінський облік і аналіз операцій логістичних систем у промисловому виробництві» (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар).

В 2007 р. на посаду викладача переведена Н. Я. Зарудна, а на посаду доцента кафедри – В. З. Семанюк. В аспірантуру ТНЕУ з відривом від виробництва в цьому році зараховано В. Я. Фаріона.

У 2007 р. як прикладні дослідження згідно з договором на створення (передачу) науково-технічної продукції, укладеним з ВАТ «Тер-

нопільміськгаз», члени кафедри виконували науково-дослідну роботу «Розробка методики визначення фінансового стану газорозподільних підприємств: розрахунок економічних показників та їх інтерпретація» (науковий керівник – д. е. н., проф. М. С. Пушкар; виконавець – к.е.н., доцент В.М. Панасюк).

З метою реалізації завдань обласної програми стимулювання розвитку інвестиційної діяльності в Тернопільській області (наказ ТОДА № 391 «Про заходи на виконання обласної програми стимулювання розвитку інвестиційної діяльності в Тернопільській області на період до 2011 р.» від 17.07.2008 р.) Центром досліджень контролінгу в 2008 р. прийнято до реалізації проект з Розробки науково-методичних рекомендацій щодо функціонування контролінгу на підприємствах Тернопільської області, який, за оцінками науково-технічного рівня, немає аналогів в Україні. Сферою засто-

На світлині:
кафедра обліку і аудиту в інвестиційній сфері, 2004 р.
1-й ряд (зліва направо):
Т. Сімора (Романишин), З.- М. В. Задорожний, І. Я.Омецінська;
2-й ряд (зліва направо):
Р. О. Мельник, Н. В. Мужевич, І. В. Волошин (Мельничук), В. М. Стець, Г. А. Римар, В. А. Дерій.

сування проекту є підприємства переробної промисловості України.

21–22 листопада 2007 р. кафедрою організовано Міжнародну науково-практичну конференцію «Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України».

12 березня 2008 р. за власним бажанням з посади старшого викладача звільнилася Т. Г. Альошина.

3 листопада 2008 р. аспірантом кафедри став О. А. Шевчук, а В. В. Муравський зарахований на посаду викладача – стажиста.

В грудні 2008 р. кафедрою проведено Науково-практичну конференцію «Перспективи розвитку контролінгу як науки: теорія та практика», в якій брали участь науковці та практики з м. Києва, Львова, Донецька, Тернополя.

Впродовж 2008–2010 рр. науковці кафедри забезпечили виконання фундаментальної науково-дослідної роботи на тему «Дослідження та розробка методологічних основ обліку, аналізу і контролю інвестиційної діяльності підприємств в Україні» (науковий керівник – Я. Д. Крупка) загальним обсягом фінансування: 43202 грн. – 2010 р., 36392 грн. – 2009 р., 38380 грн. – 2008 р. Виконавцями були М. Т. Щирба, к. е. н., доцент, докторант кафедри обліку і контролінгу в промисловості та І. В. Волошин (Мельничук), аспірантка. В рамках виконання НДР опубліковано численні наукові праці.

28 серпня 2009 р. відбулася четверта реорганізація кафедри шляхом об'єднання кафедр обліку в інвестиційній сфері та обліку і контролінгу у промисловості.

Кафедра обліку і аудиту в інвестиційній сфері створена 21 червня 2002 р. з метою підготовки фахівців у галузі обліку та аудиту в інвестиційній сфері у результаті поділу кафедри економіки, обліку і аналізу в будівництві (1985 р. – заснування кафедри (завідувач Б. М. Литвин), з 1993 р. – кафедра економіки і управління будівельним комплексом, а з 2001р. – кафедра економіки і управління інвестиціями).

Першим завідувачем кафедри обліку і аудиту в інвестиційній сфері 25 червня 2002 р. став д. е. н., доцент Я. Д. Крупка.

Кафедру сформовано з трьох досвідчених доцентів (Я. Д. Крупка – завідувач кафедри, доцент, член-кореспондент Академії будівництва України, сертифікований аудитор; З.-М. В. Задорожний – доцент, заступник

завідувача кафедри, член-кореспондент Академії будівництва України, сертифікований аудитор; Р. О. Мельник – доцент, член-кореспондент Міжрегіональної академії управління, сертифікований аудитор), а також трьох молодих викладачів (Ірина Ярославівна Омецінська (Шарко) – випускниця 2002 р. ТАНГу, зарахована на посаду викладача кафедри у вересні 2002 р., маючи практичний досвід роботи у відділі бухгалтерського обліку та звітності у Державному казначействі у м. Червоноградi. З липня 2009 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри обліку і аудиту в інвестиційній сфері, у листопаді 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Облік та аналіз зобов'язань будівельних підприємств: методика та організація» (науковий керівник – д. е. н., доц. З.-М. В. Задорожний); Володимир Михайлович Стець – випускник 2002 р. ТАНГу, зарахований на посаду викладача кафедри у вересні 2002 р., у 2005 р. В. М. Стець вступив до аспірантури ТНЕУ, однак у 2007 р. звільнився в зв'язку з переходом на інше місце роботи; Галина Адамівна Римар – випускниця 1993 р. ТІНГу, зарахована на посаду викладача кафедри у 2002 р, маючи практичний досвід роботи бухгалтером з оплати праці на птахофабриці «Тернопільська» (1993-1998 рр.); Наталія Володимирівна Мужевич – випускниця 2002 р. ТАНГу, зарахована на посаду старшого лаборанта кафедри у вересні 2002 р. У 2007 р. вступила до аспірантури ТНЕУ).

У вересні 2003 р. з кафедри бухгалтерського обліку і аудиту в агропромисловому виробництві переведений к. е. н., доцент В. А. Дерій, згодом заступник завідувача кафедри обліку і аудиту в інвестиційній сфері (з листопада 2003 р.).3 листопада 2003 р. кафедру очолив к. е. н., доцент З.-М. В. Задорожний.

В цей період кафедра поповнилася новими членами, серед яких Інна Василівна Волошин

На світлині:
кафедра обліку у виробничій сфері, 2010 р.
1-й ряд (зліва направо): І. Я. Назарова, О. М. Збожна, Н. Я. Микитюк, Є. К. Ковальчук, З. В. Задорожний;
2-й ряд (зліва направо): В. Я. Фаріон, П. Н. Денчук, Г. А. Римар, В. А. Дерій, Г. В. Тесля, Н. В. Гудзь, В. М. Панасюк, В. Г. Мельник, Н. М. Підлужна, Я. Д. Крупка, С. В. Питель, І. Є. Давидович, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька, Н. Я. Заруднa, Р. В. Романів, Л. В. Друк, В. В. Морозюк, Р. О. Мельник, Н. В. Мужевич, І. В. Мельничук.

(Мельничук) – випускниця 2003 р. ТАНГу, зарахована на посаду стажиста-дослідника кафедри з вересня 2003 р., а з 2004 р. переведена на посаду викладача кафедри, у 2006 р. І. В. Мельничук вступила до аспірантури ТНЕУ; у 2004 р. на посаду викладача-стажиста кафедри зараховано Людмилу Григорівну Семеген (Лещишин) – випускницю 2004 р. ТАНГу.

Новоутворена у результаті об'єднання кафедр обліку в інвестиційній сфері та обліку і контролінгу у промисловості кафедра у складі 32 осіб отримала назву «Кафедра обліку у виробничій сфері». Її очолив д. е. н., професор З.-М. В. Задорожний.

З.-М. В. ЗАДОРОЖНИЙ

(завідувач кафедри у 2009-2014рр.)

Зеновій-Михайло Васильович Задорожний народився 25 жовтня 1959 р. у с. Скоморохи Тернопільського району Тернопільської області. У 1980 р. закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут, отримавши диплом з відзнакою за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності». Протягом 1982-1985 рр. З.-М. В. Задорожний працював економістом науково-дослідного сектору, асистентом кафедри бухгалтерського

обліку у промисловості, протягом 1985–1986 рр. був асистентом кафедри економіки, обліку та аналізу в будівництві, протягом 1986–1989 рр. – аспірантом Київського інституту народного господарства (нині – ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»). У 1989 р. в Київському інституті народного господарства захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Облік і аналіз витрат на реконструкцію і технічне переозброєння підприємств» (науковий керівник – к. е. н., доц. В. В. Бабіч). З 1989 до 1993 р. був асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри економіки, обліку та аналізу у будівництві. Протягом 1993–2002 рр. – доцент кафедри економіки і управління будівельним комплексом, протягом 2002-2004 рр. – доцент, виконуючий обов'язки завідувача кафедри обліку та аудиту в інвестиційній сфері. З 2004 р. по серпень 2009 р.– завідувач кафедри обліку та аудиту в інвестиційній сфері Тернопільського національного економічного університету.

6 грудня 2007 р. захистив докторську дисертацію «Внутрішньогосподарський облік у будівництві: методологія та організація» (науковий консультант – д. е. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України Б. М. Литвин), отримавши диплом доктора економічних наук.

У 2008 р. З.-М. В. Задорожного визнано «Людиною року – 2008» на Тернопіллі серед працівників вищих навчальних закладів.

З 7 липня 2010 р. до теперішнього часу – проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету.

У 2009–2010 н. р. кафедра працювала у такому складі: З. В. Задорожний – завідувач кафедри; Я. Д. Крупка – професор; З. В. Гуцайлюк – професор; Г. П. Журавель – професор; А. Г. Богач – доцент; Л. Т. Богуцька – викладач-стажист; Н. В. Гудзь – доцент; І. Є. Давидович – доцент; П. Н. Денчук – доцент; В. А. Дерій – доцент; Н. Я. Зарудна – викладач; О. М. Збожна – доцент; Є. К. Ковальчук – доцент; М. С. Кузів – доцент; О. М. Кундеус – доцент; В. Г. Мельник – доцент; Р. О. Мельник – доцент; І. В. Мельничук – викладач; Н. Я. Микитюк – доцент; Н. В. Мужевич – викладач; І. Я. Назарова – старший викладач; І. Я. Омецінська – старший викладач; В. М. Панасюк – доцент;

С. В. Питель – доцент; Н. М. Підлужна – старший викладач; Г. А. Римар – викладач; Р. В. Романів – доцент; Л. Г. Семеген – викладач; Г. В. Тесля – старший викладач; В. Я. Фаріон – викладач; В. В. Морозюк – старший лаборант; Л. В. Друк – інженер.

З вересня 2009 р. на кафедру переведено випускницю 2008 р. ТНЕУ Лілію Тарасівну Богуцьку, яка до того протягом року працювала на посаді бухгалтера ТОВ «Промтовари» (м. Тернопіль).

З вересня 2009 р. трудову діяльність на кафедрі розпочала Ірина Ярославівна Назарова (випускниця 2000 р. ТАНГу) на посаді старшого викладача після завершення навчання в аспірантурі ТНЕУ та захисту 11 червня 2009 р. кандидатської дисертації «Облік та розкриття інформації в умовах реорганізації підприємств» (науковий керівник – д. е. н., проф. Б. М. Литвин), маючи практичний досвід роботи на посаді головного бухгалтера в аудиторській фірмі «Консул» (починаючи з 1998 р.) та консультанта з економічних питань (з 2004 р.).

У 2009 р. в аспірантуру ТНЕУ з відривом від виробництва було зараховано Наталію Володимирівну Починок (випускниця 2005 р. ТАНГу), а з листопада 2010 р. навчання в аспірантурі розпочали Н. Я. Зарудна та Л. Т. Богуцька.

У 2010 р. Л. Г. Семеген захистила кандидатську дисертацію «Облік інших необоротних матеріальних активів у будівельних підприємствах» (науковий керівник – проф. З.-М. В. Задорожний), однак через рік звільнилася за власним бажанням в зв'язку з переїздом на постійне місце проживання у США.

Цього року присвоєно вчене звання доцента А. Г. Богачу.

23–24 квітня 2010 р. кафедрою організовано Міжнародну науково-практичну конференцію «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» в якій взяло участь 215 науковців, в тому числі: іногородні – 130.

У 2011 р. у ТНЕУ відбулися захисти кандидатських дисертацій двох членів кафедри: 3 березня 2011 р. захистив кандидатську дисертацію В. Я. Фаріон «Облік витрат операційної діяльності та формування собівартості продукції у спиртовій промисловості» (науковий керівник – д. е. н., проф. Я. Д. Крупка), а 14 жовтня 2011 р. –

На світлині:
кафедра обліку у виробничій сфері, 2014 р. (зліва направо): 1-й ряд: Г. А. Римар, І. Я. Омецінська, Н. Я. Зарудна, Л. В. Друк, Н. В. Починок, Є. К. Ковальчук, З.˜М. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Г. П. Журавель, Ю. А. Судин, М. В. Дерій, У. В. Івасечко. 2-й ряд: В. Я. Фаріон, О. М. Кундеус, В. В. Муравський, О. А. Шевчук, П. Н. Денчук, З. В. Гуцайлюк, Р. В. Романів, Я. Д. Крупка, І. Я. Назарова, І. В. Мельничук, Л. Т. Богуцька, Н. В. Гудзь.

захистила кандидатську дисертацію І. В. Мельничук (Волошин) «Облік і аналіз інновацій у сфері випуску та збуту продукції текстильної промисловості» (науковий керівник – д. е. н., проф. Я. Д. Крупка).

З вересня 2011 р. на посаду стажиста-дослідника кафедри зараховано С. М. Галещук.

У 2011 р. вчене звання доцента присвоєно О. М. Кундеусу, в 2012 р. – І. Я. Омецінській, а з 2012 р. переведено на посаду доцентів кафедри обліку у виробничій сфері І. В. Мельничук, В. Я. Фаріона, І. Я. Назарову. З жовтня 2011 р. на посаду викладача кафедри зарахований О. А. Шевчук.

Впродовж 2011–2013 рр. науковці кафедри виконували фундаментальну науково-дослідну роботу «Теоретико-методологічні основи та практичні аспекти формування і реалізації

облікової політики на мікро – і макрорівнях» (науковий керівник – д. е. н., проф. З. В. Задорожний) загальним обсягом фінансування: 59000 грн. (2013 р.), 58800 грн. (2012 р.) і 54100 грн. (2011 р.). В рамках виконання НДР було опубліковано велику кількість наукових праць. В контексті НДР здійснювалась і підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

2011 року відбулися захисти дисертацій викладачів кафедри: 20 червня у Львівській комерційній академії В. В. Муравського, що захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Облік і аналіз руху товарів з використанням інформаційних технологій» (науковий керівник – д. е. н., проф. Я. Д. Крупка); 26 жовтня у ТНЕУ захищена дисертація О. А. Шевчука на тему «Облік і аудит витрат на збут продукції у підприємствах цукрової промисловості» (науковий керівник – к. е. н., доц. В. А. Дерій); 23 листопада у ТНЕУ В. А. Дерій захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему «Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств» (науковий консультант – д. е. н., проф. З.-М. В.Задорожний); 23 листопада у ТНЕУ на засіданні спеціалізованої Вченої ради Д 58.082.01 ТНЕУ відбувся захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Н. В. Починок на тему «Обліково-аналітичне забезпечення управління персоналом будівельних підприємств» (наук. керівник – д. е. н., проф. З.-М. В. Задорожний).

29–30 листопада 2012 р. кафедрою організовано ІІ Міжнародну науково-практичну конференцію «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні». У конференції взяли участь 128 науковців, 11 з яких були представниками іноземних держав.

З серпня 2013 р. у зв'язку із закінченням строку трудового договору звільнилися з кафедри викладачі пенсійного віку: доценти М. С. Кузів, В. Г. Мельник, Р. О. Мельник, Н. Я. Микитюк, О. М. Збожна; викладачі Н. М. Підлужна, Г. В. Тесля.

З вересня 2013 р. на посаду доцента переведено Н. В. Починок; на посади старших викладачів – О. А.Шевчука та В. В.Муравського; до складу викладачів кафедри зарахована

Марія Василівна Дерій (випускниця 2008 р. ТНЕУ).

У 2013 р. відбулися захисти дисертацій викладачів кафедри: 28 листопада у ТНЕУ захистила кандидатську дисертацію Н. Я. Зарудна «Облік і аналіз процесу постачання матеріальних цінностей» (науковий керівник – д. е. н., проф. Я. Д. Крупка); 5 грудня – М. В. Дерій «Облік і контроль грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві» (науковий керівник – д. е. н., проф. З.-М. В.Задорожний), 26 грудня – Л. Т. Богуцька «Облік і аналіз інвестиційної нерухомості» (науковий керівник – д. е. н., проф. З.-М. В. Задорожний).

У 2013 р. на посаду стажиста-дослідника кафедри зарахована Юлія Анатоліївна Судин (випускниця 2013 р. ФОА) та викладачем кафедри – С. М. Галещук.

З вересня 2014 р. в. о. завідувача кафедри обліку у виробничій сфері стала к. е. н., доцент з багаторічним стажем Є. К. Ковальчук.

Є. К. КОВАЛЬЧУК
(в. о. завідувача кафедри
у 2014-2015 рр.)

Євгенія Костянтинівна Ковальчук народилася у 1954 р. у с. Береги Млинівського району Рівненської області. Трудову діяльність розпочала в 1971 р. у Тернопільській дирекції котелень з тепловими мережами як апаратник ХВО.

У 1976 р. закінчила обліково-економічний факультет Тернопільського фінансово-економічного інституту, отримавши диплом з відзнакою за спеціальністю «Бухгалтерський

облік в промисловості». З серпня 1976 р. працювала в ТФЕІ на посадах асистента, викладача (1983–1986 рр.), старшого викладача (1986 р.), доцента (1986–2003 рр.) кафедри бухгалтерського обліку в промисловості, доцента кафедри економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури (2003–2009 рр.), доцента кафедри обліку у виробничій сфері (2009–2015 рр.).

З грудня 1980 до грудня 1983 р. навчалася в очній аспірантурі Московського фінансового інституту. В січні 1984 р. успішно захистила кандидатську дисертацію.

30 березня 1989 р. присвоєно вчене звання доцента.

За період роботи виконувала обов'язки заступника, а з вересня 2014 р. по березень 2015 р. – обов'язки завідувача кафедри.

Підготувала більше 110 наукових і науково-методичних праць, є співавтором 12 навчальних посібників, 2 колективних монографій. Під її керівництвом захищена одна дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук; магістерська робота стала переможцем Республіканського конкурсу магістерських робіт.

У 2014–2015 н. р. кафедра обліку у виробничій сфері працювала у такому складі: Є. К. Ковальчук – в. о. завідувача кафедри, доцент; З.-М. В. Задорожний – професор; Я. Д. Крупка – професор; З. В. Гуцайлюк – професор; Г. П. Журавель – професор; Л. Т. Богуцька – старший викладач; Н. В. Гудзь – доцент; І. Є. Давидович – доцент; П. Н. Денчук – доцент; М. В. Дерій – старший викладач; Н. Я. Зарудна – старший викладач; О. М. Кундеус – доцент; І. В. Мельничук – доцент; Н. В. Мужевич – старший викладач; В. В. Муравський – старший викладач; І. Я. Назарова – доцент; І. Я. Омецінська – доцент; В. М. Панасюк – доцент; С. В. Питель – доцент; Н. В. Починок – доцент; Г. А. Римар – викладач; Р. В. Романів – доцент; В. Я. Фаріон – доцент; О. А. Шевчук – старший викладач; Ю. А. Судин – стажист-дослідник; Л. В. Друк – інженер 1-ої категорії.

10–11 жовтня 2014 р. уже на рівні факультету обліку і аудиту за участю кафедри організовано III Міжнародну науково-практичну конференцію «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні», в якій взяло участь 158 осіб, в тому числі іногородніх – 70 осіб (серед них іноземних – 10 осіб).

У 2014 р. на посади старших викладачів кафедри переведені: М. В. Дерій, Л. Т. Богуцька та Н. Я. Зарудна.

Цього року відбулися захисти дисертацій викладачів кафедри: 26 серпня у ТНЕУ захищена дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Н. В. Мужевич «Облік і аналіз витрат на утримання та експлуатацію будівельної техніки» (науковий керівник – д. е. н., доц. В. А. Дерій); 4 грудня – Г. А. Римар «Облік, аналіз і контроль витрат у житловому будівництві» (науковий керівник – д. е. н., проф. Я. Д. Крупка).

3 квітня 2015 р. виконувачем обов'язків завідувача кафедри призначено к. е. н., доцента кафедри Н. В. Починок.

Н. В. ПОЧИНОК
(в. о. завідувача кафедри
з 2015 р. до теперішнього часу)

Наталія Володимирівна Починок народилася 12 травня 1983 р. у м. Тернополі. У 2005 р. закінчила факультет економіки та менеджменту інвестицій Тернопільської академії народного господарства, отримавши диплом з відзнакою за спеціальністю «Облік і аудит», рішенням державної екзаменаційної комісії рекомендована до вступу в аспірантуру.

З 2005 р. до теперішнього часу працює в ТНЕУ на посадах: викладача-стажиста кафедри економіки і управління інвестиціями (2005–2008 рр.), викладача кафедри менеджменту організацій та інвестицій (2008–2009 рр.); викладача кафедри обліку у виробничій сфері (2012–2013 рр.), доцента кафедри обліку у виробничій сфері (з 2013 р.).

З 2009 р. по 2012 р. навчалась в аспірантурі ТНЕУ. У листопаді 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Обліково-аналітичне забезпечення управління персоналом будівельних підприємств», у березні 2013 р. присуджено науковий ступінь кандидата економічних наук.

З вересня 2013 р. координує наукову роботу факультету обліку і аудиту. З вересня 2013 р. – заступник завідувача кафедри обліку у виробничій сфері з наукової роботи.

В 2013/2014–2015/2016 н. р. – відповідальний секретар ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит», за що нагороджена грамотами ректора ТНЕУ за високий рівень організації та проведення ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» та з нагоди Дня науки в Україні.

З квітня 2015 р. до теперішнього часу виконує обов'язки завідувача кафедри. Член науково-методичної комісії зі спеціальності «Облік і аудит» факультету обліку і аудиту (з 2015 р.), член науково-методичної ради факультету обліку і аудиту (з 2015 р.), член Вченої ради факультету обліку і аудиту (з 2015 р.).

З серпня 2015 р. у зв'язку із закінченням строку трудового договору та досягненням пенсійного віку звільнився з кафедри доцент І. Є. Давидович.

З вересня 2015 р. на посаду викладача кафедри зарахована У. В. Івасечко. Цього ж року на посади доцентів кафедри переведені О. А. Шевчук та Н. Я. Зарудна, а на посади старших викладачів кафедри – Н. В. Мужевич і Г. А. Римар.

У 2015 р. відбулися захисти дисертацій викладачів кафедри: 2 червня у ТНЕУ захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук У. В. Івасечко на тему «Облік і аудит розрахунків за страхуванням у підприємствах будівельної галузі» (науковий керівник – д. е. н., проф. З. В. Задорожний); 29 вересня – С. В. Галещук на тему «Облік і аналіз операцій в іноземній валюті» (науко-

вий керівник – д. е. н., проф. З. В. Задорожний).

У грудні 2015 р. вчене звання доцента присвоєно В. Я. Фаріону, у 2016 р. – І. В. Мельничук.

Впродовж останніх трьох років, починаючи з 2014 р. науковці кафедри виконують фундаментальну науково-дослідну роботу на тему «Концепція розвитку бухгалтерського обліку в глобальному інформаційному суспільстві» (науковий керівник – д. е. н., проф. З. В. Задорожний) загальним обсягом фінансування: 91,5 тис. грн. (2014 р.), 157 тис. грн. (2015 р.)

Кафедрою щорічно здійснюється діяльність у напрямку створення та передачі науково-технічної продукції на основі укладення господарських договорів на виконання науково-дослідної роботи: «Оптимізація системи фінансового і управлінського обліку в ТзОВ «Сахара» (2009–2010); «Моделювання і гармонізація системи управлінського та податкового обліку у ТзОВ «Пуск і Наладка» (2011); «Формування облікової політики підприємств відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності» (2012); «Формування облікової політики в частині організації управлінського обліку у ТзОВ «ТЕРНОПІЛЬ-МАЗСЕРВІС» ЛТД» (2013); «Концепція організації фінансового та управлінського обліку в умовах їх автоматизації у ТзОВ «Сахара» (2014); «Концепція організації автоматизованого фінансового та управлінського обліку у ТзОВ «ПУСК і НАЛАДКА» (2015); «Формування системи антикризового управління житловим господарством міста: інституційне та інформаційно-облікове забезпечення» (2015–2016).

На сьогодні кафедра налічує 25 працівників. Загалом викладацький склад кафедри обліку у виробничій сфері ТНЕУ сформований із 24 високопрофесійних фахівців, із науковими ступенями (100 %). Серед науковців кафедри: 3 доктори наук, професори; 1 кандидат економічних наук, професор; 13 кандидатів економічних наук, доцентів; 5 кандидатів економічних наук, старших викладачів та 2 кандидати економічних наук, викладачі, котрі мають відповідний досвід наукової та педагогічної роботи. При кафедрі готуються кандидатські та докторські дисертації.

Кадровий склад кафедри обліку у виробничій сфері у 2015–2016 н. р.: Наталія Володими-

рівна Починок, к. е. н., доцент, в. о. завідувача кафедри; Зеновій-Михайло Васильович Задорожний, д. е. н., професор, проректор з наукової роботи; Зіновій Володимирович Гуцайлюк, д. е. н., професор; Ярослав Дмитрович Крупка, д. е. н., професор; Григорій Павлович Журавель, к. е. н., професор; Валентина Миколаївна Панасюк, к. е. н., доцент, декан факультету обліку і аудиту; Наталія Василівна Гудзь, к. е. н., доцент; Павло Никифорович Денчук, к. е. н., доцент; Олександр Михайлович Кундеус, к. е. н., доцент; Ірина Ярославівна Назарова, к. е. н., доцент; Ірина Ярославівна Омецінська, к. е. н., доцент; Святослав Васильович Питель, к. е. н., доцент, заступник директора ННІОТ; Ростислав Володимирович Романів, к. е. н., доцент; Володимир Ярославович Фаріон, к. е. н., доцент; Наталія Ярославівна Зарудна, к. е. н., доцент; Інна Василівна Мельничук, к. е. н., доцент; Олег Антонович Шевчук, к. е. н., доцент; Лілія Тарасівна Богуцька, к. е. н., старший викладач; Марія Василівна Дерій, к. е. н., старший викладач; Володимир Васильович Муравський, к. е. н., старший викладач; Наталія Володимирівна Мужевич, к. е. н., старший викладач; Галина Адамівна Римар, к. е. н., старший викладач; Уляна Вікторівна Івасечко, к. е. н., викладач; Світлана Михайлівна Галещук, к. е. н., викладач; Лілія Василівна Друк, інженер 1-ої категорії.

Кафедра підтримує постійні наукові зв'язки із профільними кафедрами вітчизняних вищих навчальних закладів, зокрема: ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», Кіровоградського національного технічного університету, Львівської комерційної академії, Університету банківської справи Національного банку України, Київського національного торговельно-економічного університету, Національного університету біоресурсів та природокористування, Житомирського державного технологічного університету, Полтавського університету споживчої кооперації України, Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. Професорсько-викладацький колектив кафедри співпрацює із науковцями Німеччини, Польщі, Білорусі, Молдови, Словаччини, Росії, США, Канади, Франції.

Кафедра постійно співпрацює з такими інституціями: Методологічна рада з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів Украї-

ни; Методологічна рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України; Методологічна рада з питань бухгалтерського обліку при Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Кафедрою організована співпраця з підприємствами, які є базами для проходження виробничої практики студентами 4-го та 5-го курсів: ТзОВ «Тернопільбуд», комбінат «Будіндустрія» (м. Тернопіль), Прат «Тернопільський молокозавод», ПАТ Тернопільський радіозавод «Оріон», ПАТ «Тернопільміськгаз», АТ «Тернопільголовпостач», ПАТ «Кондитерська фабрика «ТерА», Філія ПАТ «ДП ЗКУ «Тернопільський комбінат хлібопродуктів», ДП «Чортківський комбінат хлібопродуктів» (Тернопільська обл., м. Чортків), ДП «Ярмолинецьке лісове господарство» (Хмельницька обл., смт. Ярмолинці), ТзОВ «Кременецьке молоко» (Тернопільська обл., м. Кременець), ПАТ «Черкаський шовковий комбінат», Філія «Городенківська птахофабрика» ПНВК «Інтербізнес» (Івано-Франківська обл., м. Городенка), ТзОВ «Білогір'я – молокопродукт» (Полтавська обл., м. Гадяч).

Кафедра обліку у виробничій сфері має великий науковий доробок у сфері бухгалтерського обліку, економічного контролю і аналізу, що відображено у результатах її роботи. За період діяльності колектив кафедри видав майже 2 тисячі наукових праць. Провідні науковці кафедри мають у власному доробку монографії, що відомі в Україні та за її межами.

Зокрема:

- «Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні» за ред. д. е. н., професора З. В. Задорожного (2015 р.);
- «Стан і перспективи розвитку вітчизняної системи обліку» за ред. д. е. н., професора З. В. Задорожного (2013 р.);
- д. е. н., професор З. В. Задорожний «Внутрішньогосподарський (управлінський) облік» (2006 р.); д. е. н., професор Я. Д. Крупка «Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів» (2000 р.); «Облік інвестицій» (2001 р.);
- д. е. н., професор З. В. Гуцайлюк (8 монографій з обліку і контролю в промисловості) «Учет материальных ресурсов в пищевой промышленности» (1983 р.); «Учет

и контроль эффективности производства в пищевой промышленности» (1985 р.); «Учет в управлении предприятиями и объединениями пищевой промышленности» (1988 р.); «Облік і контроль у ринковій економіці: елементи концепції» (2013 р.) та ін.;

- професор Г. П. Журавель (у співавторстві з П. Я. Хомином) «Парадигма й контроверзи бухгалтерського обліку та звітності» (2007 р.); «Теорії бухгалтерського обліку: студії» (2008 р.);
- к. е. н., доцент В. М. Панасюк «Управління витратами виробництва» (1999 р.); «Витрати виробництва: управлінський аспект» (2005 р.).

За період існування кафедри підготовлено для різних галузей та видів економічної діяльності понад 10000 фахівців з обліку і аудиту. Випускники кафедри працюють бухгалтерами на підприємствах, в організаціях, закладах України, близького та далекого зарубіжжя, директорами аудиторських фірм й аудиторами, працівниками державної фінансової інспекції та державної фіскальної служби, фінансистами, викладачами. Сотні випускників кафедри стали відомими в Україні та за кордоном особистостями і керують великими підприємствами, працюють є різних рівнів, працюють в обласних та районних державних адміністраціях, міністерствах і відомствах.

Стратегія кафедри стосовно своїх випускників спрямована на те, щоб у максимально короткі терміни допомогти у працевлаштуванні всім, хто цього потребує. Перевага насамперед надається випускникам, які закінчили університет на «відмінно» і «добре», оволоділи комп'ютерними технологіями ведення обліку та аудиту, знають досконало нормативно-правову базу тощо.

3.6. Історія кафедри аудиту, ревізії та аналізу

Кафедра аудиту, ревізії та аналізу сформована 29 серпня 2014 р. шляхом злиття кафедри економічного аналізу і статистики та кафедри аудиту, ревізії та контролінгу відповідно до наказу ректора Тернопільського національного економічного університету № 147 «Про реорганізацію кафедр аудиту, ревізії та контролінгу і економічного аналізу і статистики» від 25. 04. 2014 р.

В. А. ДЕРІЙ

(завідувач кафедри

з 2012 р до теперішнього часу)

Завідувач кафедри аудиту, ревізії та аналізу з 2014 р. і донині, д. е. н., професор, дійсний член Академії економічних наук України Василь Антонович Дерій. Народився 26 червня 1959 р. у с. Нагірянка Чортківського району Тернопільської області. Закінчив Українську сільськогосподарську академію (м. Київ) з від-

знакою за спеціальністю «Бухгалтерський облік у сільському господарстві» (1981 р.). В 1990 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Облік і аналіз виробництва та реалізації продукції скотарства» за спеціальністю 08.00.12 «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності», а в 2012 р. – докторську дисертацію на тему «Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств» за спеціальністю 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». У Тернопільському національному економічному університеті з 7 червня 1982 р. Має практичний стаж роботи за фахом. З вересня 2013 р. до серпня 2014 р. – завідувач кафедри економічного аналізу і статистики; з вересня 2014 р. і донині – завідувач кафедри аудиту, ревізії та аналізу. Опублікував 231 наукову і навчально-методичну працю, в тому числі: 3 монографії, 7 підручників та навчальних посібників, 38 наукових фахових статей з теорії, методології і організації обліку, контролю й аналізу. Професор з 2016 р. Є головним редактором збірника наукових праць «Економічний аналіз». 3 аспіранти В. А. Дерія успішно захистили кандидатські дисертації.

Загалом кадровий склад кафедри аудиту, ревізії та аналізу ТНЕУ сформований із 30 високопрофесійних фахівців з науковими ступенями. Серед науковців кафедри: 2 доктори наук, професори; 28 кандидатів наук, доцентів. При кафедрі готуються кандидатські та докторські дисертації, які згодом захищаються у спеціалізованих вчених радах по захисту докторських дисертацій у Тернопільському національному економічному університеті й інших навчальних закладах України.

Кадровий склад кафедри аудиту, ревізії та аналізу за станом на 1 січня 2016 р.: Василь Антонович Дерій, д. е. н., доц., зав. кафедри; Михайло Семенович Пушкар, д. е. н., проф.; Юлія Іванівна Бойко, к. е. н., викл.; Людмила Андріївна Будник, к. е. н., доц.; Людмила Іванівна Голінач, к. е. н., ст. викл.; Ірина Дмитрівна Голяш, к. е. н., доц.; Ольга Михайлівна Загородна, к. е. н., доц.; Ярослав Михайлович Карпик, к. е. н., доц.; Ярослав Іванович Костецький, к. е. н., доц.; Роман Романович Кулик, к. е. н., доц.; Павло Михайлович Ліхновський, к. е. н.,

На світлині:
В. А. Дерій (у центрі), М. М. Шестерняк (у центрі справа), Л. І. Голінач (у центрі зліва), О. М. Черешнюк (крайня зліва) зі студентами – юними науковцями факультету обліку і аудиту.

ст. викл.; Зоряна Богданівна Литвин, к. е. н., доц.; Любомир Павлович Матійчук, к. е. н., доц.; Вадим Володимирович Маслій, к. е. н., доц.; Надія Петрівна Михайлишин, к. е. н., доц.; Тетяна Михайлівна Орловська, к. е. н., ст. викл.; Світлана Романівна Романів, к. е. н., доц.; Ольга Григорівна Ронська, к. е. н., викл.; Світлана Іванівна Саченко, к. е. н., доц.; Віра Миколаївна Серединська, к. е. н., доц.; Ірина Володимирівна Спільник, к. е. н., доц.; Роман Володимирович Ціщик, к. е. н., доц.; Оксана Михайлівна Черешнюк, к. е. н., викл.; Володимир Степанович Чорний, к. е. н., доц.; Марія Михайлівна Шестерняк, к. е. н., викладач; Ірина Маркіянівна Щирба, к. е. н., доц.; Маркіян Теодорович Щирба, к. е. н., доц.; Олексій Вікторович Ярощук, к. е. н., доц.; Оксана Андріївна Хаблюк, к. е. н., доц.; Віта Зеновіївна Семанюк, к. е. н., доц., докторант кафедри.

На кафедрі готують фахівців таких освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР): бакалавр (професійна орієнтація «Аналіз і аудит бізнесу»); спеціаліст (спеціалізації: «Аналітичне забезпечення і консалтинг бізнес-процесів», «Ревізія і контроль»); магістр (магістерські програми: «Аналітичне забезпечення і консал-

тинг бізнес-процесів», «Економічна експертиза»).

Позитивні сторони навчання на кафедрі аудиту, ревізії та аналізу: формування вмінь студента, як фахівця, який зможе здійснювати економічну експертизу, проводити контроль та ревізію, аналізувати фінансово-господарську діяльність підприємства, займатись науково-дослідною діяльністю, обіймати керівні посади на різних рівнях і в ланках управління.

Нині продовжують діяти укладені кафедрою аудиту, ревізії та аналізу договори про творчу співпрацю з кафедрою обліку та аудиту Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне; кафедрою обліку і аудиту ННІБІФ Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський; Федерацією аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України, м. Київ; кафедрою бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту в галузях народного господарства Білоруського державного економічного університету, м. Мінськ; Головним управлінням

На світлині: викладачі і студенти факультету обліку і аудиту ТНЕУ на відкритті пам'ятної дошки громадівцям, м. Тернопіль.

державної статистики у Тернопільській області, м. Тернопіль.

Кафедра успішно здійснює видання збірника наукових праць «Економічний аналіз». Цей збірник наукових праць є фаховим науковим виданням України і зареєстрований у міжнародних каталогах та наукометричних базах IndexCopernicus, WorldCat, Google Scholar, Windows LiveAcademic, ResearchBible, OpenAcademicJournalsIndex, CiteFactor.

Про зростання популярності цього видання та поглиблення міжнародної співпраці свідчить географія читачів (14 країн світу) та міжнародний склад редакційної колегії, в якому є представники Грузії (Г. Д. Абуселідзе, д. е. н., проф., Батумський державний університет ім. Шота Руставелі), Польщі (Крик Барбара, PhD, проф., Щецінський університет, Агнєшка Сковронська, PhD, проф., Вроцлавський економічний університет, Станіслав Чая, PhD, проф., Вроцлавський економічний університет), Республіки Білорусь (Д. О. Панков, д. е. н., проф., Білоруський державний економічний університет), Російської Федерації (Н. В. Предеус, д е. н., доц., Саратовський державний соціально-економічний університет).

За період існування кафедра аудиту, ревізії та аналізу дала путівку в професійне життя кільком тисячам випускників бакалаврських, магістерських програм та програм спеціаліста. Серед наших випускників є бізнесмени, науковці, урядовці, бухгалтери, економісти, артисти тощо.

Історія кафедри аудиту, ревізії та аналізу базується на історії колись самостійних кафедр: статистики (1969 – 2010 рр.), економічного аналізу (1971 – 2010 рр.), економічного аналізу і статистики (2010 – 2014 рр.), аудиту (1992 – 2002 рр.), обліку, ревізії і аудиту (2003 – 2009 рр.), аудиту, ревізії та контролінгу (2009 – 2014 рр.).

Кафедра статистики, як самостійний структурний підрозділ Тернопільського національного економічного університету, функціонувала з 1969 р. до 2010 р.

Перший завідувач кафедри – Сігаєв Василь Васильович обіймав цю посаду з 1969 до 1971 р. і був фундатором організаційного та методичного забезпечення викладання статистичних дисциплін.

На світлині: колектив кафедри аудиту, ревізії та аналізу, 9 вересня 2014 року.
1-й ряд (зліва направо): О. П. Соловій, М. Т. Щирба, В. З. Семанюк, І. М. Щирба, Л. І. Швець, І. В. Спільник, Л. А. Будник, С. І. Саченко, О. М. Загородна, В. М. Серединська, М. М. Шестерняк, В. А. Дерій, О. Л. Шашкевич, Т. М. Орловська, З. Б. Литвин, Ю. І. Бойко, Л. П. Матійчук, С. С. Черниш, Н. Р. Домбровська.
2-й ряд (зліва направо): Р. Р. Кулик, С. Р. Романів, І. Д. Голяш, Н. П. Михайлишин, М. С. Пушкар, Я. В. Мех, В. С. Чорний, Р. В. Ціщик, Я. І. Костецький, О. В. Ярощук.

В. В. СІГАЄВ

(завідувач кафедри у 1969–1971 рр.)

Завідувач кафедри статистики з 1969 р. до 1971 р., Сігаєв Василь Васильович. Народився 16 квітня 1929 року в сім'ї робітника в с. Дубасово Земетченського району Пензенської області. У 1952 р. закінчив статистичний факультет Ленінградського планового інституту. Мав значний практичний стаж роботи в органах державної статистики. З вересня 1966 р. – старший лаборант Тернопільського відділення Київського інституту народного господарства. З 1967 р. викладач навчальних дисциплін «Цифрова обчислювальна техніка і програмування», «Статистика» і «Економіка і організація промислових підприємств».

Протягом 1971 – 1978 рр. завідувачем кафедри статистики був кандидат економічних наук, доцент Євген Анатолійович Глущенко, який зробив значний внесок у становлення кафедри та Тернопільського фінансово-економічного інституту загалом.

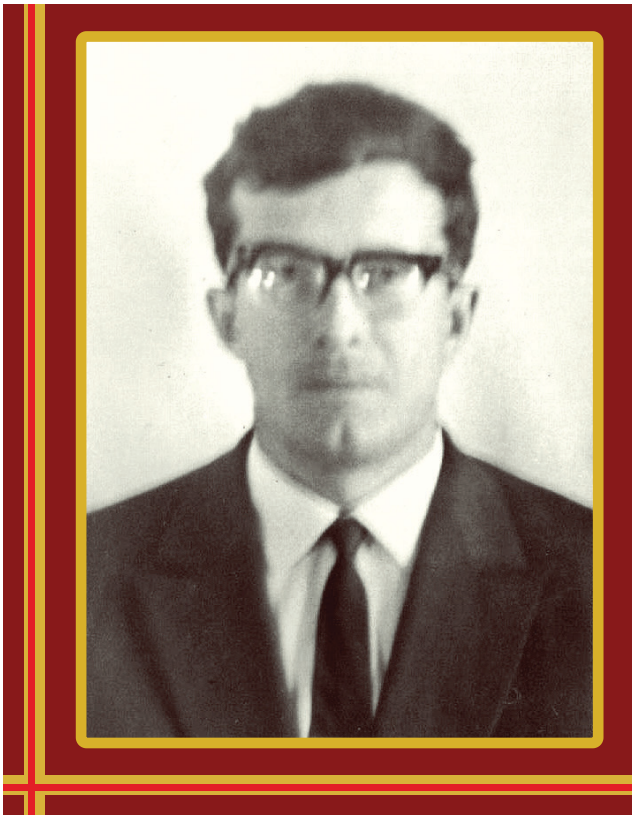

Є. А. ГЛУЩЕНКО
(завідувач кафедри у 1971–1978 рр.)

Завідувач кафедри статистики з 1971 р. до 1978 р., к. е. н., доцент Євген Анатолійович Глущенко. Народився 18 листопада 1936 р. у м. Славута Хмельницької області. В 1960 р. закінчив Луганський сільськогосподарський інститут та отримав диплом за спеціальністю вченого агронома. Мав практичний стаж роботи за фахом. В жовтні 1967 р. захистив кандидатську дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата економічних наук. У 1967 – 1971 рр. працював на посаді асистента кафедри організації і планування сільськогосподарського виробництва Львівського сільськогосподарського інституту; завідувача відділу економіки Тернопільської обласної сільськогосподарської дослідної станції. З 1971 р. до 1978 р. – завідувач кафедри статистики, кандидат економічних наук, доцент.

З 1978 до 2005 р. кафедру очолював доктор економічних наук, професор, академік Міжнародної академії інформатизації, член-кореспондент Академії економічних наук України Збігнев Олександрович Насінник.

Практично з перших днів створення на кафедрі працювали В. П. Сторожук, В. О. Панченко, Д. П. Савельєва, В. В. Короткова, П. Г. Вашків, Є. І. Ткач, І. О. Устименко, М. І. Денисюк, М. Є. Маслай.

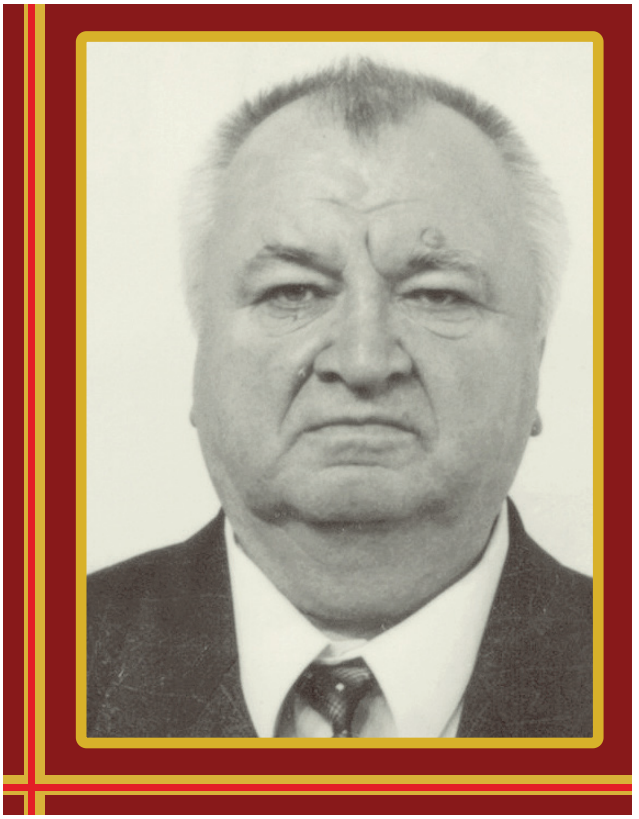

З. О. НАСІННИК
(завідувач кафедри у 1978-2005 рр.)

Завідувач кафедри статистики з 1978 р. до 2005 р. д. е. н., професор Збігнев Олександрович Насінник. Народився 14 квітня 1935 р. у селянській сім'ї в с. Новичка Волинського району Івано-Франківської області. В 1957 р. закінчив Львівський торгово-економічний інститут і отримав освітню кваліфікацію економіста. В 1973 р. захистив кандидатську дисертацію при Московському економіко-статистичному інституті, а в 1976 р. йому присвоєно звання доцента кафедри статистики Тернопільського фінансово-економічного інституту. В 1981 р. захистив докторську дисертацію при Московському економіко-статистичному інституті, а в 1982 р. йому присвоєно звання професора. В 1995 р. йому присвоєно звання члена-кореспондента Академії економічних наук України, а в 1996 р. – академіка Міжнародної академії інформації. Вченим опубліковано близько 5 монографій, 196 наукових праць та методичних розробок загальним обсягом 310 друк. арк. Займався методологією економіко-статистичного дослідження ефективності виробництва в нафтовій промисловості з позиції системного інформаційного підходу.

Після закінчення аспірантури та захисту кандидатських дисертацій на кафедру прийшли Н. В. Сумкіна, О. В. Кустовська, І. М. Шост.

На світлині:
викладачі кафедри статистики, 1980-ті роки.
1- й ряд (зліва направо): О. В. Кустовська, З. О. Насінник, Д. П. Савельєва.
2 - й ряд (зліва направо): П. Г. Вашків, О. Й. Притула, В. О. Панченко, Н. В. Сумкіна, Є. І. Ткач.

У 1996 р. доцентам П. Г. Вашківу та В. П. Сторожуку Вищою атестаційною комісією України присвоєно вчене звання професора.

На світлині:
колектив кафедри статистики, 2000 р.
1 - й ряд (зліва направо):
П. Я. Шпікула, А. С. Піскун, З. О. Насінник, О. Т. Яворська,
2 - й ряд (зліва направо): О. П. Хавдій, О. В. Кустовська, П. Г. Вашків, І. М. Шост, М. В. Василик, Ф. С. Кіщак, Є. І. Ткач, О. Й. Притула, В. І. Пасічник, В. П. Сеник.

На світлині:
колектив кафедри статистики, 2008 р.
1 - й ряд (зліва направо):
В. П. Сторожук, О. В. Кустовська, Є. І. Ткач.
2 - й ряд (зліва направо):
В. С. Чорний, А. В. Гнатишин, О. С. Понятишин, М. В. Василик, Р. В. Ціщик, О. Й. Притула, В. С. Солтис, Л. П. Матійчук, Л. П. Фурман, Я. І. Костецький, Ю. І. Бойко, П. Я. Шпікула, В. С. Король.

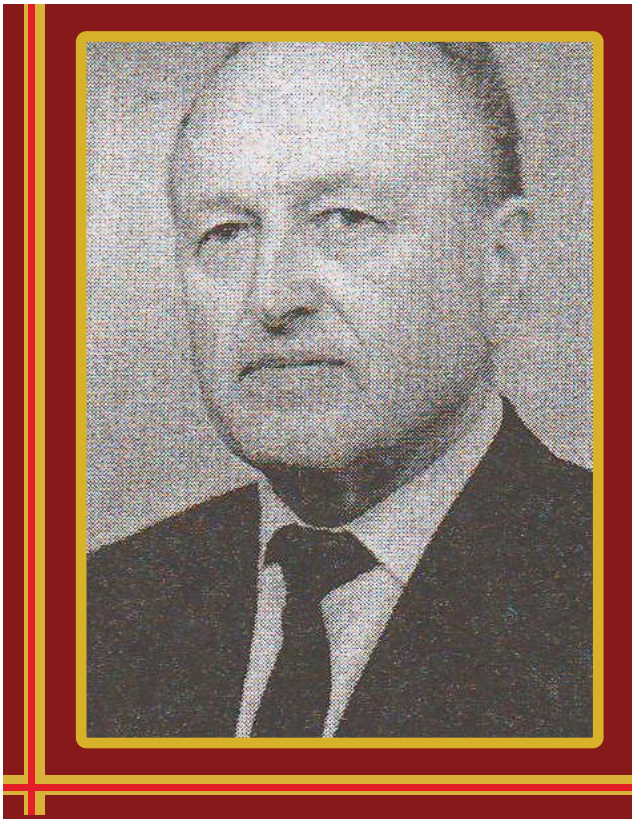

П. Г. ВАШКІВ.
(к. е. н., проф. кафедри статистики, працював з 1967 р. до 2002 р.,)

Народився 21 грудня 1932 р. у с. Сілець нині Сокальського району Львівської області. Кандидатську дисертацію на тему «Економіко-статистичне дослідження ефективності використання основних виробничих фондів вантажного автомобільного транспорту загального користування» захистив у 1982 р. Закінчив Львівський торгово-економічний інститут (1956 р.), аспірантуру (1982 р.). Тривалий час працював за фахом бухгалтера. З 1970 р. до кінця життя працював у Тернопільському національному економічному університеті: викладач, старший викладач, доцент, професор кафедри статистики, декан факультету підвищення кваліфікації спеціалістів народного господарства (з 1984 р.), директор Інституту післядипломної освіти (з 1994 р.). Професор (з 1996 р.). Автор понад 120 наукових праць, у тому числі 1 монографії.

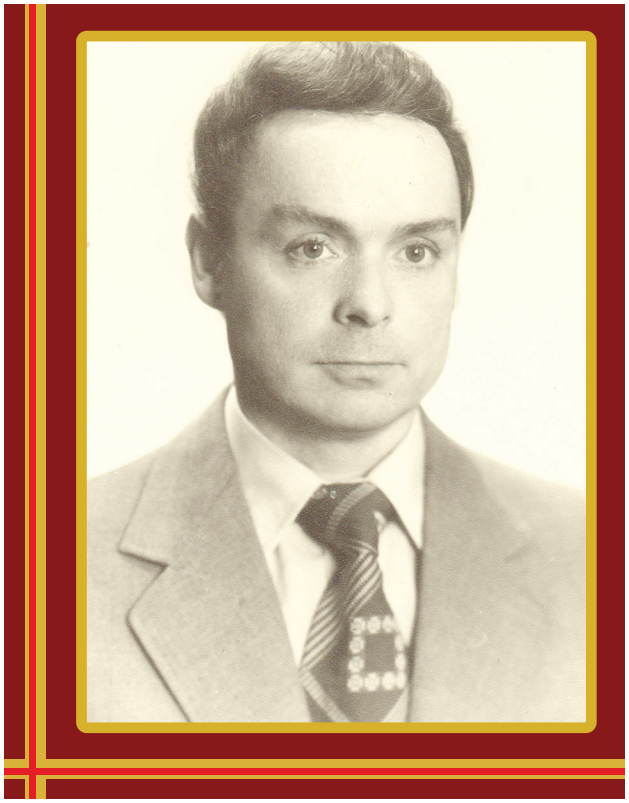

В. П. СТОРОЖУК.

(к. е. н., проф. кафедри статистики, працював з 1969 р. до 2010 рр.,)

Народився 18 травня 1940 р. на Київщині. У 1964 р. закінчив Київський інститут народного господарства за спеціальністю «Статистика», працював в органах державної статистики. У Тернопільському національному економічному університеті з 1969 р. Кандидатську дисертацію на тему «Економіко-статистичний аналіз резервів зростання продуктивності праці в будівництві» (на прикладі Головкиївміськбуду)» захистив у 1974 р. З 1989 р. заступник декана, з 1994 р. – заступник директора Інституту післядипломної освіти. Вчене звання доцента кафедри статистики присвоєно в 1981 р., а професора кафедри – у 1996 р. Коло наукових інтересів охоплює питання вдосконалення, застосування та ефективного використання статистичних методів в оцінці роботи підприємств, організацій, фірм. Опублікував 125 праць загальним обсягом 240,6 друк. арк., з них: 80 наукових та 45 навчально-методичних, 2 монографії.

З 2001 до 2005 р. на кафедрі статистики працював на посадах асистента, старшого викладача і доцента Роман Степанович Чорний. Нині він декан Нововолинського факультету ТНЕУ, д. е. н., доцент.

З 2005 до 2010 р. (до об'єднання кафедри з кафедрою економічного аналізу) завідувачем кафедри була кандидат економічних наук, доцент Кустовська Олена Василівна.

О. В. КУСТОВСЬКА

(завідувач кафедри у 2005–2010 рр.

к. е. н., доцент)

Олена Василівна Кустовська народилася 9 грудня 1953 р. у м. Тернополі. У 1975 р. закінчила Тернопільський фінансово-економічний інститут, одержавши диплом з відзнакою за спеціальністю «Планування промисловості». В 1982 р. захистила дисертацію на тему «Методика сті 08.00.10 «Статистика» під керівництвом науковців З. О. Насінника, Є. І. Ткача, І. М. Шоста, О. В. Кустовської. Зокрема, молодими кандидатами економічних наук зі спеціальності «Статистика» стали Л. П. Матійчук, В. В. Маслій, В. С. Чорний, Я. Б. Гнатик, Ю. І. Бойко. З метою удосконалення навчального процесу професорсько-викладацький склад кафедри розробив електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, які забезпечували доступ студентів до навчальних матеріалів у режимі онлайн. Такі комплекси містили анотацію дисципліни, робочу програму, тексти лекцій, тематику і завдання на практичні заняття, індивідуальні завдання, тематику самостійної роботи студентів, методичні вказівки з вивчення дисципліни. Розроблено також дистанційні курси «Статистика» і «Прикладна статистика», в яких за кожною темою розміщено текст лекції, альтернативний навчальний матеріал, практичні розрахункові завдання, індивідуальне завдання, тести, методичні вказівки з вивчення теми.

Протягом усієї історії кафедри статистики (1969 – 2010 рр.) на ній працювали: Василь Васильович Сігаєв (зав. кафедри); Євген Анатолійович Глущенко (к. е. н., доц.); Збігнев Олександрович Насінник (д. е. н., проф.); Олена Василівна Кустовська (к. е. н., доц.); Володи-

мир Петрович Сторожук (к. е. н., проф.); Віктор Олексійович Панченко (к. е. н., доц.); Дженні Парамонівна Савельєва (к. е. н., доц.); Валентина Василівна Короткова (к. е. н., доц.); Павло Григорович Вашків (к. е. н., проф.); Євген Іванович Ткач (к. е. н., доц.); Інна Олексіївна Устименко (викл.); Микола Іванович Денисюк (ст. викл.); Микола Євгенович Маслай (викл.); Наталія Вільївна Сумкіна (к. е. н., доц.); Іван Михайлович Шост (к. е. н., доц.); Володимир Степанович Король (к. е. н., доц.); Михайло Васильович Василик (викл.); Олег Олексійович Бородій (к. е. н., доц.); Павло Ярославович Шпікула (викл.); Олександр Панасович Хавдій (викл.); Василь Прокопович Сеник (викл.); Володимир Васильович Пасічник (викл.); Федір Семенович Кіщак (викл.); Михайло Юрійович Данильченко (викл.); Любомир Павлович Матійчук (викл.); Володимир Степанович Чорний (викл.); Ярослав Богданович Гнатик (викл.); Юлія Іванівна Бойко (викл.); Роман Степанович Чорний (к. е. н., доц.); Володимир Володимирович Солтис (викл.); Андрій Володимирович Гнатишин (викл.); Володимир Павлович Цюпак (викл.); Роман Володимирович Ціщик (к. е. н., доц.); Ярослав Іванович Костецький (к. е. н., доц.); Вадим Володимирович Маслій (к. е. н., доц.) та інші.

Варто також згадати і про навчально-допоміжний персонал кафедри статистики. Старшими лаборантами були Олена Йосипівна Притула та Ольга Олексіївна Соколюк, а лаборантами – Оксана Богданівна Білик, Анна Сергіївна Піскун, Ольга Степанівна Понятишин, Людмила Петрівна Фурман.

Кафедра економічного аналізу створена в 1971 р., водночас із заснуванням обліково-економічного факультету. Ця кафедра виникла у результаті виокремлення з кафедри бухгалтерського обліку та аналізу, що функціонувала з 1969 р.

З дня створення і до 1974 р. її очолював кандидат економічних наук, доцент Геннадій Якович Лебединський.

На світлині: колектив кафедри економічного аналізу, 1990-ті рр. 1 - й ряд (зліва направо): Р. В. Федорович, С. І. Шкарабан, М. І. Сапачов. 2 - й ряд (зліва направо): Я. М. Карпик, О. С. Білоус, С. М. Борсук. 3 -й ряд (зліва направо): О. М. Загородна, І. В. Спільник, В. М. Серединська, З. І. Щибиволок. 4 - й ряд (зліва направо): Н. М. Хархут, З. Б. Литвин, Р. Р. Кулик, Є. Є. Познахівський, М. Й. Шеремета, П. Я. Попович.

З 1974 до 2010 р. кафедру економічного аналізу очолював доктор економічних наук, професор Степан Іванович Шкарабан.

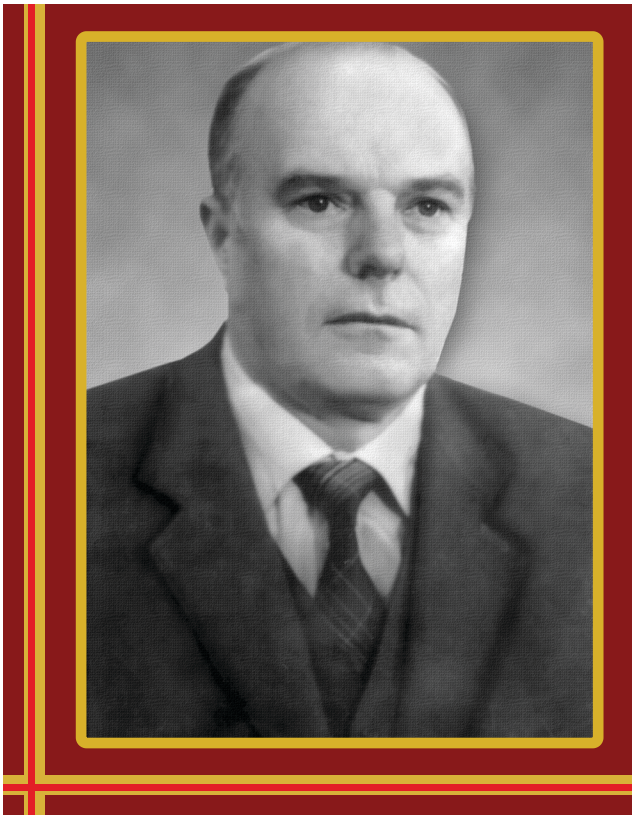

Г. Я. ЛЕБЕДИНСЬКИЙ

(к. е. н., доцент завідувач кафедри у 1969–1974 рр.)

Геннадій Якович за 5 років на посаді завідувача кафедри заклав базові принципи в діяльність кафедри і вдало підібрав кадри, які працювали на кафедрі не одне десятиріччя.

С. І. ШКАРАБАН

(д. е. н., професор завідувач кафедри у 1974–2012 рр.)

Завідувач кафедри економічного аналізу з 1974 р. до 2010 р., а кафедри економічного аналізу і статистики – з 2010 р. до 2012 р., д. е. н., професор Степан Іванович Шкарабан. Степан Іванович очолював кафедру понад третину століття. В науці досліджував проблеми оперативного економічного аналізу, ство-

На світлині:
колектив кафедри економічного аналізу, 2006 р.
1- й ряд (зліва направо):
І. В. Спільник, С. М. Борсук, О. Є. Сенківська, С. І. Шкарабан, З. Б. Литвин, Н. М. Хархут.
2 - й ряд (зліва направо):
Б. М. Корецький,. Є. Є. Познахівський, М. Й. Шеремета, П. Я. Попович,. Н. І. Антонишин, О. В. Ярощук.

рив школу з вдосконалення його методики, а широта наукових поглядів С. І. Шкарабана відображені в майже 300 наукових працях, у тому числі 7 монографіях.

Успіх діяльності кафедри економічного аналізу залежав, насамперед, від кадрового потенціалу її співробітників. У різні роки на кафедрі економічного аналізу працювали: Микола Іванович Сапачов, к. е. н., доц., декан обліково-економічного факультету; Анатолій Миколайович Галас, к. е. н., доц., заступник декана аграрного факультету; Роман Володимирович Федорович, к. е. н., проф., декан факультету економіки і управління; Богдан Михайлович Корецький, к. е. н., доц., заступник декана кредитно-економічного та обліково-економічного факультету; Михайло Йосипович Шеремета, к. е. н., доц.; Іван Герасимович

Яремчук, д. е. н., проф., проректор з наукової роботи; Іван Дем'янович Фаріон, д. е. н., проф.; Євген Євгенович Познахівський, к. е. н., доц.; Петро Ярославович Попович, к. е. н., доц.; Ярослав Михайлович Карпик, к. е. н., доц., директор ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон»; Ольга Степанівна Білоус, к. е. н., проф., ректор інституту економіки та підприємництва (м. Тернопіль); Роман Романович Кулик, к. е. н., доц.; Ірина Володимирівна Спільник, к. е. н., доц.; Віра Миколаївна Серединська, к. е. н., доц.; Ольга Михайлівна Загородна,

На світлині:
IV Міжнародна науково-практична конференція «Теорія і практика економічного аналізу: сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку» (10 – 12 жовтня 2006 р., ТНЕУ).
Зліва направо: д. е. н., професор, дійсний член Національної Академії наук України М. Г. Чумаченко; д. е. н., професор, завідувач кафедри економічного аналізу С. І. Шкарабан; ректор ТНЕУ, д. е. н., професор С. І. Юрій.

На світлині: колектив кафедри економічного аналізу і статистики, 2011 р.
1 - й ряд (зліва направо): О. О. Соколюк, З. Б. Литвин, С. І. Шкарабан, С. М. Борсук, О. В. Кустовська.
2 - й ряд (зліва направо): М. Ю. Данильченко, Т. М. Безродна, Є. Є. Познахівський, І. В. Спільник, О. В. Ярощук, О. М. Загородна, І. М. Шост.
3 - й ряд (зліва направо): А. В. Гнатишин, Я. І. Костецький, Р. В. Ціщик, Л. П. Матійчук, В. С. Чорний.

к. е. н., доц.; Зоряна Богданівна Литвин, к. е. н., доц.; Олексій Вікторович Ярощук, к. е. н., доц.; Павло Михайлович Ліхновський, викл.; Болеслав Пилипович Вовк, викл.; Ігор Іванович Жуковський, викл.; Наталія Михайлівна Хархут, викл.; Олена Євгенівна Сеньківська, викл.

Більшість викладачів кафедри – це наші випускники. Вони навчалися в аспірантурі при кафедрі, а після її закінчення успішно працювали на викладацькій ниві як у нашому університеті, так і в інших ВНЗ України.

Кафедра економічного аналізу дала путівку в життя докторам наук, які згодом працювали завідувачами інших кафедр нашого вищого навчального закладу (проф. І. Д. Фаріон, проф. І. Г. Яремчук, проф. П. П. Микитюк), а професори Р. В. Федорович та О. С. Білоус є завідувачами кафедр маркетингу та обліку і

аудиту Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя відповідно. Колишні доценти кафедри очолювали: Б. М. Корецький – кафедру комерційної діяльності Тернопільського комерційного інституту; В. Є. Труш – кафедру Херсонського індустріального інституту.

На кафедрі економічного аналізу за сумісництвом працював генеральний директор ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон», к. е. н., доц. Я. М. Карпик. Водночас, у цьому підприємстві функціювала філія кафедри на виробництві.

Першим старшим лаборантом кафедри була Ярослава Василівна Шиманська. Понад сорок років на посаді старшого лаборанта пропрацювала Стефанія Михайлівна Борсук. Без її відповідальної і чіткої роботи, доброзичливого ставлення, інтелігентності неможливо було уявити життя колективу. Багато років у колективі пропрацювали старші лаборанти Марія Григорівна Черкас, Надія Іванівна Антонишин.

З перших днів кафедра обрала комплексну тему наукових досліджень, що стосувалась проблем організації і вдосконалення оперативного аналізу в різних галузях економіки – в промисловості, сільському господарстві та в будівництві. У виконанні теми брали участь всі члени кафедри. У той період кафедра була провідною серед інших кафедр бухгалтерського обліку і економічного аналізу колишнього Радянського Союзу, які займались цією проблемою. Координацію наукових досліджень здійснювала кафедра бухгалтерського обліку і аналізу господарської діяльності Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова.

За результатами наукових досліджень кафедри захищено 7 дисертацій, у тому числі: докторську дисертацію С. І. Шкарабана на тему «Оперативний економічний аналіз в управлінні промисловим виробництвом» (1987 р.) за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз» та 6 кандидатських дисертацій; опубліковано 7 монографій, навчальний посібник; проведено одну республіканську й одну міжнародну науково-практичну конференції. Крім названої теми, окремі члени кафедри займалися науковими розробками з інших проблем економічного аналізу, зокрема вдосконалення теорії та методики аналізу.

Під безпосереднім керівництвом завідувача кафедри С. І. Шкарабана та інших провідних науковців кафедри успішно закінчили аспірантуру і захистили кандидатські дисертації: І. В. Спільник, О. М. Загородна, Я. М. Карпик, З. Б. Литвин, О. В. Ярощук, П. М. Ліхновський, О. В. Годованець, Л. М. Уніят, А. В. Уніят, Р. Б. Окрепкий, Л. А. Будник, І. Д. Голяш, І. Д. Бенько, Н. І. Сарай, Є. Т. Карапетян.

Значну увагу члени кафедри приділяли організації навчально-методичної роботи. Всі лекційні курси читалися професорами і доцентами, а студенти були забезпечені необхідними навчальними посібниками, збірниками задач та іншою методичною літературою. Для глибшого засвоєння теоретичного матеріалу студенти виконували індивідуальні завдання, які передбачали проведення аналізу діяльності конкретного підприємства на основі його звітності та додаткової інформації. Для відстаючих студентів, а також тих, які навчалися за індивідуальними графіками, систематично проводилися консультації, а також практикувалися відпрацювання пропущених занять, здача модулів.

Кафедра обслуговувала всі факультети університету. Дисципліни, що читались кафедрою, орієнтували студентів на необхідність проведення ретельного економічного аналізу в підприємствах, об'єднаннях, бюджетних установах, банках, що дало їм змогу виживати в умовах жорсткої конкурентної боротьби, яка властива ринковій економіці. У 1999 р. колективом кафедри видано навчальний посібник «Економічний аналіз діяльності промислових підприємств» (видання третє, перероблене і доповнене), який рекомендований Міністерством освіти і науки України для студентів всіх економічних спеціальностей.

В 2004 р. кафедра стала випусковою на факультеті фінансів, розпочавши підготовку фінансових аналітиків за спеціальністю «Фінанси», спеціалізацією «Фінансовий аналіз» (ОКР «спеціаліст», ОС «магістр»).

Метою відкриття спеціалізації було формування фахівців, здатних виконувати професійні обов'язки у галузі фінансової діяльності, державного управління, економіки та управління фінансами суб'єктів господарювання у сфері матеріального виробництва, надання послуг, операцій з нерухомістю, фахівців у

державних фінансових органах, фінансових службах фірм і компаній, фахівців з ефективності підприємництва та раціоналізації виробництва, фахівців з управління інвестиційними проектами, консультантів, оглядачів з економічних питань, викладачів, науковців-дослідників.

З 1993 р. до 2006 р. кафедра щорічно видавала збірник наукових праць «Наукові записки», а з 2007 р. – збірник наукових праць «Економічний аналіз».

Завідувач кафедри, д. е. н., проф. С. І. Шкарабан неодноразово виступав офіційним опонентом по захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальності 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит», а саме захисті докторських дисертацій: В. С. Рудницького, М. С. Пушкара, Л. О. Примостки, Т. М. Ковальчук, І. Д. Лазаришиної, І. М. Парасій-Вергуненко, О. М. Галенко, П. П. Микитюка та 15 кандидатських дисертацій.

Члени кафедри не тільки вміли добре працювати, а й творчо проводили свій вільний час. Вони неодноразово організовували цікаві та змістовні екскурсії в Карпати, інші визначні місця Тернопільщини і сусідніх областей України.

З 1 жовтня 2010 р. згідно з наказом ректора ТНЕУ, д. е. н., проф. С. І. Юрія до кафедри економічного аналізу приєднали кафедру статистики. Очолив кафедру економічного аналізу і статистики д. е. н., професор Степан Іванович Шкарабан, який керував нею до вересня 2012 р.

З вересня до листопада 2012 р. обов'язки завідувача кафедри економічного аналізу і статистики виконувала кандидат економічних наук, доцент Ірина Володимирівна Спільник.

І. В. СПІЛЬНИК

(в. о. завідувача кафедри з вересня до листопада 2012 р.)

Виконувач обов'язків завідувача кафедри економічного аналізу і статистики з вересня до листопада 2012 р., к. е. н., доцент Ірина Володимирівна Спільник. Народилася 1 жовтня 1961 р. у м. Тернопіль. В 1983 р. з відзнакою закінчила ТФЕІ за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності». В 1983 – 1989 рр. працювала в науково-дослідному секторі Тернопільського фінансово-економічного інституту. У 1989 р., після відкриття аспірантури, стала першим аспірантом кафедри економічного аналізу, яку закінчила при ТАНГ у 1992 р. Кандидатську дисертацію на тему «Аналіз в управлінні діяльністю підприємства з кооперованого виробництва швейних виробів» за спеціальністю «Облік, аналіз і аудит» захистила у Київському державному економічному університеті у 1993 р. На викладацькій роботі в ТНЕУ з грудня 1992 р. Тривалий час була заступником завідувача кафедри економічного аналізу / економічного аналізу і статистики. У вересні – листопаді 2012 р. виконувала обов'язки завідувача кафедри економічного аналізу і статистики. І. В. Спільник є співавтором 11 навчальних посібників, монографій. Загалом вона підготувала до друку і опублікувала понад 100 наукових та методичних праць загальним обсягом 120 друк. арк.

З грудня 2012 р. до серпня 2013 р. обов'язки завідувача кафедри економічного аналізу і статистики виконував доктор економічних наук, доцент Василь Антонович Дерій, з вересня 2013 р. до серпня 2014 р. – завідувач кафедри.

Кафедра аудиту, як структурний підрозділ університету розпочинала свою діяльність у 1992 р. і функціонувала до 2002р., потім була перейменована на кафедру обліку, ревізії і аудиту (2003 – 2009 рр.) та кафедру аудиту, ревізії та контролінгу (2009 – 2014 рр.).

18 вересня 1992 р. згідно з наказом № 151 по Тернопільському інституту народного господарства на факультеті обліку і аудиту вперше в системі національної вищої школи підготовки бухгалтерів і аудиторів України була створена кафедра аудиту.

Очолив кафедру професор, доктор економічних наук Зіновій Володимирович Гуцайлюк (завідувач кафедри в 1992 – 2002 рр.).

На світлині: кафедра аудиту.
1 - й ряд (зліва направо): С. Р. Романів, Т. М. Королюк, І. В. Данилюк, З. В. Гуцайлюк, О. І. Павликівська, І. Д. Голяш, Л. Я. Тринька.
2 - й ряд (зліва направо): І. П. Кушнірик, С. І. Саченко, І. Є. Прибега, Л. А. Будник, О. А. Хаблюк, Л. Саган, Н. Букало.
3 -й ряд (зліва направо): Я. В. Мех, В. М. Глух, М. Т. Щирба.

На світлині:
колектив кафедри обліку, ревізії і аудиту.
1 - й ряд (зліва направо): Я. В. Мех., О. А. Каплун, С. Р. Романів.
2 - й ряд (зліва направо): І. Є. Прибега, І. П. Кушнірик, О. П. Соловій, І. В. Данилюк, І. Д. Голяш, Л. А. Будник, В. М. Ілух.

На світлині:
колектив кафедри аудиту, ревізії та контролінгу.
1 - й ряд (зліва направо):
М. М. Шестерняк, Р. Р. Кулик, І. М. Щирба.
2 - й ряд (зліва направо):
М. Т. Щирба, Н. І. Федоронько, І. Д. Голяш, Н. П. Михайлишин, Г. В. Жубіль, Я. В. Мех.
3 - й ряд (зліва направо):
О. П. Соловій, Л. І. Боїла, С. Р. Романів, З. З. Островська, С. І. Саченко, М. С. Пушкар, В. З. Семанюк, В. М. Серединська

На світлині: викладачі кафедри аудиту, ревізії та контролінгу зі студентами під час наукового заходу (зліва направо, у центрі): В. М. Серединська (перша зліва), С. І. Саченко (друга зліва).

З. В. ГУЦАЙЛЮК

(завідувач кафедри у 1992–2002 рр.)

Д. е. н., професор, дійсний член Академії економічних наук України Зіновій Володимирович Гуцайлюк. Народився 6 січня 1950 р. у с. Супранівка Підволочиського району Тернопільської області. Закінчив у 1971 р. з відзнакою обліково-економічний факультет Тернопільського фінансово-економічного інституту за спеціальністю «Бухгалтерський облік в промисловості». Працював керівником сектору механізації бухгалтерського обліку Спеціального конструкторського бюро комплексної технології світлотехніки виробничого об'єднання «Ватра». З 22 листопада 1971 р. працює в Тернопільському національному економічному університеті. З березня 2010 р. і донині – професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного університету. Кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення обліку виробничих витрат і оперативного контролю собівартості продукції в цукровій промисловості» захистив у 1977 р. в Ленінградському фінансово-економічному інституті (нині Санкт-Петербурзький університет економіки і фінансів), а докторську дисертацію на тему «Облік і контроль в управлінні ефективністю виробництва (методологічні та організаційний аспекти на прикладі харчової промисловості» – у 1992 р. у Київському інституті народного господарства. Професор з 1992 р. Автор понад 180 наукових і науково-методичних праць, у тому числі 8 монографій та 2 фундаментальних навчальних посібників.

Кафедра виникла практично одночасно із формуванням ринкових економічних відносин в Україні й появою нового виду контролю

–незалежного аудиторського. З перших днів функціонування кафедрою була обрана комплексна тема наукових досліджень, що стосувалась проблем становлення, розвитку й організації аудиторської діяльності в нашій тоді молодій незалежній державі. З 1996 р. кафедра аудиту стала випусковою і здійснювала підготовку фахівців зі спеціалізації «Ревізія і контроль» за спеціальністю «Облік і аудит» усіх форм навчання. Метою діяльності кафедри була підготовка висококваліфікованих фахівців за напрямком «Контроль і ревізія» для служб внутрішньосистемного та внутрішньогосподарського контролю, незалежного зовнішнього і внутрішнього аудиту й інших суб'єктів контролю.

На кафедрі аудиту розпочинали свою діяльність доценти: Маркіян Теодорович Щирба, Володимир Михайлович Глух, Людмила Андріївна Будник, Ігор Євгенович Прибега, Ірина Вадимівна Данилюк, Ірина Дмитрівна Голяш, Світлана Романівна Романів, Світлана Іванівна Саченко.

В жовтні-грудні 2002 р. виконувачем обов'язки завідувача кафедри аудиту був к. е. н., доцент Маркіян Теодорович Щирба.

М. Т. ЩИРБА

(к.е.н., доцент, в. о. завідувача кафедри з жовтня до грудня 2002 р.)

Виконувач обов'язків завідувача кафедри аудиту з жовтня до грудня 2002 р., к. е. н., доцент Маркіян Теодорович Щирба. Народився 25 серпня 1959 р. в с. Смолянка Тернопільського району. У 1981 р. закінчив ТФЕІ і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Бухгалтерський облік в промисловості». У Тернопільському національному економічному університеті з 1981 р. У 1992 р. захистив

кандидатську дисертацію в Київському державному економічному університеті й отримав науковий ступінь кандидата економічних наук.

Другий етап кафедротворення розпочався з 2003 р. Кафедру аудиту перейменовано на кафедру обліку, ревізії і аудиту. Мотивами цього були такі аргументи: спеціалізація стала однією з найбільш популярних серед студентів спеціальності «Облік і аудит» – в 2-3 рази збільшився набір на перші курси денної та заочної форм навчання; спеціалізація «Ревізія і контроль» стала найпривабливішою серед спеціалізацій спеціальності «Облік і аудит».

Щорічний випуск у цей період становив майже 200 студентів.

Я. В. МЕХ

(к.е.н., професор,

завідувач кафедри у 2003–2009 рр.)

З січня 2003 року кафедру обліку, ревізії і аудиту очолив кандидат економічних наук, професор Ярослав Васильович Мех.

Завідувач кафедри обліку, ревізії і аудиту з 2003 р. до 2009 р. к. е. н., професор Ярослав Васильович Мех. Ярослав Васильович працював на різних керівних посадах: декана кредитного-економічного факультету та обліково-економічного факультетів, проректора з

навчальної роботи ТАНГ, директора інституту обліку і аудиту (2000 – 2003 рр.) та завідувача кафедри обліку, ревізії і аудиту (2003-2009 рр.). Автор понад 150 наукових праць, в тому числі монографій. У науці займається аудитом, аналізом, обліком раціонального використання ресурсів, ефективністю фінансово-господарської діяльності, виявленням і використанням внутрішніх резервів підприємств різних галузей економіки України.

Спеціалізація студентів «Ревізія і контроль» у багатоспектровій спеціальності «Облік і аудит» була єдиною в Україні, започаткованою і утвердженою в Тернопільському національному економічному університеті.

Жодний інший економічний ВНЗ не здійснював підготовки в розрізі спеціальності «Облік і аудит» за спеціалізацією «Ревізія і контроль». Звідси, попит на випускників кафедри.

За обстеженням, проведеним на кафедрі, кожен другий випускник працює в системі державного або внутрішньогосподарського контролю, очолює аудиторські фірми і служби внутрішнього аудиту на підприємствах.

Третій етап характеризувався припливом нових наукових сил (на кафедру прийшли к. е. н. доцент Р. Р. Кулик, к. е. н., доцент В. М. Серединська – відомі науковці-аналітики), зміцненням матеріально-технічної бази, науковими доробками, результатами співпраці з контролюючими органами, що сприяло формуванню нового статусу кафедри.

Зміни назв кафедри не мали формального характеру і не проводилися заради зміни вивіски. Кожного разу при черговому перейменуванні кафедри розроблялись нові плани, досягався успіх на нових етапах її розвитку.

У 2009 р. утвердилась кафедра аудиту, ревізії та контролінгу. Кафедру очолив доктор економічних наук, професор Михайло Семенович Пушкар.

М. С. ПУШКАР

(д.е.н., професор, завідувач кафедри у 2009–2014 рр.)

Завідувач кафедри аудиту, ревізії та контролінгу з 2009 р. до 2014 р., д. е. н., професор Михайло Семенович Пушкар. В Тернопільському національному економічному університеті працює з 1971 р. З 2014 р. і донині – професор кафедри аудиту, ревізії та аналізу.

Кафедра аудиту, ревізії та контролінгу стала педагогічним, науковим центром, в якому виконувалися науково-дослідні роботи із сучасних розділів науки про аудит, ревізію і особливо з контролінгу. Ця сфера наукової діяльності успішно розвивалася на кафедрі і виросла до масштабів утворення наукового Центру з проблем контролінгу – єдиного в Україні. Його науковим керівником був відомий вчений, автор багатьох праць з контролінгу, професор, д. е. н. М. С. Пушкар. Центр надав понад 200 консультацій практичним працівникам, студенти виконали майже 150 наукових праць за тематикою Центру.

За роки функціонування на кафедрі працювали: Зіновій Володимирович Гуцайлюк (д. е. н., проф.); Михайло Семенович Пушкар (д. е. н., проф.); Ярослав Васильович Мех (к. е. н., проф.); Олександр Любомирович Шашкевич (к. е. н., доц.); Володимир Михайлович Глух (к. е. н., доц.); Роман Романович Кулик (к. е. н., доц.); Маркіян Теодорович Щирба (к. е. н., доц.); Людмила Андріївна Будник (к. е. н., доц.); Ірина Вадимівна Данилюк (к. е. н., доц.); Віра Миколаївна Серединська (к. е. н., доц.); Світлана Романівна Романів (к. е. н., доц.); Ірина Дмитрівна Голяш (к. е. н., доц.); Оксана Андріївна Хаблюк (к. е. н., доц.); Світлана Іванівна Саченко (к. е. н., доц.); Ігор

Євгенович Прибега (к. е. н., доц.); Надія Петрівна Михайлишин (к. е. н., доц.); Віта Зіновіївна Семанюк (к. е. н., доц.); Ігор Петрович Кушнірик (викл.); Ганна Василівна Жубіль (викл.); Леся Ігорівна Боїла (к. е. н., викл.); Наталія Іванівна Федоронько (к. е. н., викл.); Ірина Маркіянівна Щирба (к. е. н., ст. викл.); Людмила Іванівна Швець (к. е. н., викл.); Ольга Григорівна Ронська (к. е. н., викл.). З допоміжного персоналу у різні періоди діяльності кафедри працювали Марія Петрівна Максимович, Лариса Петрівна Саган, Галина Мирославівна Крива, Іванна Юріївна Дідушин, Зоряна Зотіївна Островська, Оксана Петрівна Соловій.

Прикладні дослідження кафедри були спрямовані на виконання розробок у галузі аудиту, ревізії, обліку та контролінгу, більш зорієнтованих на отримання кінцевого результату (нових технологій збору та узагальнення інформації, формування якісно нових показників, вдосконалення існуючих підсистем обліку та ін.).

Практична цінність прикладних досліджень кафедри полягала у їхньому впровадженні у виробництво та використанні у навчальному процесі. За результатами дослідження розроблено відповідні пропозиції та рекомендації щодо основ організації системи контрольно-ревізійного процесу в Україні; досліджено систему державного та муніципального контролю тощо.

Значимою складовою наукової діяльності науково-педагогічних працівників кафедри було залучення до наукової роботи студентів. Ознайомлення студентів із сучасними досягненнями наукової думки, інструментарієм сучасних наукових досліджень за напрямками діяльності кафедри відбувалось у навчальний та позанавчальний час через наукових гуртках, конференціях, круглих столах, ділових іграх.

3.7. Історія розвитку кафедри ОДСЕП

Історія розвитку кафедри обліку у державному секторі економіки та сфері послуг

Дату виникнення світу здатні встановити лише бухгалтери.
Станіслав Єжи Лец

Усі найкращі здобутки, які має людство сьогодні, досягнуті через постійне прагнення людини до нових знань. Людська цікавість та тяга до різностороннього осягнення явищ, подій і процесів, які відбуваються довкола, вимагає формування відповідного освітнього простору. Найбільше сприяє задоволенню цієї життєво необхідної потреби колективне навчання. Об'єднання людей зі спільними інтересами максимально активізує їхні творчі задатки й дозволяє вирішувати складні життєві проблеми в різних галузях. Особливо це стосується здобуття фахової освіти. Для досягнення економічного зростання надзвичайно важливо мати хороших професіоналів з обліку. Вони відіграють велику роль у забезпеченні ефективного функціонування суб'єктів господарювання та ініціюють активне використання економічних важелів для підвищення результативності їх діяльності. Саме у зв'язку з цим у складі Тернопільського фінансового економічного інституту за наказом ректора, професора Олександра Андрійовича Устенка №144-п від 29.08.1987 р. з ініціативи проректора з навчальної роботи професора Ярослава Васильовича Меха було створено кафедру теорії обліку, ревізії і контролю. Згідно з цим наказом виконувачем обов'язків завідувача кафедри був призначений к. е. н. Василь Григорович Дем'янишин.

В. Г. ДЕМ'ЯНИШИН
(завідувач кафедри у 1987-1994 рр.)

Завідувач кафедри теорії обліку, ревізії і контролю з 1987 по 1989 р., кафедри економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері з 1989 по 1994 р., доктор економічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, академік Академії економічних наук України зі спеціальності «Фінанси» Василь Григорович Дем'янишин.

Василь Григорович Дем'янишин народився 29 вересня 1953 р. в с. Вовківці Борщівського району Тернопільської області. З 1961 по 1968 р. навчався у Вовківській восьмирічній школі, після закінчення якої вступив у Чернівецький фінансовий технікум, який закінчив у 1971 р. з відзнакою й отримав диплом за спеціальністю «Державний бюджет». Після закінчення технікуму в 1971 р. вступив у Тернопільський фінансово-економічний інститут на спеціальність «Фінанси і кредит». У 1975 р. після закінчення навчання отримав диплом з відзнакою за цією спеціальністю, йому було присвоєно кваліфікацію економіста, а також Міністерством вищої і середньої освіти УРСР направлено на роботу викладачем кафедри фінансів цього навчального закладу. В 1978 р. В. Г. Дем'янишин вступив в аспірантуру Московського фінансового інституту за спеціальністю «Фінанси, грошовий обіг і кредит» (без відриву від виробництва). Після захисту кандидатської дисертації продовжував працювати старшим викладачем, доцентом кафедри, заступником декана фінансово-економічного факультету, виконувачем обов'язків декана цього факультету у Тернопільському державному економічному університеті (до перейменування – у Тернопільському фінансово-еко-

На світлині: стажист-дослідник кафедри Андрій Ігорович Крисоватий, сьогодні д. е. н., професор, ректор Тернопільського національного економічного університету, Doctor Honoris Causa, заслужений працівник науки й техніки України, засновник Тернопільської наукової школи в галузі фінансів.

номічному інституті). З часу утворення кафедри теорії обліку, ревізії і контролю у 1997 р. був її завідувачем, а з 01.09.1994 по 31.08.1996 р. – проректором по адміністрації.

У 2010 р. захистив докторську дисертацію за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит на тему «Формування і реалізація бюджетної доктрини України». 23 грудня 2011 р. йому присвоєно звання професор. З 2012 по 2014 р. – завідувач кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування, з вересня 2014 р. – професор кафедри фінансів. В. Г. Дем'янишин автор понад 200 наукових праць, у т. ч. 20 монографій, 13 підручників і навчальних посібників (9 з грифом МОН України). Під його керівництвом успішно функціонує наукова школа, захищено 7 кандидатських дисертацій, 7 викладачів, аспірантів і здобувачів працюють над написанням кандидатських дисертацій. Василь Григорович є членом спеціалізованих вчених рад у Львівському національному університеті ім. І. Франка та Тернопільському національному економічному університеті.

Будучи надзвичайно обдарованим і далекоглядним науковцем, Василь Григорович доклав максимум зусиль для розвитку кафедри та її популяризації. У цьому йому допомагав відданий своїй справі професорсько-викладацький склад, зокрема Я. В. Мех, О. В. Дишкант, М. П. Чорний, Л. М. Алесеєнко, Л. О. Желюк та інші. Моніторинг потреби у фахівцях з обліку

На світлині:
Крисоватий Андрій Ігорович – викладач кафедри

для різних галузей національної економіки, який здійснювали члени кафедри та її завідувач В. Г. Дем'янишин, послужив обґрунтуванням доцільності їх підготовки до професійної діяльності в невиробничій сфері. В результаті такої орієнтації згідно з наказом №103 від 07.04. 1989 р. кафедру було перейменовано в кафедру економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері. Одним з перших стажистів-дослідників набував професійних і наукових навичок теперішній ректор ТНЕУ Андрій Ігорович Крисоватий.

З 1989 р. А. І. Крисоватий розпочав викладання й навчав студентів азів бухгалтерської професії та ревізійної справи.

На світлині:
колектив кафедри.
1 - й верхній ряд (зліва направо):
В. А. Познаховський;
З. І. Кривий, Л. О. Желюк, М. Р. Лучко,
2 - й нижній ряд (зліва направо):
М. Я. Остап'юк, І. Д. Фаріон, І. Д. Бенько,
О. В. Дишкант, О. М. Десятнюк, Л. О. Гуцайлюк,
Н. М. Хорунжак, Н. М. Зорій, Г. І. Лиса, Г. В. Бойко,
Л. К. Гульовата.

З 1991 р. на кафедрі розпочав працювати старшим викладачем М. Р. Лучко, а з 1992 р. доцент М. Я. Остап'юк. Їхня співпраця вилилася в низку спільних публікацій, навчальних посібників і проектів. У 1994 р. завідувачем кафедри було призначено д. е. н., професора Івана Дем'яновича Фаріона.

І. Д. ФАРІОН

(завідувач кафедри у 1994–2012 рр.)

Завідувач кафедри економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері з 1994 по 2000 р., кафедри економіки та аналізу невиробничої сфери з 2000 по 2002 р., кафедри економіки, обліку та економічного аналізу в сфері соціальної інфраструктури з 2002 по 2009 р., кафедри обліку у бюджетній і соціальній сфері з 2009 по 2012 р., доктор економічних наук, професор, Іван Дем'янович Фаріон.

Іван Дем'янович Фаріон народився 30 червня 1947 р. у с. Бурканів Теребовлянського району Тернопільської області. Закінчив у 1965 р. Золотниківську середню школу, після навчання в якій вступив у Тернопільський кооперативний технікум, який закінчив у 1967 р., отримавши кваліфікацію економіста. У 1967 р. вступив до Київського торгово-економічного інституту і в 1972 р. закінчив повний курс цього закладу зі спеціальності «Економіка торгівлі», отримавши диплом з відзнакою та кваліфікацію економіста. З 1974 р. працював викладачем кафедри економічного аналізу в Тернопільському фінансово-економічному інституті. У 1975 р. вступив до аспірантури Київського інституту народного господарства, яку закінчив у 1979 р. У 1989 р. вступив до докторантури Київського державного економічного університету, яку закінчив у 1992 р. Науковий ступінь кандидата економічних наук присуджено у 1979 р. (тема дисертаційної роботи «Аналіз продуктивності праці»), науковий ступінь доктора економічних наук – у 1992 р. (дисертація на тему «Аналіз ефективності використання виробничого потенціалу»), а вчене звання професора було присвоєно у 1994 р. І. Д. Фаріон особисто розробив методику аналізу виробничого потенціалу, а також ефективності використання трудового потенціалу. На підставі Статуту Української академії економічної кібернетики Івана Дем'яновича Фаріона 10 травня 2003 р. було обрано дійсним членом Української академії економічної кібернетики.

Як неординарна особистість Іван Дем'янович протягом всього життя наполегливо і послідовно працював над розвитком економічної науки, був редактором наукових журналів «Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль» та «Формування економічних відносин в умовах становлення ринку», докладав максимум зусиль та енергії як завідувач кафедри для її ефективного функціонування. За час науково-педагогічної роботи опублікував понад 380 наукових праць. Наукова школа, що функціонувала під керівництвом І. Д. Фаріона, зробила великий внесок у розвиток української науки. Під його керівництвом захищено 14 кандидатських дисертацій, сотні аналітиків і фахівців з обліку вдячні йому як хорошому наставнику за професійне й наукове спрямування.

***На світлині:
колектив кафедри
1 - й верхній ряд (зліва направо) – І. Є. Кіцик, М. А. Данько, М. М. Базар, Н. В. Гладчак, Є. П. Бондаренко, Л. С. Пристайко, В. Р. Жук,
2 - й нижній ряд (зліва направо):
Н. М. Шостаківська, І. Д. Фаріон, В. С. Совінський.***

Знаковою подією для кафедри, як і для всіх свідомих українців, стало проголошення незалежності України. Цей факт мав важливий вплив на національну свідомість та активізацію наукового й творчого потенціалу її громадян. Не залишились осторонь і вчені ТНЕУ. Завдяки високопрофесійному професорсько - викладацькому складу кафедри економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері було розроблено навчально-методичне забезпечен-

***На світлині:
д. е. н., професор
І. Д. Фаріон (другий зліва) – учасник диспуту;
виступає д. е. н. професор Я. Д. Крупка***

ня, що дозволяло готувати професіоналів у сфері бухгалтерського обліку для бюджетних і наукових установ. Взявши за кредо, що здобуття хорошої професії – одне з найважливіших завдань у житті людини, кафедра активно працювала над виданням навчальних посібників, підручників і монографічних праць. Набуло поширення впровадження інноваційних методів навчання – проведення диспутів, ділових ігор, використання комп'ютерних лабораторій.

Подальша оптимізація фахових спрямувань і розвиток спеціалізацій випускової кафедри спонукали до здійснення реорганізаційних кроків. У зв'язку з цим 20 листопада 2000 р. на основі кафедри економіки, обліку і контролю в невиробничій сфері згідно з наказом Ректора №473 від 20.11.2000 р. були сформовані кафедра обліку і контролю в невиробничій сфері (завідувач – к. е. н., доцент М. Р. Лучко) та кафедра економіки та аналізу невиробничої сфери (завідувач – д. е. н., професор І. Д. Фаріон).

Обидві новостворені кафедри у зв'язку з відповідністю фахового спрямування у цьому році введено до складу інституту обліку і аудиту. У 2002 р. на кафедрі обліку і контролю в невиробничій сфері було вперше в Україні відкрито спеціалізацію «Бухгалтерський облік та правове забезпечення діяльності», за якою на основі практикоорієнтованого навчання здійснювалась підготовка бухгалтера з погли-

На світлині:
д. е. н., професор І. Д. Фаріон з колективом кафедри
1-й верхній ряд (зліва направо):
О. Є. Сеньківська, Б. С. Стрехалюк, М. М. Дупай, С. Р. Матейко, О. В. Кальмук,
2-й нижній (зліва направо):
І. Є. Кіцик, Є. К. Ковальчук, І. Д. Фаріон, Н. В. Гладчак.

На світлині:
колектив кафедри (зліва направо):
О. І. Вельгош, Н. М. Саньоцька, І. Д. Бенько, Н. М. Хорунжак, Н. Г. Мельник, С. В. Сисюк, М. М. Шестерняк, О. Р. Кіляр, К. Б. Хом'якова, Н. М. Зорій, Г. В. Бойко, О. В. Адамик, Л. О. Гуцайлюк, В. В. Авдєєнко,

бленим вивченням господарського та податкового права.

У цьому ж році кафедру економіки та аналізу невиробничої сфери (завідувач – д. е. н., професор І. Д. Фаріон) було перейменовано в кафедру економіки, обліку та економічного аналізу в сфері соціальної інфраструктури.

Трансформаційні процеси, які відбувалися в економіці, науці та техніці, вимагали облікових кадрів відповідного профілю та рівня. Відбулося реформування обліку, в т. ч. в бюджетній сфері. Розвиток ринкових відносин сприяв поширенню системи надання платних послуг і розширенню видів діяльності бюджетних установ. У зв'язку з цим 24 листопада 2003 р. кафедра обліку і контролю в невиробничій сфері була перейменована в кафедру обліку і контролю фінансово-господарської діяльності (наказ № 652 від 24.11.2003 р., завідувач кафедри – М. Р. Лучко).

Важливу роль у забезпеченні якісної підготовки фахівців для бюджетної сфери відіграла

співпраця й ділові зв'язки кафедри з іншими вищими навчальними закладами, суб'єктами діяльності, контролюючими органами, аудиторськими фірмами. Професорсько-викладацький склад кафедри проходив практичне стажування в Україні та кордоном, у вітчизняних і закордонних вищих навчальних закладах. Завідувачем кафедри було ініційоване проведення наукових семінарів спільно з практикуючими бухгалтерами, юристами, аудиторами. З вересня 2005 р. по червень 2006 р. – виконувачем обов'язків завідувача кафедри було призначено к. е. н., доцента Надію Михайлівну Хорунжак.

На світлині:
колектив кафедри (зліва направо) – С. Р. Яцишин, Н. Г. Мельник, М. О. Панас, І. В. Любезна, Н. М. Саньоцька, І. Д. Бенько, З. І. Кривий, О. В. Адамик, Н. М. Хорунжак, Л. О. Желюк, К. Б. Хом'якова.

Н. М. ХОРУНЖАК
(в. о. завідувача кафедри у 2005-2006 рр.)

Виконувач обов'язків завідувача кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльності з 2005 по 2006 р. Надія Михайлівна Хорунжак (зараз доктор економічних наук, доцент).

Надія Михайлівна Хорунжак народилася 2 грудня 1965 р. у с. Золотники Теребовлянського району Тернопільської області. У травні 1994 р. захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 08.00.12 «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності» на тему «Облік та аналіз витрат і виконаних робіт машинно-тракторним парком (на прикладі сільськогосподарських підприємств Тернопільської області)», а у 2014 р. – докторську дисертацію на тему «Модернізація обліку і контролю в бюджетних установах в умовах системної трансформації управління» за спеціальністю 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)». Автор понад 120 наукових праць, 2 монографій та 3 навчальних посібників.

У червні 2006 р. за результатами конкурсу посаду на посаду завідувача кафедри було обрано д. е. н., професора Петра Якимовича Хомина, який очолював її по червень 2009 р.

П. Я. ХОМИН
(завідувач кафедри у 2006-2009 рр.)

Завідувач кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльності з 2006 по 2009 рр., доктор економічних наук, професор Петро Якимович Хомин.

Петро Якимович Хомин народився 26 квітня 1944 р. у с. Хлівчани Сокальського району Львівської області. З 1961 по 1966 р. навчався у Львівському сільськогосподарському інституті, після закінчення якого набув кваліфікацію бухгалтера-економіста сільського господарства. У 1967–1976 рр. працював головним бухгалтером Сокальського районного управління сільського господарства цієї ж області. З 1976 по 1979 р. – аспірант УкрНДІ економіки та організації сільського господарства. Після завершення навчання успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Формування і розподіл доходів при міжгосподарській кооперації виробництва продтоварів». Згідно з розподілом у 1979 р. призначений на посаду молодшого наукового співробітника в УкрНДІ економіки і організації сільського господарства, де працював до вересня 1980 р. З 1980 р. – старший викладач, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту в агропромисловому виробництві.

У 1981 – 1987 та 2000 – 2003 рр. обіймав посаду завідувача цієї кафедри. У 2005 р. у Національному науковому центрі Інституту аграрної економіки УААН захистив докторську дисертацію «Формування системи звітності сільськогосподарських підприємств та її облікового забезпечення» за спеціальністю 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». Протягом 2006 – 2009 рр. – завідувач кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльно-

сті факультету обліку і аудиту. Під керівництвом П. Я. Хомина захищено 3 кандидатських і 1 докторська дисертація. Він автор понад 200 наукових праць, у т. ч. 10 монографій та 20 навчальних посібників.

П. Я. Хомин започаткував на кафедрі проведення презентацій лекційних матеріалів для професорсько-викладацького складу, організовував семінари з обміну досвідом з питань підвищення якості методики викладання.

28.08.2009 р. кафедра економіки, обліку та економічного аналізу у сфері соціальної інфраструктури та кафедра обліку і контролю фінансово-господарської діяльності реорганізовані у кафедру обліку у бюджетній і соціальній сфері (наказ № 248 від 25.05.2009 р.), до

На світлині: колектив кафедри.
1-й верхній ряд (зліва направо):
З.і. Кривий, Г.Р. Грицюк, В.Р. Жук, О.Є Сеньківська, С.Р. Матейко, С.Р. Яцишин Г.В. Бойко, А.І.Фаріон, С.В. Сисюк, О.В. Адамик, М.А. Цюпак, Т.Г. Бурденюк.
2-й нижній ряд (зліва направо):
Л.О. Желюк, Н.Г. Мельник, Л.О. Гуцайлюк, І.Д. Фаріон, В.М. Рожелюк, І.Д. Бенько, І.Я. Романків, П.Я. Хомин

квітня 2012 р. її очолював д. е. н. професор Іван Дем'янович Фаріон.

З травня 2012 по серпень 2013 р. виконувачем обов'язків завідувача кафедри була к. е. н., доцент Оксана Василівна Адамик.

О. В. АДАМИК
(в. о. завідувача кафедри у 2012-2013 рр.)

Виконувач обов'язків завідувача кафедри обліку у бюджетній і соціальній сфері з 2012 по 2013 р., кандидат економічних наук, доцент Оксана Василівна Адамик.

Оксана Василівна Адамик народилася 3 грудня 1975 р. у м. Чернівці. У 1998 р. закінчила Чернівецький державний університет ім. Ю. Федьковича за спеціальністю «Облік і аудит» та отримала диплом з відзнакою. З

1999 по 2003 р. навчалась в аспірантурі Тернопільської академії народного господарства. Кандидатську дисертацію на тему «Податкові розрахунки і звітність у системі бухгалтерського обліку: організація та методика здійснення» захистила у травні 2003 р. в спеціалізованій вченій раді при Тернопільській академії народного господарства. З 2003 р. працює на кафедрі обліку в державному секторі економіки та сфері послуг на посаді старшого викладача, доцента. У 2007 р. отримала вчене звання доцента кафедри. З 2008 по 2010 р. була стипендіатом Кабінету Міністрів України для молодих вчених. У науці досліджує проблеми автоматизації обліку, аналізу й аудиту, а також обліку в державному секторі економіки. Автор понад 100 наукових праць, у т. ч. 1 підручника, 1 одноосібної монографії.

З вересня 2013 р. кафедру очолює д. е. н., професор Михайло Романович Лучко.

М. Р. ЛУЧКО
(завідувач кафедри
у 2000-2005 рр. та з 2013р.
до теперішнього часу)

Завідувач кафедри обліку і контролю в невиробничій сфері з 2000 по 2003 р., кафедри обліку і контролю фінансово-господарської діяльності з 2003 по 2005 р., кафедри обліку у бюджетній і соціальній сфері з 2013 по 2014 р., кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг з 2014 р. до тепер, доктор економічних наук, професор, сертифікований

На світлині: д. е. н., професор М. Р. Лучко – виступ у рамках заходів Школи професійної майстерності.

аудитор, президент аудиторської фірми «Тер Аудит» Михайло Романович Лучко.

Михайло Романович Лучко народився в 1964 р. у м. Тернополі, закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут (1986 р.). З 1986 по 2005 р. працював у Тернопільському національному економічному університеті, де пройшов трудовий шлях від наукового співробітника до завідувача кафедри, проректора з навчальної роботи. У 1992 р. у Київському інституті народного господарства захистив дисертаційну роботу на тему «Внутрішньовиробничий облік витрат і результатів діяльності з використанням засобів мікропроцесорної техніки», котра була першою кандидатською дисертацією із спеціальності «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз господарської діяльності», що захищена в незалежній Україні, та першою дисертацією аспірантури Тернопільського фінансово – економічного інституту. У 2008 р. у Київському національному економічному університеті ім. В. Гетьмана захистив докторську дисертацію на тему «Консолідована фінансова звітність: системний підхід до побудови та розвитку». З 1994 р. сертифікований аудитор, директор аудиторської фірми «Тер Аудит». З 2001 р. – судовий експерт. З вересня 2014 р.

очолює кафедру обліку в державному секторі економіки та сфері послуг Тернопільського національного економічного університету. З 2009 р. є візит-професором Університету економіки та інформатики в м. Ольштин (Польська Республіка), членом редколегії Вісника наукових праць Інституту Логістики Військової Академії Технічної (м. Варшава, Польща. У 2014 р. створив власну школу професійної майстерності. Коло наукових та практичних інтересів – організація і методика бухгалтерського обліку, контролю, економічного аналізу, податкове планування, аудит, філософія економічної освіти, методологія та історія науки. М. Р. Лучко має нагороди та відзнаки: Медаль «Коперникус» (обличчя університету) від Університету інформатики і економіки (м. Ольштин, Польща); Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України за особистий внесок у розвиток науки; Грамота Тернопільської обласної державної адміністрації та Тернопільської обласної ради за вагомий внесок в розвиток аудиторської справи в області, впровадження національних стандартів і нових технологій в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, підготовку кадрів аудиторі та в зв'язку з 11 річницею створення Аудиторської служби в Україні; Грамота Управ-

На світлині: колекти кафедри. 1 - й верхній ряд (зліва направо): інженер кафедри К. Б. Хом'якова, кандидати економічних наук А. І. Фаріон, С. Р. Яцишин, І. Д. Романків, Н. М. Зорій, Л. О. Савчук, 2-й нижній ряд (зліва направо): Л. О. Желюк, І. Д. Бенько, д. е. н., професор, завідувач кафедри М. Р. Лучко, С. В. Сисюк.

ління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації за високий професіоналізм і внесок у розвиток науки

Під керівництвом М. Р. Лучка захищено 6 кандидатських дисертацій. Він автор понад 170 наукових праць, у т. ч. 4 монографій, підручника та 13 навчальних посібників із грифом Міністерства освіти та науки України.

Під впливом процесів, пов'язаних з модернізацією обліку та розробкою й затвердженням Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, основою яких є міжнародні стандарти, кафедра обліку у бюджетній та соціальній сфері 28.08. 2014 р. перейменована в кафедру обліку у державному секторі та сфері послуг (наказ №133 від 14.04.2014 р.).

Затвердження та розробка проектів стандартів обліку у державному секторі, а також проблеми їх запровадження послужили основою наукових досліджень, організації обговорень не лише колективу кафедри, а й знаних науковців факультету обліку і аудиту.

На кафедрі працювали: доктор економічних наук, професор Л. М. Алексеєнко; доктор економічних наук, професор О. М. Десятнюк; кандидат економічних наук, професор Я. В. Мех; кандидат економічних наук, професор М. Я. Остап'юк; кандидати економічних наук, доценти О. В. Дишкант, М. С. Дупай, Л. О. Гуцайлюк, Л. О. Желюк, Є. К. Ковальчук,

На світлині: учасники наукової дискусії, присвяченої питанням стандартизації в державному секторі економіки та удосконаленню робочих програм навчальних дисциплін (зліва направо): В. А. Дерій, Я. Д. Крупка, Є. К. Ковальчук, М. С. Пушкар, М. Р. Лучко, Т. Г. Бурденюк

В. С. Совінський, М. П. Чорний, В. В. Буратинський, Г. І. Лиса; старші викладачі / викладачі Г. В. Бойко, Є. П. Бондаренко (зараз к. е. н., доцент кафедри податків та фіскальної політики ТНЕУ), Н. В. Гладчак, А. В. Жук, Ю. М. Іваначко (нині к. е. н. доцент, бухгалтер-експерт ТОВ «Тер Аудит»), О. В. Кальмук (зараз к. е. н., доцент), З. І. Крививй (зараз директор Центру працевлаштування та зв'язків з випускниками), С. П. Кравцов, І. В. Любезна (зараз к. е. н., старший викладач кафедри менеджменту біоресурсів і природокористування ТНЕУ), С. Р. Матейко, Ю. В. Ніколаєнко (нині к. е. н., доцент Чернігівського державного інституту економіки і управління), О. І. Недошитко, І. М. Павловська, М. О. Панас, В. А. Познаховський (зараз к. е. н. доцент кафедри управління транспортною інфраструктурою Національного університету водного господарства та природокористування
(м. Рівне)), Н. М. Савіна - Шостаківська (зараз к. пед. н., старший викладач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя), М. А. Цюпак; викладачі – практикуючі судді Г. З. Андрушків, Н. М. Бурда, М. С. Стадник, адвокат В. В. Авдеєнко; старші лаборанти / інженери Л. К. Гульовата, І. Є. Кіцик, Г. Р. Грицюк, В. Р. Жук, Т. Р. Фецович (зараз к. е. н., викладач кафедри менеджменту та публічного управління ТНЕУ); лаборанти О. І. Вельгош, С. А. Єднаківська; стажисти-дослідники І. Альяна, М. Базар, Р. Боднар, О. Кіляр (нині к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя), Н. Собчишин, Г. Поставчук, Л. Пристайко, Н. Часниківська, М. Шестерняк (зараз к. е. н., викладач кафедри аудиту, ревізії та аналізу).

Сьогодні кафедра налічує 17 працівників, серед них – 15 викладачів, з яких 1 доктор економічних наук, професор; 1 доктор економічних наук, доцент, 13 кандидатів економічних наук (з яких: 10 доцентів, 3 старших викладачі); 1 викладач, 1 інженер:

Михайло Романович Лучко – професор, доктор економічних наук. На кафедрі працює з 1991 р.

Надія Михайлівна Хорунжак – доцент, доктор економічних наук. На кафедрі працює з 1994 р.

Оксана Василівна Адамик – доцент, кандидат економічних наук. На кафедрі працює з 2003 р.

Ірина Дмитрівна Бенько – доцент, кандидат економічних наук. У 1985 р. з відзнакою закінчила Тернопільський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності». На кафедрі працює з 1992 р. Кандидатську дисертацію на тему «Підвищення стимулюючих функцій заробітної плати в умовах перехідної економіки України» захистила у 1996 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту регіональних досліджень НАН України (м. Львів). Вчене звання доцента присвоєно у 2000 р.

Тарас Григорович Бурденюк – доцент, кандидат економічних наук. У 2004 р. з відзнакою закінчив Тернопільську академію народного господарства за спеціальністю «Облік і аудит». Почав працювати на кафедрі економіки, обліку та економічного аналізу в сфері соціальної інфраструктури у 2005 р. на посаді викладача-стажиста. Кандидатську дисертацію на тему «Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємств» захистив у 2011 р. у спеціалізованій вченій раді Тернопільського національного економічного університету.

Світлана Миколаївна Жукевич – доцент, кандидат економічних наук. У 1992 р. закінчила Тернопільський інститут народного господарства за спеціальністю «Економічне і соціальне планування». На кафедрі працює з 2001 р. Кандидатську дисертацію на тему «Стратегічний аналіз діяльності підприємств споживчої кооперації» захистила в 2006 році у спеціалізованій вченій раді Тернопільського національного економічного університету. Вчене звання доцента присвоєно у 2008 р.

Надія Мирославівна Зорій – доцент, кандидат економічних наук. У 1988 р. з відзнакою закінчила Тернопільський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Фінанси та кредит». На кафедрі працює з 1994 р. Кандидатську дисертацію на тему «Аналіз витрат на управління і обслуговування виробництва» захистила у цьому ж році у спеціалізованій вченій раді Київського державного економічного університету (зараз ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»). Вчене звання доцента присвоєно у 2002 р.

Ірина Романівна Лукановська – старший викладач, кандидат економічних наук. У 2008 р. закінчила Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Облік і аудит». Кандидатську дисертацію на тему «Мале банківське підприємництво в економічній системі України» захистила в 2013 р. у спеціалізованій вченій раді Львівського національного університету ім. І. Франка (за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством»). На кафедрі працює з 2014 р.

Наталія Геннадіївна Мельник – доцент, кандидат економічних наук. У 1990 р. з відзнакою закінчила Тернопільський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності». На кафедрі працює з 2003 р. Кандидатську дисертацію на тему «Облік та аналіз виробництва цукру в умовах переходу до ринкової економіки» захистила в 1995 р. у спеціалізованій вченій раді Тернопільської академії народного господарства. Вчене звання доцента присвоєно у 2000 р.

Вікторія Миколаївна Рожелюк – доцент, кандидат економічних наук. У 1993 р. з відзнакою закінчила Тернопільський інститут народного господарства за спеціальністю «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності». На кафедрі працює з 2009 р. Кандидатську дисертацію на тему «Облік і контроль витрат на переробку продукції тваринництва» захистила в 1998 р. у спеціалізованій вченій раді Тернопільської академії народного господарства. Вчене звання доцента присвоєно у 2001 р.

Леонід Іванович Савчук – доцент, кандидат економічних наук. У 1977 р. з відзнакою закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Планування промисловості». На кафедрі працює з 2003 р. Кандидатську дисертацію на тему «Планування забезпечення потреби Тернопільської області в стінових матеріалах» захистив у 1990 р. у спеціалізованій вченій раді Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка (зараз ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана».

Світлана Василівна Сисюк – доцент, кандидат економічних наук. У 1996 р. з відзнакою закінчила Тернопільську академію народного господарств за спеціальністю «Облік і аудит».

Почала працювати на кафедрі економіки, обліку, контролю у невиробничій сфері у 1998 р. на посаді викладача-стажиста. Кандидатську дисертацію на тему «Облік і контроль витрат і калькулювання собівартості платних освітніх послуг» захистила в 2008 р. у спеціалізованій вченій раді ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана». Вчене звання доцента присвоєно у 2011 р.

Олена Євгенівна Сеньківська – викладач. У 1997 р. закінчила Тернопільську академію народного господарства. На кафедрі працює з 2009 р.

Антоніна Іванівна Фаріон – старший викладач, кандидат економічних наук. У 2007 р. з відзнакою закінчила Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Міжнародна економіка». На кафедрі

На світлині:
в центрі доктор наук Роман Вакальчук (інститут міжнародних відносин, м. Осло, Норвегія), директор з розвитку та соціальної адаптації проекту «Україна Норвегія» Яна Козаченко та професорсько-викладацький склад кафедри (зліва направо): І. Р. Лукановська, А. І. Фаріон, В. М. Рожелюк, Л. І. Савчук, Н. М. Хорунжак, Н. М. Зорій, І. Я. Романків, С. М. Жукевич, Н. Г. Мельник, С. Р. Яцишин, О. В. Адамик, завідувач кафедри, професор М. Р. Лучко, С. В. Сисюк, І. Д. Бенько, Т. Г. Бурденюк.

працює з 2010 р. Кандидатську дисертацію на тему «Модернізація бухгалтерського обліку в державному секторі економіки та шляхи її реалізації» захистила у 2011 р. у спеціалізованій вченій раді ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана».

Леся Тарасівна Штимер – старший викладач, кандидат економічних наук. У 2007 р. з відзнакою закінчила Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Облік і аудит». На кафедру прийшла працювати у 2007 р. на посаду стажиста-дослідника. Кандидатську дисертацію на тему «Стратегічний аналіз потенціалу матеріальних ресурсів підприємства» захистила в 2014 р. у спеціалізованій вченій раді ТНЕУ.

Світлана Романівна Яцишин – доцент, кандидат економічних наук. У 1994 р. з відзнакою закінчила Тернопільський інститут народного господарства за спеціальністю «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності». На кафедрі працює з 2002 р. Кандидатську дисертацію на тему «Облік витрат та процес калькулювання собівартості продукції у швейному виробництві» захистила в 2003 р. у спеціалізованій Вченій раді Тернопільської академії народного господарства. Вчене звання доцента присвоєно у 2008 р.

Катерина Борисівна Хом'якова – інженер. У 2003 р. закінчила Тернопільську академію народного господарства за спеціальністю облік і аудит. На кафедрі працює з 2001р.

Науково-педагогічні працівники кафедри постійно підвищують професійний рівень та педагогічну майстерність за різними формами: навчання на факультетах підвищення кваліфікації та здобуття другої вищої освіти, стажування в провідних вищих закладах освіти, на підприємствах, в установах, стажування в іноземних навчальних закладах, участь у семінарах з питань обліку та оподаткування, написання навчально-методичних посібників, підручників, монографій тощо.

Враховуючи сучасні закономірності розвитку обліку, потребу у фахівцях міжнародного рівня та вимоги європейського й світового ринків освітніх послуг, з ініціативи д. е. н., професора Михайла Романовича Лучка на факультеті обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету відкрито нову англомовну магістерську програму «Міжнародний облік».

Діалектика розвитку спеціалізацій кафедри: ревізія та контроль (1987 р.); облік і контроль в невиробничій сфері (1989 р.); облік і контроль в бюджетних і наукових установах (з 1992 по 2002 р.); облік і контроль фінансово-господарської діяльності бюджетних установ (з 2002 по 2008 р.); бухгалтерський облік та правове забезпечення діяльності (з 2002 по 2008 р.); облік і аудит в сфері послуг (з 2000 р.); бухгалтерський облік і правове забезпечення господарської діяльності (з 2006 по 2008 р.); облік, контроль та правове забезпечення в бюджетній сфері (з 2007 по 2013 р.); облік і контроль в державному секторі економіки (з 2014 р.); облік і контроль в сфері послуг (з 2014 р.); інформаційні технології обліку та контролю в підприємствах сфери послуг з 2014 р.); інформаційні технології обліку та контролю в державному секторі економіки (з 2014 р.).

Колектив кафедри приділяє значну увагу підготовці навчально-методичної літератури. З метою забезпечення високої якості підготовки фахівців професорсько-викладацьким складом кафедри видано понад 260 навчально-методичних праць; розроблено комплекс тестових і практичних завдань для контролю якості навчання та оцінювання знань і навичок студентів відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу; сформовані електронні варіанти посібників з базових предметів; впроваджуються інноваційні форми навчання із застосуванням інформаційних технологій, використанням структурно-логічних схем; розроблені дистанційні курси, в т. ч. для іноземних студентів; систематично оновлюється дидактичний матеріал лекційних курсів, здійснюється їх постійне збагачення сучасним матеріалом згідно з чинними законодавчими та нормативними актами. Загалом за період функціонування кафедри видано понад 65 підручників і навчальних посібників, у т. ч. близько 30 з них цитовані в більш ніж 20 наукових публікаціях.

Наукова робота кафедри спрямована на дослідження теоретичних, методологічних й організаційних питань обліку, аналізу та контролю суб'єктів державного сектору економіки і сфери послуг. Основні напрями наукових досліджень спрямовані на: узагальнення сучасних тенденцій розвитку обліково-аналітичного забезпечення та контролю суб'єктів держав-

ного сектору, визначення теоретико-методологічних і практичних основ обліку, економічного аналізу й аудиту діяльності суб'єктів господарювання, розробку шляхів розвитку теорії, методології та практики бухгалтерського обліку у контексті розвитку теорії сучасної економічної науки.

З цією метою наукова робота викладачів кафедри поділена за блоками: Практика бухгалтерського обліку, оподаткування та контролю. Бухгалтерський облік як наука: методологія, теорія, методика. Консолідація фінансової звітності. Бухгалтерський облік: світ та Україна, погляд крізь роки. . Р. Лучко); Облік в органах пенсійного і соціального страхування (О. В. Адамик); Напрямки моделювання стратегічного аналізу та перспективи його розвитку (С. М. Жукевич); Аналітичні моделі стратегічного аналізу конкурентоспроможності підприємств (Т. Г. Бурденюк); Модернізація та організація системи обліку АПК України в умовах ринку (В. М. Рожелюк); Організація та методика контролю в системі бухгалтерського обліку (Н. М. Зорій); Історичні аспекти розвитку обліку та контролю фінансово-господарської діяльності. Стандартизація і правове регулювання обліку (С. Р. Яцишин); Проблематика та перспективи впровадження МСФЗ (Н. Г. Мельник); Правове регулювання, організація та методика обліку зовнішньоекономічної діяльності (С. В. Сисюк, Н. Г. Мельник, Л. Т. Штимер); Міжнародні стандарти та особливості обліку в зарубіжних країнах (І. Д. Бенько, Н. Г. Мельник, Н. М. Хорунжак); Облік, контроль та аналіз: теорія та практика (Н. М. Хорунжак); Проблема організації та методики обліку і контролю в бюджетних установах. Облік і оподаткування суб'єктів господарювання (С. В. Сисюк); Модернізація бухгалтерського обліку в державному секторі (А. І. Фаріон).

Професорсько-викладацький склад бере активну участь в заходах з обміну науковими здобутками – конференціях, публічних виступах зарубіжних науковців, публікує статті та тези в зарубіжних виданнях. Доброю традицією кафедри, започаткованою з метою популяризації наукових досліджень вітчизняних вчених і практиків стало проведення міжнародних науково-практичних конференцій з участю іноземних партнерів: «Становлення облікової політики в Україні» (18-19 травня 2007 р.);

«Модернізація обліку, аналізу і контролю в галузях економіки України» (27-28 жовтня 2011 р.) та інші.

За період функціонування кафедри захищено 3 докторських і понад 30 кандидатських дисертацій, випущено більше 20 монографій.

Провідні науковці кафедри мають у власному доробку монографії, що відомі в Україні і за її межами:

- Лучко М.Р. «Бухгалтерський облік в умовах інфляції: проблеми теорії та практики». Монографія, 1993 р.
- Лучко М.Р. «Основні засоби: облік, контроль та аналіз». Монографія, 1996 р.
- Лучко М.Р. «Бухгалтерський облік в управлінні бізнесом: зарубіжний досвід». Монографія, 1997 р.
- Лучко М.Р. «Історія обліку: світ та Україна, погляд крізь роки». Монографія, 1998 р.
- Лучко М.Р. «Теорія бухгалтерського обліку (історичні та методологічні аспекти». Монографія, 1998 р.
- Лучко М.Р. «Консолідована фінансова звітність: теоретична концептуалізація побудови». Монографія, 2007 р.)
- Хорунжак Н.М. «Теорія та методологія обліку у бюджетних установах в умовах інформатизації суспільства». Монографія, 2013р.
- Хорунжак Н.М. «Облік в управлінні витратами бюджетних установ». Монографія, 2016р.

Кафедра підтримує постійні наукові контакти з Північним університетом (м. Буодо, Королівство Норвегія), Політехніка Варшавська (м. Варшава, Польща), Університетом інформатики і економіки (м. Ольштин, Польська Республіка), Інститутом Логістики Військової Академії Технічної (м. Варшава, Польща), «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Ужгородським національним економічним університетом, а також іншими науковими й навчальними закладами і установами. Активною та плідною є співпраця кафедри з ТОВ «Аудиторська фірма «Тер Аудит»», ТВ ВТО «Асоціація платників податків України в Тернопільській області», Компанією «Вікнар'off», Компанією «Волошин», Техноцентром «Маяк»,

журналами «Баланс», «Все про бухгалтерський облік», «Незалежний аудитор» та іншими суб'єктами фінансово-господарської діяльності.

Найбільшим надбанням кафедри є її випускники, які успішно працюють на посадах головного бухгалтера, ревізора, контролера, фінансиста, фахівця з оподаткування, економіста на підприємствах та установах державного сектору економіки, у Міністерстві фінансів України та місцевих фінансових органах, органах Пенсійного фонду та Державної фіскальної служби України, Державній казначейській службі України та її територіальних підрозділах, органах державної влади та місцевого самоврядування, маючи статус державного службовця, в закладах науки, освіти, охорони здоров'я, адміністративних органах, аудиторських та страхових компаніях, на підприємствах та організаціях усіх форм власності. Життєвий шлях кожного з колишніх студентів – вагома віха і в історії випускової кафедри. Відрадно, що у XXI ст., яке попри всі оптимістичні сподівання та надії виявилося століттям нестабільності, випускники кафедри з гідністю дотримуються кафедрального кредо бухгалтера:

Будь першим у добрих справах!

Узгоджуй свої вчинки з совістю!

Хвилюйся тільки про те, скільком людям ти зміг допомогти.

Гордися лише вірою.

Активом свого життя вважай знання, передані учням.

Люби правду, не роби іншим того, чого
не хочеш, щоб робили тобі!

Турбуйся про виховання молоді.

Економ час, щоб встигнути зробити більше добрих справ.

Розум використовуй на благо людства.

Наука була і ніколи не буде закінченою книгою.
Альберт Ейнштейн.

4. Наукова та навчально-методична діяльність

4.1Наукова та навчально-методична діяльність

Наукова діяльність факультету обліку і аудиту ТНЕУ зорієнтована на формування й розвиток наукових шкіл, виконання фундаментальних наукових досліджень та реалізацію прикладних наукових розробок, підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, сприяння підвищенню активності обдарованої молоді до здійснення наукових пошуків.

За період існування факультету обліку і аудиту спостерігається позитивна динаміка чисельності професорсько-викладацького колективу, в. т. ч. його якісного складу.

На 01.01.2016 р. на факультеті працювало 69 осіб, у т. ч. 7 докторів економічних наук та 62 кандидати економічних наук.

Динаміка кількісного співвідношення докторів і кандидатів наук, а також викладацького складу без вчених ступенів, свідчить про постійне прагнення керівництва університету й факультету до підвищення рівня кваліфікації працівників, зайнятих навчальною роботою.

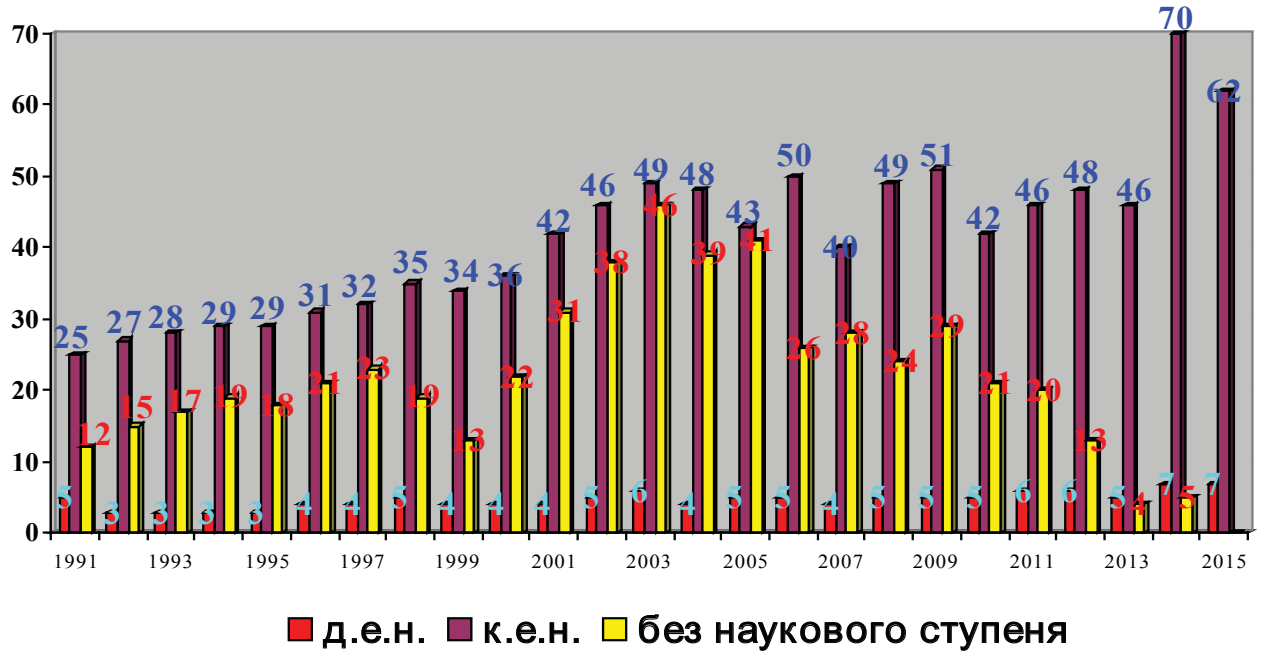

Кадровий науковий потенціал факультету обліку і аудиту за 1991–2015 рр., (чол.).

За період існування факультету обліку і аудиту спостерігається позитивна динаміка

Результатом докладених для цього зусиль стало те, що за станом на початок 2016 р. на факультеті працювали лише викладачі з науковим ступенем. Відповідним чином змінились показники якісного складу. Позитивна динаміка якісного складу , відповідно, позначається на науковій та навчальній роботі. Так, професорсько-викладацьким персоналом факультету обліку і аудиту за останні 25 років опубліковано навчальної та наукової продукції обсягом понад 6000 друкованих аркушів.

Здебільшого в наукових працях у цей період дискусії велися навколо проблем упровадження нового плану рахунків у практику різних галузей промисловості, управлінського обліку, перспектив розвитку системи обліку в Україні, формування собівартості продукції в

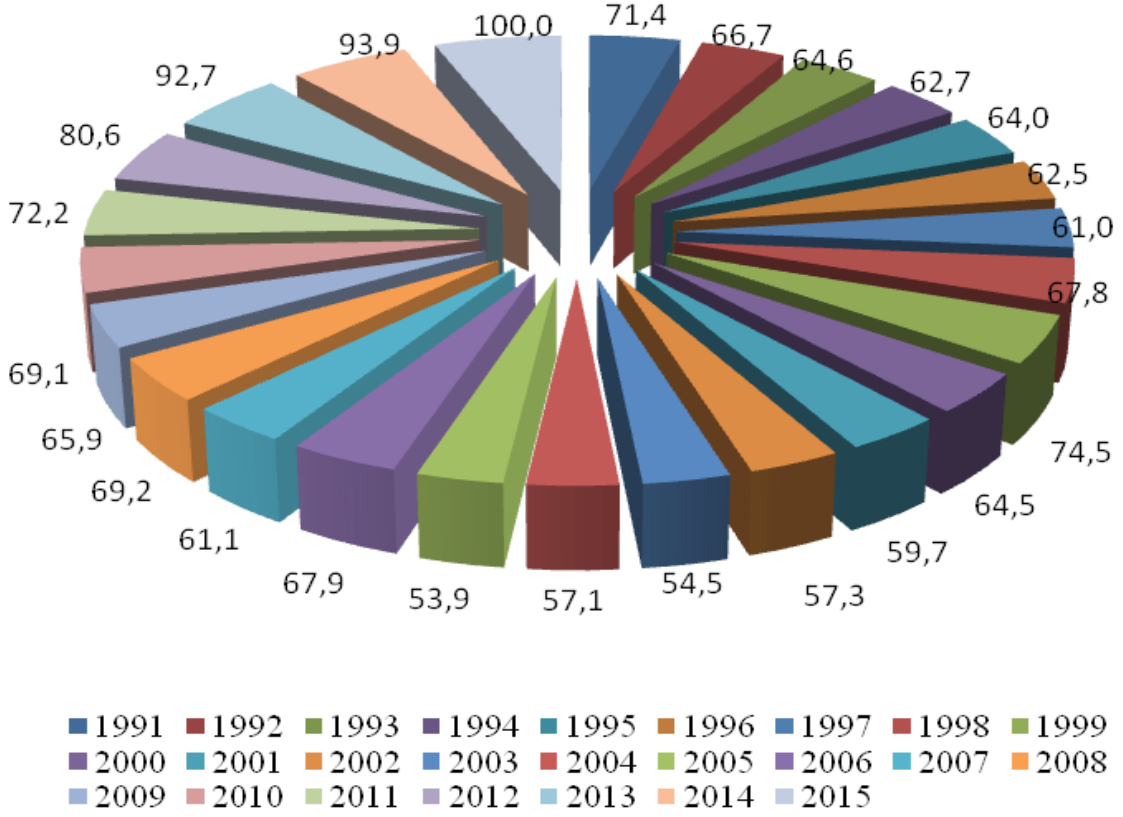

Якісний склад професорсько-викладацького колективу факультету обліку і аудиту за 1991–2015 рр., у %.

галузях економіки тощо. Живий інтерес тернопільських науковців до цієї теми, як і вчених-обліковців України загалом, дав поштовх до загального пожвавлення законотворчих процесів з питань бухгалтерського обліку та

удосконалення нормативно-правових актів. Аналогічне пожвавлення простежується в період з 2007 р., коли було розпочато процес розробки Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Динаміка показників загального обсягу друкованих праць професорсько-викладацького складу факультету дозволяє стверджувати, що тернопільська облікова наукова школа завжди бере активну участь у вирішенні дискусійних і проблемних питань удосконалення системи обліку.

Показовим є також збільшення кількості друкованих аркушів наукових публікацій, обчислене в розрахунку на одного викладача. Зокрема, порівняно з 1991 р., коли одним викладачем факультету публікувалося 0,6 д. а., у 2015 р. цей показник становив 4,37 д. а., що на 728,3% більше. Найбільше було опубліковано праць викладачів протягом 2004–2006 та 2010–2013 рр. (у 2004 р. – 5,24 д. а., 2005 р. – 5,71 д. а., 2006 р. – 6,47 д. а., 2010 р. – 5,16 д. а., 2011 р. – 6,79 д. а., 2012 р. – 5,51 д. а. та у 2013 р. – 5,35 д. а.).

Загальний обсяг друкованих праць професорсько-викладацького колективу факультету обліку і аудиту за 1991–2015 рр. (д.а.).

Наукові досягнення тернопільські вчені, зокрема ті, хто працює на факультеті обліку та аудиту, репрезентують також у наукових виданнях, монографіях, підручниках і посібниках. Так, у складі навчально-методичної та наукової літератури за останні 45 років 44%

Обсяг опублікованих наукових праць на одного викладача факультету обліку і аудиту за 1998–2015 рр. (д.а.).

займають навчальні посібники, 12% – підручники, 17% – монографії, 16% – статті та 11% – інші наукові видання (тези, брошури, публікації іноземною мовою).

За 45 років професорсько-викладацьким колективом факультету було опубліковано більше 100 монографій як одноосібних, так і

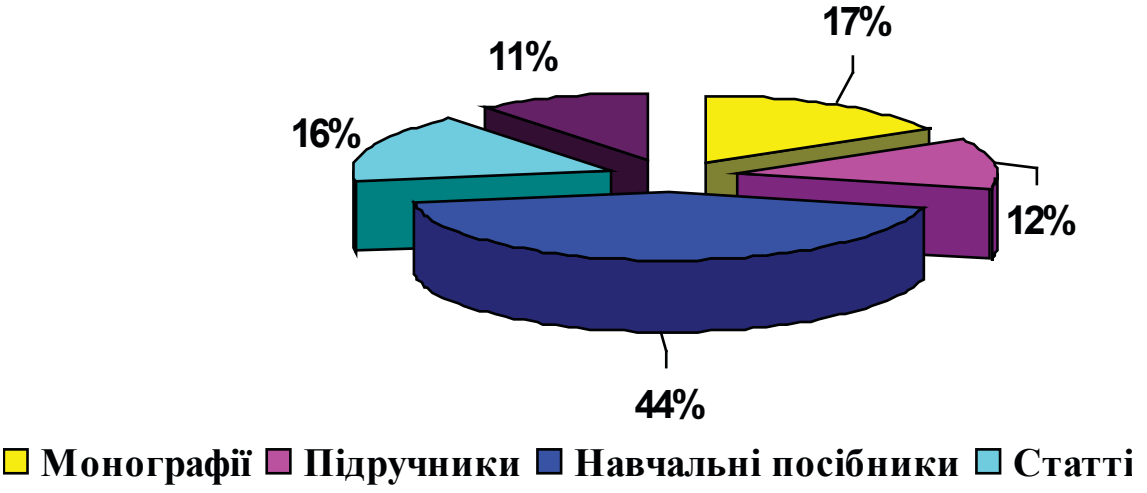

Структура праць, опублікованих професорсько-викладацьким колективом ФОА.

колективних. Серед одноосібних слід виокремити монографії:

З. В. Гуцайлюк «Оперативний контроль затрат у цукробуряковому виробництві» (1979)

З. В. Гуцайлюк «Учет материальных ресурсов в пищевой промышленности» (1983)

С. І. Шкарабан «Оперативный экономический анализ в производственном объединении» (1985)

З. В. Гуцайлюк «Учет и контроль эффективности производства в пищевой промышленности» (1985)

З. В. Гуцайлюк «Учет и анализ эффективности производства» (1987)

П. Я. Попович «Оперативний аналіз господарської діяльності об'єднань м'ясної промисловості» (1988)

З. В. Гуцайлюк «Учет в управлении предприятиями и объединениями пищевой промышленности» (1988)

М. С. Пушкар «Бухгалтерский учёт в производственных объединениях: организация и методология» (1990)

З. В. Гуцайлюк «Учет и контроль производственных отходов» (1990)

М. С. Пушкар «Бухгалтерский учёт в системе управления» (1991)

М. Р. Лучко «Бухгалтерський облік в умовах інфляції: проблеми теорії та практики» (1993)

П. Я. Попович «Економічний аналіз та аудит на підприємстві» (1995)

М. Р. Лучко «Основні засоби: облік, контроль та аналіз» (1996)

М. С. Пушкар «Управлінський облік» (1997)

М. С. Пушкар «Контролінг» (1997)

М. Р. Лучко «Бухгалтерський облік в управлінні бізнесом: зарубіжний досвід» (1997)

М. Р. Лучко «Теорія бухгалтерського обліку (історичні та методологічні аспекти)» (1998)

М. С. Пушкар «Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти)» (1999)

О. В. Ярощук «Досвід організації муніципального управління в зарубіжних країнах» (1999)

В. М. Панасюк «Управління витратами виробництва» (1999)

Я. Д. Крупка «Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів» (2000)

Я. Д. Крупка «Облік інвестицій» (2001)

П. Я. Попович «Організація оперативного економічного аналізу на переробних підприємствах» (2001)

М. С. Пушкар «Філософія обліку» (2002)

Я. В. Мех «Інформаційне забезпечення управління внутрішніми резервами підприємства (методологія і організація)» (2003)

П. Я. Хомин «Формування звітності в підсистемах фінансового, управлінського й податкового обліку» (2004)

В. М. Панасюк «Витрати виробництва: управлінський аспект» (2005)

З.-М. В. Задорожний «Внутрішньогосподарський облік у будівництві» (2006)

М. С. Пушкар «Креативний облік (створення інформації для менеджерів)» (2006)

М. С. Пушкар «Метатеорія обліку або якою повинна стати теорія» (2007)

М. Р. Лучко «Консолідована фінансова звітність: теоретична концептуалізація побудови» (2007)

П. Я. Попович «Операційний аналіз: проблеми становлення та перспективи розвитку» (2007)

М. С. Пушкар «Створення інтелектуальної системи обліку» (2007)

П. Я. Хомин «Парадигма й контроверзи бухгалтерського обліку та звітності (спроба консеквентного аналізу)» (2007)

О. В. Кустовська «Демографічний розвиток регіону (статистичний аналіз і моделювання)» (2008)

П. Я. Хомин «Теорії бухгалтерського обліку: студії» (2008)

В. А. Дерій «Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю» (2009)

П. Я. Попович «Організація і методологія операційного аналізу» (2010)

М. Т. Щирба «Облікова політика в системі управлінського обліку» (2011)

М. С. Пушкар «Теорія пізнання у розвитку науки про контроль» (2011)

З. В. Гуцайлюк «Облік і контроль у ринковій економіці: елементи концепції» (2013)

О. В. Адамик «Бухгалтерські моделі обліку виконання бюджету Пенсійного фонду України» (2013)

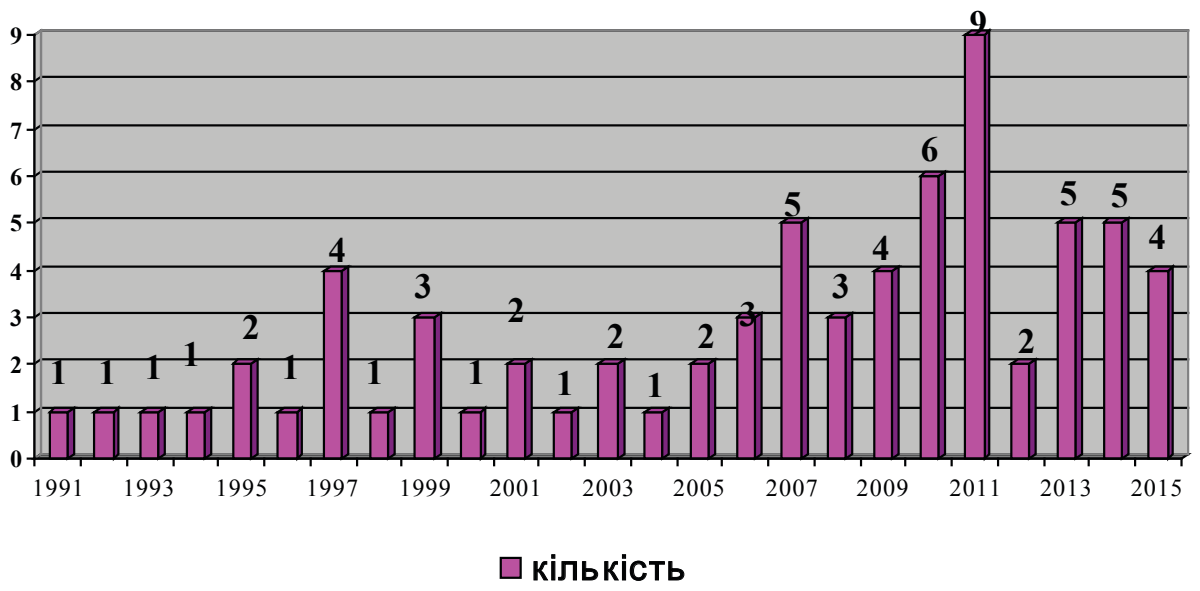

Динаміка опублікування колективних та одноосібних монографій професорсько-викладацьким колективом ФОА за 1991–2015 рр.

Н. М. Хорунжак «Теорія та методологія обліку и бюджетних установах в умовах інформатизації суспільства» (2013)

В. М. Рожелюк «Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств» (2013)

Н. М. Хорунжак «Облік в управлінні витратами бюджетних установ» (2016).

Як свідчить моніторинг обсягу наукових публікацій, за 1991–2015 рр. професорсько-викладацьким колективом кафедр факультету обліку і аудиту було опубліковано 70

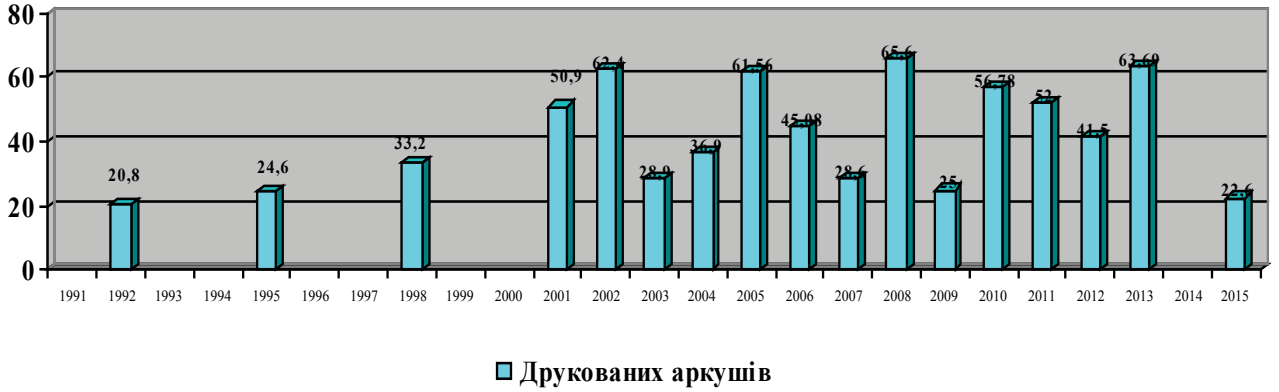

Динаміка опублікування підручників професорсько-викладацьким колективом ФОА за 1991–2015 рр.

монографій загальним обсягом 898,3 д. а. Найбільш плідним у цьому плані був 2011 рік, коли було опубліковано максимальну кількість монографічних праць – 9 загальним обсягом 111,5 д. а.

На факультеті завжди проводилася також робота з написання підручників. Основними підручниками, що використовувалися у навчальному процесі, є такі:

«Аналіз господарської діяльності в будівництві» (Б. М. Литвин, 1992)

«Теоретичні основи бухгалтерського обліку» (Г. П. Журавель, М. С. Пушкар, Ю. Я. Литвин, В. Г. Мельник, 1998)

«Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» (П. Я. Попович, 2001, 2008)

«Фінансовий облік» (М. С. Пушкар, 2002)

«Теорія економічного аналізу» (В. М. Серединська, О. М. Загородна, Р. В. Федорович ; за ред. проф. Р. В. Федоровича, 2002, 2006)

«Облік у будівництві» (З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, Р. О. Мельник, 2005, 2007)

«Облік комерційної діяльності» (М. Р. Лучко, О. В. Адамик, 2005)

«Загальна теорія статистики» (О. В. Кустовська, Є. І. Ткач, В. П. Сторожук, 2007)

«Управлінський облік» (І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко; за ред. І. Д. Фаріона, 2009)

«Стратегічний аналіз» (І. Д. Фаріон, 2009)

«Фінансовий облік» (З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка та ін., 2010, 2012, 2015).

Слід зазначити, що протягом 1991–2015 рр. професорсько-викладацьким колективом факультету було опубліковано підручників загальним обсягом 720,11 д. а.

Загалом за 45 років професорсько-викладацьким колективом кафедр факультету обліку і аудиту було опубліковано більше 200 навчальних посібників. Серед них:

«Збірник задач з бухгалтерського обліку» (Г. Г. Бендовський, О.Д. Підгірняк, В. П. Пальчук, П. Г. Поліщук, В.О. Кушнір, 1971)

«Бухгалтерский учёт в строительстве» (М. С. Пушкар, 1984)

«Учёт затрат и калькулирование себестоимости в строительстве» (Б. М. Литвин, М. С. Пушкар, А.С. Нарінський, 1984)

«Организация учёта в объединениях» (М. С. Пушкар, 1989)

«Бухгалтерський облік в галузях народного господарства» (А. І. Крисоватий, Я. В. Мех, Г. П. Журавель, Я. Д. Крупка, 1989, 1991)

«Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах» (М. Р. Лучко, І. Д. Бенько, 2001, 2004, 2006)

«Облік, контроль і аналіз в умовах ринкових відносин» (Я. В. Мех, Н. В. Сумкіна, В. А. Дерій, 1992)

«Особливості економічного аналізу в галузях народного господарства» (С. І. Шкарабан, Є. Є. Познахівський, М. Й. Шеремета, 1992)

«Основи побудови АРМ бухгалтера» (М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк, 1993)

«Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку» (М. Я. Остап'юк, М. Р. Лучко, Ю. А. Кузьмінський, 1994, 1998)

«Бухгалтерський облік в основних галузях економіки України в умовах формування ринкових відносин» (М. Р. Лучко, 1994)

«Бухгалтерський облік в нових формах господарювання» (М. Р. Лучко, 1995)

«Економічний аналіз діяльності промислових підприємств та об'єднань» (П. Я. Попович, С. І. Шкарабан, А. М. Галас, 1995)

«Основи бухгалтерського обліку» (Г. П. Журавель, 1995)

«Фінансовий облік в господарських товариствах» (М. Р. Лучко, 1995)

«Бухгалтерський облік в умовах реформування економіки» (Г. П. Журавель, З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, Б. М. Литвин, Р. О. Мельник, 1995)

«Шляхи вдосконалення економічного аналізу і аудиту» (П. Я. Попович, 1997)

«Бухгалтерський облік: основи методології та організації» (Г. П. Журавель, М. С. Пушкар, Ю. Я. Литвин, В. Г. Мельник, 1997)

«Теоретичні основи бухгалтерського обліку» (М. С. Пушкар, Г. П. Журавель, Ю. Я. Литвин, В. Г. Мельник, 1998)

«Фінансовий аналіз» (М. Й. Шеремета, С. І. Шкарабан, І. В. Спільник та ін., 1998)

«Технологія бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу» (М. Р. Лучко, 1998)

«Бухгалтерський та податковий облік» (М. Р. Лучко, 1998)

«Бухгалтерський облік: особливості в галузях економіки» (Г. П. Журавель, Я. Д. Крупка, М. С. Палюх, Л. О. Гуцайлюк, Т. І. Фаріон, 1999)

«Теорія бухгалтерського обліку» (Г. П. Журавель, Є. К. Ковальчук, Н. Я. Микитюк, В. М. Панасюк, 1999)

«Економічний аналіз діяльності промислових підприємств» (М. Й. Шеремета, С. І. Шкарабан, М. І. Сапачов, 1999)

«Бухгалтерський облік у бюджетних установах та фінансових органах» І. Д. Фаріон, С. В. Свірко, (1999)

«Теоретичні основи економічного аналізу» (О. М. Загородна, В. М. Серединська, Р. В. Федорович, 2000)

«Контролінг: теоретичні основи організації» (М. Р. Лучко, О. М. Десятнюк, 2000)

«Облік в галузях економічної діяльності: торгівля, автотранспорт, будівництво» (З.- М. В. Задорожний, Н. М. Малюга, Т. В. Барановська, Т. В. Давидюк, Н. І. Петренко, 2001)

«Кредитні спілки України - аспекти функціонування» (І. С. Ткаченко, М. Р. Лучко, Р. В. Руська, 2001)

«Бухгалтерський облік за національними стандартами» (З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, Б.М. Литвин, Р. О. Мельник, 2000, 2002, 2003)

«Міжнародна статистика» (З. О. Насінник, В. П. Сторожук, П. Г. Вашків та ін., 2000)

«Проектний аналіз» (О. М. Загородна, В. М. Серединська, Р. В. Федорович, 2001)

«Бухгалтерський облік в зарубіжних країнах» (М. Р. Лучко, І. Д. Бенько, 2001)

«Аудит: теорія, методика, збірник завдань» (З. В. Гуцайлюк, Я. В. Мех;; за ред. З. В. Гуцайлюка, 2001)

«Фінансовий аналіз» (О. М. Загородна, В. М. Серединська, Р. В. Федорович, 2001)

«Податковий облік» (Є. К. Ковальчук, В. М. Панасюк, С. В. Бобрівець, 2002)

«Бухгалтерський облік в галузях економіки» (Й. Я. Даньків, М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк, 2002, 2003)

«Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах (ВАТ, ЗАТ, ТОВ, ПОП, ПАП)» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин, 2003)

«Фінансова статистика» (І. М. Шост, В. В. Маслій, 2003)

«Розробка систем обліку» (М. С. Пушкар, 2003)

«Економіка праці та соціально-трудові відносини: організація, облік, аналіз, контроль» (І. Д. Фаріон, Л. І. Жук, 2003)

«Історія обліку та контролю господарської діяльності» (М. С. Пушкар, Н. В. Гавришко, Р. В. Романів, 2003)

«Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами» (М. Я. Матвіїв, П. Я. Хомин, 2003, 2004)

«Бухгалтерський облік в будівництві» (Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник, 2004)

«Організація обліку, контролю та аналізу» (І. Д. Фаріон, І. В. Перевозова, 2004)

«Податковий облік і звітність на підприємствах» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин, 2004)

«Бюджетний облік» (Л. О. Желюк, 2004)

«Економічний аналіз» (З. Б. Литвин, 2004, 2012)

«Облікова політика і звітність» (М. С. Пушкар, 2004)

«Теорія статистики» (І. М. Шост, О. В. Кустовська, Я. І. Костецький, В. В. Маслій, 2004)

«Стандартизація обліку і аудиту» (Й. Я. Даньків, М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк, 2004, 2006)

«Практикум з стратегічного аналізу» (І. Д. Фаріон, В. А. Чичун, С. М. Жукевич, 2004)

«Фінансова звітність підприємств, установ, організацій» (І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко, 2005)

«Індустрія туристичного та готельного бізнесу» (І. Д. Фаріон, С. М. Жукевич, Л. В. Аксьонова, 2004, 2005)

«Організація обліку, контролю й аналізу» (І. Д. Фаріон, І. В. Перевозова, Н. В. Гладчак, 2004, 2007, 2010)

«Стратегічний аналіз» (М. Й. Шеремета, С. І. Шкарабан, 2005)

«Бухгалтерський облік» (В.В.Сопко, З. В. Гуцайлюк, М. Т. Щирба, І. Д. Бенько, 2005)

«Первинний та аналітичний облік на підприємстві» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин, 2005)

«Податковий облік» (З.-М. В. Задорожний, Г. І. Гугул, Л. Г. Лещишин, 2005)

«Методологія, методика та організація наукових досліджень» (А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, Н. В. Гавришко, 2005)

«Історія бухгалтерського обліку» (М. Я. Остап'юк, М. Р. Лучко, Й. Я. Даньків, 2005)

«Облік товарних операцій комерційної діяльності» (М. М. Дупай, Н. П. Михайлишин, 2005)

«Фінансова статистика: теоретичний аспект» (І. М. Шост, В. В. Маслій, Л. П. Матійчук, 2005)

«Фінансовий облік: Первинна документація та облікова реєстрація» (М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк, Й. Я. Даньків та ін., 2005)

«Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» (О. В. Адамик, 2005)

«Контролінг» (Н. Г. Мельник, 2005)

«Самовчитель з бухгалтерського обліку за стандартами» (Г. П. Журавель, П. Я. Хомин, 2006)

«Бухгалтерський облік у бюджетних установах: первинні документи та облікові реєстри» (Л. О. Гуцайлюк, В. В. Сопко, Ю. М. Іванечко, 2006)

«Звітність підприємств» (Г. П. Журавель, П. Я. Хомин, 2006)

«Бухгалтерський облік у бюджетних установах» (Ф. Ф. Бутинець, Т. П. Остапчук, Н. А. Остапюк, С. В. Сисюк;; за ред. Ф. Ф. Бутинця, 2006)

«Система оподаткування та її інформаційно-облікове забезпечення» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, О. М. Десятнюк, А. І. Крисоватий, П. Я. Хомин, 2006)

«Бухгалтерський облік виконання бюджетів» (Л. О. Желюк, Ю. М. Іванечко, М. Р. Лучко, 2006)

«Операційний аналіз» (Н. Р. Домбровська, П. Я. Попович, 2006)

«Методологія та методика економічних досліджень» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин, 2006)

«Митна справа» (Є. П. Бондаренко, І. Д. Фаріон;; за ред. д. е. н., проф. І. Д. Фаріона, 2006)

«Проектний аналіз» (О. В. Ярощук, 2007)

«Практикум з фінансового обліку та аналізу фінансової і податкової звітності» (І. Д. Фаріон, І. В. Перевозова, 2007)

«Економічний аналіз» (В. М. Серединська, О. М. Загородна, О. С. Білоус, Р. В. Федорович; за ред. проф. Р. В.Федоровича 2007, 2010)

«Економічні відносини в інвестиційно-будівельному комплексі» (Б. М. Литвин, З. Б. Литвин, С. М. Скочиляс;; за ред. Б. М. Литвина, 2007)

«Креативний облік і аналіз на підприємствах сфери послуг» (І. Д. Фаріон, І. Я. Романків, 2007)

«Курс фінансового обліку» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин, 2007)

«Облік витрат і калькування собівартості послуг у галузях соціальної сфери» (І. Д. Фаріон, І. Я. Романків, 2007)

«Функціонально-вартісний аналіз» (З. Б. Литвин, 2007, 2009)

«Теорія економічного аналізу» (І. В. Спільник, Б. М. Корецький, 2007)

«Облік торговельно-фінансових і кредитних розрахунків» (Л. І. Савчук, 2007)

«Контроль в бюджетній сфері» (Н. М. Зорій, Н. Г. Мельник, 2007)

«Курс управлінського обліку» (Г. П. Журавель, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин, 2007)

«Облік витрат і калькування собівартості послуг у галузях соціальної сфери» (І. Д. Фаріон, І. Я. Романків, 2007)

«Ревізійна справа» (Л. А. Будник, І. Д. Голяш, 2008)

«Університетська студентська наука та її місце в освітньому процесі у контексті Болонської декларації» (Г. П. Журавель, О. Є. Гомотюк, Є. В. Паньків, 2008)

«Український тлумачний словник термінів з економіки будівництва» (О. М. Лівінський, В. О. Лівінський, З.-М. В. Задорожний, та ін., 2008)

«Кількісні методи фінансового аналізу та прогнозування» (І. В. Спільник, 2008)

«Облік у сфері послуг» (І. Д. Фаріон, Т. Г. Бурденюк, 2008)

«Організація і методика економічного аналізу» (С. І. Шкарабан, І. В. Спільник, О. М. Загородна, З. Б. Литвин, О. В. Ярощук, Я. М. Карпик, Є. Є. Познахівський, М. Й. Шеремета та ін., 2009)

«Історія бухгалтерського обліку» (М. Р. Лучко, 2009)

«Організація і формування витрат у торгівлі, комунальному та готельному господарствах, туристичній індустрії» (І. Я. Романків, 2009)

«Стратегічний аналіз» (І. Д. Фаріон, 2009)

«Фінансовий аналіз» (І. Д. Фаріон, Б. С. Стрехалюк, 2009)

«Спільна діяльність: правове забезпечення, облік та оподаткування» (М. Р. Лучко, М. М. Шестерняк, 2009)

«Облікова політика підприємства в ринкових умовах» (Г. П. Журавель, В. Б. Кливець, П. Я. Хомин, 2009)

«Державний фінансовий контроль» (Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий, 2009)

«Податковий облік» (З.-М. В. Задорожний, Г. І. Гугул, І. Я. Омецінська, 2009)

«Організація і методика економічного аналізу» (С. І. Шкарабан, П. Я. Познахівський, М. Й. Шеремета та ін., 2009)

«Теорія економічного аналізу: методичні поради і завдання з дисципліни» (З. Б. Литвин, 2010)

«Бухгалтерський облік» (М. С. Пушкар, В. З. Семанюк, Н. В. Гудзь, 2010)

«Управлінський облік» (З.-М. В. Задорожний, І. Є. Давидович, І. Я. Омецінська, 2010, 2013)

«Облік і аналіз діяльності фермерських господарств» (Г. П. Журавель, В. Б. Клевець, Б. В. Погріщук, П. Я. Хомин, 2010)

«Облік в галузях економіки» (З.-М. В. Задорожний, Є. К. Ковальчук, В. М. Панасюк, 2010, 2011, 2012, 2014)

«Контролінг» (З.-М. В. Задорожний, І. Є. Давидович, А. В. Фаїзов, 2010)

«Фінансово-господарський контроль» (С. І. Саченко, Я. В. Мех, 2010)

«Гроші та кредит» (М. Р. Лучко, 2010)

«Облік в сфері послуг» (І. Д. Фаріон, І. Я. Романків;; за ред. І. Д. Фаріона, 2010)

«Облікова політика» (С. Р. Яцишин, 2010)

«Стандартизація обліку» (І. Д. Фаріон, Б. В. Погріщук, В. М. Рожелюк, 2010)

«Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» (І. Д. Фаріон, В. М. Рожелюк, В. З. Семанюк, 2011)

«Облік в галузях економіки (в схемах і таблицях)» (З.-М. В. Задорожний, Є. К.Ковальчук, В. М. Панасюк, 2011)

«Технологія облікового процесу» (С. В. Питель, В. Я. Фаріон, 2012)

«Облік і звітність за міжнародними стандартами» (З.-М. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук, Л. Я. Бобрівець, 2011, 2012, 2015)

«Бухгалтерський облік» (Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів, 2011, 2015)

«Планування та прогнозування податкових надходжень» (А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима, В. В. Маслій, 2011)

«Основи наукових досліджень» (В. А. Дерій, Г. А. Римар, 2012)

«Основи складання консолідованої фінансової звітності» (М. Р. Лучко, 2012)

«Облік в підгалузях будівництва» (З. М - В. Задорожний, І. Є. Давидович, І. Я. Омецінська, 2012)

«Облік інвестиційно-інноваційної діяльності» (Я. Д. Крупка, С. В. Питель, І. В. Мельничук, 2011, 2013)

«Облік в галузях промисловості» (М. С. Кузів, Н. В. Гудзь, Н. П. Михайлишин, О. М. Берестецька за заг. ред. Н. В. Гудзь, 2013)

«Облікове забезпечення податкової звітності на підприємствах України» (Г. П. Журавель, М. П. Гарасим, П. М. Гарасим, П. Я. Хомин ; за ред. П. Я. Хомина, 2014)

«Аудит» (М. Р. Лучко, 2014)

«Облік в сфері послуг (в схемах і таблицях)» (З.-М. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук, Л. Я. Бобрівець, 2015)

«Статистика. Практикум» (Т. М. Безродна, Ю. І. Бойко, Я. І. Костецький, Л. П. Матійчук, Т. М. Орловська, Р. В. Ціщик, В. С. Чорний, 2015)

«Облік зовнішньоекономічної діяльності» (М. Р. Лучко, Н. Г. Мельник, С. В. Сисюк, 2015)

«Контроль в державному секторі економіки» (М. Р. Лучко, Н. М. Зорій, Н. М. Хорунжак, 2015) та ін.

За 1991–2015 рр. професорсько-викладацьким колективом кафедр факультету обліку і аудиту було опубліковано більше 150 навчальних посібників обсягом 2612,49 д. а.

Професорсько-викладацьким колективом факультету обліку і аудиту щороку виконується значний обсяг держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт.

До виконання науково-дослідних робіт залучаються студенти випускових кафедр, що позитивно впливає на підвищення рівня підготовки фахівців для потреб економіки.

Динаміка опублікування навчальних посібників професорсько-викладацьким колективом ФОА за 1991–2015 рр.

За період функціонування факультету обліку і аудиту професорсько-викладацький колектив під керівництвом провідних науковців працював над фундаментальними науковими дослідженнями з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави, результати котрих опубліковано в численних наукових виданнях, статтях, монографіях.

На замовлення підприємств та організацій України викладачами факультету обліку і аудиту виконуються господарські договори на створення науково-технічної продукції. За останні 25 років професорсько-викладацьким колективом освоєно понад 1 млн. грн. при виконанні держбюджетних та госпдоговірних комплексних наукових досліджень.

Факультет обліку і аудиту постійно бере участь у підготовці наукових кадрів. За останні 45 років під керівництвом провідних науковців факультету підготовлено та захищено більше 80 кандидатських та 6 докторських дисертацій.

Важливою формою організації науково-дослідної роботи студентів факультету обліку і

На світлині:
ст. Ю. Судин, проф. В. Г. Швець, ст. Н. Джугла.
Вручення дипломів на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт (м. Київ, 2013 р.).

аудиту є загальноуніверситетські та всеукраїнські олімпіади, конкурси наукових робіт, конференції з навчальних дисциплін та спеціальностей. Студенти, які займали призові місця, отримують відзнаки, грамоти, винагороди і рекомендуються до участі у подальших етапах, що проводяться в інших ВНЗ України.

Так, за результатами другого етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» було нагороджено:

- у 2012 р.:

1. Дипломом I Ступеня студентку групи ОБм-51 О. Кухар.
2. Дипломом II Ступеня студентку групи ОБм-51 О. Юзву.

- у 2013 р.:

1. Дипломом I Ступеня та грамотою за найкращу презентацію студентку групи ОБм-51 Ю. Судин.
2. Дипломом III Ступеня студентку групи ОСП-41 Н. Джуглу.

На світлині:
ст. Л. Боліновська, проф. З.-М. В. Задорожний, доц. С. В. Питель.
Нагородження переможців олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» (2013 р.).

- у 2014 р.:

1. Дипломом I Ступеня та грамотою студентку групи ОПм-51 О. Коваль.

2. Дипломом III Ступеня студентку групи ОСПм-51 Н. Джуглу.

- у 2015 р.:

1. Дипломом III Ступеня студентку групи РК-41 Л. Бабій.

Починаючи з 2005 р., професорсько-викладацьким колективом факультету обліку і аудиту організовується та проводиться II Етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» серед студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.

Так, у 2005 р. участь в олімпіаді взяв 71 учасник з 38 провідних вищих навчальних закладів України. За результатами олімпіади студентка факультету обліку і аудиту О. Потапчук зайняла почесне друге місце. У 2006 р. в

На світлині:
Науково-практичний круглий стіл «Імплементація Податкового кодексу України в умовах реформування вітчизняної економіки» (2011 р.).

олімпіаді взяло участь 85 кращих студентів з 43 вищих навчальних закладів України, за результатами якої визначено п'ять переможців (1–3 місця). У 2007 р. втретє було проведено на базі факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету II Етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит», у якому змагався 101 учасник з 57 вищих навчальних закладів України (шість переможців).

Після трьох річної перерви на період з 2010–2011 до 2015–2016 н. р. Тернопільський національний економічний університет знову визначено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України базовим для проведення II Етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит». У 2011 р. участь в олімпіаді взяли 153 учасники з 77 провідних вищих навчальних закладів України. За результатами олімпіади 14 учасників зайняло 1–3

місця, в. т. ч. студенти факультету обліку і аудиту О. Чекрій та О. Гой, відповідно, перше та третє місця. У 2012 р. переможцями від факультету стали Ю. Судин – друге місце та Н. Линка – третє місце.

У 2013 р. в олімпіаді взяв участь 121 студент із 64 вищих навчальних закладів України, за результатами якої визначено 14 переможців (1–3 місця), зокрема студентки факультету обліку і аудиту: Л. Боліновська – перше місце, Ю. Судин – третє місце. У 2014 р. вихованці факультету В. Ковальчук та О. Бортник зайняли, відповідно, перше та третє місця з 10 переможців за результатами олімпіади (98 учасників з 53 вищих навчальних закладів України). Зросла кількість учасників у 2015 р. до 120 з 63 вищих навчальних закладів України. За результатами олімпіади 13 учасників зайняло 1–3 місця, в. т. ч. студенти факультету обліку і аудиту М. Велещук та Л. Бабій, відповідно, перше та третє місця.

Щороку переможці олімпіади нагороджуються призами та дипломами й отримують цінні подарунки, нагороди та відзнаки від представників міжнародної аудиторської мережі фірм KPMG, всеукраїнської професійної газети «Все про бухгалтерський облік», електронної газети «Інтерактивна бухгалтерія», аудиторської фірми «ЗАХІДАУДИТ» та адміністрації Тернопільського національного економічного університету. Студенти, які займаються науковою роботою, мають можливість публікувати статті і тези доповідей у збірниках наукових праць.

Слід також зазначити, що у вересні 2011 р. з ініціативи проректора з наукової роботи, д. е. н., професора З.-М. В. Задорожного був створений Студентський науковий центр кафедри обліку у виробничій сфері.

Кураторами СНЦ були: 2011–2013 р. – к. е. н., доцент В. Я. Фаріон та стажист-дослідник С. М. Галещук; 2013–2015 р. – стажист-дослідник Ю. А. Судин; з 2015 р. – к. е. н., викладач М. В. Дерій.

За період діяльності Студентського наукового центру його учасники взяли участь у 7 міжнародних науково-практичних конференціях, 15 наукових круглих столах та 11 наукових семінарах.

4.2 Наукові школи факультету обліку і аудиту

На факультеті обліку і аудиту сформувалися, функціонують і набувають подальшого розвитку наукові школи за напрямами наукових досліджень та підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

ЗЕНОВІЙ-МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ ЗАДОРОЖНИЙ

Доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи, професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного університету.

У 1989 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Облік і аналіз затрат на рекон-

струкцію і технічне переозброєння підприємств».

В 2007 р. захистив докторську дисертацію на тему «Внутрішньогосподарський облік в будівництві: методологія і організація».

Наукові інтереси – управлінський облік, законодавче регулювання бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Під керівництвом професора З.-М. В. Задорожного проводились такі держбюджетні фундаментальні дослідження: «Концепція розвитку бухгалтерського обліку в глобальному інформаційному суспільстві», «Теоретико-методологічні основи та практичні аспекти формування і реалізації облікової політики на макро- і мікрорівнях».

З 1982 по 2016 р. опубліковано близько 305 наукових і навчально-методичних праць.

Під керівництвом професора З. - М. В. Задорожного у рамках наукової школи здійснюється підготовка докторських та кандидатських дисертацій аспірантами та здобувачами наукового ступеня. Всього захищено 3 докторські та 10 кандидатських дисертацій, серед яких:

- докторські: В. А. Дерій (2012); М. В. Реслер (2015); А. М. Любенко (2016);
- кандидатські: М. В. Реслер (2006) І. Я. Омецінська (2008); Л. Г. Семеген (2010); Н. В. Починок (2012); О. І. Чижишин (2013); М. В. Дерій (2013); Л. Т. Богуцька (2013); А. Т. Сафарова (2014); У. В. Івасечко (2015); С. М. Галещук (2015).

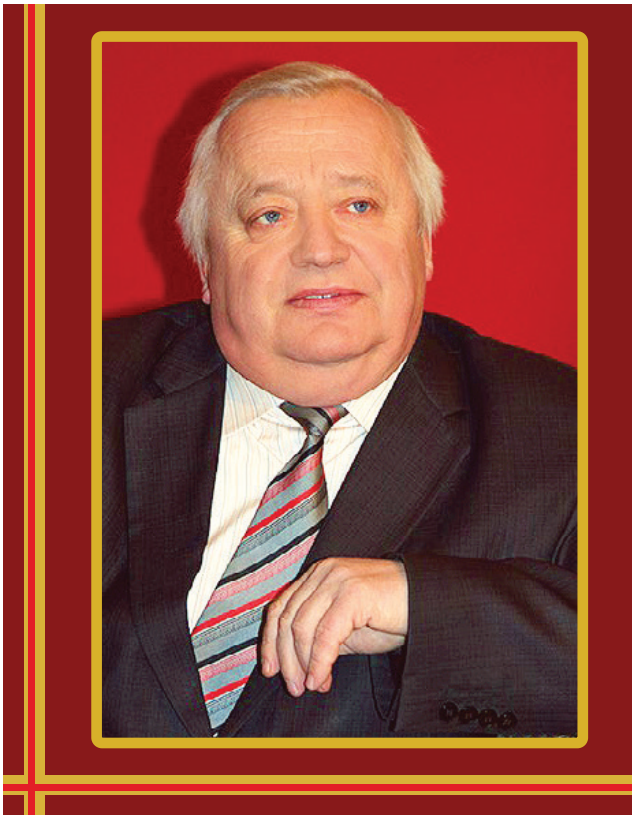

ЗІНОВІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ ГУЦАЙЛЮК

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного університету.

У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення обліку виробничих витрат і оперативного контролю собівартості продукції в цукровій промисловості».

У 1992 р. захистив докторську дисертацію «Облік і контроль в управлінні ефективністю виробництва: методологічні та організаційний аспекти (на прикладі харчової промисловості)».

Наукові інтереси – проблеми методології, методики й організації бухгалтерського обліку, аудиту та оперативного економічного контролю.

З. В. Гуцайлюк керував науковими темами, зокрема «Запровадження нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції в цукровій промисловості, на підприємствах місцевої промисловості, підприємствах скляної промисловості».

Зіновій Володимирович є автором більше 180 наукових і навчально-методичних праць, у т. ч. 8 монографій та 2 фундаментальних навчальних посібників.

Під керівництвом професора З. В. Гуцайлюка здійснюється підготовка кандидатських дисертацій аспірантами та здобувачами наукового ступеня. У рамках наукової школи всього захищено 17 кандидатських дисертацій, зокрема: М. Р. Лучко (1992); А. Я. Оленчик (1996);

І. В. Данилюк (2000); І. Є. Прибега (2000); С. Р. Тріль (2001); Т. В. Трофімова (2001); І. Павликівська (2002); С. А. Кузнецова (2002); О. А. Каплун (2003); Л. Я. Тринька (2004); Т. М. Королюк (2005); Л. І. Марущак (2008); Н. І. Вацик (2008); Н. В. Турська (2012); Н. В. Кравчук (2012); Л. Т. Штимер (2014); Л. І. Пославська (2015).

ЯРОСЛАВ ДМИТРОВИЧ КРУПКА

Доктор економічних наук, професор, дійсний член Академії будівництва України, академік Академії економічних наук, професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного університету.

У 1981 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Вдосконалення обліку і контролю капітальних вкладень у державній торгівлі» під керівництвом відомого професора Я. В. Соколова

У 2002 р. захистив докторську дисертацію «Облік і контроль інвестиційної діяльності підприємств: методологія та організація».

Наукові інтереси – дослідженням проблем обліку, аудиту інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, оцінювання інвестиційної привабливості та ефективності інноваційних процесів, більш повного використання обліково-аналітичної інформації в управлінні капіталом, інвестиційними проектами та інноваційними програмами.

Я. Д. Крупка керував фундаментальною держбюджетною науковою темою «Дослідження і розробка методики та організації обліку і аудиту діяльності підприємств інвестиційного комплексу». Він є керівником міжкафедрального наукового семінару з обліку, аналізу та аудиту, членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій у Тернопільському національному економічному університеті та Львівській комерційній академії. Ярослав Дмитрович – член редколегії наукових журналів «Вісник ТНЕУ», «Економіч-

ний аналіз», «Економічний часопис Східноєвропейського національного університету», член науково-технічної ради ТНЕУ.

Я. Д. Крупка є автором понад 200 наукових праць, серед яких 2 одноосібні монографії і 6 у співавторстві, підручники з обліку у будівництві та фінансового обліку, більше 10 навчальних посібників, 4 брошури, значна кількість наукових статей у фахових та інших виданнях, у т. ч. зарубіжних.

У рамках наукової школи під керівництвом професора Я. Д. Крупки здійснюється підготовка кандидатських дисертацій аспірантами та здобувачами наукового ступеня. Захищено всього 12 кандидатських дисертацій. Серед них: Я. В. Голубка (2006); І. І. Никифорак (2007); А. Л. Романчук (2008); Л. І. Боїла (2010); В. Я. Фаріон (2011); І. В. Мельничук (2011); В. В. Муравський (2012); Н. Я. Зарудна (2013); О. Ю. Балазюк (2013); Г. А. Римар (2014); І. І. Кузь (2015); Т. Б. Монастирська (2016).

До наукової школи професора Я. Д. Крупки входять також студенти факультету обліку і аудиту. Під керівництвом Ярослава Дмитровича підготовлені наукові та дипломні роботи, що брали участь у конкурсах, зокрема переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі науки «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» стали студенти Т. Савицька (2005), В. Муравський (2006), Ю. Івахів (2008), Л. Швець (2008), О. Юзва (2013).

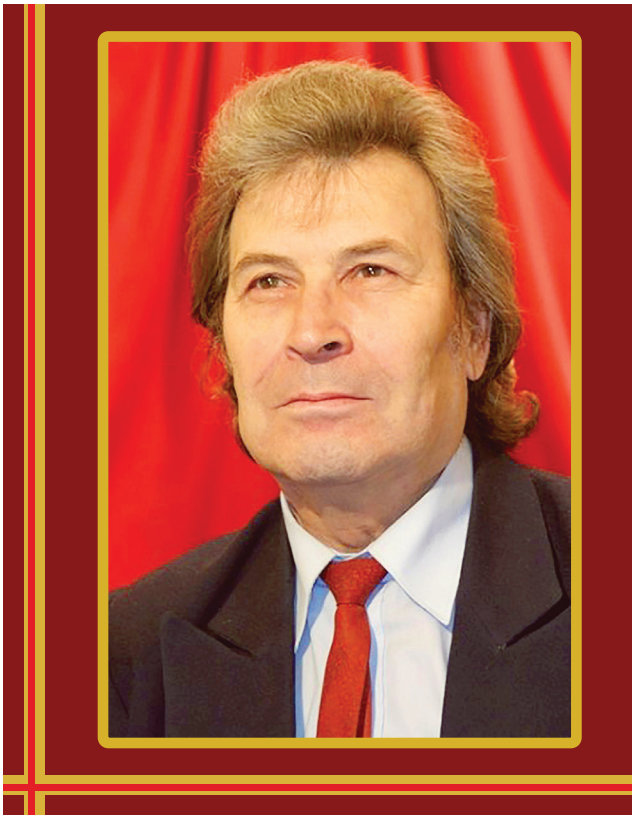

МИХАЙЛО СЕМЕНОВИЧ ПУШКАР

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри аудиту, ревізії та аналізу Тернопільського національного економічного університету.

У 1973 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «М'ясна промисловість Південно-Західного економічного району (питання територіальної організації)».

У 2000 р. захистив докторську дисертацію «Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти)».

Наукові інтереси – процеси формування фінансового й управлінського обліку і контролінгу в Україні, теорія економічного обліку та контролю, філософські і соціальні проблеми розвитку обліку, історія обліку, роль обліку в системі менеджменту.

М. С. Пушкар був керівником і розробником наукових тем з госпдоговірної тематики. Виконував теми з госпрозрахунку, планування й обліку бурових робіт у системі Мінгазпрому СРСР, з обліку капітальних вкладень, з обліку в підсобних господарствах системи Мінгазпрому СРСР, нормативного методу обліку витрат і калькулювання у хлібопекарській промисловості та на заводах газової апаратури й інші теми з обліку, аналізу і контролю.

Михайло Семенович є автором майже 300 наукових праць, у т. ч. понад 20 підручників, монографій, навчальних посібників.

М. С. Пушкар у рамках наукової школи підготував 16 кандидатів економічних наук, серед

яких: Р. В. Романів (2000); В. Й. Килимнюк (2001); Н. В. Гавришко (2001); В. З. Семанюк (2004); А. Г. Богач (2006); Б. М. Богач (2008); Д.С. Лозовицький (2009); В. І. Попович (2009); Д. М. Хома(2010); О. І. Олійничук (2011); В. В. Ясишена (2011); І. М. Сисоєва (2013); М. М. Шестерняк (2013); Л. І. Швець (Голінач) (2014); О. Г. Ронська (2014); О. М. Черешнюк (2015); В. В. Бонарев (2016).

МИХАЙЛО РОМАНОВИЧ ЛУЧКО

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг, сертифікований аудитор.

У 1992 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему: «Внутрішньовиробничий облік витрат і результатів діяльності з використанням засобів мікропроцесорної техніки».

У 2008 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук «Консолідована фінансова звітність: системний підхід до побудови та розвитку».

Коло наукових інтересів – бухгалтерський облік як наука та практика, економічна діагностика фінансово-майнового стану, контроль в системі управління, аудит.

Автор більше 170 друкованих праць, у тому числі 4 монографій, підручника та 14 навчальних посібників з грифом Міністерства освіти та науки України.

Здійснює керівництво практико-орієнтованими науково-дослідними темами та міжнародними проектами.

Під керівництвом Михайла Романовича здійснили захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук:. В. Адамик (2001), С. Р. Яцишин (2003), С. В. Сисюк (2008), Н. З. Яцишин (2012), Н. Є. Стецюк (2015), Н. М. Пилипчук (2016).

В рамках наукових шкіл факультету обліку і аудиту працюють також доктори наук В. А. Дерій, П. П. Микитюк, Н. М. Хорунжак та понад 50 кандидатів наук.

У минулому на факультеті обліку і аудиту функціонували також наукові школи д. е. н., професора С. І. Шкарабана, д. е. н., професора Б. М. Литвина та д. е. н., професора І. Д. Фаріона. Під керівництвом Степана Івановича Шкарабана було захищено 3 докторські та 11 кандидатських дисертацій, Богдана Мироновича Литвина – 9 кандидатських та 3 докторські дисертації, а під керівництвом Івана Дем'яновича – 14 кандидатських дисертацій.

Основними напрямами діяльності наукових шкіл є вдосконалення обліку, економічного аналізу та аудиту в галузях національної економіки.

На світлині:
2 корпус ТНЕУ, фото 1977 року

Інноваційна діяльність – це гарно організована, раціональна і систематична робота.
(П. Друкер)

5. Інновації факультету обліку і аудиту

Інновації факультету обліку і аудиту

Система науки та освіти, як і будь-яка сфера нашого життя, перебуває у постійному розвитку. Інновації в ній спрямовані на підвищення якісного стану наукових досліджень, забезпечення їх прикладного характеру, а також підготовку фахівців високого рівня. Розвиток технічних можливостей, удосконалення методики викладання та інші чинники максимально сприяють цим процесам. Іншою причиною розвитку інноваційної діяльності у сфері освіти є зацікавлення студента й сприяння вивченню та засвоєнню професійних і гуманітарних знань. Факультет обліку і аудиту як структурний підрозділ сучасного освітнього навчального закладу – Тернопільського національного економічного університету активно впроваджує різні форми інновацій при викладанні матеріалу фахової підготовки у сфері обліку, аналізу й аудиту та набутті студентами практичних професійних навичок.

ТРЕНІНГИ ЯК ІННОВАЦІЇ НА ФОА

Однією з найбільших проблем при підготовці фахівців з обліку і аудиту завжди була недостатня практична підготовка, оскільки на рівень практичних знань, можливість приступити до безпосереднього виконання обов'язків облікового працівника звертається особлива увага при прийнятті випускників вищих навчальних закладів на роботу. Насамперед це пов'язано з тим, що у стандартах з підготовки спеціалістів у ВНЗ значна частина загального обсягу навчального часу відводиться дисциплінам гуманітарного циклу, а також предметам природничо-наукової та загальноекономічної підготовки. Професійній і практичній підготовці з вивчення теоретичних основ та набуття практичних навичок з бухгалтерського обліку, аналізу господарської діяльності, організації контрольно-ревізійної та аудиторської роботи, освоєнню інформаційних технологій в обліку, аналізі й аудиті відводиться трохи більше 40% нормативного бюджетного часу.

Розглядаючи різні варіанти посилення практичної підготовки, на факультеті обліку і аудиту вдавалися до запровадження різних заходів: організації ділових ігор, створення навчальної бухгалтерії, аналізу облікової документації з конкретних підприємств. Однак ці заходи не

На світлині: відкрита пара к.е.н., доцента В.М. Серединської з дисципліни «Тренінг з фаху».

забезпечували потрібного ефекту. Малоефективною в останній період є виробнича практика та стажування студентів на підприємствах різних галузей економіки, оскільки більшість баз практики – приватні підприємства, а ВНЗ не мають змоги проводити їм оплату за організацію практичної підготовки. Відсутність матеріальної зацікавленості, а також правила комерційної таємниці на розповсюдження облікової інформації, призводять до того, що

На світлині: відкрита пара к.е.н., ст. викладача А.І. Фаріон з дисципліни «Тренінг з фаху».

часто практика, стажування студентів проходять формально без належного дотримання вимог програми.

Зважаючи на це, деканатом за погодженням з вченою радою факультету обліку і аудиту було прийнято рішення про організацію для студентів спеціальних тренінгів з метою вивчення основ ведення практичної бухгалтерії з використанням комп'ютерної техніки і типових пакетів прикладних програм. За поданням декана факультету, професора Я. Д. Крупки у 2010 р. були внесені корективи у робочі навчальні плани освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», згідно з якими на четвертому курсі у рамках виробничої практики вводилося проходження тренінгу з фахових дисциплін обсягом 60 академічних годин.

Згідно з розробленими методичними матеріалами студенти мали щоденно протягом 10 робочих днів по 6 годин працювати в умовній бухгалтерії під керівництвом викладача.

На основі розроблених кафедрами методичних матеріалів студентам видавалося завдання у формі наскрізної задачі (від балансу до балансу), наближеної до практичної бухгалтерії. Вирішення комплексного завдання проводилось у комп'ютерному режимі з використанням типового пакета прикладних програм «1С: Бухгалтерія», а для студентів фахового спрямування «Облік і контроль в бюджетних установах» – на типовій бухгалтерській про-

На світлині: к.е.н., доцент І. Я. Назарова та студенти групи ОП-42 на парі з дисципліни «Тренінг з фаху».

грамі «Парус», враховуючи те, що більшість бюджетних установ використовувала саме цю програму.

До завдань тренінгу за фахом входить формування постійної бази даних, відкриття синтетичних і аналітичних рахунків, внесення залишків на початок звітного періоду (кварталу), обробка вхідних бухгалтерських документів та складання за ними бухгалтерських проведень в автоматичному режимі, формування внутрішніх (бухгалтерського оформлення) та вихідних документів і складання за ними бухгалтерських проведень, формування оборотно-сальдового балансу, фінансової звітності (Звіту про фінансовий стан, Звіту про сукупний дохід), податкових та інших декларацій (про податок на додану вартість, про прибуток, з податку на доходи фізичних осіб та розрахунків податків до соціальних фондів).

У 2011 р. такі ж тренінги були запроваджені у магістратурі при підготовці спеціалістів з обліку і аудиту обсягом 18 аудиторних годин, що забезпечило продовження практичного освоєння фахових дисциплін. Комплексні завдання для магістрів меншою мірою стосуються формування документації й складання в автоматичному режимі бухгалтерських проведень, а більшою – складання звітності та її аналізу з метою визначення прибутковості, фінансового стану та платоспроможності умовного підприємства (для суб'єктів виробничої сфери) чи стану виконання кошторису за загальним і спеціальним фондами (для державного сектору, зокрема бюджетних установ).

Зазначені тренінги є складовою виробничої практики на бакалаврат та стажування в магістратурі. Їх виконання і захист є складовими комплексної оцінки за результатами проходження тренінгів, практики чи стажування.

Таким чином, проведення тренінгів з фаху на четвертому курсі бакалаврату та зі спеціальності при освоєнні магістерських програм сприяє запровадженню практично орієнтованої системи підготовки фахівців з обліку і аудиту, дає змогу наблизити навчальний процес до практичної роботи в бухгалтерії. Паралельно з цим студент має можливість досконало освоїти типові бухгалтерські програми з обробки інформації, вивчити порядок автоматизованої обробки вхідної та вихідної інфор-

мації, формувати фінансову, податкову чи бюджетну звітність підприємств і установ.

Позитивні відгуки випускників про запровадження у навчальний процес таких тренінгів – найкращий результат їх проведення. Наводимо окремі з них.

Віта Кирилюк – випускниця 2012 р., старший фінансовий менеджер ГК «Стандартпарк», м. Тернопіль: «На мою думку, знання, які я отримала на тренінгу по «1С», були найкориснішими за усі 5 років навчання в університеті. Безсумнівно, всі теоретичні знання також стають в пригоді. Але практичне вивчення «1С» під керівництвом висококваліфікованих викладачів дуже допомагає мені в роботі вже 4-й рік. Завдяки таким тренінгам кожен студент зможе в майбутньому без проблем опанувати професію і працювати не тільки бухгалтером. Вважаю, що такий тренінг потрібно проводити студентам не лише на останніх курсах, а з початку вивчення теорії бухгалтерського обліку щороку».

Світлана Цюрик (Процків) – випускниця 2012 р., головний бухгалтер ТзОВ фірми «Тріумф», м. Тернопіль: «Насамперед я хочу подякувати декану і викладачам за зусилля, професійність, натхнення, сотні годин потраченого часу, які вони вклали, працюючи з нами. Саме на тренінгу ми мали першу можливість відчути, що таке бути бухгалтером та наскільки важливою є ця професія. Розв'язуючи задачі з бухгобліку, студент не завжди усвідомлює, що вся діяльність фірми складається із проводок і саме від кваліфікації бухгалтера залежить фінансова безпека підприємства та впевненість власника у завтрашньому дні, адже кожна дія на підприємстві – це проводка, а тренінг вчить ними думати та уникати помилок. Чим більше буде отримано такого практичного досвіду під час навчання, тим легшим і впевненішим буде старт у трудовій діяльності».

Аня Гуменна – випускниця 2014 р., фінансовий менеджер ГК «Стандартпарк», м. Тернопіль: «Тренінг дав можливість поєднати теоретичні знання з бухгалтерського обліку з практичними навичками відображення всієї інформації за допомогою ППП «1С: Бухгалтерія», а також максимально наблизитись до реальних умов праці за вибраною професією. Завдяки високій кваліфікації викладачів вдало-

ся вивчити і зрозуміти принципи роботи цієї програми, що дуже допомогло в майбутньому в освоєнні інших конфігурацій «1С».

Олена Ратушняк – випускниця 2015 р., бухгалтер фірми «Мібрук», м. Тернопіль: «Я вважаю, що тренінг з «1С» обов'язково потрібно проводити студентам облікових спеціальностей. Він дає змогу ознайомитись у навчальному процесі із практичними ситуаціями, які виникають у трудовій діяльності. Студентам потім легко адаптуватись при виконанні різних облікових робіт, оскільки саме на тренінгу навчання охоплює весь комплекс можливих завдань, що виконує бухгалтер. Також важливим є те, що студенти здобувають досвід роботи з програмою, що підвищує їх професіоналізм у цій справі».

ЦЕНТР ПРАКТИЧНОЇ БУХГАЛТЕРІЇ

З жовтня 2015 р. на базі факультету обліку і аудиту при Тернопільському національному економічному університеті створено Центр практичної бухгалтерії. Його модераторами є к. е. н., доцент І. Я. Назарова, к. е.н., доцент Н. В. Гудзь та к. е. н., доцент В. М. Серединська. Слухачами Центру є студенти старших курсів, а також усі бажаючі. Заняття проводяться у позаурочний час відповідно до затвердженого плану.

Метою створення Центру було посилення практико-орієнтованої підготовки фахівців з обліку і аудиту, впровадження у навчальний процес практичного досвіду роботи бухгалтерських служб.

Основними завданнями Центру є такі:

- організація ефективної практичної підготовки студентів у формі тренінгів на основі попередньо сформованої програми;
- зосередження уваги на практичній підготовці студентів із залученням як зовнішніх, так і внутрішніх фахівців, у сфері бухгалтерського обліку;
- співробітництво із випускниками, провідними спеціалістами у сфері обліку і аудиту, головними бухгалтерами, спеціалізованими виданнями з обліку і аудиту з метою підвищення рівня підготовки фахівців у сфері бухгалтерського обліку;
- виявлення, апробація та впровадження в навчальний процес практичного досвіду, практичної інформації, новітніх інформацій-

На світлині: декан ФОА В. М. Панасюк, І.Я. Назарова, Я.І. Процків, С.П. Процків на відкритті Центру практичної бухгалтерії.

них технологій і сучасних психолого-педагогічних методик;

- внесення пропозицій щодо поліпшення професійної підготовки студентів з питань організації, планування і методики проведення занять та навчальної практики з обліку, аналізу і аудиту;
- сприяння реалізації індивідуальних можливостей студентів, розкриття їх творчого потенціалу;
- вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці та сприяння працевлаштуванню слухачів навчально-практичного центру.

Особливість роботи Центру полягає в тому, що заняття проводять головні бухгалтери, провідні фахівці у сфері обліку, аудиту та оподаткування на безоплатній основі. Так, для проведення тематичних занять вже були запрошені головний бухгалтер ТзОВ «Перемишляниагро» Я. І. Процків, головний бухгалтер ТзОВ фірми «Тріумф» С. П. Процків, провідний інженер з кадрової роботи ТНЕУ Л. І. Іваško, головний бухгалтер ТзОВ «Клінлайнс» О. Є. Давиденко, головний бухгалтер ПАТ «Тернопільміськгаз» С. І. Губиш.

Заняття у Центрі проводяться на постійній основі у формі тренінгів із розглядом практичних ситуацій, що стосуються певних ділянок

обліку. Зокрема, протягом І семестру 2015 – 2016 навчального року було розглянуто практичні аспекти, проблемні питання та останні зміни в чинному законодавстві щодо обліку необоротних активів, запасів (у т. ч. паливо-мастильних матеріалів, запасних частин), грошових коштів, розрахункових операцій (поворотної фінансової допомоги, зарахування зустрічних вимог, відступлення права вимог та ін.), особового складу та виплат працівникам підприємства (в. т. ч. допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, вагітністю та пологами, матеріальної допомоги), податків і зборів (документування, обліку та звітування з податку на додану вартість).

При проведенні тренінгів особлива увага звертається на нововведення та проблемні питання, які часто доводиться вирішувати бухгалтерам на практиці. Розглядаються та обговорюються ситуації, які не описані в підручниках, навчальних посібниках, але поширені в практичній обліковій діяльності. Зокрема, зважаючи на те, що з 2015 р. законодавство України зазнало значних змін, на засіданнях Центру обговорювалися впроваджені та можливі нововведення щодо організації обліку й оподаткування.

На світлині: модератори проекту к. е. н., доцент Н. В. Гудзь, к. е. н., доцент В. М. Серединська, викладачі та студенти 4-го та 5-го курсів ФОА на відкритті Центру практичної бухгалтерії.

На світлині: головний бухгалтер ТзОВ «Перемишляни-агро» Я.І. Процків на засіданні Центру практичної бухгалтерії.

Заняття проводяться у формі дискусій, запитань-відповідей, вирішення нестандартних завдань і ситуацій, що викликає значний інтерес у студентів, спонукає їх до логічного мислення, оцінки та вибору прийнятних варіантів, вироблення правильних рішень.

ШКОЛА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

На світлині: засідання Школи професійної майстерності під керівництвом д. е. н., професора М. Р. Лучка.

На світлині: засідання Школи професійної майстерності.

Якісне оновлення системи освіти, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів, аудиторів, спеціалістів з оподаткування передбачає необхідність посилення вимог до рівня їх професійних компетенцій та майстерності. Процес навчання майбутніх висококваліфікованих бухгалтерів, аналітиків, спеціалістів з обліку й оподаткування має проходити в умовах, максимально наближених до виробничої діяльності, з можливостями подальшого розвитку фахових та особистісних здібностей. Цьому сприяє організована за ініціативи та під керівництвом д. е. н., професора Михайла Романовича Лучка Школа професійної майстерності.

У Школі професійної майстерності немає переліку питань, котрі б не були цікавими для слухачів та не розглядалися. Проте насамперед звертається увага на:

- розвиток навичок роботи та фахових компетенцій бухгалтерів, аудиторів, спеціалістів з оподаткування;
- налагодження взаємовідносин бухгалтерів, аудиторів, спеціалістів з оподаткування в колективі, із керівниками, власниками, колегами, підлеглими, контрагентами, працівниками контролюючих та правоохоронних органів;
- вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із роботою бухгалтерів, аудиторів,

спеціалістів з оподаткування, грошовими та матеріальними цінностями;

- побудову системи фахових взаємозв'язків, котра сприятиме ефективному розподілу обов'язків та відповідальності щодо ведення обліку;
- психологічні особливості формування фахівців – бухгалтерів, аудиторів, спеціалістів з оподаткування;
- багато інших запитань та відповідей.

Заняття у школі відбуваються у формі дискутів, тренінгів, семінарів, круглих столів.

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ КОНТРОЛІНГУ

Одним з інноваційних проектів кафедри аудиту, ревізії та аналізу є Центр досліджень контролінгу. Він розпочав діяльність з 1 травня 2004 р.

Метою створення такого Центру була необхідність активізації наукових досліджень з нового наукового напряму в галузі економічних наук, впровадження у промислових підприємствах України контролінгу, координації наукових розробок, які виконував професорсько-викладацький склад вищих навчальних та наукових закладів Західного регіону з проблем оперативного й стратегічного контролінгу. У своїй діяльності він підпорядковується Науково-дослідному інституту інноваційного розвитку та державотворення ТНЕУ.

На світлині: засідання Центру досліджень контролінгу під керівництвом д. е. н., професора М.С. Пушкаря.

Директором Центру на громадських засадах призначено д. е. н., професора, кафедри аудиту, ревізії та аналізу М.С. Пушкаря.

Предметом діяльності ЦДК є інтелектуальна підсистема інформації, яка потрібна для стратегічного планування й управління, але поки що недостатньо розроблена в теоретичному аспекті та не реалізована у практичній діяльності.

Основним завданням контролінгу є розробка концептуальних фундаментальних основ, теоретичної моделі збору й обробки даних для потреб стратегічного управління господарською і фінансовою діяльністю підприємств.

Функції Центру досліджень контролінгу:

- розробка основних напрямів розвитку контролінгу в Україні;
- виконання фундаментальних теоретичних досліджень та дослідження проблем методології й організації контролінгу на підприємствах;
- координація виконання робіт з контролінгу у межах Західного регіону України;
- налагодження зв'язків з науковими установами та навчальними закладами, які виконують дослідження з контролінгу;
- створення фонду наукових публікацій з контролінгу (дисертації, монографії, підручники і навчальні посібники, статті, матеріали наукових конференцій, дипломні роботи та інші матеріали зарубіжних і вітчизняних авторів);
- укладання договорів на виконання держбюджетної та госпдоговірної тематики з проблем оперативного і стратегічного контролінгу;
- залучення аспірантів і докторантів до виконання дисертаційних робіт з контролінгу;
- залучення студентів (спеціалістів і магістрів) до написання дипломних і магістерських робіт з контролінгу;
- консультування практичних працівників з питань впровадження контролінгу на підприємствах;
- організація навчання в інституті післядипломної освіти для практичних працівників;

- проведення науково-практичних конференцій;
- пропаганда знань з контролінгу серед керівних кадрів і економістів промислових підприємств Західного регіону України;
- інші види робіт, пов'язаних з вирішенням проблем розвитку контролінгу.

ШКОЛА МОЛОДОГО АНАЛІТИКА І КОНТРОЛЕРА

3 вересня 2015 р. при кафедрі аудиту, ревізії та аналізу почала функціонувати Школа молодого аналітика і контролера під керівництвом д. е. н., доцента Василя Антоновича Дерія. Школа має на меті розвинути творчий потенціал, організаторські здібності студентів-аналітиків та аудиторів, а також ознайомити їх із проблемами практики ведення аналітичної й аудиторської діяльності на підприємствах, в організаціях, закладах України, інших країн світу.

СОЦІАЛЬНА ГРУПА «АНАЛІЗ У БІЗНЕСІ»

У соціальній мережі «Facebook» 16 вересня 2015 р. створено відкриту групу «Аналіз у бізнесі». Група створена для проведення фахових дискусій, обміну інформацією, популяризації професії аналітика і залучення до аналітичної діяльності талановитої молоді. Нині в групі налічується понад 80 осіб.

На світлині: засідання Школи молодого аналітика під керівництвом д. е. н., доцента В. А. Дерія.

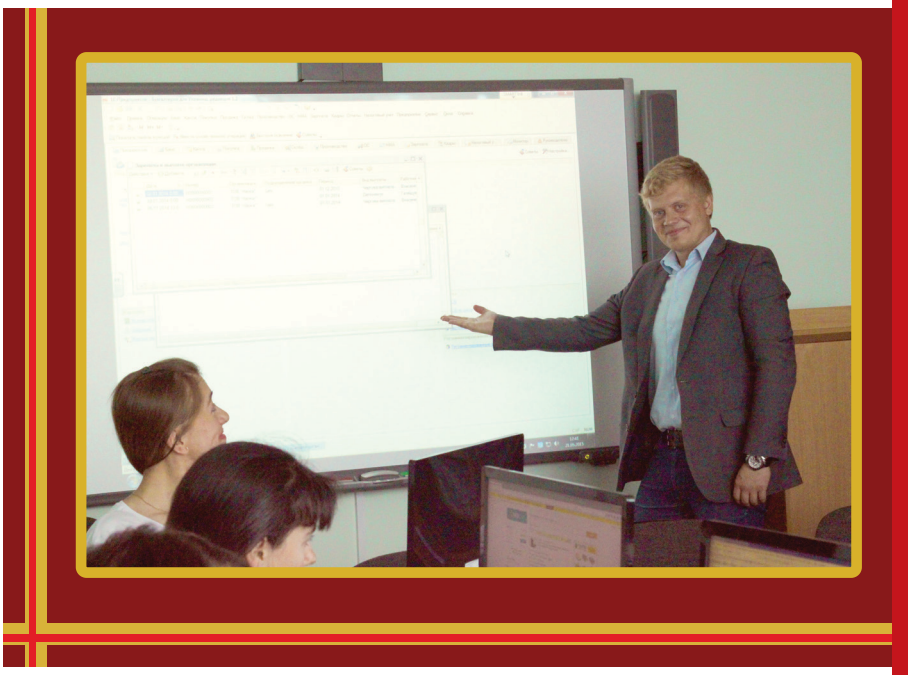

На світлині: проведення заняття з курсів підвищення кваліфікації «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку».

КУРСИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ»

В епоху наднових технологій комп'ютеризація й автоматизація проникли в усі сфери людського життя. Це також стосується бухгалтерського обліку – найважливішого чинника успішного функціонування підприємства. На ринку пропонується значна кількість пакетів прикладних програм, які б дозволили спростити й пришвидшити ведення бухгалтерського обліку та пристосувати його до сучасних умов господарювання. Зокрема, на даний час в Україні використовуються такі програми, як «Парус», «Товстий Ганс», «БЕСТ», «Галактика» та ін. Проте найбільш розповсюдженими є програмні продукти фірми «1С». Ці програми дають змогу автоматизувати бізнес-процеси підприємства загалом та бухгалтерський облік зокрема. Найбільш сучасною та розповсюдженою в Україні програмою з автоматизації бухгалтерського обліку є «1С: Бухгалтерія 8».

Зважаючи на вищенаведені фактори, на даний час висококваліфікований бухгалтер має вміти використовувати в діяльності і комп'ютерну техніку, і програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку, зокрема програму «1С: Бухгалтерія 8». З огляду на це виник немалий попит на отримання таких знань. Саме це привело до того, що в рамках

На світлині: слухачі курсів підвищення кваліфікації «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку» та лектор к. е. н., ст. викладач В. В. Муравський.

співпраці з Державною службою зайнятості в Тернопільській області на базі навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій Тернопільського національного економічного університету за допомогою факультетів обліку і аудиту та комп'ютерних інформаційних технологій були організовані курси підвищення кваліфікації для безробітних за навчальною програмою «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку (на базі програмного забезпечення «1С: Бухгалтерія 8»)».

Курси призначені як для спеціалістів, що працювали у сфері бухгалтерського обліку, фінансів, менеджменту і які хочуть більш повно освоїти цей напрям роботи, так і для слухачів, що тільки починають освоювати бухгалтерську професію. Відповідно, крім вивчення спеціалізованого програмного забезпечення з ведення бухгалтерського обліку, на курсах викладаються основи роботи на персональному комп'ютері та особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Таким чином, слухачі курсів отримують повний спектр знань з бухгалтерського обліку та його автоматизації.

Перевагою курсів є те, що вони поєднують як теоретичні питання, так і практичні аспекти щодо ведення бухгалтерського обліку. Теоретичні знання з бухгалтерського обліку передбачають ознайомлення із законодав-

ством, яке регулює ведення бухгалтерського обліку в Україні, заповнення первинної документації, формування проведень та основних фінансових і управлінських звітів. Практичні аспекти полягають у набутті знань щодо ведення обліку за допомогою програмного забезпечення «1С: Бухгалтерія 8», тобто формування всієї необхідної інформації за допомогою цієї програми.

Механізм навчання на курсах підвищення кваліфікації побудований на органічному поєднанні теоретичних (лекційних) і практичних занять, що дає змогу швидко й ефективно закріпити отримані знання та вміти застосовувати їх на практиці. На лекціях слухачам надають інформацію про важливі аспекти бухгалтерського обліку, які необхідно засвоїти й володіти ними, щоб працювати бухгалтером щонайменше на невеликому підприємстві. Практичні заняття базуються на необхідності навчитися розв'язувати наскрізні задачі (від балансу до балансу) з використанням програмного продукту «1С: Бухгалтерія 8», які наближені до практичної роботи в бухгалтерії.

Заняття на курсах підвищення кваліфікації за навчальною програмою «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку» проводяться у навчально-науковому інституті інноваційних освітніх технологій Тернопільського національного економічного університету з 2013 р. Зважаючи на те, що основною метою таких курсів є надання слухачам знань з основ користування комп'ютерною технікою та рамним забезпеченням для ведення бухгалтерського обліку, профілюючі предмети ведуть кваліфіковані викладачі факультетів обліку і аудиту та комп'ютерних інформаційних технологій. Зокрема, з факультету обліку і аудиту спеціалізоване програмне забезпечення допомагають вивчати к. е. н., доцент І. Я. Назарова, к. е. н., старший викладач В. В. Муравський та к. е. н., доцент В. Я. Фаріон. Облікові дисципліни викладають к. е. н., доцент Н. Я. Зарудна, к. е. н., старший викладач Н. В. Мужевич, к. е. н., старший викладач Л. Т. Богуцька та к. е. н., старший викладач М. В. Дерій.

Високий професіоналізм викладачів підтверджується позитивними відгуками слухачів курсів підвищення кваліфікації, які після про-

ходження таких курсів зуміли знайти роботу, пов'язану з бухгалтерським обліком, і успішно застосовують набуті знання на практиці.

МОДЕРНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ Й ОПОДАТКУВАННЯ

На світлині: навчальну комп'ютерну лабораторію факультету обліку і аудиту відкривають проректор з науково-педагогічної роботи ТНЕУ, к. т. н., доцент О. П. Адамів та декан ФОА, к. е. н., доцент О. Л. Шашкевич.

У рамках проведення ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» у травні 2015 р. відбулося урочисте відкриття навчальної комп'ютерної лабораторії факультету обліку і аудиту (ауд. 2209 корпусу № 2).

Лабораторія оснащена 12 сучасними комп'ютерами, на яких встановлене програмне забезпечення для навчання автоматизованого ведення бухгалтерського обліку на підприємствах та в установах державного сектору економіки. Крім того, завдяки зусиллям і активному творчому пошуку викладачів кафедри аудиту, ревізії та аналізу, зокрема Л. А. Будник, І. Д. Голяш, В. А. Дерія, О. М. Загородної, Л. П. Матійчук, Н. П. Михайлишин, С. Р. Романів, С. І. Саченко, В. З. Семанюк, В. М. Серединської, І. В. Спільник, М. Т. Щирби, О. В. Ярощук, лабораторія художньо оформлена стендами, де тематично розміщені навчальні матеріали з економічного аналізу, статистики, аудиту, контролю і ревізії, економічної експертизи, контролінгу.

Право перерізати символічну стрічку на відкритті лабораторії було надано проректору з науково-педагогічної роботи Тернопільського національного економічного університету, к. т. н., доценту Олегу Петровичу Адаміву та

декану факультету обліку і аудиту, к. е. н. доценту Олександру Любомировичу Шашкевичу.

Від ректорату ТНЕУ з вітальними словами до учасників дійства звернулися д. е. н., професор, проректор з наукової роботи Зеновій Васильович Задорожний та к. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Олег Петрович Адамів, які у своїх виступах наголосили на надзвичайній актуальності використання сучасної комп'ютерної техніки у навчальному процесі та формуванні професійних компетентностей майбутніх обліковців, аудиторів, аналітиків.

Декан факультету обліку і аудиту, к. е. н. доцент Олександр Любомирович Шашкевич подякував ректору Тернопільського національного економічного університету, д. е. н., професору Андрію Ігоровичу Крисоватому за вагомий внесок у розбудову та зміцнення матеріально-технічної бази навчального закладу та факультету обліку і аудиту зокрема.

Представники кафедр факультету обліку і аудиту, що проводять навчальні тренінги та ведуть спеціальні дисципліни (к. е. н., старший викладач А. І. Фаріон к. е. н., доцент В. М. Серединська, к. е. н., старший викладач О.А. Шевчук), також продемонстрували використання програмного забезпечення, встанов-

На світлині: урочисте відкриття навчальної комп'ютерної лабораторії факультету обліку і аудиту.

леного на комп'ютерах навчальної лабораторії.

РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЙ АВТОМАТИЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ

Модернізація матеріально-технічної бази дає змогу активізувати на факультеті розвиток і впровадження технологій автоматизованого навчання. Професорсько-викладацький склад кафедр факультету, прагнучи до покращення якості знань студентів, закріплення практичних навичок, а також поліпшення зручності здобуття вищої освіти, формують автоматизовані навчальні курси. Для цього використовуються різні програмні продукти та платформи, зокрема платформа «Moodle» (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище). Це дає можливість поєднати розроблені навчальні матеріали, адміністраторів і студентство в єдину інтегровану систему персоналізованого навчального середовища. При цьому спрощується механізм комунікаційного зв'язку зі студентами, оскільки в ТНЕУ існує можливість доступу до мережі Інтернет. Можливий також віддалений доступ завдяки застосуванню відповідних ключів, які надаються студентам університету. Система доступна для використання студентам усіх форм навчання, в т.ч. денної, заочної та дистанційної.

Іншою формою автоматизованого навчання, яка має великий інтерес у студентів, є проведення онлайн-конференцій за тематичними напрямами професійної освіти, в т.ч. за участю закордонних партнерів.

Факультет і кафедри мають власні сайти, де студенти можуть ознайомитися не лише з інформаційними новинами, а й отримати консультації викладачів на диспут-форумах у режимі онлайн.

З 2016 р. професорсько-викладацький склад кафедр факультету також надає аналогічні консультації з питань написання дипломних, курсових і наукових студентських робіт, виконання індивідуальних контрольних завдань за дисциплінами фахової підготовки, вивчення теорії та практики для успішної здачі модулів шляхом використання різних сучасних онлайн-платформ. Такий формат прийнятний також для вирішення практичних завдань, пов'язаних з підготовкою додатків до

звітів з проходження практики й стажування, формуванням презентаційних матеріалів для виступів (на конференціях, при захисті дипломних робіт, на практичних заняттях, які передбачають подібного роду контроль), розвитком у студентів компетентісних професійних характеристик, ділової комунікації, оперативного реагування на визначені завдання. Використання такого підходу дає змогу студентам поєднувати навчання в університеті з професійною діяльністю. При цьому викладачі максимально враховують вимоги працедавців, у результаті чого студенти отримують знання, придатні для використання в професійній діяльності, а практичні приклади сприяють не лише ґрунтовному засвоєнню матеріалів, а й стимулюють розвиток креативного мислення для виконання цих завдань.

СПІВПРАЦЯ МІЖ ФАКУЛЬТЕТАМИ

Посада бухгалтера є важливою, адже діяльність підприємства неможлива без бухгалтерського обліку, а фінансовий стан та економічна безпека суб'єкта господарювання часто залежать від вміння вести бухгалтерський облік та формувати показники звітності, здійснювати податкові розрахунки й оптимізувати податкове навантаження. Оскільки саме бухгалтер відповідає за нарахування податків і зборів, він відповідно є основним посередником між платником податків та контролюючими органами. Співпраця облікових працівників з фіскальною службою – запорука ефективної роботи як конкретного підприємства, так і економіки держави загалом. При цьому бухгалтери є найважливішою ланкою цього механізму.

Усвідомлюючи сучасні тенденції щодо перетворення податкової служби з контролюючого органу на центр обслуговування платників, в рамках якого відбуватиметься плідна взаємодія працівників фіскальної служби і бухгалтерів, перші кроки до такої співпраці робляться факультетами обліку і аудиту та фінансів Тер-

На світлині: учасники ділової гри «Податково-обліковий батл «Разом сильніші».

нопільського національного економічного університету. Зокрема, вперше запроваджена практика проведення ділових ігор між студентами різних факультетів, що вивчають облік і оподаткування підприємств.

Так, 3 грудня 2015 р. за сприяння декана факультету обліку і аудиту В. М. Панасюк та

На світлині: урочисте відкриття ділової гри «Податково-обліковий батл «Разом сильніші» деканом ФОА В. М. Панасюк.

декана факультету фінансів А. Я. Кізими відбулася перша ділова гра «Податково-обліковий батл «Разом сильніші» між студентами ФОА та ФФ. Кураторами проект у зі сторони факультету обліку і аудиту були к. е. н., доцент І. Я. Назарова та к. е. н., доцент П. Н. Денчук, а зі сторони факультету фінансів – к. е. н., доцент Т. Я. Маршалок. Про важливість проведеного заходу свідчать відгуки високо-поважних гостей. Зокрема, ділову гру відкривали проректор з наукової роботи, д. е. н., професор З. - М. В. Задорожний та заступник начальника Головного управління ДФС у Тернопільській області, радник податкової та митної справи I рангу С. С. Господарик. Вони високо оцінили проведення таких спільних тренінгів, що в перспективі має встановити тісні взаємовідносини та взаємодопомогу між обліковими працівниками підприємств і податковими контролюючими органами.

На світлині: куратори ділової гри «Податково-обліковий батл «Разом сильніші» к. е. н., доцент І. Я. Назарова та к. е. н., доцент П. Н. Денчук.

Метою таких ігор є закріплення теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо розрахунків податків і зборів, а також формування податкової звітності. Залежно від фахового спрямування факультету перед студентами, що беруть участь у діловій грі, став-

ляться різні цілі. Зокрема, студенти факультету обліку і аудиту на основі завдання, розробленого кураторами проекту, мають з використанням автоматизованої системи обліку здійснити відображення в обліку запропонованих їм операцій, провести розрахунок та нарахування єдиного соціального внеску, загальнодержавних та місцевих податків і зборів (наприклад, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість та податку на прибуток), а також сформувати за вищенаведеними податками звітність до органів Державної фіскальної служби. Відповідно студенти факультету фінансів мають перевірити правильність розрахунків податків і зборів, а також формування податкової звітності. Така ділова гра є максимально наближеною до реальних умов роботи бухгалтерської служби та податкових інспекторів, тобто дозволяє студентам вивчити практичні умови взаємодії та співпраці бухгалтерів і податківців.

Така практика свідчить про започаткування нових традицій у Тернопільському національному економічному університеті, зокрема щодо співпраці факультетів з підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

«Єдине щастя в житті –
це постійне прагнення вперед»
Еміль Золя.

6. Міжнародна співпраця

Міжнародна співпраця і визнання

Невід'ємною частиною діяльності факультету обліку і аудиту ТНЕУ є широкий контакт із зарубіжними вищими навчальними закладами. Така співпраця реалізується шляхом підписання угод про міжнародне співробітництво. Починаючи з 2014 р., професорсько-викладацький колектив факультету обліку і аудиту бере активну участь у реалізації Проекту «Україна-Норвегія» з Університетом Нурланда (м. Буде, Норвегія), метою якого є зменшення впливу негативних соціальних наслідків, складної економічної ситуації та реформи оборонного комплексу України для звільнених у запас кадрових військовослужбовців і членів їх сімей та сприяння розвитку співпраці між Україною та Норвегією. Проект діє з 2003 р. і за цей період став одним із найбільш масштабних міжнародних проектів на території України. Після перепідготовки у ТНЕУ учасники програми здобувають спеціальність «Облік і аудит у сфері послуг», оскільки на даний час саме бухгалтер, аналітик та аудитор – це ті фахівці, без яких не може успішно функціонувати жоден суб'єкт господарювання. Військовий аташе Норвегії, капітан 2-го рангу Ханс Петтер Мідттун високо оцінив діяльність факультет обліку і аудиту та університету загалом, а у листі, надісланому на ім'я ректора ТНЕУ Андрія Крисоватого, висловив щиру вдячність за популяризацію, професіоналізм, активну участь у Програмі соціальної адаптації професорсько-викладацького складу та надію на подальшу співпрацю.

На світлині:
Військовий аташе Норвегії, капітан 2-го рангу Ханс Петтер Мідттун; президент Міжнародного фонду соціальної адаптації Сергій Володимирович Рубцов; ректор ТНЕУ, доктор економічних наук, професор Андрій Ігорович Крисоватий.

На світлині:
учасники заходу «Дні Норвегії в Україні».

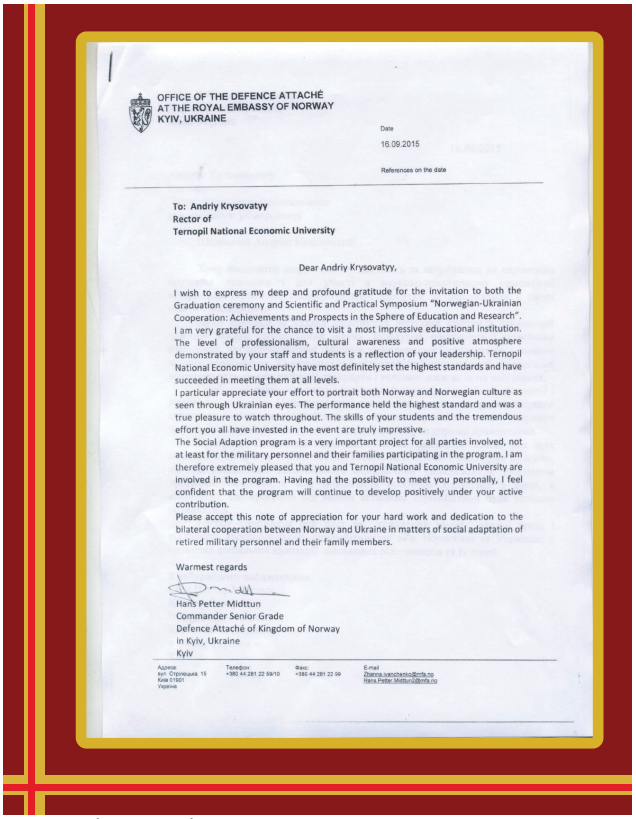

OFFICE OF THE DEFENCE ATTACHÉ
AT THE ROYAL EMBASSY OF NORWAY
KYIV, UKRAINE

Date
16.09.2015

References on the date

To: Andriy Krysovatyy
Rector of
Ternopil National Economic University

Dear Andriy Krysovatyy,

I wish to express my deep and profound gratitude for the invitation to both the Graduation ceremony and Scientific and Practical Symposium "Norwegian-Ukrainian Cooperation: Achievements and Prospects in the Sphere of Education and Research". I am very grateful for the chance to visit a most impressive educational institution. The level of professionalism, cultural awareness and positive atmosphere demonstrated by your staff and students is a reflection of your leadership. Ternopil National Economic University have most definitely set the highest standards and have succeeded in meeting them at all levels.
I particular appreciate your effort to portrait both Norway and Norwegian culture as seen through Ukrainian eyes. The performance held the highest standard and was a true pleasure to watch throughout. The skills of your students and the tremendous effort you all have invested in the event are truly impressive.
The Social Adaption program is a very important project for all parties involved, not at least for the military personnel and their families participating in the program. I am therefore extremely pleased that you and Ternopil National Economic University are involved in the program. Having had the possibility to meet you personally, I feel confident that the program will continue to develop positively under your active contribution.
Please accept this note of appreciation for your hard work and dedication to the bilateral cooperation between Norway and Ukraine in matters of social adaptation of retired military personnel and their family members.

Warmest regards

Hans Petter Midttun
Commander Senior Grade
Defence Attaché of Kingdom of Norway
in Kyiv, Ukraine
Kyiv

На світлині:
лист-подяка Андрію Крисоватому – доктору економічних наук, професору, ректору Тернопільського національного економічного університету Військового аташе Норвегії, капітана 2-го рангу Ханса Петтера Мідттуна.

Розширення міжнародних зв'язків здійснюється впровадженням програм подвійного диплому. Зокрема, студенти факультету обліку і аудиту ТНЕУ можуть взяти участь у Програмі двох дипломів, що почала діяти з 2015-2016. н.. р. згідно з угодою між Тернопільським національним економічним університетом (Україна) та Вищою школою інформатики та економіки Товариства «Знання» (м. Ольштин, Польща). За умовами підписаної угоди студенти, які є учасниками програми, матимуть можливість навчатися протягом семестру за; узгодженими між двома університетами, навчальними планами за ступенем «бакалавр» на основі індивідуальної форми, використовуючи методи та способи дистанційного навчання. Навчання проводитиметься методом «blended learning» (мінімум два заїзди на 5–6 днів) та «e-learning» (до 60% год.). Мовою навчання у вищих навчальних закладах буде національна мова кожної з країн. Дипломна робота готується в ТНЕУ та виконується однією з мов: польською, українською чи англійською. Захист дипломної роботи відбувається також у

ТНЕУ. Після завершення навчання студенти отримують два дипломи бакалавра – базового (ТНЕУ) і партнерського (Вищої школи інфор-

На світлині:
Олег Адамів – проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародна та інформаційна діяльність), Анна Міхальчук – доктор наук, декан Університету інформатики та економіки (м. Ольштин, Польща), Андрій Крисоватий – доктор економічних наук, професор, ректор Тернопільського національного економічного університету, Збігнєв Лауданські – доктор наук, ректор Університету інформатики та економіки, Михайло Лучко – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг; Станіслав Шмідка - доктор наук (м. Ольштин, Польща).

матики та економіки Товариства «Знання» м.

Ольштин, Польща) навчального закладу та

На світлині: підписання Угоди про співпрацю.

можуть продовжити навчання в магістратурі. У рамках Програми двох дипломів у 2016 р. підписана Угода про співпрацю ТНЕУ із Сопотською вищою школою (м. Сопот, Польща) в особі професора Тереси Мартинюк з метою досягнення високого рівня освіти та розвитку наукових кадрів відповідно до стандартів, визначених Болонським процесом. Реалізується угода шляхом розвитку співпраці у сфері навчання студентів, можливостей проходження практики на підприємствах Польщі та України; участі студентів у навчальному процесі обох сторін; створення спільних інтернет-ресурсів для потреб студентства; відкриття доступу до бібліотечних фондів обох навчальних закладів під час написання випускних робіт; проходження стажування з окремих напрямів підготовки та навчальних дисциплін, узгоджених обома сторонами. Наявність двох дипломів відкриває перед студентами-учасниками програми широкі перспективи, оскільки дає

можливість отримати престижну роботу і зробити успішну кар'єру як на вітчизняному, так і на європейському ринках праці. Важливими напрямками співпраці є підвищення рівня кваліфікації науково-педагогічних кадрів, їх взаємний обмін та проходження стажувань; спільна організація зустрічей, наукових семінарів, конференцій; відкриття доступу до баз даних обох навчальних закладів за тематиками виконання наукових досліджень; спільна організація освітніх заходів щодо обміну науковими працівниками та співпраці органів студентського самоврядування і наукових кіл; ведення співробітництва у видавничій сфері, публікація спільно підготовлених навчальних посібників та інших видів видань, що стосуються сфери наукових досліджень вищих навчальних закладів, надання допомоги у перекладі підручників та інших видів наукових праць кожного з ВНЗ. Здійснюється обмін навчальними планами у рамках ліцензованих напрямів підготовки (спеціальностей), а також спільно розробляються освітні програми. Заслуговує на особливу увагу також співпраця у межах Проекту «Україна-Франція» з Університетом Монпельє та Університетом Гренобля (Франція), що здійснювалась із метою створення єдиного європейського наукового простору, використання наукового та освітнього потенціалу у сфері навчання та наукових досліджень. Реалізація проекту здійснювалась шляхом участі у програмах обміну студентами, аспірантами, докторами, здобувачами, педагогічними, науково-педагогічними працівниками. Одним з напрямів співпраці був обмін науковими здобутками між факультетом обліку і аудиту та лабораторією LIG відповідних навчальних закладів. Візит професора Іва Демазо в квітні 2015 р. та укладення Договору про наукову співпрацю в рамках Фонду постдокторських програм Франції FMSH та CEFR у березні 2016 р. стали початком академічної мобільності між університетами, що сприятиме не тільки збагаченню наукового потенціалу факультету обліку і аудиту, а й здійсненню студентських закордонних академічних обмінів.

На світлині:
Андрій Крисоватий – доктор економічних наук, професор, ректор Тернопільського національного економічного університету та Ів Демазо – професор Університету Монпельє (Франція).

Факультет обліку і аудиту співпрацює із фінансовою неприбутковою організацією «Cybersecurity for businsess» (Маямі, США) з метою здійснення теоретичних, прикладних і методичних розробок для поглиблення організаційно-правових основ інформаційного забезпечення у сфері ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності та методично-інформаційного забезпечення користувачів аналітичної інформації. Невід'ємною частиною міжнародного співробітництва є стажування викладачів факультету у зарубіжних навчальних закладах, зокрема декана факультету обліку і аудиту, к. е. н., доцента кафедри обліку у виробничій сфері В. М. Панасюк у Франкфуртському університеті ім. Й. В. Гете (Німеччина); завідувача кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг, д. е. н., професора М. Р. Лучка у Паризькому університеті «Сорбонна» (Франція) та в Університеті Нурланда (м. Буде, Норвегія); участь к. е. н., професора кафедри обліку у виробничій сфері Г. П. Журавля у семінарі з імплементації міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, що проходив у Копенгагенському бізнес-коледжі (Данія) та стажування у Дрезденському технічному університеті (Німеччина); д. е. н., доцента кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг Н. М. Хорунжак у Дрезденському технічному університеті (Німеччина); к. е. н., доцента кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг Н. Г. Мельник в Університеті Західного Кентуккі (США); навчання за програмою «Реформування бухгалтерського обліку» к. е. н., доцента кафедри аудиту, ревізії

та аналізу О. В. Ярощука у бізнес-школі Університету Індіани Веслієн (м. Келлі, США); к. е. н., доцента кафедри аудиту, ревізії та аналізу І. В. Спільник в Університеті Лідса (Великобританія); к. е. н., старшого викладача кафедри аудиту, ревізії та аналізу І. М. Щирби у Вроцлавському університеті (Польща); участь к. е. н., викладача кафедри обліку у виробничій сфері С. М. Галещук в Освітній програмі уряду Франції «Стипендія Ейфеля» в Університеті науки та технології Лілль І (Франція), у Програмі стажувань Європейської комісії щодо економічної політики ЄС, а також у Міжнародній програмі наукових обмінів ім. Фулбрайта у Південно-Східному університеті «Нова» (Флорида, США). Важливим аспектом міжнародної співпраці факультету обліку і аудиту є створення можливості проходити стажування у міжнародній мережі фірм KPMG, що надають аудиторські та консультаційні послуги з обліку і контролю; У міжнародній організації з консультування у сфері обліку, контролю, оподаткування «Ernst and Young Global Limited»; у консультаційній організації «Deloitte» яка займається податково-юридичними послугами, корпоративними фінансами, консалтингом, звітами, індустріальними оглядами та на провідних підприємствах Німеччини («Adam Opel GmbH», «Volkswagen AG»). Студенти також беруть участь у стажуванні і міжнародному обміні студентами за програмами «Work and Travel», «APOLLO e.V.», «BIBBERINTERNATIONAL», «Center for International mobility», «IRWE», «Central European Academy Studies and Certification (CEASC)», «Asociacion de

Empresarios del Turismo y Comercio». Факультет бере участь у Програмі міжнародного співробітництва «Erasmus +», що організована Європейським Союзом на період 2014–2020 рр., та підтримує проекти партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти. Престижність навчання на факультеті обліку і аудиту ТНЕУ та перспективність отриманого диплому за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» і «магістр» засвідчують їх міжнародне визнання та наявність апостилю, який обов'язковий для країн, які як і Україна, є учасниками Гаазької конвенції. Україна є учасницею Лісабонської конвенції про визнання кваліфікації вищої освіти, чинність якої розповсюджується майже на всі держави Європи, Сполучені Штати Америки, Казахстан, Австралію, Білорусь і Канаду. Головною умовою влаштування на роботу для випускника ВНЗ України є наявність апостилю, тобто спеціального штампу, що проставляється на офіційних документах. Таке підтвердження і визнання дипломів за ОКР «бакалавр» 2009 р. та «магістр» 2010 р. отримала випускниця факультету Галина Мних (Бажовська) у США в

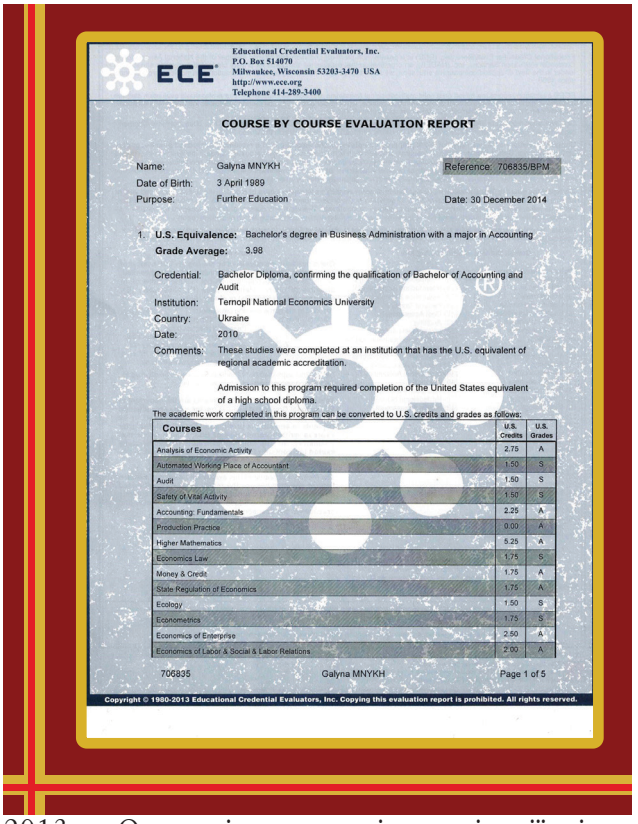

Educational Credential Evaluators, Inc.
P.O. Box 514070
Milwaukee, Wisconsin 53203-3470 USA
http://www.ece.org
Telephone 414-289-3400

ECE

COURSE BY COURSE EVALUATION REPORT

Name: Galyna MNYKH
Reference: 706835/BPM
Date of Birth: 3 April 1989
Purpose: Further Education
Date: 30 December 2014

1. U.S. Equivalence: Bachelor's degree in Business Administration with a major in Accounting
Grade Average: 3.98

Credential: Bachelor Diploma, confirming the qualification of Bachelor of Accounting and Audit
Institution: Ternopil National Economics University
Country: Ukraine
Date: 2010
Comments: These studies were completed at an institution that has the U.S. equivalent of regional academic accreditation.

Admission to this program required completion of the United States equivalent of a high school diploma.

The academic work completed in this program can be converted to U.S. credits and grades as follows:

Courses	U.S. Credits	U.S. Grades
Analysis of Economic Activity	2.75	A
Automated Working Place of Accountant	1.50	S
Audit	1.50	S
Safety of Vital Activity	1.50	S
Accounting: Fundamentals	2.25	A
Production Practice	0.00	A
Higher Mathematics	5.25	A
Economics Law	1.75	S
Money & Credit	1.75	A
State Regulation of Economics	1.75	A
Ecology	1.50	S
Econometrics	1.75	S
Economics of Enterprise	2.50	A
Economics of Labor & Social & Labor Relations	2.00	A

706835 Galyna MNYKH Page 1 of 5

Copyright © 1980-2013 Educational Credential Evaluators, Inc. Copying this evaluation report is prohibited. All rights reserved.

2013 р. Одним із напрямків реалізації міжнародної співпраці є організація і проведення міжнародних науково-практичних конференцій на факультеті. Варто назвати наймасштабніші конференції, проведенні протягом останніх років. Так, 23 – 24 квітня 2010 р. відбулась Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні», в якій взяло участь 215 науковців, у тому числі представники зарубіжних ВНЗ, зокрема Лешек

Козьол, Казімєж Мрозовіч (Малопольська вища економічна школа, м. Тарнов, Польща), Д. А. Панков (Білоруський національний економічний університет, Білорусь), Роланд Айзен (Франкфуртський університет ім. Й. В. Гете, Німеччина); А. Лебедінский (Університет Західного Кентуккі, США). 29 – 30 листопада 2012 р. факультетом обліку і аудиту організовано Міжнародну науково-практична конференцію «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні».

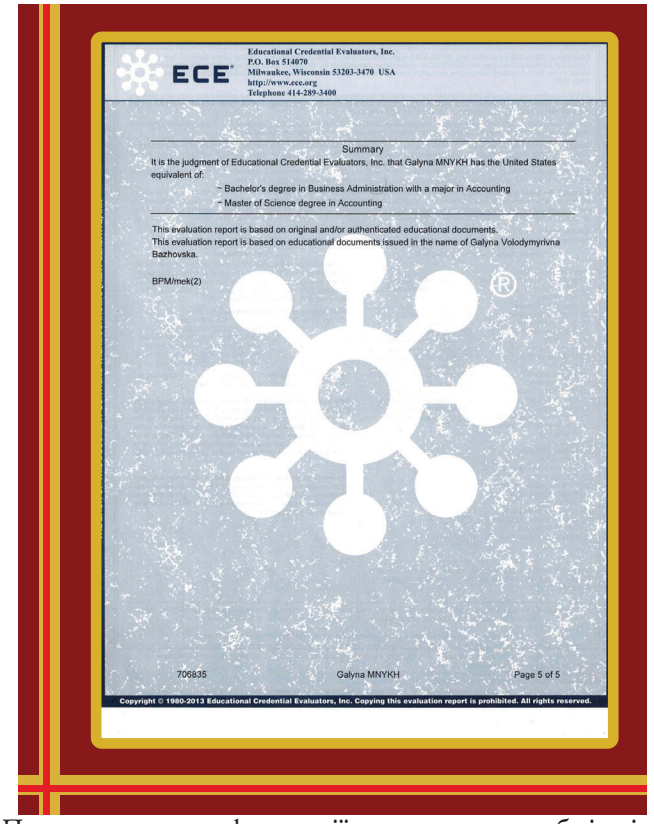

ECE
Educational Credential Evaluators, Inc.
P.O. Box 514070
Milwaukee, Wisconsin 53203-3470 USA
http://www.ece.org
Telephone 414-289-3400

Summary

It is the judgment of Educational Credential Evaluators, Inc. that Galyna MNYKH has the United States equivalent of:

- Bachelor's degree in Business Administration with a major in Accounting
- Master of Science degree in Accounting

This evaluation report is based on original and/or authenticated educational documents.
This evaluation report is based on educational documents issued in the name of Galyna Volodymyrivna Bazhovska.

BPM/mek(2)

706835 Galyna MNYKH Page 5 of 5

Copyright © 1980-2013 Educational Credential Evaluators, Inc. Copying this evaluation report is prohibited. All rights reserved.

Проведення конференції зумовлене необхідністю дослідження нагальних проблем з реформування системи бухгалтерського обліку, приведення її у відповідність до міжнародних стандартів обліку, що пов'язане з євроінтеграційними процесами в Україні, залученням іноземних інвестицій у національну економіку. У конференції взяло участь 128 науковців, серед яких д. е. н., професор А. І. Бєлоусов (Північно-Кавказький федеральний університет, Росія); Ніколас Знак (Транснаціональна компанія «Talisman Energy company», Канада); Зих Вітольд (Малопольська вища економічна школа, Польща); А. Поломошних (Молдавська економічна академія, Молдова); д. е. н., професор С. Л. Коротаєв (Брестський державний технічний університет, Білорусь). 10 – 11 жовтня 2014 р. було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні». Кількість учасників – 158 осіб, 11 з яких були представниками іноземних держав. Серед зарубіжних колег участь у конференції взяли А. І. Бєлоусов, С. В. Камисовская, Г. В. Михайлова, Є. А. Шелухина, С. В. Буланова (Північно-Кавказький федеральний університет, Росія), С. Л. Коротаєв, С. А. Єщенко (Біло-

На світлині: учасники та організатори міжнародної конференції.

руський державний економічний університет, Білорусь), Є. В. Семенюк (Брестський державний технічний університет, Білорусь), А Поломошних (Молдавська економічна академія, Молдова), Ніколас Знак (Транснаціональна компанія «Talisman Energy company», Канада), Зих Вітольд (Малопольська вища школа економіки, Польща).

«Будь-які перешкоди долають наполегливістю»
Леонардо да Вінчі

7. Студентське самоврядування

Студентське самоврядування, дозвілля та спорт ФОА

У Тернопільському національному економічному університеті приділяється належна увага розвитку студентського самоврядування на університетському рівні й на рівні факультетів. Вищим виконавчим органом студентського самоврядування є Студентський парламент, що об'єднав усі напрямки роботи зі студентами, наукову діяльність, самоврядування та соціальний захист. Студентський парламент створений у березні 2014 р. з метою координації діяльності органів студентського самоврядування. Першим президентом Студентського парламенту став студент факультету обліку і аудиту Павло Бич, а до його складу увійшли по 12 представників від Університетської ради студентів, Студентського наукового товариства та Профспілкового комітету студентів. Головами Університетської ради студентів ТНЕУ були такі студенти факультету: Олексій Когут – 2010–2012 н. р. ; Родіон Сиско – 2012–2013 н. р. ; Павло Бич – 2013–2014 н. р.

На факультеті обліку і аудиту відповідно до Закону України «Про вищу освіту» активно функціонує студентське самоврядування, яке здійснюється на рівні студентської групи,

На світлині: перший президент Студентського парламенту ТНЕУ, Павло Бич.

На світлині: студентський декан факультету Руслан Чоп.

факультету, гуртожитку та університету. Створені та функціонують такі органи студентського самоврядування: студентський деканат, профільні комісії (навчально-наукова, культурно-масова, громадсько-патріотична, дисциплінарно-поведінкова та ін.), студентський комітет і студентська рада. Працюють творчі об'єднання, ініціативні групи і студентський профком. 7 квітня 2015 р. відбулися зміни у керівництві студентського самоврядування факультету, повноваження студентського декана склав Назар Лилик, а новим студдеканом став студент 2-го курсу Руслан Чоп.

Важливе значення у повсякденному житті студентів факультету обліку і аудиту завжди мало дозвілля. Завдяки тісній співпраці адміністрації та студентського активу воно було насиченим і різноманітним. Так, у 1995 р. у ТАНГу проведено конкурс краси «Міс Академія - 95». Це було велике свято, участь у якому брали й студентки факультету обліку і аудиту Людмила Живан (ОП-42) та Наталія Бучинська (РК-21). Наталія Бучинська здобула перемогу у конкурсі й отримала звання «Міс Академія - 95». Зараз вона відома співачка, народна артистка України. У 1997 р. проведено конкурс першокурсниць «Нумо, дівчата!» з метою пропаганди здорового способу життя. Звання «Міс «Нумо, дівчата!» отримала студентка інституту обліку і аудиту Ірина Мазуренко

(ОП-11). У 1998 р. студентки-другокурсниці здобули титул: Ірина Гаврищук – «Міс Академія – 98», а Інна Соляр – «Міс глядацьких симпатій».

У червні 1999 р. на святі «Грації, Краси молодості» студентка Ірина Мазуренко завоювала титул «Міс чарівність». У травні 2013 р. студентка 2-го курсу факультету обліку і аудиту Віта Качунь здобула титул «Міс фото» у конкурсі «СтудМіс Тернопіль 2013». 15 вересня 2014 р. вперше на факультеті організовано неформальну посвяту в першокурсники, яка відбулася на Тернопільському ставі. Веселу шоу-програму забезпечили студентські активісти Ірина Ковбасюк та голова УРС Павло Бич. Слова клятви першокурсників звучали гордо і цілеспрямовано, наче вони обіцяли все життя залишитись студентами. У квітні 2015 р. студентка факультету Вікторія Козлюк здобула титул «Міс Гармонія» у конкурсі «СтудМіс 2015». У квітні 2015 р. у коледжах ТНЕУ було проведено ІІ - й щорічний конкурс «Молодий бухгалтер». У червні 2015 р. відбулась зустріч студентів та викладачів ФОА з бухгалтером канадської фірми «Talisman» (корпорація «Repsol»), українцем за походженням Миколасом Знаком. Команда факультету з брейн-рингу «Крок до європейської спільноти» перемогла в університетських змаганнях та представляла Тернопілля на фінальних іграх, що відбулися в м. Трускавець, і виборола почесне третє місце та була нагороджена пам'ятними подарунками.

На світлині:
команда ФОА та організатори наукового квесту «Лабіринтами економічної теорії» – д. е. н., професор, проректор з наукової роботи З.-М. В. Задорожний та к. е. н., доцент, голова Ради молодих вчених ТНЕУ Т. Я. Маршалок.

У листопаді 2015 р. відбувся науковий квест «Лабіринтами економічної теорії», в якому команда факультету обліку і аудиту посіла друге місце серед факультетів ТНЕУ.

Студенти факультету обліку і аудиту є постійними й активними учасниками конкурсу презентацій студентських груп першого року навчання «Ми – нова генерація». У 2014 р. участь у конкурсі взяли всі групи факультету (РК-11, ОП-11 і ОБС-11), а студенти групи ОБС-11 зайняли перше місце. У 2015 р. наші студенти (ОА - 11) вибороли друге місце.

На світлині:

студенти факультету на фестивалі «Студенська ліра 2015».

У жовтні кожного року відбувається мега-фестиваль «Студентська ліра». Це свято творчості, молодості, краси та таланту. Факультет обліку і аудиту в 2015 р. зайняв почесне III місце за конкурсами фестивалю. Саме під час таких конкурсів студенти здружуються і стають великою сім'єю на чолі з деканом.

На світлині:
команда КВК факультету обліку і аудиту «Львівська, 9».

Студенти факультету обліку і аудиту завжди були найбільш активними та творчими. У далекі 1980-ті рр. було створено команду КВК-факультету «Львівська, 9», яка й зараз діє. У травні 2015 р. команда КВК факультету обліку і аудиту «Львівська, 9» (капітан Влад Цахнев) зайняла І місце на фестивалі гумору «Студентські витребеньки – 2015» і отримала кубок ТНЕУ.

На світлині: завідувачі випускових кафедр ФОА вітають молодь з Міжнародним днем студента.

Одним із найулюбленіших і шанованих свят серед молоді факультету обліку і аудиту з давніх часів є Міжнародний день студента. З цього приводу в м. Києві у 1999 р. упродовж кількох днів відбувались святкування, зокрема був проведений святковий концерт у Палаці культури. На свято прибули делегати від багатьох державних ВНЗ нашої країни. Брали участь у цій акції ректори та найкращі студенти. Однією з представників ТНЕУ була відмінниця навчання інституту обліку та аудиту Ірина Соляр. У 2015 р. з нагоди Міжнародного дня студента у ТНЕУ також організовано цикл заходів: розважальних, пізнавальних, інтелектуальних. Одним із них стало свято на факультеті обліку і аудиту, яке відбулося в актовій залі університету. Завжди енергійних, інтелектуальних, креативних, сміливих, впевнених у собі студентів ФОА привітали ректор університету, професор Андрій Ігорович Кривоватий та декан факультету Валентина Миколаївна Панасюк. На святі було чимало сюрпризів. Один із них – студентам-першокурсникам вручали незвичайне «Посвідчення «зеленого студента», дійсне лише до першої сесії.

На світлині: декан факультету обліку і аудиту М. І. Сапачов та відповідальний за спортивно масову роботу М. А. Феник.

Одним із сюрпризів свята були солодкі смаколики від кураторів груп та цікаві номінації для кращих студентів факультету: «Принцеса наук» – Надія Кізюк, «Золотий голос» – Іванна Чорна, «Безмежний простір» – Тетяна Пірга, «Міс Чарівність» – Вероніка Рогожкіна, «Натхненна Кліо» – Діана Мачулянська, «Містер Зразковість» – Павло Лукасевич, «Хостел-леді» – Тетяна Казьмирович, «Хакер століття» – Владислав Цахнев, «Народний голос» – Юлія Раб, «Талант року» – Ірина Кошмак, «Велике серце» – Олена Семенова, «Закордонна зірка» – Шишко Ольга та інші. Мега сюрпризом святкового дійства стала презентація «Гімну ФОА» на слова Алли Бінцаровської у виконанні Ірини Новомлинської.

Студенти факультету обліку і аудиту завжди беруть активну участь у заходах, що проводяться в університеті: студентських та культурно-масових заходах ТНЕУ, флеш-мобах, квест-вікторинах, творчих конкурсах, святкуванні релігійних свят.

Факультет завжди забезпечує умови для гармонійного розвитку молодої особистості, зокрема можливість займатися улюбленим видом спорту у численних секціях університету, стати майстром спорту чи членом олімпійської збірної. У 1990-х р. М. А. Феник (відповідальний за спортивно-масову роботу) в

На світлині: відповідальний за спортивно масову роботу М. А. Феник та збірна команда факультету з легкої атлетики.

промові-зверненні до студентів інституту обліку і аудиту зазначив: «В навчанні студенти вашого факультету сильні, дозвілля організувати вмієте, а в спорті немає Вам рівних».

Якщо зробити екскурс в минуле, то можна побачити, що на факультеті обліку і аудиту завжди навчалось багато спортсменів, які виборювали призові місця не лише в університеті, а й на міжнародному рівні.

У 1995 р. у змаганнях з баскетболу серед дівчат перемогу здобули студентки інституту обліку і аудиту. У 1996 р. заслужений спортсмен Віталій Сенів (ІОА) в змаганнях легкоатлетів України посів перше місце в естафеті 4 по 100 метрів, пробігши стометрівку за 10, 42 секунди і виконавши олімпійський норматив.

Команда ІОА з лижних гонок у 1996 р. (Ігор Максимлюк, Богдан Савіцький, Микола Гірак, Сергій Ковальчук, Катя Безродна, Юля Мазуренко, Наталя Соловій, Ольга Пойшла) зайняла третє місце. 26 жовтня 1997 р. відбулася 26-та традиційна естафета з легкої атлетики по масиві «Дружба», а збірна команда

На світлині: учасники 26-ї естафети з легкої атлетики.

інституту обліку і аудиту виборола першість серед команд шести інститутів.

У м. Києві 1999 р. пройшли Міжнародні змагання з легкої атлетики. Брати Тарас та Ігор Калита, студенти інституту обліку і аудиту, на дистанціях 60 і 200 м. увійшли в десятку кращих атлетів.

Спортсмени факультету обліку і аудиту брали активну участь у щорічних Спартакіадах ТНЕУ. В 2013–2014 н. р. жіноча команда факультету з баскетболу виборола перше місце серед факультетів ТНЕУ. У 2014 р. у змаганнях з баскетболу серед чоловіків команда факультету обліку і аудиту здобула друге місце. Протягом 19–21 листопада 2014 р. відбулися змагання з волейболу серед жінок, а команда факультету виборола третє місце.

Серед випускників та студентів факультету є визначні спортсмени, які захищають честь університету на всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях, серед них:

.

На світлині:

Андрій Пушкар – спортивна гордість факультету.

Андрій Пушкар – випускник, заслужений майстер спорту, багаторазовий чемпіон світу та Європи, володар Кубка світу з армреслінгу; Андрій Возняк – випускник, майстер спорту з біатлону, неодноразовий чемпіон України з біатлону, член збірної України, триразовий чемпіон Європи з літнього біатлону, чемпіон Зимового Чемпіонату Європи з біатлону – 2010 у гонці переслідування; Надія Фірман – випускниця, майстер спорту з гандболу, призер універсіад України, Чемпіонату України серед команд суперліги, учасник єврокубкових змагань; Ірина Беган – випускниця, майстер спорту, призер Чемпіонату України з біатлону; Юрій Сеньківський – випускник, майстер спорту, призер Чемпіонату України з важкої атлетики; Ірина Доровська – випускниця, кандидат в майстри спорту, призерка Чемпіонату України з баскетболу.

«Ніколи не буває великих справ без великих труднощів»
Вольтер

8. Наша гордість – Наші випускники

Наша гордість – наші випускники

На світлині: ТНЕУ

Ми народжуємось, щоб вчитись протягом усього життя. Багато знань і навичок, толерантності, душевної теплоти, терпіння потрібно для формування не лише фахівця облікової спеціалізації, а й для розвитку його особистості – розумної, здатної до самостійної постановки професійних завдань та успішного їхнього вирішення, спроможної винаходити альтернативні рішення у нестандартних та складних економічних ситуаціях, мобільної в нормативно-правовій сфері обліково-економічної діяльності.

Процес професійного та особистісного самовизначення людини відбувається на основі освоєння інформації, отриманої в результаті навчального процесу і комунікації. Необхідність виховання професійних та комунікативних умінь і навичок є невід'ємною складовою формування професійного мислення студента, що потребує забезпечення максимально сприятливі умов його розвитку, враховуючи

особисті цілі та інтереси молодої людини. Факультет обліку і аудиту навчає і випускає кадри, які здатні не тільки вміти користуватися правовим інструментарієм та застосовувати на практиці чинні методики ведення обліку й бізнесу загалом, а й самостійно здобувати нові знання та застосовувати їх у сфері своєї професійної діяльності.

Наші випускники володіють високим рівнем наукового, професійного та інтелектуального потенціалу, про що свідчить успішне вирішення окреслених суспільством завдань, їхні звання і посади, значні особисті здобутки у професійній діяльності.

Більшістю з нас студентські роки згадуються як кращий період життя, час, коли ми не лише навчались, а й знаходили друзів, кохали, відкривали для себе духовні скарби світу. Все найкраще поєднується в цьому часі, тому і згадуєш його потім з такою теплотою. І все це не лише особиста історія – це й історія факультету обліку і аудиту, адже честь і славу навчальному закладу приносять його випускники

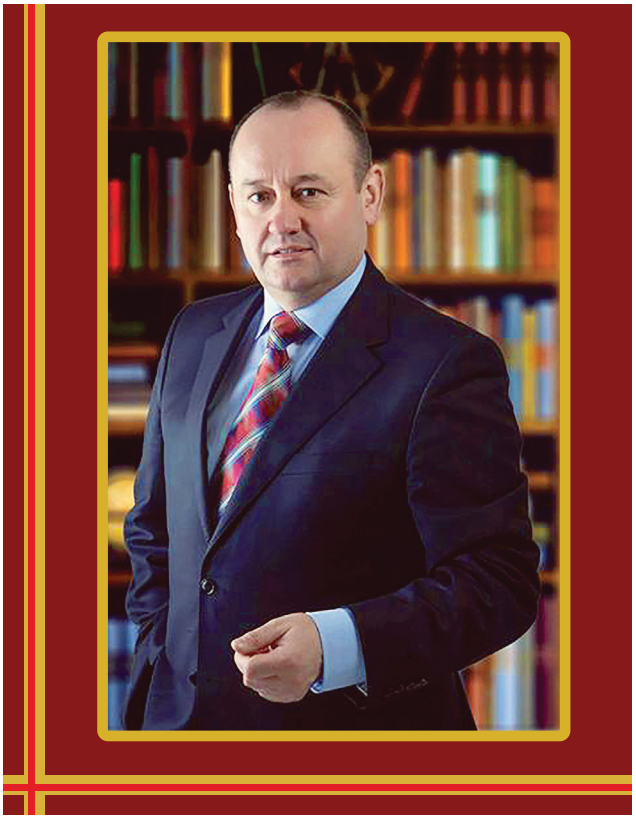

Андрій Ігорович Крисоватий

ректор Тернопільського національного економічного університету, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, випускник 1989 року

Сердечно вітаю нашу колиску знань і мудрості з високим ювілеєм! Це ще одна приємна нагода відзначити високий професіоналізм професорсько-викладацького колективу факультету обліку і аудиту, інноваційні підходи та самовіддану працю. Багато вчених і викладачів нашого Університету, тисячі його випускників зробили гідний внесок у розвиток української науки, стали активними творцями духовної та матеріальної культури України.

Я пишаюся тим, що здобував освіту у стінах найкращого вищого навчального закладу України, адже тут мене навчили досліджувати закони економіки, бачити перспективи розвитку, нарощувати свій творчий потенціал, впевнено йти вперед, наполегливо втілювати свою мрію у життя.

За цими швидкоплинними студентськими роками навчання криється нелегкий шлях утвердження своїх принципів, пошуків і звершень, зростання та примноження власних досягнень. У той час ми були молоді, далекоглядні у задумах, прагнули нових перемог і вагомих здобутків.

Я глибоко вдячний моїм високочолим наставникам, які виховували у нас патріотичний дух та любов до рідної землі. Ви – обереги рідного Університету, його історичних традицій, примножуєте його славу своєю жертовною і світлою працею, плекаєте нову генерацію, здійснюєте науковий поступ.

Висловлюю глибоку подяку і шану всьому колективу за натхнення у вихованні молодого покоління, жагу наукового пошуку на ниві освітянства, взаєморозуміння і творчу атмосферу.

Vitat crescat floreat!

Сергій Віталійович Надал

міський голова Тернополя,

випускник 1997 року

Навчання в Університеті є титульною сторінкою у житті кожної людини, адже саме ці роки завдають напрям усього життя, певну спеціалізацію, формують особистість. Роки навчання на факультеті обліку і аудиту вплинули й на мою подальшу професійну діяльність і сьогодні залишаються цінними у діяльності міського голови Тернополя.

У цей день хотілося б висловити свою пошану усім викладачам, які протягом тривалого часу своєю щоденною працею творили авторитет та довіру до факультету, працювали заради студентів, наповнювали і продовжують наповнювати їх життя новими знаннями, вчать взаєморозуміння та відповідальності.

Нехай факультет процвітає здобутками студентів та усього викладацького складу на щасливі роки. Бажаю усім своєю невтомною працею зробити свій внесок у розвиток міста та країни! Бажаю нових досягнень, висот, стабільності, наснаги, впевненості у майбутньому та рясних Божих благословень!

Зеновій - Михайло Васильович Задорожний

проректор з наукової роботи, д. е. н., професор, член-кореспондент Академії будівництва України

випускник 1980 р.

Щиросердечно вітаю всіх працівників, студентів та випускників факультету обліку і аудиту із 45-річчям. Я горджуся тим, що є випускником і працівником однієї із кафедр цього факультету. 40 років пройшло з того часу, коли я став його студентом і з тих пір майже не розлучався з ним. Безмежно вдячний своїм вчителям, які привили мені любов до професії бухгалтера, допомогли сформуватися як особистості та науковцю: Пушкарю М. С., Литвину Б. М., Одінцовій Т. М., Крупці Я. Д., Давидовичу І. Є. та іншим. Дякую своєму першому завідувачу кафедри Кузіву М. С. Випускники факультету, яку б вони сьогодні не обіймали посаду, ніколи не повинні забувати тих, хто їм дав знання і показав дорогу у майбутнє. Адже нація, яка не пам'ятає своєї історії, своїх вчителів немає права на існування.

Нині всі три кафедри факультету укомплектовані на 100 відсотків докторами та кандидатами наук, сформовані наукові школи, функціонує аспірантура та докторантура. Цей високоякісний професорсько-викладацький персонал здійснює підготовку високоякісних

спеціалістів з обліку та аудиту. Бути випускником факультету – це престижно.

Хочу побажати всім працівникам факультету хороших студентів, професійного та кар'єрного зростання, впевненості у завтрашньому дні, а студентам – отримати відмінні знання, гарно проводити своє дозвілля, ніколи не забувати про свою «Альма-матір» і правильно розуміти слова Іоганна Вольфанга Гете: «навчитися можна лише того, що любиш».

Валентина Миколаївна Панасюк

декан факультету обліку і аудиту

к. е. н., доцент,

випускниця 1991

З радістю та великою вдячністю згадую свої студентські роки, коли я навчалася у Тернопільському фінансово-економічному інституті на обліково-економічному факультеті.

Мені надзвичайно пощастило, адже своїми знаннями, мудрістю, професійністю з нами, тодішніми студентами, щедро ділились такі талановиті педагоги, науковці як Н. Я. Микитюк, Є. К. Ковальчук, Т. Г. Альошина. Тут я здобула не лише міцні знання, перші практичні навички, а й впевненість у власних силах, повірила у себе.

Навчаючись у виші, я зустріла також надійних та вірних друзів, однодумців.

Однак для мене інститут став не лише кроком у здобутті професії, а й моїм покликанням у житті. Адже зараз я уже сама – викладач цього Університету. І надзвичайно горда з того, що сьогодні ТНЕУ – один з найпрестижніших ВНЗ України. Є чим пишатися, адже багаторічна історія доводить, що освіта, здобута у ТНЕУ, зробила успішними багатьох його випускників.

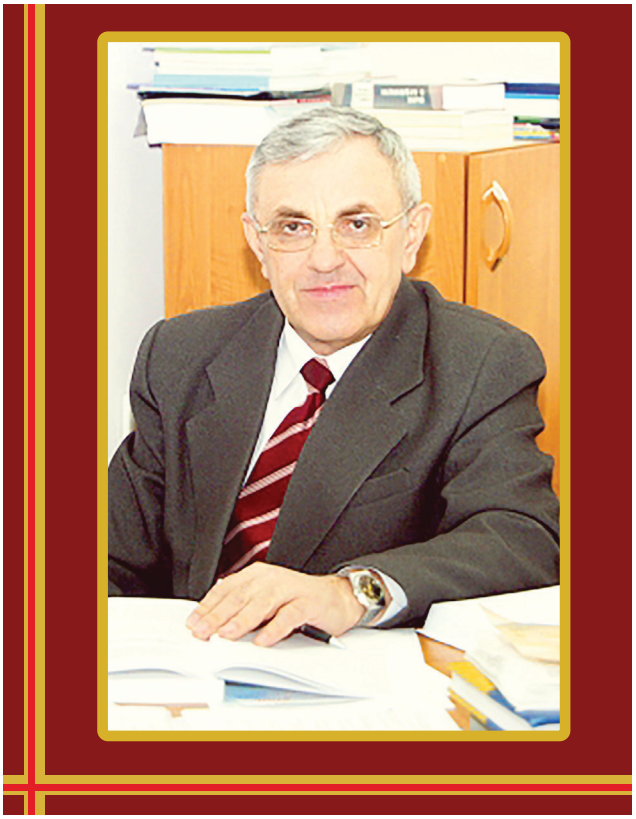

Ярослав Дмитрович Крупка

д. е. н., професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного Університету, академік Академії будівництва України, дійсний член Академії економічних наук, випускник 1971 року

Щиро вітаю факультет обліку і аудиту з ювілеєм! Як колишній студент першого набору на облікову спеціальність, випускник першого випуску факультету усвідомлюю, що усе моє зріле життя пов'язане з рідним університетом, з обліковою професією. З ростом і розвитком університету і факультету змінювався і мій статус. Дякуючи підтримці колег захистив кандидатську дисертацію, у рідних стінах став доктором наук, професором, здобував практичний досвід на виробництві та в аудиті. Чудову школу нашого вузу пройшла уся моя сім'я – дружина, дочки, зяті, що дало можливість їм здобути хороші професії, зайняти належне місце в суспільному житті країни. Оцінюючи пройдений разом з університетом і факультетом шлях, можу сміло стверджувати, що протягом усіх років професорсько-викладацький колектив докладав максимум зусиль для того, щоб привити студентам любов до обраної професії, набуття ними фахових знань і хороших людських якостей. Надіюсь, що наш факультет і університет загалом гідно пройде усі складнощі сьогодення і залишиться важливим центром підготовки фахівців у галузі еко-

номіки. А студентам хочу побажати якнайкраще використати цей чудовий період життя, щоб отримати якомога більше знань і умінь та спрямувати їх на досягнення важливих цілей щодо розвитку і процвітання України!

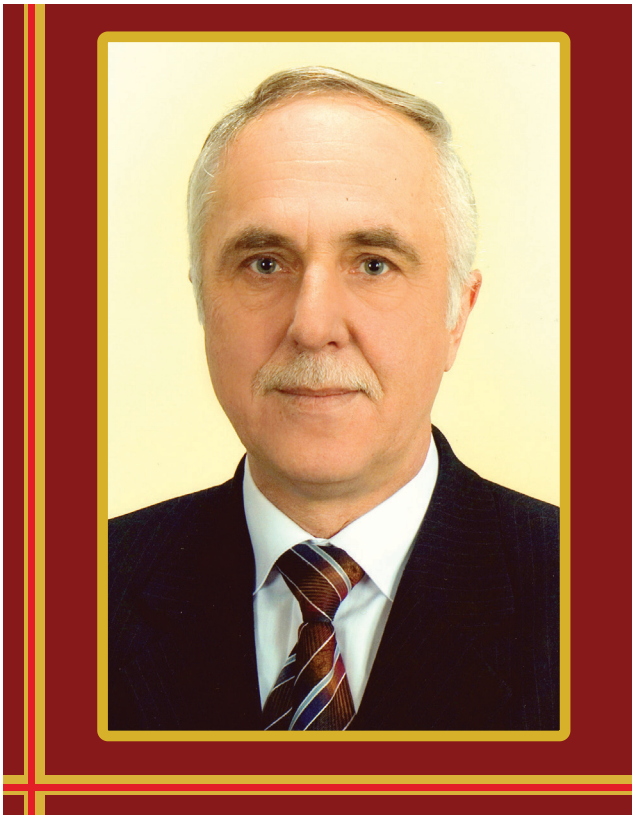

Василь Степанович Рудницький

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Львівського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», випускник 1979 року

45 років від створення факультету обліку і аудиту – це певна віха в історії розвитку Тернопільського національного економічного університету.

Для мене університет і, зокрема, факультет обліку і аудиту є рідним, бо саме цей навчальний заклад я закінчив у 1979 році за спеціальністю «Бухгалтерський облік в промисловості». З вдячністю згадую своїх вчителів, а потім колег кафедри бухгалтерського обліку в промисловості, де у 1982-1983 роках починав свою науково-педагогічну діяльність.

Віват університету, факультету, усьому колективу викладачів і студентів!

Михайло Романович Лучко

директор аудиторської фірми «ТерАудит», д. е. н., професор, випускник 1986 року

Усі ми родом з дитинства... І коли розпочинається доросле життя, прагнемо самоутверджуватись, здобути собі професію, прокласти дорогу в майбутнє.

Першими кроком до цього, без сумніву, є навчання. Для мене став дороговказом і моїм майбутнім Тернопільський фінансово-економічний інститут, обліково-економічний факультет. У ньому я навчався за спеціальністю «Ревізія та контроль», а зараз працюю у Тернопільському національному економічному університеті – справжньому європейському навчальному закладі майбутнього.

В плині часу розумієш сутність життя, важливість роботи з людьми, для людей та заради людей.

45 років факультету обліку та аудиту – важлива дата в житті професорсько-викладацького складу й, безперечно, студентства. І приємним є той факт, що значна кількість його вчорашніх випускників саме до нього приводять на навчання своїх дітей.

Факультет – справжня матерія, в якій безупинно бурлить життя. І тут не тільки проходять заняття, лекції, семінари, практичні, залі-

ки чи іспити. Це, перш за все, формування особистостей, патріотів, справжніх громадян такої прекрасної країни, якою є Україна. Тут народжуються сім'ї, здобувають друзів, отримують досвід, проходять велику професійну школу та університет людської гідності. Адже залишитись людиною з великої літери у багатьох життєвих ситуаціях є найбільш складно в буремному часі, в якому ми живемо.

Маємо бути вдячними своїм наставникам, колегам за той неоціненний досвід, котрий вони передали нам і тисячам студентів. І усім – за прекрасний час колективної праці.

Багато років життя тобі, розвитку та процвітання наш найкращий факультет обліку та аудиту Тернопільського національного економічного університету. Життєвої наснаги, витримки, терпіння та оптимізму викладацькому складу. А студентству – щасливої долі та впевненості в своєму майбутньому.

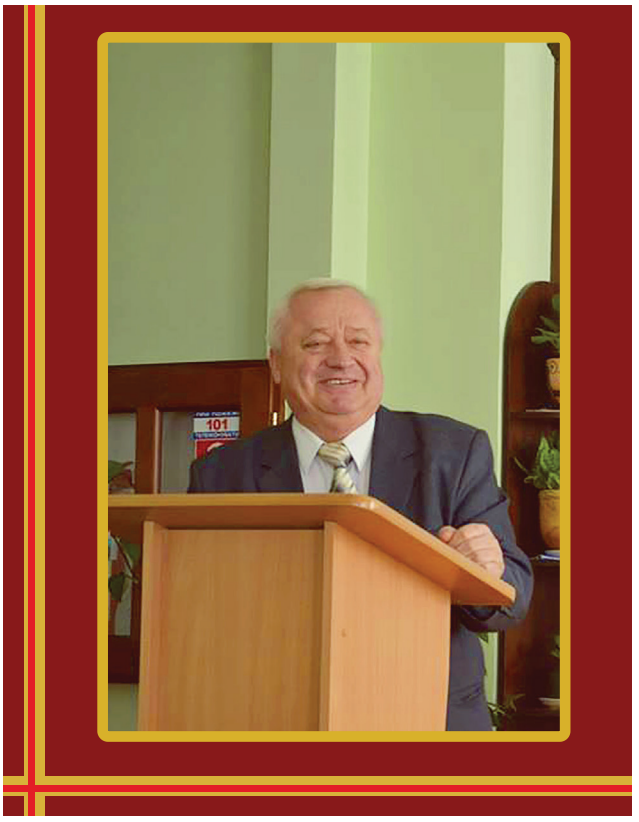

Зіновій Володимирович Гуцайлюк

д. е. н., професор кафедри обліку у виробничій сфері Тернопільського національного економічного Університету, академік Академії економічних наук, випускник 1971 року

Будь яка дата в тій чи іншій мірі є знаковою. Звичайно, 45 років для суспільства – це дуже незначний період. Але 45 років для людини, а, тим більше, для групи людей, об'єднаних спільними інтересами, – це вже ціла епоха! Період, протягом якого формувався не лише колектив, але й окремі особистості, приходили та (на жаль) відходили люди.

45 років з часу заснування факультету обліку й аудиту – подія значима. Це період становлення, розвитку, зміни пріоритетів і, насамкінець, функціонування повноцінного регіонального центру підготовки фахівців з бухгалтерського обліку вищої кваліфікації.

Однозначно, що це свято! Велике свято факультету! Давайте відзначимо його гідно. Бажаю усім: тим, що були, тим, що є і тим, що ще прийдуть насамперед гарного настрою! Здоров'я вам усім доброго і щастя!

Згадаймо тих, кого вже нема... Люди відходять, а життя продовжується... і з цим треба миритися. Такі реалії...

Оптимізму усім нам! Позитиву та віри в майбутнє. А воно має бути світлим!!!

Тетяна Миколаївна Ковальчук

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, випускниця 1997 року

Шановні викладачі, співробітники, аспіранти, студенти та випускники!

Від щирого серця вітаю Вас із 45-річчям університету. По праву можна пишатися славетними традиціями та історією вишу, який заслуговує на гідне звання фундатора економічної освіти. На сьогоднішній день університет виріс у великий науковий та освітній центр, став флагманом економічної науки України та успішно інтегрується в європейський освітній та науковий простір.

Я щаслива, що мені випала честь здобувати освіту в такому славетному університеті. Дякую Вам, що зберігаєте добрі традиції, які склалися в нашому найпрестижнішому ВНЗ для майбутніх поколінь. Підносьте до нових висот економічну і духовну міць України.

Зичу вам міцного здоров'я, добра, щастя та подальшого процвітання, творчого натхнення, нових здобутків у благородній справі – підготовці висококваліфікованих фахівців, справжніх патріотів України.

VIVAT AKADEMIA! VIVANT PROFESSORES!

Григорій Павлович Журавель

заслужений працівник народної освіти України, почесний професор ТНЕУ, академік Академії економічних наук України, радник ректора, к. е. н., випускник 1972 року

Обліково-економічний факультет є ровесником Тернопільського фінансово-економічного інституту (нині Тернопільський національний економічний університет). Історія довела, а практика підтвердила, що серед економічних спеціальностей «Бухгалтерський облік» був і є важливим та універсальним знаряддям управління економікою на мікро – і макрорівнях. Відповідно до ролі і значення бухгалтерського обліку, фахівці цієї спеціальності добре розуміють специфіку фінансово-банківської сфери, володіють знаннями теоретичної і практичної економіки, статистики, економічного аналізу, аудиту, господарського і цивільного права, а також азами сучасних електронно-інформаційних систем і технологій. Це було передумовами відкриття відповідної спеціальності і обліково-економічного факультету в перші роки діяльності Університету.

Я гордий з того, що є випускником обліково-економічного факультету нашого Університету з спеціальності «Бухгалтерський облік в промисловості». Працюючи на практичній роботі, проводячи науково-практичні дослі-

дження, беручи участь у виробленні законодавчих освітніх документів і навчаючи бухгалтерської професії, я переконався у важливості ролі економістів, зокрема бухгалтерів, в успішній діяльності підприємств.

Сорока-п'ятирічний ювілей факультетської альма-матер відповідає періоду мого «служіння» кафедрі, факультету і рідному Університету. Відрадно, що ювілей факультету ми відзначаємо разом із золотим ювілеєм Університету. В цей урочистий час бажаю рідній альма-матер успіхів у виробленні та реалізації продуктивних наукових ідей, спрямованих на розвиток національної економіки, її інтеграцію в європейський і світовий освітній та економічний простір, а також підготовку успішних фахівців для управління розвитком всіх сфер нашого життя. Колективу Університету – миру, здоров'я, заслуженого державного визнання, балансу бажань і можливостей, успіхів у житті, науці та підготовці успішних фахівців для зміцнення нашої держави.

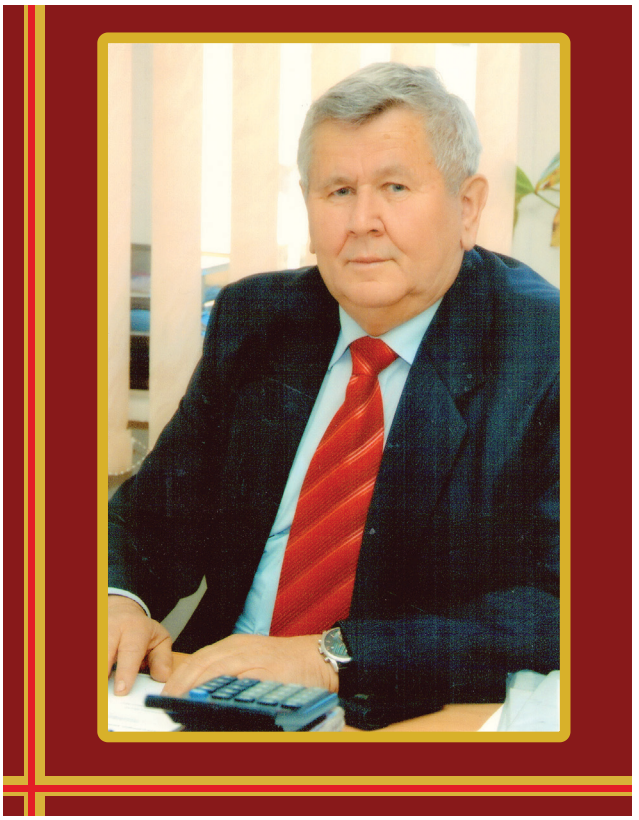

Олег Іванович Гадзевич

завідувачем кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк), випускник 1977 року

З особливим почуттям гарних спогадів згадую роки навчання на обліково-економічному факультеті який на той час очолювали декани доценти А. П. Сгібнєв та Г. Я. Лебединський, викладачів (всіх не перелічити, але особливо професорів М. С. Пушкаря, Я. В. Меха, С. ***І***. Шкарабана, доцентів В. М. Пальчука, М. ***І***. Сапачова останні двоє нині покійні.)

Навчання поєднував з виконанням обов'язків голови студентського профкому інституту.

Вітаю з 45 річчям факультету обліку і аудиту і бажаю всім викладачам їх студентам наснаги у житті, нових здобутків і міцного здоров'я.

Євген Володимирович Сірий

доктор соціологічних наук, професор, керівник науково-дослідного сектору факультету соціології Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка, випускник 1988 року

Мої вітання випускникам, студентам обліково-економічного факультету, викладачам та іншим колегам, хто, так чи інакше є причетним до нашого «ювіляра». Маю за честь привітати і поділитися спогадами від імені випускника ОЕФ ТНУНГ 1988 року.

Нашому факультету – 45 років. Це – і не багато, і не мало, але достатньо, щоб говорити про зрілість та історію факультету. З ним пов'язано немало спогадів студентського юнацького «зеленого» життя. Це і навчання – доволі не просте студіювання обліку, контролю й аналізу разом із Михайлом Лучком, з яким кілька років були за однією партою. Це і дозвілля у диско-клубі «Данко», де, знову-таки кілька років з Михайлом Лучком «творили» культурне життя факультету, та й інституту та міста. Це і виїзди на колгоспні лани нашого краю, та інші «колорити» з керівництвом факультету та викладачами інституту.

Не можу сказати, що я був відмінником у навчанні (що тут «папірчик заливати»), однак, вже на останньому курсі навчання (після служби в армії) остаточно формувалося бачення свого професійного горизонту. Гадаю, що у

подальшому робота в НДС Тернопільського інституту народного господарства слугували моєму формуванню соціолога як дослідника і практика.

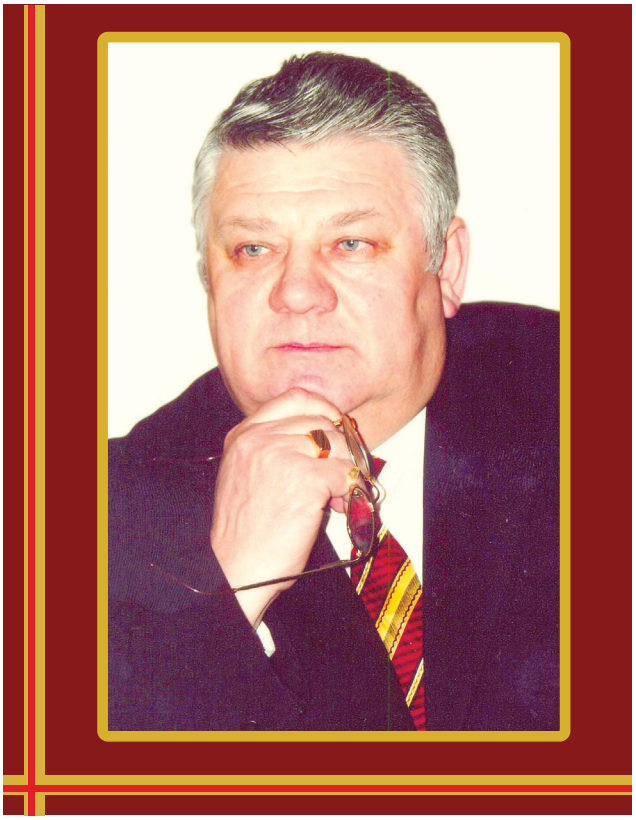

Ярослав Михайлович Карпик

к. е. н., заслужений машинобудівник України, член наглядової ради ТНЕУ, Голова правління ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон», випускник 1972 року

Найвища школа – саме життя

Славетному обліково-економічному факультету 45!

За роки своєї діяльності факультет став не просто осередком науки, а справжнім храмом обліково-економічного мистецтва. Висока якість освіти, активна наукова і дослідницька діяльність, інновації, досвідчені викладачі і обдаровані випускники – ось те, чим по праву може пишатися обліково-економічний факультет Університету.

В цьому є велика заслуга як попередніх, так і нинішніх поколінь викладачів та співробітників кафедри. Одним з перших деканів факультету був Шкарабан Степан Іванович, діяльність якого спрямовувалась на залучення якісних кадрів до викладацької роботи, котрі мислять як лідери, фахівці, що є ініціативними, цілеспрямованими, які готові брати на себе відповідальність і досягати поставлених перед ними завдань у створені доброго імені факультету. Він виховав не одне покоління інтеліген-ції, представники якої посідають високі посади в нашій державі та за її межами.

Мені випала честь здобути освіту в Тернопільському фінансово-економічному інституті, нині ТНЕУ. У1972 році я закінчив фінансово-економічний факультет, але понад чверть століття за сумісництвом працював на різних кафедрах обліково-економічного факультету, поєднуючи науку та виробництво, оскільки очолюю одне з найбільших промислових підприємств Тернопільщини Публічне акціонерне товариство «Тернопільський радіозавод «Оріон». Приємно відзначити, що на базі нашого підприємства було створено філію кафедри економічного аналізу, де викладачі та студенти факультету мали можливість проходити стажування на виробництві, підвищуючи свій професійний рівень.

Користуючись нагодою, хочу привітати з ювілеєм весь колектив одного з найперших факультетів Тернопільського Національного Економічного Університету, який не тільки зберігає давні традиції, а й крокує в ногу з часом, сміливо впроваджуючи інноваційні форми навчання і прогресивні освітні методики.

Бажаю Вам, шановні колеги, невичерпної наснаги у щоденній роботі з підготовки нової генерації економічної еліти України, натхнення у Вашій науковій творчості, міцного здоров'я і добробуту Вам і Вашим родинам.

Євгенія Костянтинівна Ковальчук

головний бухгалтер

МП «Спецтехприлад», ТзОВ «ВІТ»,

к. е. н., доцент,

випускниця 1976 року

Вітаю факультет обліку і аудиту зі святом!

Я завдячую долі за доленосну зустріч з найкращим навчальним закладом – ТНЕУ і, зокрема, факультетом обліку та аудиту. ФОА – це путівка в життя, це молодість і майбутнє, це осередок натхнення і одвічний мікс людей і мрій, це місце, куди постійно хочеться повертатися. ФОА – складний і унікальний організм, який неможливо повністю зрозуміти і описати. Для кожного він особливий. Для мене – це місце, де я пройшла життєву школу. ФОА.невід'ємна частина мого життя: шалена, безтурботна, раціональна – в роки навчання; виснажлива, клопітка, відповідальна, радісна – в період викладацької роботи. Завжди різна, але, безперечно, щаслива. Факультет – це місце, де я народилася не як людина, а як фахівець і науковець; місце, де зустріла друзів, які супроводжують мене по життю, шанованих, авторитетних, інтелігентних, толерантних, делікатних, іронічних і мудрих викладачів-наставників. Факультет подарував мені віру у себе, дав всі можливості для саморозвитку. Саме тут я реалізувала себе.

Хочу побажати рідному факультету творчих, старанних студентів, розвитку та процвітання. Будьте спрямовані у майбутнє, але й уважні до історії. Нехай девізом вашого життя будуть слова Махатми Ганді: «Живи ніби завтра помреш, учись ніби житимеш вічно».

Олександр Михайлович Кундеус

приватний підприємець,

к. е. н., доцент,

випускник 1986 року

Від усієї душі вітаю колектив факультету обліку і аудиту з ювілеєм. Навчання на обліковому факультеті стало для мене вирішальною сходинкою у виборі моєї професії.

З теплотою згадуються найвеселіші та найяскравіші студентські роки. В інституті я знайшов друзів, з якими тісно спілкуюся і зараз. Як не дивно, але зрозуміти, що роки навчання у ВНЗ – найяскравіші в житті, ми здатні лише в зрілості. І не тому, що студентство – це час молодості, безтурботності та свободи від батьківського контролю. Ні. Насамперед це період становлення вас як людини, коли формується власна думка і обирається свій шлях.

Своїм викладачам я вдячний не тільки за професійні знання, а й за навчання порядності, людяності та цілеспрямованості. Хай у Вашому колективі завжди панують злагода, взаєморозуміння і творча атмосфера.

Мирослава Богданівна Кулинич (Хаба)

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк), випускник 1987 року

Щиро вітаю з 45-річчям факультет обліку і аудиту. Я горджуся тим що є вихованкою цього вузу і саме цього факультету, де завжди в пошані були добрі і славні традиції, де працювали найкращі викладачі. Бажаю всім працівникам і студентам факультету творчої наснаги, ентузіазму, і нехай всі кращі напрацювання передаються наступним поколінням.

Наталія Миколаївна Слівінська

к.е.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки ТНЕУ,

випускниця 1991 року

Щиро вітаю викладачів, студентів, випускників факультету обліку та аудиту ТНЕУ з 45-річчям. Факультет зустрічає свій ювілей сформованими традиціями та хорошими перспективами. Сьогодні важко уявити весь західний регіон без тисяч ваших випускників, їх високого професіоналізму, інноваційних підходів, креативності та динамічності при вирішенні складних проблем та завдань. Я горда тим, що навчалась на цьому факультеті і тепер працюю у стінах рідного вузу. Кожного випуску помічаю плин часу, спостерігаю, як змінюються покоління і з'являються нові особистості, нові риси в структурі та іміджі факультету, його діяльності, які відображають сучасність. Три слова, які для мене характеризують факультет обліку та аудиту: Рідний. Дружній. Динамічний.

Бажаю всьому колективу та студентству факультету міцного здоров'я, нових досягнень та творчих успіхів у сфері педагогічної та професійної діяльності, натхнення та наполегливості у роботі з нашою талановитою молоддю.

Роман Степанович Чорний

директор ННІЕМ ТНЕУ, д. е. н., доцент, академік Академії економічних наук України зі спеціальності «Статистика», лауреат премії «Людина року Волинського краю 2009», випускник 2001 року

Шановні викладачі, випускники, колеги, студенти, тернополяни!

Хочу усіх нас привітати з поважною і радісною датою – 45-літтям факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету! Цей факультет, як відомо, входить до п'ятірки найбільш знаних в Україні факультетів, що займаються підготовкою обліково-аудиторських кадрів і є постійними новаторами у науковій, методичній та організаційній роботі з поліпшення ефективності й якості підготовки бухгалтерів, аналітиків, аудиторів, контролерів-ревізорів, а з наступного навчального року – експертів у сфері господарсько-фінансової діяльності.

Імена провідних докторів економічних наук, професорів З.˜М. В. Задорожного, З. В. Гуцайлюка, Я. Д. Крупки, М. С. Пушкаря, М. Р. Лучка, В. А. Дерія, Н. М. Хорунжак, які працюють нині на факультеті обліку і аудиту, знані не лише в Україні, а й за кордоном. Ці науковці зробили значний внесок у розвиток науки з бухгалтерського обліку, економічного контролю й аналізу, економічної науки в Тернопільському національному економічному

університеті, на Тернопільщині, а також висловили низку оригінальних та цінних пропозицій для практикуючих бухгалтерів, контролерів-ревізорів й аудиторів.

У переддень ювілею факультету обліку і аудиту сердечно вітаю велике товариство студентів, випускників, викладачів, що тут навчаються (навчались), викладають (викладали), із гарним весняним святом та бажаю багато розумних абітурієнтів, довгих і щасливих років життя, веселого й позитивного настрою, твердої надії на докорінні зміни в економіці та великої віри у Перемогу українського народу над зовнішніми і внутрішніми ворогами й обставинами.

Роман Романович Кулик

приватний підприємець, к. е. н., доцент,

випускник 1986 року

Шановні колеги, студенти і випускники факультету обліку і аудиту!

Вітаю рідний мені факультет з ювілейною датою!

Мені приємно, коли юна особистість, обираючи ВНЗ і спеціальність, може правильно оцінити свій хист та обирає ту освіту, яка допомагає розкрити та реалізувати власні здібності. Саме такі випускники стають нашою гордістю.

Вірте у себе і тоді неодмінно все задумане здійсниться!

Оксана Григорівна Бродовська

власниця і керівник ТзОВ «Фінансова компанія «Абсолют Фінанс» (м. Київ), нагороджена орденами: «Гордість країни», «Лідер економіки України», «Хрест пошани України»

випускниця 1995 року

Сердечно вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річчям!

Роки навчання в Університеті – це один з періодів у житті, який запам'ятовується назавжди. Мені випала можливість висловити подяку рідному факультету обліку і аудиту та повернутись назад у часі завдяки спогадам про студентські роки. З цим місцем пов'язані найщасливіші моменти мого життя, і насамперед – моє становлення як фахівця. Саме завдяки працьовитості та професійній завзятості науково-педагогічного складу факультету я зрозуміла, що маю палке бажання стати професіоналом у свій справі, шукати цікаві напрями її розвитку.

Я впевнена, що колектив факультету не зупиниться на досягнутому і надалі буде підтверджувати свій високий рівень підготовки фахівців, примножувати науковий потенціал країни.

Хай у вашому колективі завжди панує злагода, взаєморозуміння і творча атмосфера.

Степан Богданович Рубай

засновник Групи компаній «Родина»:

ПП «Продекспорт»,

ПАТ «Агро-Продукт»,

ТзОВ «СХІДЗАХІД», ТзОВ «Агроцентр-Галичина», ПП «Інвест-Родина», ТзОВ «Домобудівник», ТзОВ «Медобори»,

випускник 1986 року

Шановний колектив факультету обліку і аудиту! Прийміть мої вітання та щирі побажання з нагоди 45-річчя заснування! Це святкова подія для всіх колишніх і сьогоднішніх педагогів та студентів.

Ви робите велику справу, адже кожна освічена людина розуміє, яке місце займають знання в нашому житті. Отримані в Університеті знання та сформований характер лідера допомагають приводити справи до успіху. Період навчання на обліковому факультеті залишив мені тільки найкращі спогади.

Бажаю Вам творчої наснаги, найкращих студентів та побільше яскравих подій, які назавжди зігріватимуть ваші серця!

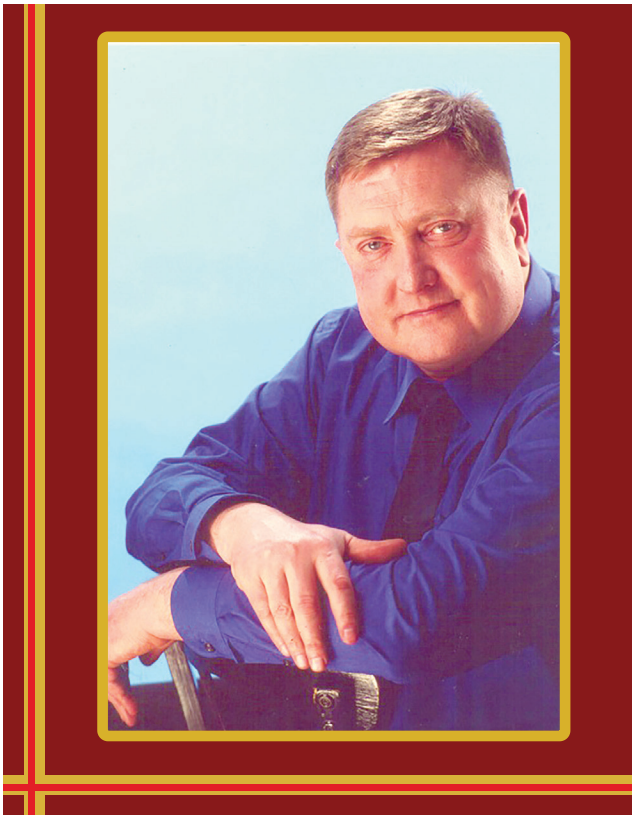

Володимир Миколайович Мариновський,

директор ТзОВ «МВМ»,

голова Тернопільської обласної Федерації футболу, к. е. н.,

випускник 1980 року

Вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річним ювілеєм!

Завдяки вашій праці примножуються славні традиції вітчизняної освіти, Ви виховуєте справжніх фахівців з обліку і аудиту, які необхідні для забезпечення нормального функціонування підприємництва та бізнесу загалом. За вами майбутнє, оскільки основними критеріями вашої роботи є професійна компетентність, відповідальність, турбота про загальну долю України, її динамічний розвиток і економічний прогрес.

Мені особисто роки навчання на обліковому факультеті подарували багато прекрасних моментів – це отримані знання, це друзі, з якими ми досі разом ідемо по життю, це найкращі спогади, які завжди приємно згадувати.

Оксана Іванівна Крисовата (Фарбота)

приватний підприємець,

Ленінський стипендіат,

випускниця 1989 року

Щиро вітаю викладачів, студентів, випускників факультету обліку і аудиту з 45-ю річницею!

Це свято – приємна нагода відзначити високий професіоналізм, інноваційні підходи та самовіддану працю колективу факультету. То ж нехай і надалі в ньому завжди панує злагода, взаєморозуміння і творча атмосфера. Хай освітянська доля буде прихильною у всіх починаннях.

Зичу великого натхнення, наснаги, невтомного прагнення до пізнання та успіхів у роботі.

Хай міцніє слава колективу у добрих справах та вдячності випускників!

Наталія Любомирівна Бучинська,

Народна артистка України,

випускниця 1999 року

Хочу привітати мій рідний факультет з ювілеєм! Я з теплом згадую навчання, мою групу РК, студентські роки та декана факультету Миколу Івановича Сапачова. Він завжди був разом зі своїми студентами, переживав за них та факультет, який очолював. Завжди подумки та при нагоді зустрічі дякую викладацькому складу за освіту, яка щодня допомагає жити і втілювати ідеї у життя, йти до нових перемог! Багато випускників мають великі досягнення у житті та представляють Україну на вищих щаблях! Я впевнена, що внесок знань, отриманих під час навчання, став основою майбутнього багатьох студентів!Роки навчання – це й творчі проекти, згадка про які залишилась на все життя! Я виграла перший у житті студентський конкурс краси, це неймовірні враження. Дякую за те, що допомогли формувати особистості і професіоналів справи! Дякую, що я змогла поєднати навчання та творчу діяльність, представляючи Університет на різних конкурсах! Вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річчям і бажаю багато років процвітання та розвитку, гарних студентів! Я пишаюся, що є випускницею цього Університету і факультету!

Галина Володимирівна Мних (Бажовська)

провідний бухгалтер-логіст
«Eastern Accents Inc.» (Chicago),
переможець Всеукраїнського конкурсу
дипломних робіт за спеціальністю
«Облік і аудит»,
випускниця 2011 року

Прийміть мої найщиріші привітання з нагоди Дня факультету обліку і аудиту!

Кожного року факультет приймає до своїх лав перспективну та талановиту молодь і без зайвих слів може гордитися своїми досягненнями у підготовці фахівців у сфері обліку та аудиту. З вдячністю пригадую часи, коли я, будучи у лавах студентів, здобувала знання та крок за кроком досягала перемог. Зараз з гордістю можу сказати як випускниця факультету, що я отримала знання високого рівня, які цінуються на міжнародній арені та виступають великим підґрунтям у досягненні моїх подальших професійних цілей. Я схиляюся перед моїми Викладачами та висловлюю щирі слова подяки за весь багаж знань, який я отримала.

У цей святковий день бажаю науково-викладацькому колективу та працівникам факультету величезної творчої наснаги, нових здобутків у підготовці молодих фахівців, міцного здоров'я та добробуту. Бажаю усім студентам та випускникам факультету життєвої енергії та оптимізму у здійсненні найсміливіших планів!

З Днем народження, рідний факультете!

Микола Євгенович Дикий

директор ПП «Експертооцінка»,
член Всеукраїнської асоціації
фахівців оцінки,
випускник 1988 року

Щиросердечно вітаю факультет обліку і аудиту з ювілеєм! Бажаю Вам нових звершень в освіті і науці, невичерпної енергії та нових творчих ідей, реалізації всіх задумів. Відчувайте себе сповненими сил та залишайтеся кращими педагогами!

Роки навчання на факультеті залишилися в моєму серці назавжди. Факультет обліку і аудиту надає своїм випускникам професійну освіту та базис для вдалого кар'єрного зростання. Доказ цьому – успіх його випускників. Тож залишайтеся відданими своїй праці, будьте і надалі найкращими з кваліфікованим складом викладачів та новітніми системами навчання. В мене тільки найкращі спогади і побажання!

Наталя Михайлівна Урбан (Даниканич)

фінансовий директор ГК «АМТТ»,

к. е. н., доцент,

випускниця 1991 року

Як швидко промайнули літа. Нібито ще вчора пролунав дзвінок на перше заняття в інституті, а за плечима вже більше 25 років стажу. Тільки завдяки тим знанням і навичкам працювати з сучасною літературою, які передали кращі викладачі кафедри бухгалтерського обліку, економічного аналізу, збудувала успішну кар'єру бухгалтера. Сьогодні керую фінансовою системою ГК «АМТТ», пройшла декілька облікових і податкових реформ і з великою вдячністю і повагою згадую ті хвилини навчання, коли викладачі ділились з нами своїм досвідом, навчали правильно вирішувати ситуаційні завдання і приймати відповідні управлінські рішення. І з великою відповідальністю заявляю – одним із найбільш правильних рішень в моєму житті є правильний вибір професії. Приймайте правильні рішення і ви обов'язково досягнете успіху!

Петро Іванович Харевич

керівник КП «Агромікс» (м. Ужгород),

випускник 1986 року

Згадуючи свої студентські роки, ніколи не забути інститутських друзів, наше життя в гуртожитку. Особливо яскраво згадується, як ми вставали зранку під музику на зарядку під контролем нашого декана І. М. Попова. Цю пісня я запам'ятав надовго... Таких моментів було багато, адже студентство – це прекрасний час, коли ми не тільки вчились, а й веселились, жартували, активно займались спортом.

Я хочу побажати колективу факультету цінувати своїх студентів, а студентам – цінувати той час, поєднувати навчання з відпочинком, адже студентська пора скоро спливає, але в пам'яті залишається назавжди...

Ігор Петрович Пасічник

Manager and accountant
of the trucking company
«Axon Logistics LLC»
випускник 1995 року

Щиросердечно вітаю з 45-річчям рідний факультет, декана Валентину Миколаївну Панасюк, усіх викладачів, працівників та студентів з ювілеєм!

Бажаю Валентині Миколаївні життєвої наснаги, реалізації сміливих творчих задумів, колективу факультету великого натхнення, наукових досягнень та підтримки високого авторитету закладу, а студентам – впевненості у своїх силах, успіхів у професійній діяльності.

Час навчання промайнув, наче один день. Спогади – незабутні. Сповнений почуттям гордості, що навчався на факультеті обліку і аудиту, адже саме тут я набув нового життєвого досвіду, збагатився теоретичними й практичними знаннями, які допомогли мені торувати дорогу в життя та вести бухгалтерію не тільки в Україні, а й у США, де я тепер проживаю.

Ігор Васильович Цімерман

головний аудитор Центрального офісу

ПАТ «Промінвестбанк»,

випускник 1988 року

Щиро вітаю факультет обліку і аудиту зі святом!

Студентство – це чудова пора. В студентські роки збагатився таким запасом емоцій, що вистачає й досі. Запам'ятались мудрі поради викладачів, щодо наполегливості в навчанні, які так стали потрібними в роботі. Тут я знайшов справжніх друзів, а Саша Кавецький та Євген Філатов стали друзями на все життя.

Порада студентам – будьте жадібними до часу навчання, він дуже швидко плине. Навчайтесь, читайте, любіть, вірте, плануйте. Саме зараз закладається фундамент вашого успішного майбутнього.

Олександр Степанович Кавецький,

начальник фінансово-економічного відділу ТзОВ «Волочиськ-Агро» структурного підрозділу ТзОВ «Астарта Київ», випускник 1988 року

Вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річним ювілеєм! Минуло багато років, як я закінчив навчання на факультеті, але досі з теплотою згадую роки, проведені в його стінах. Для мене час навчання – це, перш за все, юність, це отримані знання, це друзі, з якими ми досі разом ідемо по життю, це найкращі спогади, які завжди приємно згадувати. Дуже вдячні нашій рідній альма-матер за успішну кар'єру та вірних друзів на все життя! Я хочу побажати успіхів нинішньому факультету обліку і аудиту, процвітання на науковій та викладацькій ниві, щоб всі сміливі ідеї реалізовувались в житті, щоб абітурієнти при виборі факультету не вагались, щоб студенти успішно освоювали всі компетенції і надбавали необхідні професійні навички.

Людмила Владимирівна Сандига (Ніколенко)

директор Міжнародної фінансово-консультативної брокерської компанії «BROKER SERVICE GROUP», випускниця 1988 року

Студентське життя – найпрекрасніша пора. Саме студентські роки найбільш цікаві і незабутні. Це час наповнений романтикою, безтурботністю.

У кожної людини залишаються найкращі спогади про студентське життя. У мене їх дуже багато: з одного боку – як у звичайної студентки, з іншого – як у голови слухацької ради, заступника голови профкому інституту, комсорга факультету. Як готувалися до сесії, як її здавали, і як потім відзначали... Як не вистачало стипендії, як збирали гроші на пачку макаронів... Як збиралися ввечері і співали пісню під гітару чи баян, як клеїли шпалери в своїй кімнаті, як ходили в походи, як готувалися до загальноміських заходів, як у підвальному приміщенні гуртожитку №2 робили студентське кафе за самостійно зароблені гроші...

Ми ніжно любимо нашу alma mater, не забуваємо, що вона стала для нас чистою і невичерпною криницею економічних знань, першою кузнею професійного досвіду. Відтоді минули десятиліття, а ми у своїх спогадах відтворюємо неповторну й незабутню атмосферу студентської юності, тепло згадуємо наших

наставників, рідний Тернопільський фінансово-економічний інститут і рідний обліково-економічний факультет. Ми пишаємося дипломом економіста, отриманим у нашому ВНЗ.

Щиро вітаю професорсько-викладацький колектив з ювілеєм. Ми пішли, а Ви залишилися. Ви – обереги рідного Університету, його історичних традицій. Ви примножуєте його славу своєю жертовною і світлою працею, піднімаєте нові генерації, розвиваєте науки. Зичу процвітання Університету, а Вам – міцного здоров'я, успішної кар'єри, людського щастя. А ще – неусипної Божої опіки над Вами і нашою alma mater на многая-многая літа!

Віталій Вікторович Шаховал

начальник Управління Пенсійного фонду України в Тернопільському районі, випускник 1996 року

Щиросердечно вітаю факультет обліку і аудиту із 45-річчям! Бажаю Вам науково-творчих напрацювань і здобутків, педагогічного довголіття та професійного зростання. Я вдячний своїм викладачам за багаж професійних знань, які вони мені дали, а також за прагнення сформувати нас як всебічно розвинених особистостей, справжніх фахівців. І як результат, майже всі з моїх одногрупників працевлаштовані, більшість з нас працює за фахом. Сьогодні ваш колектив продовжує і примножує свої славні традиції попередників. Знаю, що Ви обов'язково збережете добрі традиції, що склалися на нашому чудовому факультеті, для майбутніх поколінь.

Зичу всім Вам міцного здоров'я, добра і щастя та подальшого процвітання.

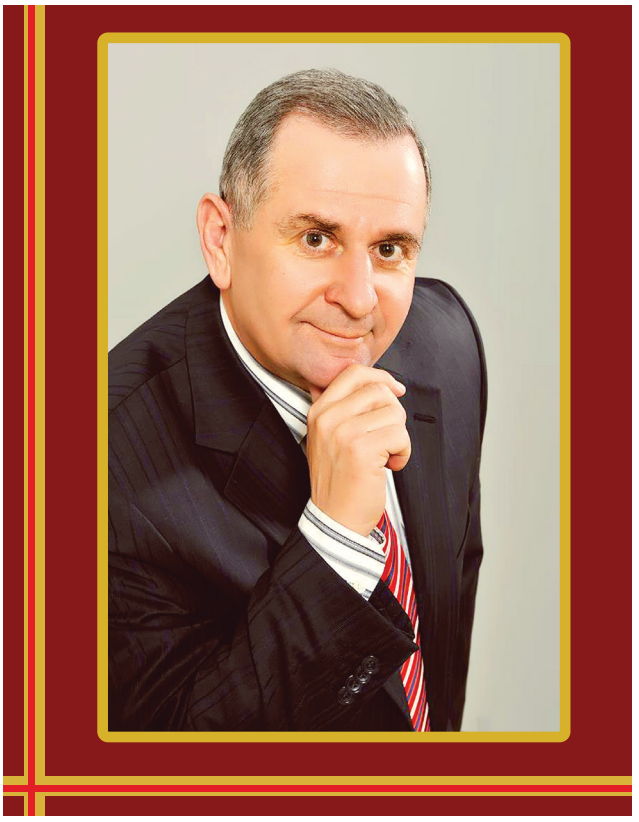

Зеновій Ярославович Швець

засновник і директор ТзОВ «Аудиторська фірма «Альфа-аудит ЛТД» (м. Івано-Франківськ), випускник 1982 року

Вітаю рідний факультет з 45-річчям! Роки навчання у ТФЕІ – найсвітліші роки моєї юності. Ми здобували вищу освіту. На той час, а навчався я у 1978–1982 роках, вища освіта була чимось дуже значимим для кожної молодої особи. І уже сам факт нашого навчання у такому престижному вузі нас по-особливому окриляв.

Можна дуже довго говорити, згадуючи мої студентські роки. Що найбільше запам'яталось і що пам'ять зберігає і по сьогодні – 34 роки з моменту закінчення вишу.

Наша група – починали із БП-14, а закінчували ОП-44. Хороша група, чудова група, прекрасна група. Шестеро хлопців і багато-багато дівчат. Усі – щирі, дружні, відкриті. Не пам'ятаю жодного випадку, щоб хтось когось підвів чи підставив. Тільки допомагали один одному, виручали один одного. А ще – допомагали бавити дітей молодим мамам-одногрупницям.

Особлива мова про декана –Володимира Васильовича Туріва. Грізний, суворий, авторитетний і водночас – добрий і, що головне, – справедливий. Чомусь на той час саме ця риса бачилась найголовнішою. Заступник декана – Михайло Степанович Кузів, надзвичайно

добра, ввічлива людина. Жодного разу ні в чому не відмовив. А ще – дівчата в деканаті, Люба Орлова і Надя (прізвища не запам'ятав).

Василь Михайлович Тарас

директор ТзОВ «Аудиторсько-консультаційна фірма «Орієнтир-Т», член Аудиторської палати України (1996–1998 та 2007–2012 рр.), член Ради Спілки аудиторів України (1992–1998 рр.), голова Тернопільського територіального відділення САУ, випускник 1971 року

Шановні працівники, студенти та випускники факультету обліку і аудиту! Вітаю вас з 45-річчям з дня створення!

Висловлюю вам щиру подяку за той внесок, який ви робите, навчаючи молодь і готуючи справжніх професіоналів у галузі обліку і аудиту, впроваджуючи новітні світові напрацювання та стандарти, розвиваючи науку та фундаментальні дослідження. Ваша щоденна самовіддана праця, високий професіоналізм та наполегливість нехай завжди будуть спрямовані на зміцнення економічної стабільності в країні та здобуття вагомих досягнень у сфері освіти і науки. Саме ваш факультет – це опора, розвиток, фінансове зростання та стабільність підприємств і організацій. Як колишній студент цього факультету можу запевнити, що професіоналізм працівників, помножений на досвід і знання, дають змогу забезпечувати, вдосконалювати та розвивати фундаментальні засади професії.

Дякую Вам за Вашу участь у сприянні розвитку науки та забезпечення фахового зростання професійної спільноти спеціальності «облік і аудит».

Василь Михайлович Собчук

директор аудиторської фірми

«Західаудит»,

випускник 1997 року

Вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річним ювілеєм!

Це святковий день для всіх колишніх і сьогоднішніх педагогів та студентів. Період навчання на обліковому факультеті залишив мені тільки найкращі спогади.

У цей день хотілося б висловити свою подяку усім викладачам, які протягом тривалого часу своєю щоденною працею творили авторитет та довіру до факультету, працювали заради студентів, давали їм необхідні знання та формували навички для опанування професії.

Бажаю Вам натхнення, педагогічних та наукових здобутків!

Ілона Валентинівна Бродовська

керівник відділу зовнішньоекономічної діяльності ТзОВ «Фінансова компанія «Абсолют Фінанс» (м. Київ), випускниця 2013 року

Шановний колектив факультету обліку і аудиту! Прийміть найщиріші вітання з нагоди 45-річчя та слова щирої подяки за вашу натхненну і самовіддану працю та хороше ставлення до студентів!

Студентське життя на факультеті проходило жваво, цікаво і творчо. З теплотою та вдячністю пригадую Валентину Миколаївну Панасюк! Міцного здоров'я Вам і наснаги. В моїй пам'яті не стерлися Ваша професійність і людяність. Набуті університетські знання сприяли серйозному старту в професійній діяльності. Бажаю Вам і надалі зберігати та примножувати славетні традиції, залишатися на вістрі сучасного наукового й громадського життя Тернопілля на благо рідної України.

Антон Ігорович Лупійчук

головний бухгалтер

ТзОВ «Тернопільбуд»,

випускник 2000 року

Напевно, банально буде сказати, що студентські роки були найкращими в моєму житті. Але так і є. Ніколи не забуду своє перше враження від факультету обліку і аудиту. Французи кажуть: «Побачити Париж і померти», а я скажу: «Побачити ФОА і залишити своє серце назавжди в стінах рідного факультету».

Ніщо не зітре з пам'яті момент подачі документів і момент отримання диплома, момент, коли ти вперше боязко відповідаєш на практичних і момент, коли ти твердо і впевнено відповідаєш на держіспиті, захищаєш дипломну.

Усім, хто навчається і навчає, хто прагне до здобуття знань і майстерного оволодіння професією, у цей урочистий день я хочу побажати здійснення найсміливіших задумів, реалізації усіх планів, плідного навчального процесу і справді ефективних результатів!

Сергій Ігорович Лупійчук

генеральний директор ПП «АГАТА-БУД», керуючий активами фонду ПрАТ «КУА «Національний резерв», випускник 2000 року

Навчання на факультеті обліку і аудиту – це моя відправна точка у майбутній кар'єрі, це отриманий багаж знань, це друзі, з якими ми досі разом ідемо по життю, це найкращі спогади, які завжди приємно згадувати.

Професійна, насичена організація навчального процесу і постійна підтримка викладачів дозволили отримати ті знання та навички, які допомагають мені сьогодні вирішувати проблеми і приймати правильні рішення в складних і непередбачуваних умовах українського будівельного ринку.

Шановний професорсько-викладацький колектив факультету обліку і аудиту! Бажаю Вам творчої наснаги, найкращих студентів та побільше яскравих подій, які назавжди зігріватимуть Ваші серця! Міцного усім здоров'я, оптимізму, благополуччя та успіхів у Вашій нелегкій, але такій важливій справі на благо нашої alma mater!

Олег Ігорович Юник

приватний підприємець, випускник 2014 року

Щиросердечно вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річним ювілеєм!

Бажаю Вам творчого натхнення, приросту наукових здобутків у геометричній прогресії, талановитих учнів, благополуччя та успішної реалізації усіх задумів і починань.

Саме тут я познайомився з чудовими викладачами, віднайшов вірних друзів, з якими ми прожили веселе і цікаве студентське життя. Щиро вітаю науково-педагогічний колектив факультету обліку і аудиту ТНЕУ з 45-річним ювілеєм!

Я як випускник з великим досвідом практичної діяльності вважаю, що для нашого міста дуже важливо, що у ньому є такий авторитетний і престижний ВНЗ, що дав путівку в життя тисячам талановитих випускників, серед яких відомі політики та науковці. Нехай надалі ваша праця приносить користь рідному краю. Мені особисто дуже приємно пригадувати той період, коли навчався в інституті, хоча з цього часу минуло більше 30-ти років, але завжди з великою вдячністю згадую найкращі студентські роки.

Завдяки Вам, шановні викладачі, Тернопільський національний економічний університет примножує славні традиції, які складалися від його заснування по сьогоднішні.

Бажаю і надалі залишатися найкращим!

Василь Васильович Понайда

начальник ДПІ

у Богородчанському районі

ГУ ДФС в Івано-Франківській області,

випускник 1995 року

Щиросердечно вітаю факультет обліку і аудиту з 45-річчям з дня заснування! Ваші життєві та наукові досягнення – це результат відданої, наполегливої праці в ім'я Науки, на благо нашої рідної України.

Бажаю колективу факультету нових наукових звершень, професійного довголіття, творчої наснаги та пошани від творчих друзів і партнерів, нових досягнень на науковій ниві та в громадському житті.

Залишайтесь кращим фаховим центром з підготовки професійних обліковців і аудиторів.

Володимир Мирославович Бабій

головний бухгалтер ТОВ «Алана»,

випускник 1983 року

Щиро вітаю науково-педагогічний колектив факультету обліку і аудиту ТНЕУ з 45-річним ювілеєм!

Я як випускник з великим досвідом практичної діяльності вважаю, що для нашого міста дуже важливо, що у ньому є такий авторитетний і престижний ВНЗ, що дав путівку в життя тисячам талановитих випускників, серед яких відомі політики та науковці. Нехай надалі ваша праця приносить користь рідному краю. Мені особисто дуже приємно пригадувати той період, коли навчався в інституті, хоча з цього часу минуло більше 30-ти років, але завжди з великою вдячністю згадую найкращі студентські роки.

Завдяки Вам, шановні викладачі, Тернопільський національний економічний університет примножує славні традиції, які складалися від його заснування по сьогоднішні.

Бажаю і надалі залишатися найкращим

Галина Миколаївна Зозуляк

генеральний директор

ПП «Козацька смакота»,

випускниця 2014 року

Вітаю факультет обліку і аудиту із 45-річчям!

Висока якість освіти, активна наукова діяльність, досвідчені викладачі й обдаровані випускники – ось те, чим по праву може пишатись факультет обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету.

З нагоди 45-річчя хочу побажати колективу викладачів нових творчих злетів і наснаги, невичерпного джерела енергії й оптимізму, виважених починань та перспективних проектів, щастя, бадьорості й сили духу, радості і задоволення від щоденної праці!

Іван Ярославович Кільчицький

начальник контрольно-ревізійної служби ПАТ «Укрнафта», випускник 1995 року

Сердечно вітаю колектив ФОА з 45-річчям з дня заснування. Велике спасибі викладачам рідної кафедри. Жодного разу не пошкодував, що вибрав саме цей напрямок – завдяки отриманню тут професійних знань я набув і набуваю професіоналізму в практичній діяльності.

Я вдячний своїм викладачам не лише за той багаж професійних знань, які вони мені надали, а й за навчання порядності, людяності, цілеспрямованості.

Хочу побажати Вам творчої наснаги, незгасної енергії, нових здобутків і відкриттів. Нехай кожний наступний рік стане для вас роком розвитку та самовдосконалення!

Василь Романович Ольшанський

начальник сектору Групи реагування патрульної поліції Бродівського відділення поліції Золочівського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області, випускник 1998 року

Мій Університет, мій улюблений Факультет обліку і аудиту! Спасибі тобі за знання, за придбаний досвід! Я не знаю та й не хочу знати, як склалася б моя доля, якби свого часу я вступив в інший університет чи на інший факультет. Згуртував Університет нас всіх однією надією, однією долею! Нехай нас розділяють кілометри, країни, але ми всі – одна сім'я!

У ювілейний рік факультету хотілося б побажати процвітання. Здоров'я, миру і добра – керівництву і викладацькому складу. Будьте молоді та щасливі!

Сергій Леонтійович Лозовський,

головний бухгалтер заводу з виробництва метало-пластикових конструкцій – ТМ «ЕЛДОМ», випускник 1995 року

У пам'яті кожної людини залишаються приємні моменти з життя, які змушують повертатися знову і знову в ті незабутні дні.

Для мене такими моментами було навчання в нашому улюбленому Університеті на факультеті обліку і аудиту. У пам'яті залишилися сесії та іспити, заліки і зустрічі з друзями, старі аудиторії, які пахнуть духом студентства і, звичайно, дивовижні лекції улюблених викладачів.

З нагоди річниці нашого факультету бажаю всьому колективу міцного здоров'я, щастя і благополуччя, невичерпної енергії, натхнення, оптимізму та віри, нових ідей і звершень.

Оксана Степанівна Прийдун (Попик)

приватний підприємець,

власниця флористичного центру,

випускниця 1991 року

Дорогий наш факультет обліку і аудиту!

За час навчання ти став нашим другим домом, що подарував нам нову родину. Ти став нашим батьком, що вчив нас не здаватись, боротися з труднощами, перемагати. Ти став нашим другом, що ділив з нами і сум, і радість, бачив сльози розчарувань та сльози звершень. Секунди, хвилини, години, які ми провели в Твоїх стінах, на все життя закарбують у наших серцях яскраві спогади. Ми бажаємо Тобі залишитись таким рідним і теплим в очах студентів, щоб вони ніколи не пожалкували, що обрали саме Тебе! Ми схиляємося перед Твоїми викладачами, які нам дали найголовніше – путівку у життя. Бажаємо їм щастя, здоров'я і натхнення до нових наукових звершень та досягнень. Їхня творча, самовіддана і подвижницька праця заслуговує щирої поваги та укріплює віру в те, що Ти надалі зберігатиме лідерські позиції з підготовки фахівців у сфері бухгалтерського обліку.

В день Твого ювілею хочемо побажати всім викладачам, студентам, працівникам, випускникам і абітурієнтам сили, наснаги, натхнення, чистих благородних задумів. Обіцяємо, що ми з гордістю будемо згадувати Тебе і з радістю вітати, дорогий наш Факультет, з Днем народження!

Василь Іванович Гетюк

приватний підприємець,

випускник 2014 року

Я радий вітати рідний Факультет обліку і аудиту зі святом!

Ми пройшли довгий шлях для отримання бажаних знань. Для когось він був складним, для когось легшим, але для всіх нас фініш студентського життя – це крок у майбутнє і старт зрілого, повного великих досягнень та звершень періоду життя. У нашій пам'яті залишаться назавжди найяскравіші спогади про студентські роки життя!!!

Бажаю теперішнім студентам і абітурієнтам факультету впевненості у своїх силах, наполегливості та удачі в освоєнні професії

Юрій Юрійович Фуцур

приватний підприємець,

випускник 2014 року

Студентські роки – найяскравіший і незабутній час. Адже це чи не єдині «безтурботні» моменти людського життя, коли можна мріяти і здійснювати мрії, робити божевільні вчинки та знаходити нових друзів. З Вами назавжди залишаться спогади про перший День студента, першу стипендію, сесію, перший захист, словом, про одні з найкращих років Вашого життя! Багато було труднощів, але в пам'яті завжди залишається тільки хороше. Це, звичайно, також спогади про найсильніший викладацький склад. Хочеться подякувати викладачам кафедри обліку в державному секторі економіки та сфері послуг за вміння та бажання навчати, за здатність знайти правильний підхід до кожного студента, що неодмінно свідчить про високий професіоналізм викладацького складу кафедри. Особливу вдячність хочу висловити І. Д. Фаріону, який був для мене учителем, порадником та наставником. Після закінчення Університету я завжди знав, чим я буду займатися. Сьогодні я успішний підприємець, а бізнес для мене – це механізм, який змушує бігти вперед, рости, розвиватися і постійно відкривати щось нове у собі і в зовнішньому світі. Також можна сказати, що бізнес – це відображення мене самого, де я завжди стараюся відкрити нові напрямки діяльності.

Світлана Петрівна Цюрик

головний бухгалтер

ТзОВ Фірма «ТРІУМФ»,

випускниця 2012 року

Мій рідний Факультет!

Вітаю тебе з 45 – річчям.

І насамперед бажаю, щоб з тобою співпрацювали тільки висококваліфіковані спеціалісти, адже саме вони наповнюють тебе життям і саме вони допомогли і будуть допомагати не одному поколінню знайти свою життєву дорогу та ступити перший крок у самостійне життя. І ще я бажаю, щоб не одну сотню років ти з гордістю забезпечував нашу державу спеціалістами, які б збудували її щасливе та стабільне майбутнє. Дякую тобі та всім тим людям, що кожен день стоять на варті освітньої ниви, за роки виснажливою праці та натхнення, яке вони кожен день вкладають у свою роботу.

Олександр Анатолійович Надвиничний

директор, ексклюзивний представник Канадської компанії елеваторного обладнання «WESTEEL» по Україні (2009-2014 рр.), керівник ТзОВ «Галичінвестгруп», к. е. н., випускник 2001 року

Дорогі викладачі, співробітники, студенти!

З приємністю вітаю Вас із Днем народження факультету, якому нині виповнюється зріла дата – 45 років. У далекому 1971 році ніхто і не міг собі уявити, що факультет буде функціонувати стільки років, отримає всеукраїнське і міжнародне визнання та підготує для української економіки не менше 20 тисяч висококваліфікованих бухгалтерів, аудиторів, контролерів-ревізорів, які зараз успішно працюють у всіх куточках України, Європи та, напевно, й усього світу. Я щиро вдячний моїм викладачам, котрі дали мені змогу здобути глибокі знання і допомогли сформувати аналітичне мислення, яке дуже актуальне для сучасного підприємця! Бажаю усім, хто причетний до історії факультету обліку і аудиту, хто творить її нині, безмежного людського щастя, міцного-міцного здоров'я, мирного безхмарного неба, гармонії в душі та побуті, успіхів у роботі і творчості!

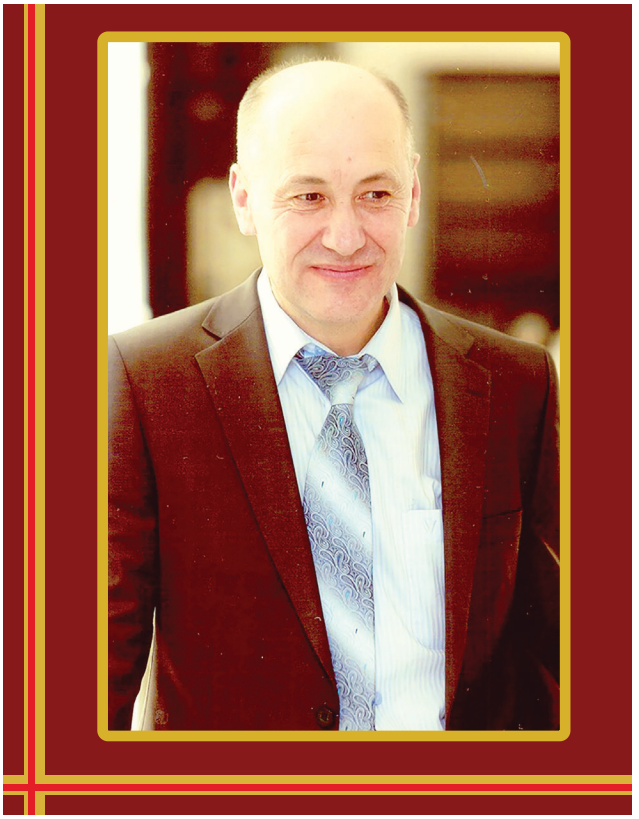

Віктор Іванович Лобунь

керівник з питань корпоративного бізнесу Львівської ОД (Тернопіль, Хмельницький) ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», випускник 1983 року

ДОРОГИЙ ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ!!!

Звертаюся по-старому, бо це якось ближче до серця...

Коли я поступав на навчання у Тернопільський фінансово-економічний інститут, то, чесно кажучи, навіть поверхово не уявляв, що ж це за спеціальність така – «бухгалтер». І першим відкриттям для мене була дуже цікава думка, яка прозвучала з вуст тепер уже покійного доцента В. М. Глуха: «Подвійний запис Луки Пачолі слід вважати одним з найвизначніших винаходів людства». Цей фантастичний дуалізм дебету з кредитом у моїх очах уявлявся, як і інші нерозривні суперечності: Чоловік і Жінка; Світло і Темрява; Життя і Смерть...

Друге відкриття – власне баланс як явище, як довершене творіння, як результат любові до цифр та логіки. Принагідно нагадаю, що наступним твором сеньйора Пачолі був трактат «Про божественні пропорції». Воістину, баланс – божественна пропорція!!! Неначе рентгенівський знімок, він дозволяє кваліфікованому спеціалісту зрозуміти фінансову спроможність будь-якої організаційної структури,

поставити правильний «діагноз» і при потребі надати рекомендації щодо оздоровлення...

І третє відкриття – інвентаризація, яка відтоді і дотепер асоціюється для мене з порядком і контролем.

Все це безповоротно переконало мене у правильності і потрібності вибраного фаху. Фаху, який для мене значною мірою сформував світогляд на все життя.

До речі, власне бухгалтером я попрацював лише три місяці – після закінчення інституту до моменту мобілізації в армію. Але розуміння бухгалтерського обліку як світоглядної доктрини допомагало мені завжди і скрізь, де б я не працював: у фінансових органах, в облдержадміністрації, у банківській установі і, навіть, у побуті.

Шановні друзі!!! Сердечно вітаю Вас із 45-річчям з часу заснування факультету обліку та аудиту. Низько кланяюся і висловлюю величезну подяку усім Викладачам нашого факультету: В. М. Глуху, М. С. Пушкарю, Р. О. Мельнику. Сумую за тими, кого з них немає серед нас, і зичу величезного здоров'я і особистого щастя усім тим, хто з нами поруч.

Хай Вас береже Господь!!!

Павло Ярославович Кучма

старший аудитор компанії

«Ernst & Young LLP» (США),

випускник 2006 року

Щиро вітаю із 45-річним ювілеєм факультет обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету. За ці 45 років факультет став яскравим прикладом плідної і наполегливої праці, помноженої на високий професіоналізм викладацького складу, завдяки якому наша Країна має можливість отримувати фахівців високого рівня за спеціальністю «облік і аудит». Адже саме в стінах факультету я здобув перший необхідний запас знань та стимул працювати аудитором. Зичу колективу факультету, який став яскравим прикладом плідної і наполегливої праці, помноженої на високий професіоналізм, міцного здоров'я, щедрого людського щастя, родинного затишку та достатку, бадьорого настрою й оптимізму, творчих успіхів у викладацькій і науковій діяльності!

Нехай цей ювілей стане не лише визнанням Ваших заслуг, а й точкою відліку нових успішних проектів!

Ваші життєві та наукові досягнення – це результат відданої, наполегливої праці в ім'я Науки, на благо нашої рідної України.

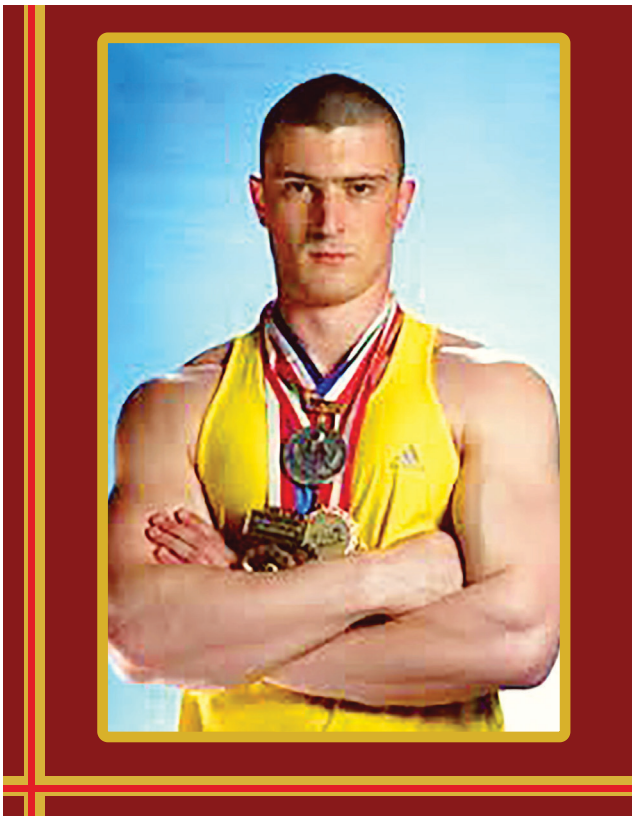

Андрій Анатолійович Пушкар

заслужений майстер спорту, багаторазовий чемпіон світу та Європи, володар кубка світу з армреслінгу, випускник 2009 року

Я, як і тисячі людей, вважають факультет обліку і аудиту ТНЕУ своїм, бо він дав мені долю, вивів у світ дорослого життя, створив підґрунтя для професійного розвитку та становлення. Тут я здобула не тільки якісну, ґрунтовну професійну підготовку, а й справжніх друзів, щире спілкування, пережила яскраві емоції. Для мене – це місце, де почуваєш себе комфортно і куди завжди прагнеш повернутись. Хочеться подякувати викладачам, які так багато зробили для мене за роки навчання в Університеті, побажати їм творчої наснаги, нових плідних успіхів, терпіння і любові до студентів. Рідному факультету бажаю і надалі залишатися лідером в підборі викладачів, створенні творчої атмосфери для навчання і відпочинку студентів; процвітання і перемог.

Ольга Ігорівна Апостол (Семців)

Головний бухгалтер ПП «Оріон-А», старший менеджер по роботі з фізичними особами BNP УКРСИББАНК випускниця 2006 року

Вітаю рідний факультет обліку і аудиту зі святом!

ТНЕУ – це юність, місце, де збуваються мрії, панує творча, тепла, родинна атмосфера, працюють викладачі закохані у свою справу. Це осередок натхнення. Бажаю і надалі рідному факультету гідно вистояти у цей непростий час, реалізувати усі задуми і плани, невпинно рухатись вперед.

Мирослав Іванович Клек,

приватний підприємець, засновник і директор ТзОВ «ПЕРСПЕКТИВА – КНМ», засновник ТзОВ «ЕРМІС – МВМ», випускник 1998 року

Вельмишановне товариство, об'єднане навчанням та працею на факультеті обліку і аудиту

Тернопільського національного економічного університету!

Найсвітлішим спогадом для мене і для багатьох моїх однокурсників залишилось навчання в Університеті. Ми були тоді юними, енергійними, веселими і щасливими. Нам хотілось вчитись, займатись спортом та брати участь у культурно-масових заходах, встигати на танці і побачення. Ми цінуємо студентську дружбу, яку досі зберегли та постійно підтримуємо.

Дякую Вам, що Ви є та намагаєтесь брати активну участь у боротьбі українців за гідне життя і європейський напрямок руху вперед! Бажаю Вам у житті усіх гараздів та віри в Перемогу України, позитивні і швидкі зміни в економіці та суспільних процесах!

З роси і води Вам!

9. Пісні

Аудит

слова Василя Дерія

музика Миколи Ведмедері

День у день, та з кожним роком
Йде бухгалтер мирним кроком.
Він безцінний, а робота –
Це його жива турбота.
Дебет, кредит та податки.
(Нас бухгалтер просвіти).
Фірма звична, без загадки,
А заміни йому не знайти.

Як солдат на чатах, – аудит
Особливу виконує роль.
Він не злодій і не бандит,
А для звітності грізний король.
Аудитор весь сповнений мрій.
Чесно служить конкретній меті.
Ти про вибір свій не жалій
Він тобі знадобиться в житті.

Приспів: 2 р.

Інспектор, коректор, детектор.
Диктатор, куратор, директор.
Уважний, цікавий, умілий.
Серйозний, важливий та смілий.

Приспів: 2 р.

Рахунки, оцінки, активи.
Проводки, примітки, пасиви.
Доходи, збитки, витрати.
Податки, збори, зарплати.
Перевірки, акти, баланси.
Програми, проекти, фінанси.
Кодекси, плани і звіти.
Бухгалтер найкращий у світі.

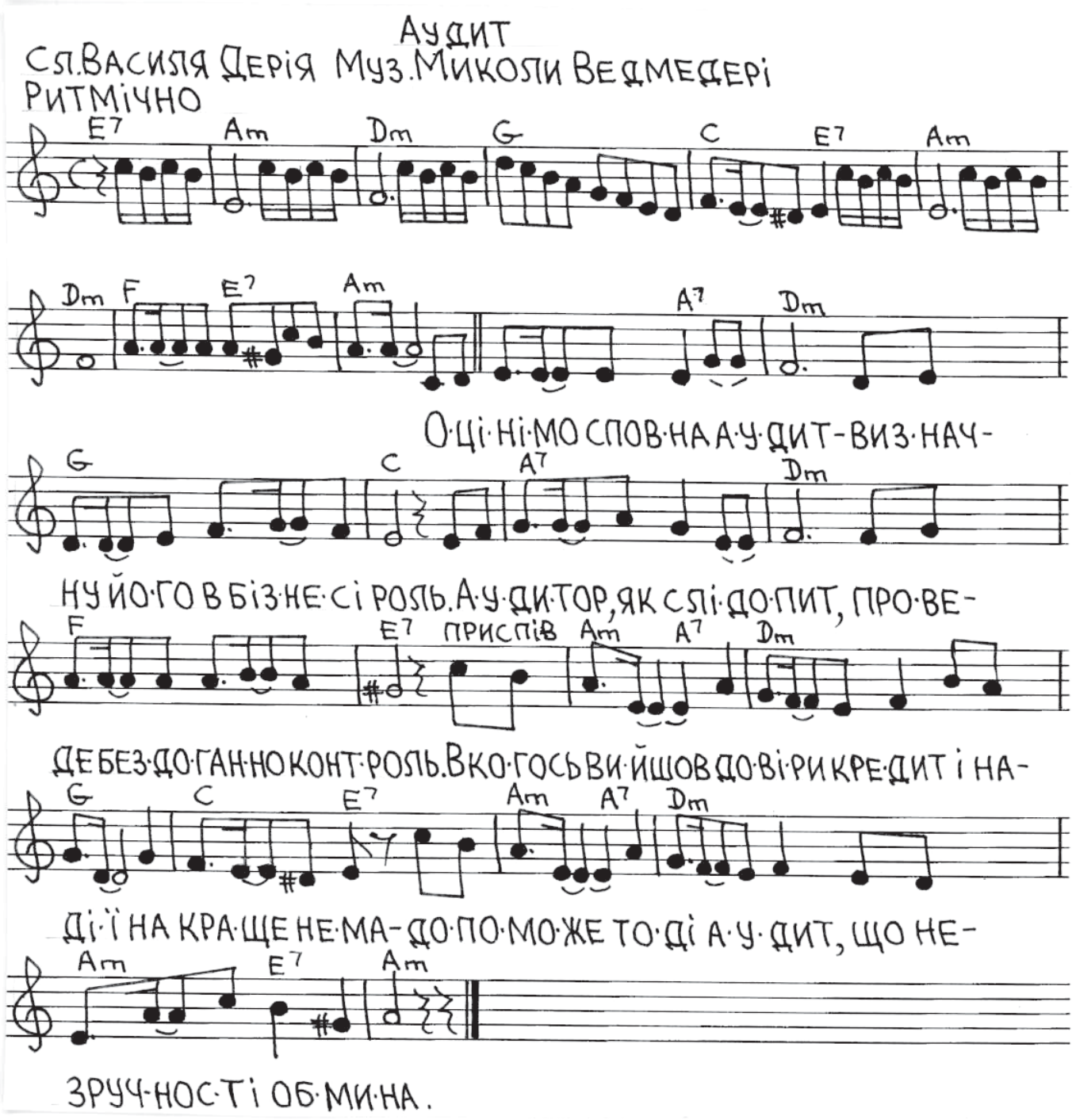
АУДИТ
СЛ.ВАСИЛЯ ДЕРІЯ МУЗ.МИКОЛИ ВЕДМЕДЕРІ
РИТМІЧНО
E7 Am Dm G C E7 Am
Dm F E7 Am A7 Dm
О-ЦІ-НІ-МО СПОВ-НА А-У-ДИТ-ВИЗ-НАЧ-
G C A7 Dm
НУ ЙО-ГО В БІЗ-НЕ-СІ РОЛЬ. А-У-ДИ-ТОР, ЯК СЛІ-ДО-ПИТ, ПРО-ВЕ-
F E7 ПРИСПІВ Am A7 Dm
ДЕ БЕЗ-ДО-ГАН-НО КОНТ-РОЛЬ. ВКО-ГОСЬ ВИ-ЙШОВ ДО-ВІ-РИ КРЕ-ДИТ І НА-
G C E7 Am A7 Dm
ДІ-Ї НА КРА-ЩЕ НЕ-МА- ДО-ПО-МО-ЖЕ ТО-ДІ А-У-ДИТ, ЩО НЕ-
Am E7 Am
ЗРУЧ-НОС-ТІ ОБ-МИ-НА.

Наш головний бухгалтер

слова Василя Дерія

музика Миколи Ведмедері

Сім'я стрічає Новий рік
І чути всюди жарти,
В задумі тільки чоловік -
Він головний бухгалтер.

Йому творити звіт річний
Із незвичайним гартом,
Бо від фінансів головний-
Наш головний бухгалтер.

В очах десятки тисяч цифр,
Мов сплутані всім карти,
Та віднайде методик шифр
Наш головний бухгалтер.

До нього йдуть, як на поклін
Коли нема зарплати.
О, як він рано посивів-
Наш головний бухгалтер.

Комусь відзнаки і стрічки-
Тобі прокльон за бартер.
Терпи, бухгалтере, й мовчи-
Ти ж головний бухгалтер!

А що без тебе, друже мій,
Життя сучасне варте?!
Живи, твори і не старій-

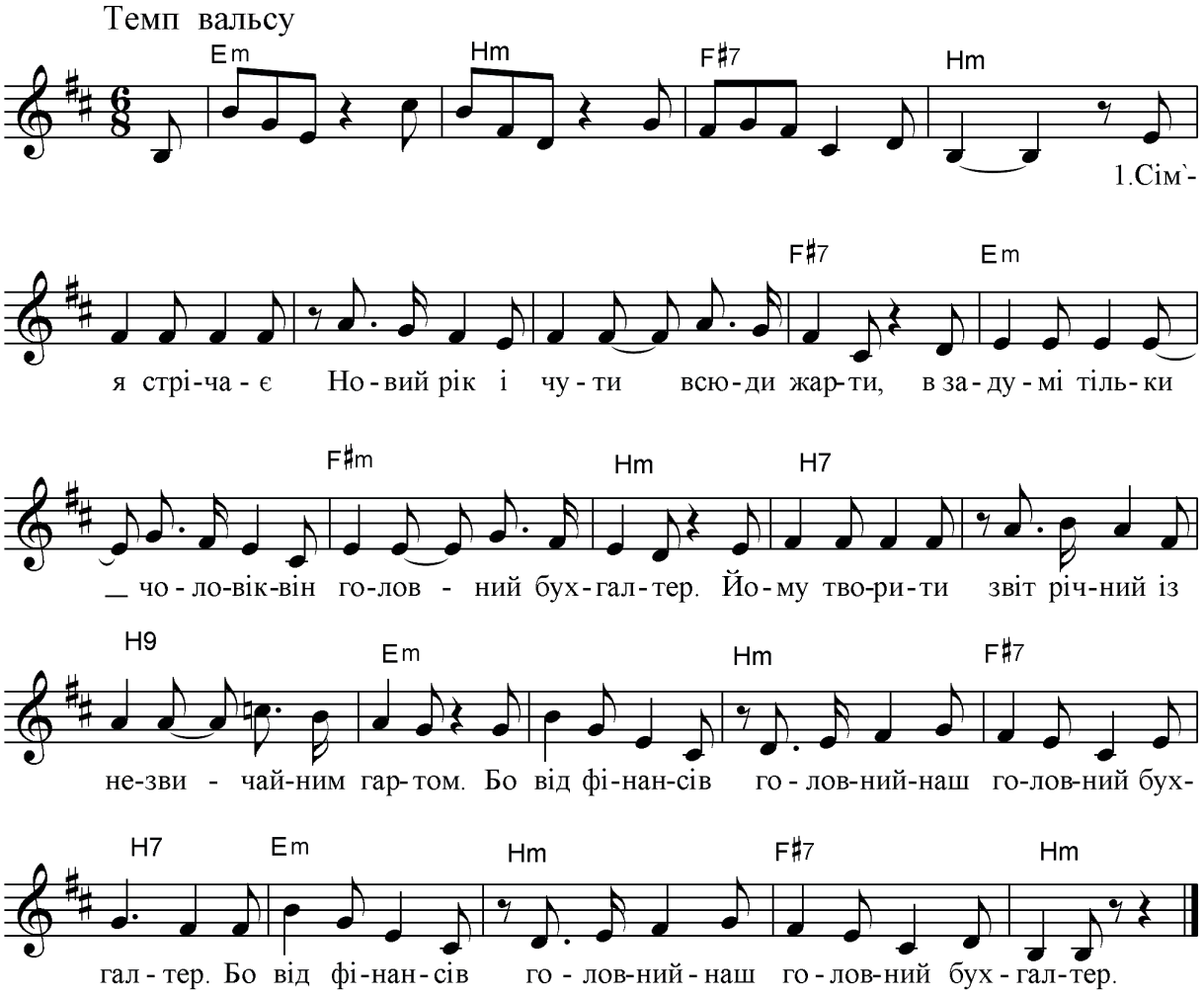

П-16 Факультет Обліку і Аудиту: від витоків до сьогодення: [електронне видання]: монографія / за загальною редакцією В. М. Панасюк. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016. - 367с.

Літературний редактор: О .В. Бойчук

Технічний редактор: В. М. Купровський

Верстка та обробка ілюстрацій: В. О. Будняк, дизайн-студія «Спектр» http://www.spektr.te.ua

ISBN 978-966-654-429-5

Перед Вами – унікальне видання – перше ґрунтовне дослідження величного історичного шляху факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету. Це шлях – 45 років титанічної праці та звершень, радості перемог і гіркоти втрат, яскравих подій та хвилюючих злетів, в яких переплелися людські долі, історія, пам'ять і вдячність. Дане видання висвітлює для широкого загалу історію становлення і розвитку факультету, розкриває маловідомі й забуті сторінки та імена з літопису вищого навчального закладу, захоплююче розповідає про культурне і громадське життя своїх студентів.